

ಅನನ್ಯ ಸಾಧನಾ

ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ESSENTIAL FOR SUCCESS IN
KAS, FDA/SDA/PDO/GROUP C, PSI/PC,
TEACHER'S EXAMS

ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳು

- ◆ ಬೌದ್ಧ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾರ್ಗಗಳು
- ◆ ಭಾರತ - ಅಮೆರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ
- ◆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣ (ISS)
- ◆ ಸಿಎಆರ್ ಟಿ-ಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (CAR T-cell therapy)
- ◆ 2025ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಿಂದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಗರಿಷ್ಠ ಚಹಾ ರಫ್ತು
- ◆ ವಂದೇ ಮಾತರಂ
- ◆ ದೇಶದ ಮೊದಲ ನೀರೊಳಗಿನ ರಸ್ತೆ-ರೈಲು ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗ ಯೋಜನೆ
- ◆ ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ (AI) ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026
- ◆ 'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ' ಮೈತ್ರಿಕೂಟಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸೇರ್ಪಡೆ
- ◆ ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ (AI) ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026
- ◆ ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026
- ◆ 'ಕೇರಳ'ವನ್ನು 'ಕೇರಳಂ' ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರದ ಅನುಮೋದನೆ

ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ
ಉಚಿತ ತರಗತಿಗಳಿಗಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿ

INSTA KAS

ಶ್ರೀ ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ

ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎವಿಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು

Price: ₹50/-

insightskas

080 69 405 206

Insta KAS

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ವರ್ಧಾ ಮಿತ್ರರೇ,

2013ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಆ ಸುಂದರ ದಿನಗಳು ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಮುಂದೆ ಇವೆ. ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಣತಿಯಂತೆ ಆರಂಭವಾದ 'ದೈನಂದಿನ ಉತ್ತರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಸವಾಲು' ಇಂದು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸಾವಿರಾರು ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ನೀಡುವ 'ಸೆಕ್ಯೂರ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್' ಎಂಬ ನಂದಾದೀಪವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ತರಬೇತಿ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲ; ಇದು ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸಾವಿರಾರು ಕನಸುಗಾರರನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಒಂದು ಸುಂದರ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ Insights IAS ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅದು ಲಕ್ಷಾಂತರ UPSC ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನಂಬಿಕಸ್ತ ಗೆಳೆಯನಾಗಿ, ಕಷ್ಟದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರಿ ತಲುಪಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಆ ತೃಪ್ತಿ ಅಪಾರ. ಈ ಸುದೀರ್ಘ ಪಯಣಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ್ದು ನೀವು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಯಾಣ-ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಗೊಂದಲದ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ, ಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸಾಧ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ.

"ನಿಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ, ನಿಮ್ಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಸಾಧನೆ."

ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಕನಸು ನನಸಾಗುವ ತನಕ ನಮ್ಮ ಈ ಬೆಂಬಲ, ಅಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸದಾ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸದಾ ನಿಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ,

ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ.ಬಿ

ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು, Insights IAS

ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾವಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ,

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವಿವಿಧ ಸ್ವರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯದ ಪತಾಕೆ ಹಾರಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಅದು ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣವನ್ನು ಅರಿತ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಉದಾತ್ತ ಮನೋಭಾವ'ವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಿಸುತ್ತಿವೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಬಜೆಟ್ ಎಂಬ ಆಶಯವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆ ತರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭವ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಈ ಸುದೀರ್ಘ ಹಾಗೂ ಸವಾಲಿನ ಪಯಣದಲ್ಲಿ 'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನೆ'ವು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಲ್ಲದೆ, ಸದಾ ನಿಮ್ಮ ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸುವ ನಂಬಿಕಸ್ತ ಗೆಳೆಯನಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಂತದ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಗಂಭೀರತೆ ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಶನದ ಯಶಸ್ಸಿನ ತನಕ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಳವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದು ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಉಣಬಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉಜ್ವಲಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದಾಗಿದೆ. ಬನ್ನಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಸದೃಢ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟೋಣ.

ಶುಭ ಹಾರೈಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಶರತ್ ಕುಮಾರ್ ಎಸ್

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, Insights IAS | Insta KAS

ಆಕರಗಳು

ವಿಜಯವಾಣಿ

'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ

'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರಿಯಾದ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ KAS, FDA/SDA, PSI/PC, Group C, PDO ಸೇರಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಸಾಧಕ ಚೇತನಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಾಲಜಿಯಿಂದ ರೂಪಿಸಲಾದ ಓದಿನ ಅಮೂಲ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಬುತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯದ ಸ್ಥಿರ (Static) ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಿಮಗೆ 360-ಡಿಗ್ರಿಯ ಸಮಗ್ರ ನೋಟವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವಿಷಯದ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಂತಿಮ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪುನರ್ಮನನ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು 'ಸಿದ್ಧ ಕೈಪಿಡಿಯಂತೆ' ರೂಪಿಸಿರುವುದು ಇದರ ದೊಡ್ಡ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನೀಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಹಾಗೂ ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ತಂಡವು ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸಿನ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಏಣಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಏಕೈಕ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಈ 'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ'ವು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕೈಸೇರಲಿದೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು

- ✓ ನಂದನ್ ಆರ್ (ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಭಾಗದ ಬೋಧಕರು).
- ✓ ದಿನೇಶ್ ಹೆಚ್ (ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು).
- ✓ ವಿಶ್ವಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ (ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಮತ್ತು ವಿಷಯ ಸಂಕಲನಕಾರರು)
- ✓ ಸಂತೋಷ ನಿಡಗುಂದಿ (ವಿಷಯ ಸಂಕಲನಕಾರರು)

ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು 8

1. ಬೌದ್ಧ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಮಾರ್ಗಗಳು
2. ಭಾರತ - ಅಮೆರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ
3. ಸಂಸದರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (MPLADS)
4. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣ (ISS)
5. ಸಿಎಆರ್ ಟಿ-ಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (CAR T-cell therapy)
6. ಹಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ
7. ಸೀಶೆಲ್ಸ್ (Seychelles)
8. ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ನೀರು ಹಕ್ಕಿ (ರಾಜಹಂಸ)
9. ಪಿಎಂ-ಕೇರ್ಸ್, ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ: ಪಿಎಂಒ (PMO)
10. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ ಅಪಾಯ
11. ವಂದೇ ಮಾತರಂ
12. ಶಾಂತಿ (SHANTI) ಕಾಯ್ದೆ 2025
13. 2025ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಿಂದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಗರಿಷ್ಠ ಚಹಾ ರಫ್ತು
14. ಮಹರ್ಷಿ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ
15. 'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ' ಮೈತ್ರಿಕೂಟಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸೇರ್ಪಡೆ
16. ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್: 'ವಿಶೇಷ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'
17. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಾಲ್ಟ್ (Project Vault)
18. 'ಇಂಧನಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮಿಷನ್'
19. ಇಂಡಿಯಾ ಎಬಿ (AI) ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026
20. ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026
21. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು, 2026
22. ಅನುಗ್ರಹ ಯೋಜನೆ
23. ಲಕ್ಕುಂಡಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ
24. ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ
25. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು
26. 'ಕೇರಳ'ವನ್ನು 'ಕೇರಳಂ' ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರದ ಅನುಮೋದನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ 26

1. ಎಪಿಎಂಸಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ
2. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ "ಟರ್ಬಲ್ ಟ್ರೈಲ್ಸ್" (ಅಮೆ ಜಾಡುಗಳ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
3. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಯೋಜನೆ
4. ಕರ್ನಾಟಕದ "ಆರೆಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ" ಮತ್ತು ಎವಿಜಿಸಿ (AVGC) ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ
5. ಹಂಪಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಕಳವಳ
6. ನಮ್ಮ 112 ಸಹಾಯವಾಣಿ
7. ಎಸ್. ಸದಾಗೋಪನ್ ಸಮಿತಿ

8. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾವ್ ಸಮಿತಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿ
9. 'ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ - ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಪಾಲು, ಬಲವಾದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಅಭಿಯಾನ
10. ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ "ಫಿಕ್ಸಿ ಫ್ಲೋ" (FICCI FLO) ಮಹಿಳಾ-ನೇತೃತ್ವದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್
11. ಕರ್ನಾಟಕದ ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 2026
12. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ (KIC)
13. ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷ ಭಾಷಣ ತಡೆಗೆ ಎಬಿ (AI) ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶ
14. 17ನೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ (BIFFes) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು
15. ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ (K4C)
16. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
17. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಆರ್‌ಎಬಿ (ARAI) ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ
18. ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆ
19. ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ
20. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣಾ ಯೋಜನೆ
21. 'ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ, ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ' ಅಭಿಯಾನ
22. ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್‌ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಬಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಫ್ತು
23. ಬೀದರ್‌ನ "ಕರೇಜ್" (Karez) ಜಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
24. ಹೊಸ "ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಸಿಂಧೂರ" ಕೆಂಪಕ್ಕಿ ತಳಿ
25. ತುಳು ಭಾಷೆ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು 35

1. ಭಾರತ-ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಭದ್ರತಾ ಕಾರ್ಯಪಡೆ
2. ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ (IPOI)- ಸ್ವೀನ್ ಸೇರ್ಪಡೆ
3. 2026ರ ದೆಹಲಿ ಫೋಷಣೆ
4. ನ್ಯೂ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಒಪ್ಪಂದ (New START Treaty)
5. ಫೋರ್ಜ್ (FORGE) ಉಪಕ್ರಮ
6. ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಲೇಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ
7. ಪಂಚಶೀಲ ಒಪ್ಪಂದ
8. ಕ್ವಾಡ್ರಿಲ್ಯಾಟರಲ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡೈಲಾಗ್ (Quad -ಕ್ವಾಡ್)
9. ಆಫ್ರಿಕಾ ಒಕ್ಕೂಟ (AU)
10. ಗಾಜಾ ಶಾಂತಿ ಮಂಡಳಿ
11. ಭಾರತ-ಯುಕೆ ಕಡಲಾಚೆಯ ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು 40

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ 40

1. ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (ED)

2. ಸಂಪೂರ್ಣತಾ ಅಭಿಯಾನ 2.0
3. ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ: ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ
4. ಕವಚ್ 4.0
5. 'ಎಎಸ್‌ಸಿ ಅರ್ಜುನ್' ಹ್ಯಾಮನಾಯ್ ರೋಬೋಟ್
6. ಟಾಮ್‌ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ, 2025
7. 16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ
8. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ (AYUSH) ವಲಯ
9. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಪರಿಷತ್ತು
10. ಗಡಿನಾಡು ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (FNTPA)
11. ಅಪ್ರಾಪ್ತಿಯ 30 ವಾರಗಳ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅನುಮತಿ
12. ಜೀತದಾಳು ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಕಾಯ್ದೆ, 1976 : 50 ವರ್ಷಗಳು
13. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (CPI), 2025
14. ಸೇವಾ ತೀರ್ಥ
15. ಭೂ-ಆಧಾರ್ (ULPIN)
16. 'ಸಹಿ' (SAHI) ಮತ್ತು 'ಬೋಧ' (BODH) ಉಪಕ್ರಮಗಳು
17. ಒಡಿಶಾ: ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ (FRA) ಘಟಕಗಳ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ
18. 'ವಾಯ್ಸ್-ಎವಾ' (VoicERA)

ಆರ್ಥಿಕತೆ 47

1. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ (ODOP)
2. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಸಮಿತಿ
3. ಅಗರ್‌ವುಡ್ (Agarwood)
4. ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ, 2026-27: ತೆಂಗು, ಕೋಕೋ, ಗೋಡಂಬಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ
5. ಭಾರತ್-ವಿಸ್ತಾರ್ (Bharat-VISTAAR)
6. ಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಧಿ (AIF)
7. ವಿಠ್ಠಲಂಜಂ ಬಂದರು
8. ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಸಿದ್ಧತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ವರದಿ (NRI), 2025
9. ಜನವರಿ 2026ರ CPI: ಹೊಸ ಆಧಾರ ವರ್ಷ (2024=100)
10. ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ (LBS)
11. ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫಂಡ್ ಆಫ್ ಫಂಡ್ಸ್ (ನಿಧಿಗಳ ನಿಧಿ) 2.0
12. ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ (FCI) ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (WFP)
13. ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಬಾಂಡ್‌ಗಳು
14. ಭಾರತ್ ಜಿಐ (Bharat GI)
15. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತುರ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಕಾಯ್ದೆ (IEEPA), 1977
16. ದೆಹಲಿ-ಮೀರತ್: ದೇಶದ ಮೊದಲ "ನಮೋ ಭಾರತ್-ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ" (RRTS) ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗ
17. ಬಯೋಫಾರ್ಮಾ ಶಕ್ತಿ
18. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸಂಗೀತಮಯ ರಸ್ತೆ

ಯೋಜನೆಗಳು 53

1. ದೀನದಯಾಳ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನ
2. ನಮಸ್ತೆ (NAMASTE) ಯೋಜನೆ
3. ಜಿಯೋ ಪಾರ್ಸಿ ಯೋಜನೆ
4. ಗೋಬರ್ಧನ್ ಯೋಜನೆ
5. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ವಿರಾಸತ್ ಕಾ ಸಂವರ್ಧನ್ (PM VIKAS)
6. ವೈಬ್ರೆಂಟ್ ವಿಲೇಜಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ-II
7. ಸಂಕಲ್ಪ (SANKALP) ಯೋಜನೆ
8. ಪ್ರಸಾದ (PRASHAD) ಯೋಜನೆ

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ 56

1. ಗೀತಾ ಮಿತ್ರಲ್ ಸಮಿತಿ
2. ಕುಡಗೋಲು ಕಣ ಕಾಯಿಲೆ (Sickle Cell Disease)
3. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿಲೆ
4. ದೇಶೀಯವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ "ಟಿಡಿ" (Td) ಲಸಿಕೆ
5. ಬಿಹಾರ: ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾಂಸ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧ.

ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ 58

1. ಹಿರಾಕುಡ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ
2. ಬ್ಯಾಕ್ಟಿಯನ್ ಒಂಟಿಗಳು
3. ಲೋನಾರ್ ಸರೋವರ
4. ಇಂಗಾಲ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ : ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡಪತ್ರ, 2026-27
5. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (SWM) ನಿಯಮಗಳು, 2026
6. ಸಾರಸ್ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು (Sarus cranes)
7. ವಿಪತ್ತು ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ NDMAಯ ಮೊದಲ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು
8. ಪರ್ವತ ಗೊರಿಲ್ಲಾಗಳು
9. ಜಾಲಾಕಾರದ ಹೆಬ್ಬಾವು (Reticulated Python)
10. ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪು/ ಕ್ಲಾಮ್
11. ಕೆನ್-ಬೆತ್ವಾ ನದಿಗಳ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆ
12. ರಾಜಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ
13. 'ಅನುಪಮ್' - ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾದರಿ
14. ಜಪಾನಿನ 'ಗಾಡ್ಸ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್' (ದೇವರ ಪಥ)
15. ಕಮಲಾ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ
16. ಚೀರ್ ಫೆಸೆಂಟ್ (Cheer Pheasant)
17. ಜೇನುನೋಣಗಳ ಪರಿಸರ ಮಾರ್ಗ (Bee Corridor)
18. ಮಲಬಾರ್ ಬಣ್ಣದ ಮಂಗಟ್ಟೆ ಪಕ್ಷಿ (ಮಲಬಾರ್ ಪೈಡ್ ಹಾರ್ನ್‌ಬಿಲ್)
19. ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ಇರಾನ್
20. ದೊಡ್ಡ ತಲೆಯ (ಲಾಗರ್‌ಹೆಡ್) ಕಡಲ ಆಮೆಗಳು
21. ಬೇಲಾ: ದೇಶದ ಮೊದಲ 'ನಿವ್ವಳ-ಶೂನ್ಯ' (ನೆಟ್ ರಿಪೀರೋ) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ
22. ರಕ್ತಚಂದನ (Red Sanders)

23. ಕೇರಳ: "ಬ್ಯಾಸಿಲಿಸ್ ಸಬ್ಬಿಲಿಸ್" ರಾಜ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಣು ಜೀವಿ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ 67

1. ವಿಶ್ವ ಪರಮಾಣು ಮುನ್ನೋಟ ವರದಿ
2. ಶ್ವಾಸಗತ ನೈಟ್ರಿಕ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ (Inhaled Nitric Oxide)
3. ಎಐ-ಪ್ರೈನ್ಯೂರ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಭಾರತದ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಉದ್ಯಮಿಗಳು)
4. ಗೂಗಲ್‌ನ "ಅಮೆರಿಕಾ-ಇಂಡಿಯಾ ಕನೆಕ್ಟ್" ಉಪಕ್ರಮ

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ 69

1. ಕಲ್ಬೇಲಿಯಾ ಸಮುದಾಯ
2. ಗ್ರಂಥ ಕುಟಿರ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ
3. ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್
4. ಸಂತ ಗುರು ರವಿದಾಸ
5. ಥೈಪೂಸಂ (Thaipusam)
6. ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಂ
7. ಬಸ್ತಾರ್ ಪಾಂಡುಮ್ ಉತ್ಸವ
8. ಓಲ್ ಚಿಕಿ ಲಿಪಿ
9. ಪಂಡಿತ ದೀನದಯಾಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ

ರಕ್ಷಣೆ 72

1. ದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ನೌಕಾ ವಿರೋಧಿ ಅತಿವೇಗ (ಹೈಪರ್‌ಸಾನಿಕ್) ಡ್ವಿಪೆಣಿ (LR-ASHM)
2. ಭಾರತೀಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತಂಡ (CERT-In)
3. SFDR ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಗಣ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಭಾರತ ಸೇರ್ಪಡೆ
4. 'ಖಂಜರ್' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ (Exercise KHANJAR)
5. ಅಗ್ನಿ-3 ಮಧ್ಯಮ ಶ್ರೇಣಿಯ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಡ್ವಿಪೆಣಿ
6. ಅಸ್ಸಾಂ ರೈಫಲ್ಸ್: ದೇಶೀಯ ಶ್ವಾನ ತಳಿಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ
7. ಅಸ್ಸಾಂನ ಮೊರಾನ್ ಬೈಪಾಸ್ - ತುರ್ತು ಭೂಸ್ವರ್ಶ ಸೌಲಭ್ಯ
8. ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ನೌಕಾ ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣ (IONS)

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳು 75

1. ಉರ್ಮಿಯಾ ಸರೋವರ (Lake Urmia)
2. ರಫಾ ಗಡಿ (Rafah border)
3. ಎರಿಟ್ರಿಯಾ

ಅನನ್ಯ ಸಾಧನಾ - ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು 76

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು 76

1. ಶುಭಾಂಶು ಶುಕ್ಲಾವರಿಗೆ 2026 ರ ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

2. ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026
3. 2 ನೇ ಬನಾರಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉತ್ಸವ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026
4. ವೈಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವೀರರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2025
5. 68ನೇ ಗ್ರ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026
6. ಫ್ರಾಂಜ್ ಎಡೆಲ್ಮನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026
7. ಜೀವನ್ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2025
8. ಜಾಗತಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026

ಕ್ರೀಡಾ ಸುದ್ದಿಗಳು 80

1. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಓಪನ್: ಫೈನಲ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಆಟಗಾರ ಜೋಕೊವಿಚ್
2. ಥಾಯ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್, 2026: ದೇವಿಕಾ ಸಿಹಾಗ್ಗೆ ಚೊಚ್ಚಲ BWF ಪ್ರಶಸ್ತಿ
3. ಮಿಲಾನೊ-ಕೋರ್ಟಿನಾ 2026: ಮತ್ತೆ ಇಟಲಿಗೆ ಒಲಿದ ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಆತಿಥ್ಯ
4. ಆರ್‌ಸಿಬಿ: ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ WPL ಚಾಂಪಿಯನ್
5. ಏಷ್ಯನ್ ಶೂಟಿಂಗ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್, 2026 : ಬೆಳ್ಳಿ ಗೆದ್ದ ಭಾರತದ ಸಮ್ರಾಟ್ ರಾಣಾ - ಸುರುಚಿ ಸಿಂಗ್
6. 19 ವರ್ಷದವರೊಳಗಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವಿಶ್ವಕಪ್: 6ನೇ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತ ಚಾಂಪಿಯನ್
7. ಸಂತೋಷ್ ಟ್ರೋಫಿ: ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡ 8ನೇ ಬಾರಿ ಚಾಂಪಿಯನ್
8. SAFF ಅಂಡರ್-19 ಮಹಿಳಾ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್: ಭಾರತ ಚಾಂಪಿಯನ್
9. ಫಿಡೆ (FIDE) ಫೀಸ್ಟಿವಲ್ ಚೆಸ್ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್, 2026 : ಮ್ಯಾಗ್ನಸ್ ಕಾರ್ಲ್‌ಸೆನ್
10. ಸ್ಮೃತಿ ಮಂಧಾನ ಅವರಿಗೆ 2025ರ "ಬಿಬಿಸಿ ವರ್ಷದ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಟಗಾರ್ತಿ" ಪ್ರಶಸ್ತಿ
11. ಹರ್ಮನ್‌ಪ್ರೀತ್ ಕೌರ್: ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಂದ್ಯಗಳ ವಿಶ್ವದಾಖಲೆ

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು 87

1. ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ
2. ಖಂಜರ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ - 13ನೇ ಅವೃತ್ತಿ
3. ಮಿಲನ್ (MILAN), 2026 ನೌಕಾಭ್ಯಾಸ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಮುಖ ದಿನಾಚರಣೆಗಳು 87

1. ಪರಾಕ್ರಮ ದಿವಸ - ಜನವರಿ 23
2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ದಿನ - ಜನವರಿ 24
3. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ದಿನ - ಜನವರಿ 24
4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತದಾರರ ದಿನ - ಜನವರಿ 25
5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದಿನ - ಜನವರಿ 25
6. 77ನೇ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ - ಜನವರಿ 26
7. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಸ್ವಮ್ಸ್ ದಿನ - ಜನವರಿ 26

8. ಹುತಾತ್ಮರ ದಿನ / ಶಹೀದ್ ದಿವಸ್ - ಜನವರಿ 30
9. ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ಕಾವಲು ಪಡೆ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 1
10. ವಿಶ್ವ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 2
11. ವಿಶ್ವ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 4
12. ವಿಶ್ವ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 10
13. ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 11
14. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 13
15. ವಿಶ್ವ ರೇಡಿಯೋ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 13
16. ವಿಶ್ವ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 20
17. ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 20
18. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾತೃಭಾಷಾ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 21
19. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ

ಪ್ರಚಲಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು 89

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಪ್ರಚಲಿತ ಉತ್ತರಗಳು 110

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತರಗಳು
ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ- ಉತ್ತರಗಳು
ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು - ಉತ್ತರಗಳು

RAKSHAKA 2026

**(PSI / ESI / FDA / SDA
ALL GROUP C TEST SERIES)**

STARTS ON : 2 MARCH 2026

TIME TABLE

13 + 8 = 21
SECTIONAL TESTS FULL LENGTH TESTS TOTAL TESTS

SUBSCRIBE HERE

FEES - OFFLINE

~~₹3900/-~~ **₹2400/-**
Only till 28th Feb. 2026
DISCOUNT 20% OFF

FEES - ONLINE

~~₹2000/-~~ **₹1,600/-**
Only till 28th Feb. 2026
DISCOUNT 20% OFF

SAMARHA KAS PRELIMS 2026

(FOR GROUP A & GROUP B POSTS)

TOTAL TESTS 25

**STARTS ON
9TH MARCH 2026**

- Sectional Tests = **15 Tests** [Focus on Conceptual Understanding]
- Current Affairs + **2 Tests** [Includes Budget and Economic Survey]
- Full length = **8 Tests**

FEES - OFFLINE

~~₹4,000/-~~ **₹3,200/-**

FEES - ONLINE

~~₹2,500/-~~ **₹2,000/-**

Early Bird Offer

20%

Only till 7th Mar 2026

SUBSCRIBE HERE

TIME TABLE

ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

1. ಬೌದ್ಧ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಮಾರ್ಗಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡಪತ್ರದಲ್ಲಿ, 20 ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿನ 10,000 ಪ್ರವಾಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ವಲಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಪರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆತಿಥ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಾಣಗಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ಜ್ಞಾನ ಬಾಲ:- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಣಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಈ ಜಾಲವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಬೌದ್ಧ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಮಾರ್ಗ'ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

ಬೌದ್ಧ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಮಾರ್ಗಗಳು ಬಗ್ಗೆ:

ಘೋಷಣೆ:- 2016ರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವಾಲಯವು 'ಬೌದ್ಧ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಮಾರ್ಗ'ಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಮೊದಲ 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಪಥ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ತಾಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನೇಪಾಳ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ತಾಣಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ:- ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಲು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧನ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಜಾಡುಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು.

ಈ ಪಥದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ತಾಣಗಳು:- ಬುದ್ಧನ ಜನನದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅವರ ಪರಿನಿರ್ವಾಣದವರೆಗಿನ ಜೀವನಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಗಯಾ, ವೈಶಾಲಿ, ರಾಜಗಿರ್, ಕುಶಿನಗರ, ಸಾರನಾಥ ಮತ್ತು ಶ್ರಾವಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕಶಿಲವಸ್ತು ಮತ್ತು ಲುಂಬಿನಿ ಸೇರಿವೆ.

ಲುಂಬಿನಿ (ನೇಪಾಳ):- ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ.

ಬೋಧಗಯಾ (ಬಿಹಾರ):- ಬೋಧಿ ವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಪಡೆದ ಸ್ಥಳ.

ಸಾರನಾಥ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ):- ಮೊದಲ ಬೋಧನೆ ಅಥವಾ ಧರ್ಮಚಕ್ರ ಪ್ರವರ್ತನ.

ಕುಶಿನಗರ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ):- ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣ (ಮರಣ).

4 ಪವಿತ್ರ ಬೌದ್ಧ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ತಾಣಗಳು (ಚತುರ್ಮಹಾಸ್ಥಾನ):

ಲುಂಬಿನಿ (ನೇಪಾಳ):-
ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ.

ಬೋಧಗಯಾ (ಬಿಹಾರ):-
ಬೋಧಿ ವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಪಡೆದ ಸ್ಥಳ.

ಸಾರನಾಥ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ):-
ಮೊದಲ ಬೋಧನೆ ಅಥವಾ ಧರ್ಮಚಕ್ರ ಪ್ರವರ್ತನ.

ಕುಶಿನಗರ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ):-
ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣ (ಮರಣ).

2. ಭಾರತ - ಅಮೆರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ (ಯುಎಸ್) ದೇಶಗಳು ನೂತನ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಆಗಸ್ಟ್ 2025

2025 ರ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ರಷ್ಯಾದಿಂದ ತೈಲ ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅಮೆರಿಕವು ಶೇ 50 ರಷ್ಟು (ಶೇ 25 ರಷ್ಟು ಪರಸ್ಪರ ಸುಂಕ + ಶೇ 25 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸುಂಕ) ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಿತ್ತು.

ಭಾರತ-ಅಮೆರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ:

ವಿಶಾಲವಾದ ಬದ್ಧತೆಗಳ ಕುರಿತು US ಹಕ್ಕುಗಳು

ಸುಂಕ ಕಡಿತ

BEFORE	AFTER (Effective Immediately)
25% Reciprocal + 25% Additional	18% Reciprocal
(Total 50%)	Duty Withdrawn

25% ರಿಂದ 18% ಕ್ಕೆ ಸುಂಕ ಕಡಿತ:- ಭಾರತದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಮೆರಿಕದ ಪರಸ್ಪರ ಸುಂಕಗಳನ್ನು (reciprocal tariffs) 25% ರಿಂದ 18% ಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದ್ದ 25% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಾಪಕ ಬದ್ಧತೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ:- ಅಮೆರಿಕದ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಶೂನ್ಯ ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಸುಂಕೇತರ ಅಡೆತಡೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಅಮೆರಿಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇಂದಿನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಕೃಷಿ, ಕಲ್ಪಿದವು ಮುಂತಾದ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ \$500 ಬಿಲಿಯನ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೌಲ್ಯದ ಅಮೆರಿಕದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಭಾರತ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಭಾರತವು ಅಮೆರಿಕದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಸುಂಕೇತರ ತಡೆಗಳನ್ನು ಹಂತ-ಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿದೆ.

ಒಪ್ಪಂದದ ಮಹತ್ವ:

ಭಾರತ-ಅಮೆರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ:- ಜಾಗತಿಕ ಭೂರಾಜಕೀಯ ಪಲ್ಲಟಗಳ ನಡುವೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚೀನಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಇದು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಚೀನಾದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಇದು ಸಹಾಯಕ:- ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ರಫ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ:- ಕಡಿಮೆ ಸುಂಕಗಳು ಭಾರತೀಯ ರಫ್ತುದಾರರಿಗೆ (ರೈತರು, MSMEಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಿಗಳು) ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.

ಇದು ಜಗತ್ತಿಗಾಗಿ 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ, ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿ' ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲಿದೆ.

ತೈಲ ಅಮದುನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯಗೊಳಿಸುವುದು:- ಇದರಿಂದ ರಷ್ಯಾದ ಮೇಲಿನ ಭಾರತದ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು, ಆದರೂ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚದಾಯಕವಾಗಬಹುದು.

ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ:- ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯ ನಡುವೆ ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದು ಅಮೆರಿಕ ನೇತೃತ್ವದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಿದೆ.

3. ಸಂಸದರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (MPLADS)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, MPLADS ನಿಧಿಯ ದುರುಪಯೋಗದ ಆರೋಪದ ಕುರಿತು ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದು, ವಿಮರ್ಶಕರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ

- ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾದ ನಿಧಿ:- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಂಸದರು MPLADS ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ
- ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಂಸದರು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 15% ರಷ್ಟು ನಿಧಿಯನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ (SC) ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 7.5% ರಷ್ಟು ನಿಧಿಯನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ (ST) ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
- ಲೋಪವಾಗದ ನಿಧಿ:- MPLADS ನಿಧಿಗಳು ಲೋಪವಾಗುವುದಿಲ್ಲ/ರದ್ದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-

- ಲೋಕಸಭೆಯ ಸಂಸದರು ತಮ್ಮ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು. ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಸಂಸದರು ತಾವು ಆಯ್ಕೆಯಾದ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.
- ನಾಮನಿದೇಶಿತ ಸಂಸದರು ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.

ವಿನಾಯಿತಿಗಳು:-

- ಸಂಸದರು ತಮ್ಮ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ₹ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ₹ 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.

ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು 1993 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ:- ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು (MoSPI).
- ಉದ್ದೇಶ:- ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧರಿಸಿ, ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ಸಮುದಾಯ ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ಸಂಸದರಿಗೆ (MPs) ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

4. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣ (ISS)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣ (ISS)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಭೂ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ 400 ಕಿ.ಮೀ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ 'ಭೂಮಿಗೆ ಸನಿಹದ ಕಕ್ಷೆ'ಯಲ್ಲಿ (LEO) ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ, ವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ಜೋಡಣೆಯ ಒಂದು 'ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗುರುತ್ವ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ'ವಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು 1998ರಲ್ಲಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 2000ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ನಡೆದ ಮಾನವ ಸಹಿತ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- 5 ಪ್ರಮುಖ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ:- ನಾಸಾ (ಅಮೆರಿಕ), ರಾಸ್‌ಕಾಸ್‌ಪೋಸ್ (ರಷ್ಯಾ), ಇಎಸ್‌ಎ (ಯುರೋಪ್), ಜಾಕ್ಸಾ (ಜಪಾನ್) ಮತ್ತು ಸಿಎಸ್‌ಎ (ಕೆನಡಾ).

ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ:- ಇದರ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿ 4,00,000 ಕೆ.ಜಿ.ಗೂ ಅಧಿಕವಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 109 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದವಿದೆ.
- ಹತ್ತಾರು ಕಿಲೋವ್ಯಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸೌರ ಫಲಕಗಳ ಮೂಲಕ ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವಿಶಿರಣ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗುರುತ್ವವು ಮಾನವನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ISS ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಸವೆತ, ಸ್ನಾಯು ಕ್ಷೀಣತೆ ಮತ್ತು ರೋಗನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

2030

400 km above Earth

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು (ISS) 2030ರಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಲು ಮಾನವನ ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಶಕಗಳ ನಿರಂತರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

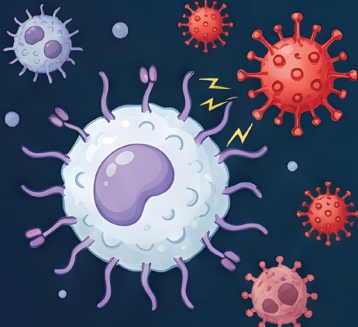
5. ಸಿಎಆರ್ ಟಿ-ಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (CAR T-cell therapy)

ಸಿಎಆರ್ ಟಿ-ಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (CAR T-cell therapy)

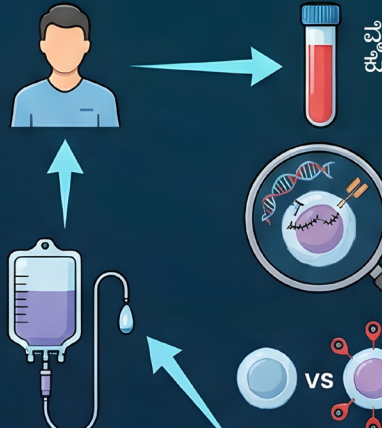
ಐಐಟಿ ಬಾಂಬೆಯ ಸಂಶೋಧಕರು 'ಸಿಎಆರ್ ಟಿ-ಕೋಶ' (CAR T-cell) ಮತ್ತು ಇತರೆ 'ಅಡಾಪ್ಟಿವ್ ಟಿ-ಕೋಶ ವರ್ಗಾವಣೆ' (Adoptive T-cell Transfer - ACT) ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಲ್ಲಿನ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸವಾಲೊಂದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಟಿ-ಕೋಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

ಇವು ದೇಹದ ಮುಂಚೂಣಿ ರಕ್ಷಕರಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಿಳಿ ರಕ್ತಕಣಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಸೋಂಕುಗಳು ಅಥವಾ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಂತಹ ಅಸಹಜ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಇತರ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ರೋಗನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಇವು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಿಎಆರ್ ಟಿ-ಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

ವೈದ್ಯರು ಮೊದಲು ರೋಗಿಯ ರಕ್ತದಿಂದ ಟಿ-ಕೋಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ

ನಂತರ ಅವುಗಳಿಗೆ 'ಕೈಮೆರಿಕ್ ಅಂಟಿಜೆನ್ ರಿಸೆಪ್ಟರ್‌ಗಳು' (CARs - Chimeric Antigen Receptors) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವಿಶೇಷ ಗ್ರಾಹಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ವಂಶವಾಹಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗ್ರಾಹಕಗಳು ಜಿಪಿಎಸ್ (GPS) ನಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ; ಅಂದರೆ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಗುರಿಯಾಗಿಸಲು ಇವು ಟಿ-ಕೋಶಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ನಂತರ ರೋಗಿಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮರು-ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

(ಹೀಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ನಂತರ, ಈ ಟಿ-ಕೋಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಸಂಖ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ)

ನೆಕ್ಸಕಾರ್19 :-

ಎಂಬುದು 'ಇಮ್ಯುನೋ ಎಸಿಟಿ' (Immune ACT) ಸಂಸ್ಥೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ ಹ್ಯೂಮನ್ಯೆಸ್ಡ್ ಸಿಎಆರ್-ಟಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿದೆ.

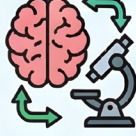
ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

-

ನಿಖರ ಗುರಿ:- ಸಿಎಆರ್-ಟಿ ಕೋಶ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕೋಶಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅರೋಗ್ಯಕರ ಕೋಶಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ 'ಕೀಮೋಥೆರಪಿ'ಗೆ (ರಾಸಾಯನಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ) ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.
-

ಕಡಿಮೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವಾಸ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳು:- ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಅವಧಿ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬೆಂಬಲ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಸಂಭಾವ್ಯ ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
-

ವೈಯಕ್ತಿಕರಿಸಿದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ:- ಇದು ರೋಗಿಯ ಸ್ವಂತ ಟಿ-ಕೋಶಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಅನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.
-

ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿ:- ಇದು ರೋಗನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.
-

ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪರಿಣಾಮಗಳು:- ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಟಿ-ಕೋಶಗಳು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಲ್ಲವು. ಈ ಮೂಲಕ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮರುಕಳಿಸದಂತೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.
-

ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರ:- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೆಕ್ಸಕಾರ್19 (NexCAR 19) ನಂತಹ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಸಿಎಆರ್-ಟಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಾಯಕವಾಗಿಸುತ್ತವೆ.

6. ಹಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ

ಹಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಚಾಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದ್ದ ದಾವಣಗೆರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಾಯಭಾರ ಕಚೇರಿಯು ನೆರವು ನೀಡಿದೆ.

ಹಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟು

ಇವರು ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಳಿ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅರೆ-ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದವರು:- ಹಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿಗಳು (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಹಕ್ಕಿ' ಎಂದರೆ ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು 'ಪಿಕ್ಕಿ' ಎಂದರೆ ಹಿಡಿಯುವವರು) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಪಕ್ಷಿ ಹಿಡಿಯುವವರು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿ ಜನರು ಮೂಲತಃ ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಗಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ:- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ

ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ:- ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯ ಮಗನನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ, ಅವನು ತನ್ನ ಕೂದಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ.

ಸೋದರಸಂಬಂಧಿ ವಿವಾಹಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ:- ಇವರ ಸಮಾಜವು ಮಾತೃಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ವರನು ವಧುವಿನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ವಧುವೆತ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಏಕಪತ್ನಿತ್ವವು ಇಲ್ಲಿನ ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ.

7. ಸೀಶೆಲ್ಸ್ (Seychelles)

ಸೀಶೆಲ್ಸ್ (Seychelles)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಸೀಶೆಲ್ಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ಪ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಹರ್ಮಿನಿ ಅವರ ಭಾರತ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಸೀಶೆಲ್ಸ್‌ಗೆ 175 ದಶಲಕ್ಷ ಡಾಲರ್‌ಗಳ 'ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ಯಾಕೇಜ್' ಅನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಸೀಶೆಲ್ಸ್ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

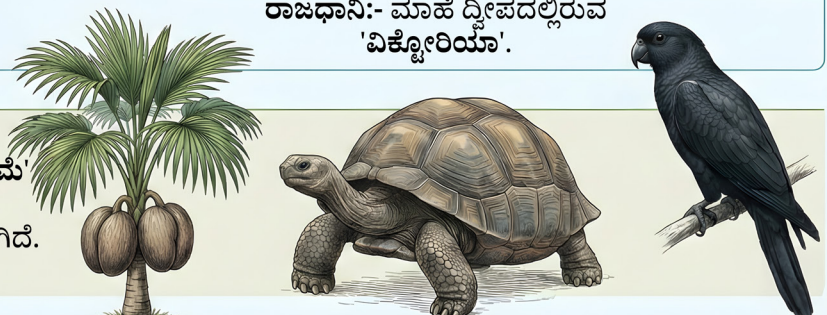
ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ:- ಮಡಗಾಸ್ಕರ್‌ನ ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ನೆಲೆಗೊಂಡ 115 ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ದ್ವೀಪಸಮೂಹ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ:-

ಇದು 'ಕೊಕೊ ಡಿ ಮೆರ್', 'ಅಲ್ಟಾಬ್ರಾ ದೈತ್ಯ ಆಮೆ' ಮತ್ತು ಅಪರೂಪದ 'ಕಪ್ಪು ಗಿಳಿ'ಯಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.

ರಾಜಧಾನಿ:- ಮಾಹೆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ 'ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ'.

8. ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ನೀರು ಹಕ್ಕಿ (ರಾಜಹಂಸ)

ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ನೀರು ಹಕ್ಕಿ (ರಾಜಹಂಸ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕಾಕಿನಾಡ ಕೊಲ್ಲಿಯ ಕೋರಿಂಗಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಧಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಹೋಪ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸುಮಾರು 70 ರಾಜಹಂಸ (ಗ್ರೇಟರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ) ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.

ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ನೀರು ಹಕ್ಕಿ

(ಗ್ರೇಟರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ)ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:-

ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ನೀರು ಹಕ್ಕಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ:- ಇದು ಸರಾಸರಿ 110-150 ಸೆಂ.ಮೀ. ಎತ್ತರವಿದ್ದು, 2-4 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕ ವಿಸ್ತರವಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿರುವ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.

ಸರಾಸರಿ ಜೀವಿತಾವಧಿ:-
30-40 ವರ್ಷಗಳು

ಆಹಾರ:- ಸಣ್ಣ ಮೀನುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಜಲಚರ ಜೀವಿಗಳು.

ಗುಜರಾತಿನ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಿ:-

ಗ್ರೇಟರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ ಗುಜರಾತಿನ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಹಂಚಿಕೆ:-

ಉತ್ತರ (ಕರಾವಳಿ) ಮತ್ತು ಸಹಾರಾ ಮರುಭೂಮಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಆಫ್ರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡ (ಹಿಮಾಲಯದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ), ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿ, ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿ, ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಯುರೋಪಿನ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ನೀರು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಸ್ರೇಲ್, ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಅಪಾಯಗಳು:-

ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ, ವಿಷಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳು, ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಾಶ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾಲಿನ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಹರಿದುಬರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀರು ಹಕ್ಕಿಯ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ:

ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ನೀರು ಹಕ್ಕಿ/ರಾಜಹಂಸ (ಗ್ರೇಟರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ) - ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿ (LC)

ಚಿಲಿಯ ನೀರು ಹಕ್ಕಿ (ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ) - ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (NT)

ಅಮೆರಿಕಾದ ನೀರು ಹಕ್ಕಿ (ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ) - ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿ (LC)

ಸಣ್ಣ ಕೆಂಪು ನೀರು ಹಕ್ಕಿ (ಲೆಸ್ಟರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ) - ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (NT)

ಆಂಡೀಸ್ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದ ನೀರು ಹಕ್ಕಿ (ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ) - ದುರ್ಬಲ (VU)

ಜೇಮ್ಸ್ ನೀರು ಹಕ್ಕಿ (ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ) - ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (NT)

9. ಪಿಎಂ-ಕೇರ್ಸ್, ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ: ಪಿಎಂಒ (PMO)

ಪಿಎಂ-ಕೇರ್ಸ್, ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ: ಪಿಎಂಒ (PMO)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಪಿಎಂ-ಕೇರ್ಸ್ ನಿಧಿ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ (PMNRF) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿ (NDF) ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳು 'ಲೋಕಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ನಿಯಮ' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಲಯವು ಲೋಕಸಭಾ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ (PM CARES) v/s ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯ (PMNRF):

 ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು	 ಪಿಎಂ-ಕೇರ್ಸ್ ನಿಧಿ	 ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯ
 ಉದ್ದೇಶ	ತುರ್ತು ಮತ್ತು ಸಂಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು (ಉದಾ: ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು) ನಿಭಾಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ.	ಮೂಲತಃ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯ (1948) ನಿರಾಶ್ರಿತರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು; ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
 ಸ್ಥಾಪನೆ	27, 2020	ಜನವರಿ 1948
 ಆಡಳಿತ / ನಿರ್ವಹಣೆ	ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ, ಗೃಹ ಸಚಿವ, ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರು ಇದರ ಧರ್ಮದರ್ಶಿ (ಟ್ರಸ್ಟಿ)ಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ	ಆರಂಭದಲ್ಲಿ (1985 ರವರೆಗೆ) ಸಮಿತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.
 ನಿಧಿಯ ಬಳಕೆ	ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸ	ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು, ಅಪಘಾತಗಳು, ಗಲಭೆಗಳ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.
 ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು	ಇದು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 80G ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (CSR) ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ.	ಇದು ಸೆಕ್ಷನ್ 80G ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಸಿಎಸ್‌ಆರ್ (CSR) ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡಲು ಅರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ.
 ವಿದೇಶಿ ದೇಣಿಗೆಗಳು	ವಿದೇಶಿ ದೇಣಿಗೆ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 2010 (FCRA) ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿದೆ.	ಇದು ಕೂಡ ವಿದೇಶಿ ದೇಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ!
 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ	ಸ್ವತಂತ್ರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ.	ಸ್ವತಂತ್ರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ.
 ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು (RTI)	ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ (RTI) ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.	ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ (RTI) ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
 ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ	ಇದು ಸಂಸತ್ತು ಅಥವಾ ಸಿಎಜಿ (ಭಾರತದ ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರು - CAG) ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ.	ಇದೂ ಕೂಡ ಸಂಸತ್ತು ಅಥವಾ ಸಿಎಜಿ (CAG) ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ.

10. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ ಅಪಾಯ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ ಅಪಾಯ

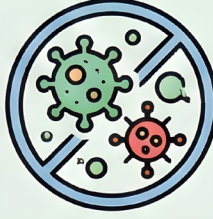

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2025ರಲ್ಲಿ, ಗುಜರಾತ್ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ದಳ (ATS) ರೈಸಿನ್ ಆಧಾರಿತ ಶಂಕಿತ ಜೈವಿಕ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ಸಂಚನ್ನು ಭೇದಿಸಿತು.
- ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಶಂಕಿತ ರೈಸಿನ್-ಸಂಬಂಧಿತ ಜೈವಿಕ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದೆ.

ಜೈವಿಕ ಅಸ್ತ್ರಗಳು:

- ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:- ಮನುಷ್ಯರು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಥವಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ಅಥವಾ ಸಾವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ರೋಗಕಾರಕಗಳನ್ನು (ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ, ವೈರಸ್, ಶಿಲೀಂಧ್ರ) ಅಥವಾ ವಿಷಕಾರಿ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು (ರೈಸಿನ್, ಬೊಟುಲಿನಮ್ ಟಾಕ್ಸಿನ್) ಬಳಸುವುದೇ ಜೈವಿಕ ಅಸ್ತ್ರಗಳು.

- ಇವುಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿನಾಶದ ಅಸ್ತ್ರಗಳು (WMDs) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ಚೌಕಟ್ಟು:

- ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ:- ಇದು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

- ಭಾರತೀಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಇದು ಕೃಷಿ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (NDMA):- ಜೈವಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಿವರವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾನೂನು ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1986:- ಇದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಕುಲಾಂತರಿ (ತಳೀಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ) ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

- ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿನಾಶದ ಅಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ (ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿಷೇಧ) ಕಾಯ್ದೆ, 2005:- ಇದು ಜೈವಿಕ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ.

- ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿಯಮಗಳು, 1989:- ಮತ್ತು ಮರುಸಂಯೋಜಿತ ಡಿಎನ್‌ಎ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ 2017ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

ಜೈವಿಕ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಸಮಾವೇಶ (BWC):

- ಇದು 1975ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- ಇದು ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ವಿಷಕಾರಿ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸ್ವಾಧೀನ, ವರ್ಗಾವಣೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಇಡೀ ವರ್ಗದ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿನಾಶದ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು (WMD) ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಮೊದಲ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ನಿಶ್ಚಯೀಕರಣ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಸಮಾವೇಶ (CWC):

- ಧೈಯೋದ್ದೇಶ:- ಇದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬಳಸುವ ಮೂಲ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
- ಅಂಗೀಕಾರ:- ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 3, 1992
- ಜಾರಿ:- ಏಪ್ರಿಲ್ 29, 1997
- ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:- 193 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ:- ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಜಿಸಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಇದು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಅನುಮೋದನೆ ದೊರೆತಿದೆ:- ಭಾರತವು ಜನವರಿ 1993ರಲ್ಲಿ ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿತು.

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಗುಂಪು:

- ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ:- ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ದೇಶಗಳ ಒಂದು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

11. ವಂದೇ ಮಾತರಂ

MINISTRY OF
HOME AFFAIRS

ವಂದೇ ಮಾತರಂ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಅಧಿಕೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು ಎರಡನ್ನೂ ನುಡಿಸುವಾಗ, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು 'ವಂದೇ ಮಾತರಂ' ಅನ್ನು ಹಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ನುಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು (MHA) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು:

ಹಾಡುವ ಅಥವಾ ನುಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು:

- ✓ ಔಪಚಾರಿಕ ರಾಜ್ಯ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಮನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ.
- ✓ ದೇಶವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಮಾಡುವ ಭಾಷಣದ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ.
- ✓ ರಾಜ್ಯ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಥವಾ ಉಪ-ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಮನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ.
- ✓ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಮೆರವಣಿಗೆ (ಪೆರೇಡ್)ಗೆ ತರುವಾಗ.
- ✓ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಇತರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ.

ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ:

- ಸುಮಾರು 3 ನಿಮಿಷ 10 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಅಧಿಕೃತ ಅವಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.
- 1937ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಚರಣಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ, ವಂದೇ ಮಾತರಂನ ಎಲ್ಲಾ ಆರು ಚರಣಗಳನ್ನು ನುಡಿಸಬೇಕು.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನ:- 1950ರ ಜನವರಿ 24 ರಂದು, ವಂದೇ ಮಾತರಂನ ಮೊದಲ ಎರಡು ಚರಣಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು ಎಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

- ಸಂವಿಧಾನವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿಲ್ಲ:- ಸಂವಿಧಾನವು "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು" ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸದಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಮಾನ್ಯತೆಯು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ರೂಢಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

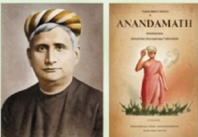

- ವಿಧಿ 51A(a) - ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು:- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ಆದರ್ಶಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದು ಆದೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

- ಸಾಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ:- ವಂದೇ ಮಾತರಂಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ವಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ.

ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಹಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ:

ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಅನ್ನು ಬಂಕಿಮ್ ಚಂದ್ರ ಚಟರ್ಜಿ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಇದು 1882ರಲ್ಲಿ 'ಆನಂದಮಠ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು.

ಆನಂದಮಠ ಕಾದಂಬರಿಯು 1769-73ರ ಬಂಗಾಳದ ಕ್ಷಾಮ ಮತ್ತು ಸನ್ಯಾಸಿ ದಂಗೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

1896ರ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಡಿದರು, ಇದು ಇದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು.

ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಅನ್ನು ಬಂಕಿಮ್ ಚಂದ್ರ ಚಟರ್ಜಿ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಇದು 1882ರಲ್ಲಿ 'ಆನಂದಮಠ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು.

1905ರ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳುವಳಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ವಂದೇ ಮಾತರಂ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಗೀತೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು.

12. ಶಾಂತಿ (SHANTI) ಕಾಯ್ದೆ 2025

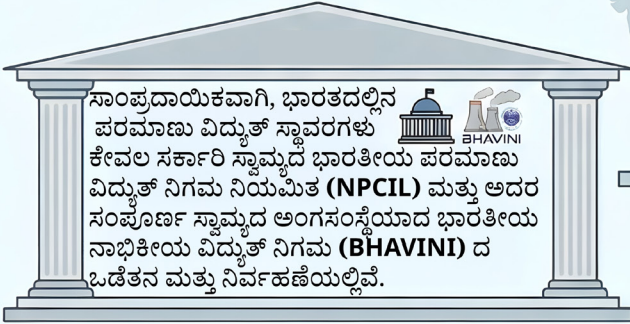
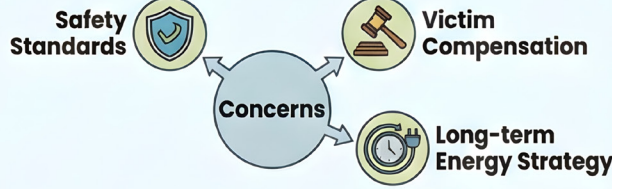

ಶಾಂತಿ (SHANTI) ಕಾಯ್ದೆ 2025

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಶಾಂತಿ (SHANTI- ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ಪರಮಾಣು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ 2025, ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಾನದಂಡಗಳು, ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಇಂಧನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಭಾರತೀಯ ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ (NPCIL) ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಭಾರತೀಯ ನಾಭಿಕೀಯ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ (BHAVINI) ದ ಒಡೆತನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಶಾಂತಿ ಕಾಯ್ದೆ, 2025 ರ ಬಗ್ಗೆ:

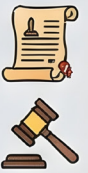
- ಇದು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2025ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.
- ಇದು ಭಾರತದ ಪರಮಾಣು ಅಡಳಿತದ ಮಹತ್ವದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

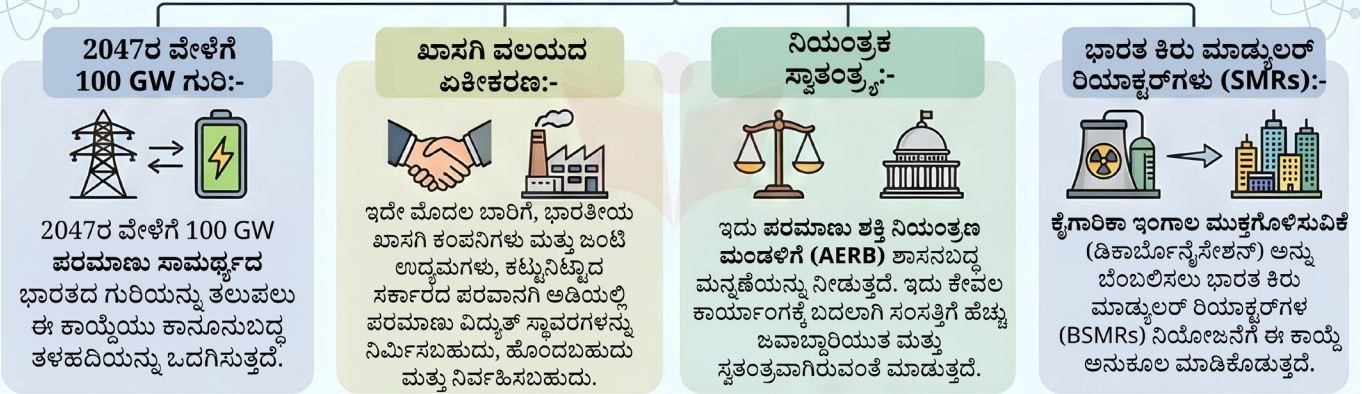
Replaced

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1962 ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಹಾನಿ ಕಾಯ್ದೆ (CLNDA), 2010 ಅನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ವಲಯದ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

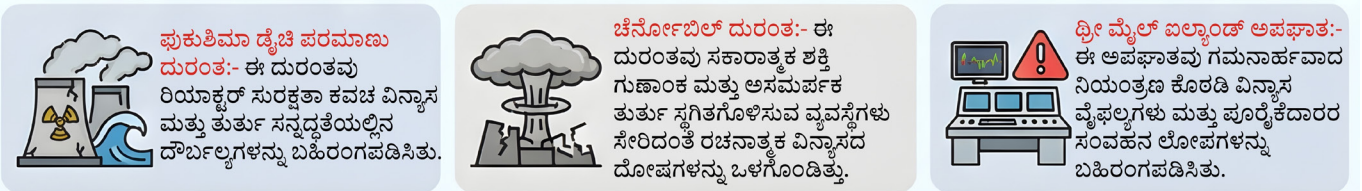
ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳು:

ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

ಶಾಂತಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಕಳವಳಗಳು:

13. 2025ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಿಂದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಗರಿಷ್ಠ ಚಹಾ ರಫ್ತು

2025ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಿಂದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಗರಿಷ್ಠ ಚಹಾ ರಫ್ತು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

2025ರ ಜನವರಿ-ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 280.40 ದಶಲಕ್ಷ ಕೆ.ಜಿ. ಚಹಾವನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಇದು 2024ರಲ್ಲಿ ರಫ್ತಾದ 256.17 ದಶಲಕ್ಷ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು:

ಚಹಾ ಸಸ್ಯವು ಉಷ್ಣವಲಯ ಮತ್ತು ಉಪ-ಉಷ್ಣವಲಯದ ವಾಯುಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ತಾಪಮಾನ:- 15-23°C ಚಹಾ ಸಸ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ:- 150-200 ಸೆಂ.ಮೀ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಿರುವ ಮಳೆಯು ಎಲೆಗಳ ನಿರಂತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಣ್ಣು:- ಮಣ್ಣುಗೊಬ್ಬರ (ಹ್ಯೂಮಸ್) ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ, ಆಳವಾದ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಹಾಗೂ ನೀರು ಬಿಸಿದ ಹೋಗುವ ಮಣ್ಣು.

ಪ್ರಮುಖ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯಗಳು:- ಅಸ್ಸಾಂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗುರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಟ್ಟಗಳು, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳ.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಮೇಘಾಲಯ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತ್ರಿಪುರಾ ಕೂಡ ದೇಶದ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಭಾರತದ ಚಹಾ ಉದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ:

ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ 2ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ

ಪ್ರಮುಖ ರಫ್ತು ತಾಣಗಳು:- ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಸಿರಿಯಾ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ರಷ್ಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಉದ್ಯೋಗ:- ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಉದ್ಯಮವು ನೇರವಾಗಿ 11.6 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಗಮನಿಸಿ:- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಒಟ್ಟು ಚಹಾದಲ್ಲಿ ಅಸಾಂ ರಾಜ್ಯವು ಸುಮಾರು 55% ರಫ್ತು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 2008 ರಿಂದ 2022 ರವರೆಗೆ ಭಾರತದ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯು 39% ರಫ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಏಷ್ಯಾ ಚಹಾ ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:- ಭಾರತ, ಚೀನಾ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಜಪಾನ್ ಮುಂತಾದ ಏಷ್ಯಾದ ಪ್ರಮುಖ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಚಹಾ ಸಂಘಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಜಾಗತಿಕ ಚಹಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

14. ಮಹರ್ಷಿ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ

ಮಹರ್ಷಿ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ:

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಹರ್ಷಿ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

INSTAKAS

ಆರಂಭಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅಡಿಪಾಯ

ಇವರು 1824ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 12 ರಂದು ಗುಜರಾತಿನ ಟಂಕಾರಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ನಂತರ ಇವರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿರಜಾನಂದರ ಶಿಷ್ಯರಾದರು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅವರು 1875ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

1875

"ವೇದಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ":-

ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು ಮತ್ತು ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು:

ವೇದಗಳ ದೋಷಾತೀತ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಏಕದೇವೋಪಾಸನೆ.

ಪ್ರಮುಖ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ನಿರಾಕರಣೆ, ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದ ಖಂಡನೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯತೆಯ ವಿರೋಧ ಸೇರಿವೆ.

ಅವರು ಅನ್ಯ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರನ್ನು ಮರಳಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ 'ಶುದ್ಧಿ' ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು:-

- ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶ
- ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಧಿ
- ಯಜುರ್ವೇದ ಭಾಷ್ಯಂ.

ಪರಂಪರೆ:-

1883ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮರಣದ ನಂತರ, ಅವರ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ದಯಾನಂದ ಆಂಗ್ಲೋ ವೇದಿಕೆ (DAV) ಕಾಲೇಜು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

15. 'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ' ಮೈತ್ರಿಕೂಟಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸೇರ್ಪಡೆ

'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ' ಮೈತ್ರಿಕೂಟಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸೇರ್ಪಡೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚಿಗೆ, ಅಮೆರಿಕ ನೇತೃತ್ವದ 'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ' (Pax Silica) ಮೈತ್ರಿಕೂಟವನ್ನು ಭಾರತ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಅರೆವಾಹಕಗಳು (ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಗಳು), ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯ ಭೂ-ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಾಪನೆ:- ಡಿಸೆಂಬರ್ 2025.

ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:-

ಅಮೆರಿಕ	ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ
ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ	ಸಿಂಗಾಪುರ
ಗ್ರೀಸ್	ಯುಎಇ
ಇಸ್ರೇಲ್	ಭಾರತ
ಜಪಾನ್	
ಕತಾರ್	

'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ'

ಉದ್ದೇಶ:-

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಸಮೃದ್ಧ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆ ಆಧಾರಿತ ಸಿಲಿಕಾನ್ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು

ಪದದ ಮೂಲ:-

+

→

ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ 'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್' (ಶಾಂತಿ)

ಸಿಲಿಕಾ ಅರೆವಾಹಕಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಯುಕ್ತ

- 'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ' ಎಂಬ ಪದವು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ 'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್' (ಶಾಂತಿ) ಮತ್ತು ಅರೆವಾಹಕಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಯುಕ್ತವಾದ 'ಸಿಲಿಕಾ' ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆ.

ಮಹತ್ವ:-

- ಈ ಒಕ್ಕೂಟವು ಸ್ಥಿತಿತ್ವಾತ್ಮಕವುಳ್ಳ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

16. ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್: 'ವಿಶೇಷ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'

ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್: 'ವಿಶೇಷ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ 'ಎಐ ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಸಭೆ'ಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು 3 ದಿನಗಳ ಅಧಿಕೃತ ಭೇಟಿಗಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು / ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ 'ವಿಶೇಷ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ವೇಮಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ 'H125 ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಅಂತಿಮ ಜೋಡಣಾ ಘಟಕ'ವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಾಯಿತು.

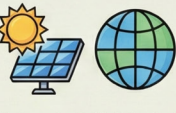

ರಫೇಲ್ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು "ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಕರಗಳ" ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ರಫೇಲ್ ನಿರ್ವಹಣೆ, ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನವೀಕರಣ (MRO) ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಭಾರತವು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದೆ.

'ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್ ನಾವೀನ್ಯತಾ ಪರ್ಷ' ಮತ್ತು 'ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್ ನಾವೀನ್ಯತಾ ಜಾಲ'ಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ಹ್ಯಾಮರ್' ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಬಿಇಎಲ್ ಮತ್ತು ಸಫ್ರಾನ್ ಕಂಪನಿಗಳ ನಡುವೆ ಜಂಟಿ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಸಂಬಂಧಗಳು:

<p>ರಫೇಲ್ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳು:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ಭಾರತವು ಡೆಸಾಲ್ಟ್ ಏವಿಯೇಷನ್ ಕಂಪನಿಯಿಂದ 36 ರಫೇಲ್ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದೆ. ರಫೇಲ್-ಎಂ:- ಇತ್ತೀಚಿಗೆ, ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಗಾಗಿ 26 ರಫೇಲ್-ಎಂ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಉಭಯ ದೇಶಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ 'ಅಂತರ-ಸರ್ಕಾರಿ ಒಪ್ಪಂದ'ಕ್ಕೆ (IGA) ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ. 	<p>ಸ್ಯಾರ್ವೀಸ್ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿಗಳು (ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ P-75):-</p> <ul style="list-style-type: none"> ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ನೇವಲ್ ಗ್ರೂಪ್ ನ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ 6 ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಐಎನ್‌ಎಸ್ ವಾಕ್‌ಶೀರ್ ಇತ್ತೀಚಿನದಾಗಿದೆ. ಜಂಟಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು:- ಶಕ್ತಿ, ವರುಣ, ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಜೆಕ್ಸ್-23. 	<p>ಯುಪಿಐ (UPI):-</p> <ul style="list-style-type: none"> ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' (UPI) ಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು:- ತೃಷ್ಣಾ (TRISHNA - ಉಪಗ್ರಹ ಮಿಷನ್), ಎಂಡಿಎ (MDA) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಭೂ-ಕೇಂದ್ರ (ಗ್ರೌಂಡ್ ಸ್ಟೇಷನ್)ದ ಬೆಂಬಲ. 	<p>ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು 2015 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು.
--	---	---	---

17. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಾಲ್ಟ್ (Project Vault)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಅಮೆರಿಕವು 'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಾಲ್ಟ್' ಎಂಬ ನೂತನ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಒಂದು 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ'ದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ 'ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ' ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ದೇಶೀಯ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: - ವಿದೇಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸಲು ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ನೆರವಾಗಿದೆ.

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಪಟ್ಟಿ:

- ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಖನಿಜಗಳನ್ನು 'ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಖನಿಜಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾದರೆ, ಅದು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ವ್ಯತ್ಯಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು.

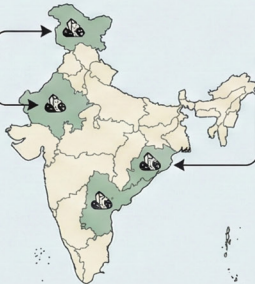
Antimony Sb	Beryllium Be	Bismuth Bi	Cobalt Co	Copper Cu	Gallium Ga	Germanium Ge	Graphite C	Hafnium Hf	Indium In
Lithium Li	Molybdenum Mo	Niobium Nb	Nickel Ni	PGE Platinum Group Elements	Phosphorous P	Potash K	Rare Earth Elements REEs	Rhenium Re	Silicon Si
Strontium Sr	Tantalum Ta	Tellurium Te	Tin Sn	Titanium Ti	Tungsten W	Vanadium V	Zirconium Zr	Selenium Se	Cadmium Cd

ಖನಿಜ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಭಾರತದ ನೀತಿ ನಿಲುವುಗಳು:

ದೇಶೀಯ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳು:-

- ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಹಾಗೂ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲಿಥಿಯಂ, ಮತ್ತು ಒಡಿಶಾ ಹಾಗೂ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರಳ ಭೂ-ಧಾತುಗಳನ್ನು (REEs) ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಭಾರತವು ಅಪಾರವಾದ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಖನಿಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ನೀತಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:-

- 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖನಿಜ ಪರಿಶೋಧನಾ ನೀತಿ' (NMEP), 2016.
- 'ಗಣಿ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ', 2021.
- ಇವು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಖನಿಜ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಿವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜ ಮಿಷನ್ (NCMM):-

ಕಾಬಿಲ್ (KABIL): - ಭಾರತಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 'ಖನಿಜ ಬಿದೇಶ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್' (KABIL) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಾಗರೋತ್ತರ ಖನಿಜ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಖನಿಜಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅವುಗಳ ಮರುಪಡೆಯುವಿಕೆಯವರೆಗಿನ 'ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಯನ್ನು' ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಈ ಮಿಷನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

18. 'ಇಂಧನಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮಿಷನ್'

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 'ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ ಇಂಫ್ರಾಕ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026' ರಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಒಕ್ಕೂಟವು (ISA) 'ಇಂಧನಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮಿಷನ್'ಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ:-

ಭಾರತದ 'ಎನ್‌ಜಿಎಸ್‌ಸಿ'ನಂತಹ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ, 120 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದಂತ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ (AI) ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಇಂಧನಕ್ಕಾಗಿ ಎಐ ಮಿಷನ್ (AI-for-Energy Mission):

- ಇದು ಇಂಧನ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ-ಕೇಂದ್ರಿತ ವೇದಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

- ಡಿಜಿಟಲ್ ಮತ್ತು ಎಐ-ಆಧಾರಿತ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಮಿಷನ್ ಹೊಂದಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಒಕ್ಕೂಟ (ISA)ದ ಬಗ್ಗೆ:

ಪ್ರಾರಂಭ:- ಐಎಸ್‌ಎ (ISA) ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾರತದ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. 30 ನವೆಂಬರ್ 2015 ರಂದು ಪಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.

ಸೌರಶಕ್ತಿ ಸಮೃದ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:- ಇದು ಕರ್ಕಾಟಕ ಸಂಸ್ಕಾಂತಿ ವೃತ್ತ ಮತ್ತು ಮಕರ ಸಂಸ್ಕಾಂತಿ ವೃತ್ತದ ನಡುವೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ 124 ಸೌರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಭರಿತ ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ:- ಐಎಸ್‌ಎ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೌರಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಎದುರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:- ಹರಿಯಾಣದ 'ಗುರುಗ್ರಾಮ್'ನಲ್ಲಿರುವ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ' (NISE)ಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿದೆ.

19. ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ (AI) ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026

ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ (AI) ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ 'ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ (AI) ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ 2026' ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು.

ಎಐ ಶೃಂಗಸಭೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

2023 ಬ್ಲೆಚ್ಲೆ ಪಾರ್ಕ್ ಶೃಂಗಸಭೆ (ಬ್ರಿಟನ್):-

ವಿಶ್ವದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಎಐ ಶೃಂಗಸಭೆಯು ಬ್ರಿಟನ್‌ನ ಬ್ಲೆಚ್ಲೆ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು. ಇದು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿತು. ಎಐ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಭವಿಷ್ಯದ ಅಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ತಜ್ಞರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದ ಈ ಸಭೆಯು, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬ್ಲೆಚ್ಲೆ ಘೋಷಣೆ ಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

2024 ಸಿಯೋಲ್ ಶೃಂಗಸಭೆ (ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ):-

ಮೇ 2024 ರಲ್ಲಿ ಸಿಯೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಶೃಂಗಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಬ್ಲೆಚ್ಲೆ ಪಾರ್ಕ್ ಸಭೆಯ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಎಐ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೂ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿತು.

2025 ಎಐ ಅಕ್ಷನ್ ಶೃಂಗಸಭೆ (ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್):-

ಫೆಬ್ರವರಿ 2025 ರಲ್ಲಿ, ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಪಲ್ಯೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಶೃಂಗಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಭಾರತವು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಇದರ ಸಹ-ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದವು.

'ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ (AI) ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026' (ನವದೆಹಲಿ):-

ಈ ಸರಣಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವದ ಶೃಂಗಸಭೆಯು ಫೆಬ್ರವರಿ 2026 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

'ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ (AI) ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026' ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ▶ **ಆಯೋಜಕರು:-** ಕೇಂದ್ರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು (MeitY) ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಯ ಆತಿಥ್ಯ ವಹಿಸಿತ್ತು
- ▶ ಇದು 'ಜಾಗತಿಕ ದಕ್ಷಿಣ' ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಜಾಗತಿಕ ಎಐ ಶೃಂಗಸಭೆಯಾಗಿದೆ.

ಮೂರು ಸೂತ್ರಗಳು:-

ಎಂಬ 3 ಮೂಲಭೂತ ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ 'ಸೂತ್ರಗಳು' ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಇವು ಸಾರುತ್ತವೆ.

ಶೃಂಗಸಭೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

ನವದೆಹಲಿ ಘೋಷಣೆ:-

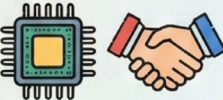
- ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ಈ ಘೋಷಣೆಗೆ ಅಮೆರಿಕ, ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 89 ದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ. ಇದೊಂದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದು "ಸರ್ವಜನ ಹಿತಾಯ, ಸರ್ವಜನ ಸುಖಾಯ" (ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣ, ಎಲ್ಲರ ಸಂತೋಷ) ಎಂಬ ತತ್ವದಡಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾನವ್ (MANAV) ಆಡಳಿತ ಚೌಕಟ್ಟು:-

- ಭಾರತವು 'ಮಾನವ್' ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಎಐ ಆಡಳಿತ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿತು. ಇದು ನೈತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಆಡಳಿತ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಸರ್ವರಿಗೂ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾನವಾದ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ ಉಪಕ್ರಮ:-

- ಅರಿವಾಹಕಗಳು (ಸಿಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು), ಸುಧಾರಿತ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ನಿರಂತರ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಅಮೆರಿಕ ನೇತೃತ್ವದ ಈ ಮೈತ್ರಿಕೂಟಕ್ಕೆ ಭಾರತವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿತು.

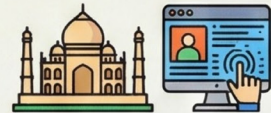
ನವದೆಹಲಿ ಫ್ರಾಂಟಿಯರ್ ಎಐ ಬದ್ಧತೆಗಳು:-

- ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಾದ್ಯಂತ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ದಕ್ಷಿಣದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಎಐ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಾಗತಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದೈತ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಗೂಗಲ್, ಓಪನ್ ಎಐ, ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್, ಅಂಥ್ರೋಪಿಕ್) ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಒಪ್ಪಂದ ಇದಾಗಿದೆ.

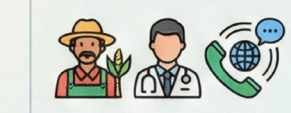
ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳು:

ವಲಯವಾರು ಪ್ರಭಾವ:-

- ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ "ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ" ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಹಲವು ಬೃಹತ್ ಭಾಷಾ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು (LLMs) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
 - ▶ **ಸರ್ವಮ್ ಎಐ (Sarvam AI):-** ಭಾರತೀಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಬಹು-ಶತಕೋಟಿ ನಿಯತಾಂಕಗಳ 'ಓಪನ್ ಸೋರ್ಸ್' (ಮುಕ್ತ ಮೂಲ) ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದೆ.
 - ▶ **ಭಾರತಜೆನ್ (BharatGen):-** ಇದು 17 ಶತಕೋಟಿ ನಿಯತಾಂಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಬಹುಭಾಷಾ ತಳಹದಿಯ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.
 - ▶ **ಜ್ಞಾನಿ.ಎಐ (Gnani.ai):-** ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು 12 ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸುವ ಬಹುಭಾಷಾ ದ್ವನಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

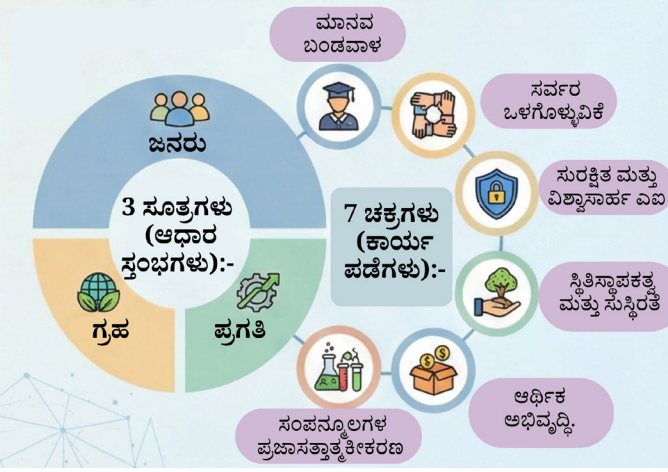
ವಲಯವಾರು ಪ್ರಭಾವ:-

- ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ 'ಕಿಸಾನ್ ಇ-ಮಿತ್ರ', ಅರೋಗ್ಯ ರೋಗನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ 'ಕ್ಯೂರ್.ಎಐ' ಮತ್ತು ನೈಜ-ಸಮಯದ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕಾಗಿ 'ಭಾಷಿಣಿ' ವೇದಿಕೆಗಳಂತಹ ಜನಪರ ಎಐ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಚೌಕಟ್ಟು: ಸೂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಚಕ್ರಗಳು:

ಈ ಶೃಂಗಸಭೆಯು ರೂಪುರೇಷೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ:

20. ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026

ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026

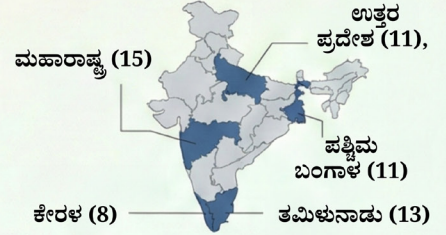
ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

2026 ರ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಮುನ್ನಾಧಿನದಂದು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು, ತಳಮಟ್ಟದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹರಿಕಾರರು ಮತ್ತು 'ಎಲೆಮೆರಿಯ ಸಾಧಕರನ್ನು' ಗುರುತಿಸುವ ತನ್ನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ.

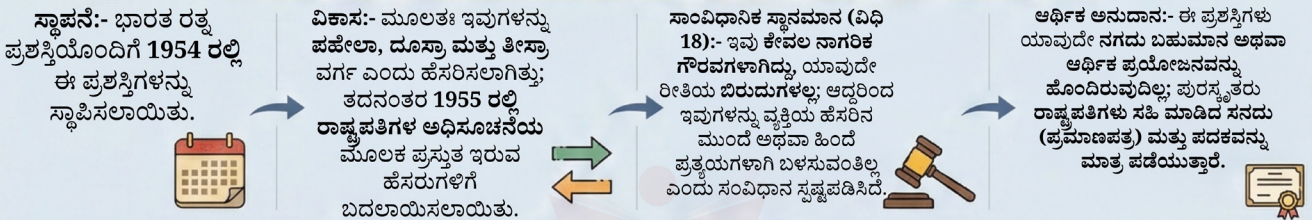
ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

ಅಗ್ರ 5 ರಾಜ್ಯಗಳು:-

ಬಹಿಷಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಶ್ರೇಣಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

ಬಳಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:- ಕಲೆ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತ್ರಿೇಡ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

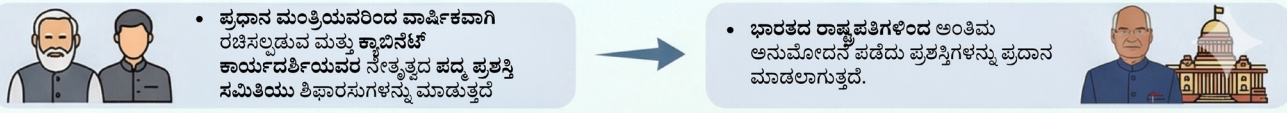
ವರ್ಗ	ನಾಗರಿಕ ಶ್ರೇಣಿ	ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶ
ಪದ್ಮ ವಿಭೂಷಣ	2ನೇ-ಅತ್ಯುನ್ನತ	ಅಸಾಧಾರಣ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರಿಗಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ 2ನೇ-ಅತ್ಯುನ್ನತ
ಪದ್ಮಭೂಷಣ	3ನೇ-ಅತ್ಯುನ್ನತ	ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರಿಗಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಪದ್ಮಶ್ರೀ	4ನೇ-ಅತ್ಯುನ್ನತ	ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರಿಗಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ಬಂಧಗಳು:

- ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅರ್ಹತೆ:-** ಜನಾಂಗ, ಲಿಂಗ, ವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ ಹುದ್ದೆಯ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು:-** ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಮರಣೋತ್ತರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು:-** ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಹವಾದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಅನುಮತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಾರ್ಷಿಕ ಮಿತಿ:-** ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ 120 ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಲು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮಿತಿ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು:-** ಮರಣೋತ್ತರ ಪುರಸ್ಕೃತರು, ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರು (NRIs), ವಿದೇಶಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಗರೋತ್ತರ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರು (OCIs) ಈ 120 ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:

21. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು, 2026

ಪುರಸ್ಕೃತರು	ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಕ್ಷೇತ್ರ	ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆ / ಕೊಡುಗೆ
ಶತಾವಧಾನಿ ಆರ್. ಗಣೇಶ್	 ಪದ್ಮಭೂಷಣ	 ಕಲೆ	ಅವಧಾನ ಕಲೆಯ (ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆ) ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.
ಎಸ್.ಜಿ. ಸುಶೀಲಮ್ಮ	 ಪದ್ಮಶ್ರೀ	 ಸಮಾಜ ಸೇವೆ	ಸುಮಂಗಲಿ ಸೇವಾ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.
ಡಾ. ಸುರೇಶ್ ಹನಗವಾಡಿ	 ಪದ್ಮಶ್ರೀ	 ವೈದ್ಯಕೀಯ	ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಮೋಫಿಲಿಯಾ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
ಅಂಕೇಗೌಡ ಎಂ	 ಪದ್ಮಶ್ರೀ	 ಸಮಾಜ ಸೇವೆ	ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಪುಸ್ತಕ ಮನೆ' (ಗ್ರಂಥಾಲಯ) ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
ಶುಭಾ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	 ಪದ್ಮಶ್ರೀ	 ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್	ದೃಷ್ಟಿ (DRISHTI) ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷೋಮೀಟರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಪ್ರಭಾಕರ್ ಬಸವಪ್ರಭು ಕೋರೆ	 ಪದ್ಮಶ್ರೀ	 ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ	ಕೆಎಲ್ಇ (KLE) ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು 40 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.
ಶಶಿ ಶೇಖರ್ ವೆಂಪತಿ	 ಪದ್ಮಶ್ರೀ	 ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ	'ಪ್ರಸಾರ ಭಾರತಿ' ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಿಇಒ (CEO) ಆಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಟಿ.ಟಿ. ಜಗನ್ನಾಥನ್ (ಮರಣೋತ್ತರ)	 ಪದ್ಮಶ್ರೀ	 ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ	ಟಿ.ಟಿ.ಕೆ. (T.T.K.) ಪ್ರೈವೇಟ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

22. ಅನುಗ್ರಹ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

'ಅನುಗ್ರಹ ಯೋಜನೆ'ಯಡಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಪಾವತಿಯಾಗಬೇಕಿರುವ ವಿಳಂಬಿತ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಂತೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯ ಐವನ್ ಡಿಸೋಜಾ ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅನುಗ್ರಹ ಯೋಜನೆ

ಅನುಗ್ರಹ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

ಇದೊಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಉಪಕ್ರಮ'ವಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ:- ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮತ್ತು ಕುರಿಗಾಹಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2023 ರಲ್ಲಿ ಮರುಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ (2025-26ನೇ ರಾಜ್ಯ ಬಜೆಟ್ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳು):

ಇತ್ತೀಚಿನ 2025-26ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಂಗಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನ್ವಯ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

- ಜಾನುವಾರುಗಳು (ಹಸುಗಳು, ಎಮ್ಮೆಗಳು, ಎತ್ತುಗಳು):- ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ₹10,000 ದಿಂದ ₹15,000 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇಕೆ (ಪಯಸ್ಸ):- ₹5,000 ದಿಂದ ₹7,500 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇಕೆ ಮರಿಗಳು (3-6 ತಿಂಗಳ ವಯಸ್ಸ):- ₹3,500 ದಿಂದ ₹5,000 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ.

ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳು:

ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು:- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ರೈತರು ಮತ್ತು ಕುರಿಗಾಹಿಗಳು.

ಪರಿಶೀಲನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:- ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮೃತಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಶುವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು.

ದಾಖಲಾತಿಗಳು:- ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವರದಿ. ಮೃತ ಪ್ರಾಣಿಯ 'ಜಿಪಿಆರ್‌ಎಸ್ ಟ್ಯಾಗ್' ಮಾಡಲಾದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು (ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ ತೆಗೆದದ್ದು).

ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆಗಾಗಿ (DBT) ಆಧಾರ್-ಸಂಯೋಜಿತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯ ವಿವರಗಳು

ಸ್ವಯಂ-ದೃಢೀಕೃತ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ವೋಚರ್‌ಗಳು.

ಅನುಷ್ಠಾನ:-

ಅನುಷ್ಠಾನ:- 'ಪಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ' ಹಾಗೂ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ'ವು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವಿಗಾಗಿ, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಸಹಾಯವಾಣಿಯನ್ನು **(8277 100 200)** ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

23. ಲಕ್ಕುಂಡಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ

ಲಕ್ಕುಂಡಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ

ಉದ್ದೇಶ:- ಹೂತುಹೋಗಿರುವ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ವಿಸ್ಮಯಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ 'ಯುನೆಸ್ಕೋ (UNESCO) ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳ' ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-

- ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ 'ಲೋಕ್ಕಿಗುಂಡಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಗ್ರಾಮವು ಚಾಲುಕ್ಯರು, ಯಾದವರು ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು.
- ಇದು ಕ್ರಿ.ಶ. 1192 ರಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳ ದೊರೆ 2ನೇ ಬಲ್ಲಾಳನ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ರಾಜಮನೆತನದ ನಾಡುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ "ಟಂಕಶಾಲೆ" ಗೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು.
- "ನೂರು ಬಾವಿಗಳ ಗ್ರಾಮ" ಎಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಇದು ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ, ಜೈನ ರಾಣಿ ಅತ್ತಿಮಜ್ಜೆಯ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು:-

- ಕೋಟೆ ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಉತ್ಖನನಗಳಲ್ಲಿ ನವಶಿಲಾಯುಗದ ಅವಶೇಷಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ತಾಣದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತವೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ:-

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ತಾಣವು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ (ASI) ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು 7 ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು 16 ಸ್ಮಾರಕ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ 2026 ರ ವೇಳೆಗೆ ಇನ್ನೂ 8 ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಸಮುದಾಯ ಉಪಕ್ರಮ:-

- ಇಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ಬೃಹತ್ ಅವಶೇಷಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮನೆಗಳಿಂದ 1,050 ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ತೆರೆದ-ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಹ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳು:

ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳು	ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ವರ್ಷ	ಸ್ಥಳ (ಜಿಲ್ಲೆ)	ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ
 ಹಂಪಿಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸಮೂಹ	1986	ವಿಜಯನಗರ	ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಭವ್ಯ ರಾಜಧಾನಿ. ಇದು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ದ್ರಾವಿಡ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ವಿಜಯ ವಿಠಲ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ (ಅದರ ಅಪ್ರತಿಮ ಕಲ್ಲಿನ ರಥ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಕಂಬಗಳಿಗೆ) ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
 ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲಿನ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸಮೂಹ	1987	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಚಾಲುಕ್ಯರ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಯ (7-8 ನೇ ಶತಮಾನಗಳು) ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಇದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾಗರ (ಉತ್ತರ ಭಾರತದ) ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ (ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ) ಕಟ್ಟಡ ಶೈಲಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ "ವೇಸರ ಶೈಲಿ"ಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಲೋಕಮಹಾದೇವಿ ರಾಣಿಯು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯವು ಇಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.
 ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು - ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ	2012	ಪಶ್ಚಿಮ ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ	ಯುನೆಸ್ಕೋದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಬಿಸಿತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಈ ತಾಣವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ 39 ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ 10 ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿವೆ (ಕುದುರೆಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ, ಅಗುಂಬೆ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಪಗಿರಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ).
 ಹೊಯ್ಸಳರ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸಮೂಹ	2023	ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು	ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ಅತಿ ಹೊಸ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ನಕ್ಷತ್ರಾಕಾರದ, ಬಳಪದ ಕಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಇದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮೂರು ತಾಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ: ಬೇಲೂರಿನ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ದೇವಾಲಯ, ಹಳೇಬೀಡಿನ ಹೊಯ್ಸಳೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಸೋಮನಾಥಪುರದ ಕೇಶವ ದೇವಾಲಯ.

24. ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ

- ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್-ಆಧಾರಿತ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ'ಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಚಿಸಿದೆ.

ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ರಚನೆ:- ಈ ಮಂಡಳಿಯು ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ 16 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ:

- 5 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.
- 4 ಅಗ್ನಿಗೇಟರ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ (ಉಬರ್, ಜೊಮ್ಯಾಟೊ, ಅಮೆಜಾನ್ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಟರ್) ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.
- 4 ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.
- 2 ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಶುಲ್ಕ:-

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಹಿವಾಟಿನ ಮೇಲೆ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪಾವತಿಸುವ ಮೊತ್ತದ ಶೇ. 1 ರಿಂದ ಶೇ. 1.5 ರಷ್ಟು 'ಕಲ್ಯಾಣ ಶುಲ್ಕ'ವನ್ನು ಪಾವತಿಸುವುದನ್ನು ಅಗ್ನಿಗೇಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಮತ್ತು ದಿನಸಿ ವಿತರಣೆಯಂತಹ ಕೆಲವು ವಲಯಗಳಿಗೆ ಈ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ₹0.50 ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಡ್ಡಾಯ ನೋಂದಣಿ:-

ಅಗ್ನಿಗೇಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಬ್ಬರೂ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದ 45 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಅಗ್ನಿಗೇಟರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ:-

ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ವಿತರಿಸಲು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನೋಂದಾಯಿತ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ 'ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ'ಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್-ಆಧಾರಿತ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ (ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 2025:

- ಉದ್ದೇಶ:- ರಾಜ್ಯದ ಅಂದಾಜು 4 ಲಕ್ಷ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಮಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಇದು ಮೇ 2025 ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 12, 2025 ರಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ:-

- ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ:-

- ಅಗ್ನಿಗೇಟರ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿ ವಹಿವಾಟಿನ ಮೊತ್ತದ ಶೇ. 1 ರಿಂದ ಶೇ. 5 ರವರೆಗೆ "ಕಲ್ಯಾಣ ಶುಲ್ಕ"ದ ಮೂಲಕ ಮೀಸಲಾದ 'ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ'ಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲಾಡಿದಮಿಕ್ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ:-

- ಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಗಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ-ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ:-

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಎರಡು-ಹಂತದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 'ಆಂತರಿಕ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರ ಸಮಿತಿ' (IDRC) ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ನಂತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಜಾಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ:-

- ಮಾನ್ಯವಾದ ಲಿಖಿತ ಕಾರಣ ಮತ್ತು 14 ದಿನಗಳ ಪೂರ್ವ ಸೂಚನೆ ನೀಡದೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆತನ ಖಾತೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ (ದೈಹಿಕ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ).

25. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: ಕರ್ನಾಟಕದ 7 ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದ ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಬಹುತೇಕ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿವೆ ಎಂದು 'ಭಾರತದ ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರು' (CAG) ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ:-

KUIDFC

- ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮ (KUIDFC).

ಕರ್ನಾಟಕದ 7 ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳು:-

- ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು.

ಕರ್ನಾಟಕದ 7 ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಗಳು:

<p>ಬೆಂಗಳೂರು:-</p> <p>ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಐಟಿ ಹಬ್ ಮತ್ತು ಸಿಲಿಕಾನ್ ವ್ಯಾಲಿ ಆಗಿರುವ ಇದು, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಮೊಬಿಲಿಟಿ, 'ಸಂಯೋಜಿತ ಕಮಾಂಡ್ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಂದ್ರ' (ICCC) ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಕೆ.ಆರ್. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಂತಹ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮರು-ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತಿದೆ.</p>	<p>ಬೆಳಗಾವಿ:-</p> <p>ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಾರಿಗೆ, ಪಾರಂಪರಿಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ.</p>	<p>ದಾವಣಗೆರೆ:-</p> <p>ಜಲಮೂಲಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುಂದುವಾಡ ಕೆರೆ), ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.</p>	<p>ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ:-</p> <p>ಮೋಟೋರೀತರ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ 'ಹಸಿರು ಸಂಚಾರ ಕಾರಿಡಾರ್' ಅನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.</p>
<p>ಮಂಗಳೂರು:-</p> <p>ಗುರುಪುರ ನದಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನದಿಪಾರ್ಶ್ವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಿತಿತ್ವಾಪಕ ಕರಾವಳಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಇದು ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.</p>	<p>ಶಿವಮೊಗ್ಗ:-</p> <p>ತನ್ನ "ವಾಸಯೋಗ್ಯ ಹಸಿರು ನಗರ" ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು, ನದಿಪಾರ್ಶ್ವ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೌರಶಕ್ತಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.</p>	<p>ತುಮಕೂರು:-</p> <p>ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ತರಗತಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೈಕಲ್ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕೆರೆಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ 'ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉಪನಗರ' ವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ.</p>	

26. 'ಕೇರಳ'ವನ್ನು 'ಕೇರಳಂ' ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರದ ಅನುಮೋದನೆ

'ಕೇರಳ'ವನ್ನು 'ಕೇರಳಂ' ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರದ ಅನುಮೋದನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ: 2023 ಮತ್ತು 2024 ರಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, 'ಕೇರಳ' ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಹೆಸರನ್ನು 'ಕೇರಳಂ' ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

1. ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದ "ಕೇರಳ" ದ ಬದಲಾಗಿ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಲಯಾಳಂ ಪದವಾದ "ಕೇರಳಂ" ಅನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಈ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಅನುಮೋದನೆಯ ನಂತರ, 'ಕೇರಳ (ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ) ಮಸೂದೆ, 2026' ಕಾನೂನಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಅಗತ್ಯ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿದೆ.

ಮರುನಾಮಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ವಿಧಿಗಳು:

- ಸಂವಿಧಾನದ 3ನೇ ವಿಧಿ -** ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಗಡಿಗಳು ಅಥವಾ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಸಂವಿಧಾನದ 3ನೇ ವಿಧಿಯ ಷರತ್ತು:-** ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬಹುದು.
- ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು** ಈ ಮಸೂದೆಯ ಕುರಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು, ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಂವಿಧಾನದ 1ನೇ ಅನುಸೂಚಿ:- ಇದು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ; ಹೆಸರನ್ನು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಅನುಸೂಚಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯವೊಂದನ್ನು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:

- ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದ ನಿರ್ಣಯ:- ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ಕೇರಳ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕೋರಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ:- ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು/ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಅನುಮೋದನೆ:- ಶಾಸಕಾಂಗ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಹಸಿರು ನಿಶಾನೆ ತೋರುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ:- ಸಂವಿಧಾನದ 3ನೇ ವಿಧಿಯ ಷರತ್ತಿನ ಅನ್ವಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಮಸೂದೆಯ ಕುರಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸಂಸತ್ತಿನ ಅನುಮೋದನೆ:- ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಶಿಫಾರಸಿನ ನಂತರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎರಡೂ ಸದನಗಳಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ:- ಸಂವಿಧಾನದ '1ನೇ ಅನುಸೂಚಿ'ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ; ತದನಂತರ ಹೊಸ ಹೆಸರು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ

1. ಎಪಿಎಂಸಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ನಗರದ ಜನದಟ್ಟಣೆಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, **ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆಯು** ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಸಗಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:-** ರೈತರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಶೈತ್ಯಾಗಾರದಂತಹ ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ, ನೈರ್ಮಲ್ಯಯುತವಾದ ಮತ್ತು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.
- ಸ್ಥಳ:-** ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆಯ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಿಂಗೇನ ಅಗ್ರಹಾರದ 42 ಎಕರೆ 12 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದ್ದು, ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಧಿ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ.
- ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ನಿವಾರಣಾ ಯೋಜನೆ:-** ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಗರದ ಹೊರವಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಬೃಹತ್ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಲಾರಿಗಳು ನಗರದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ, ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ.

2. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ "ಟರ್ಟಲ್ ಟ್ರೈಲ್" (ಆಮೆ ಜಾಡುಗಳ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2026-27ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ,** ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಅವರು ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು **ಕರ್ನಾಟಕ, ಒಡಿಶಾ ಮತ್ತು ಕೇರಳದ** ಕರಾವಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸುಸ್ಥಿರವಾದ "ಆಮೆ ಜಾಡು"ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಲತೀರಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಕಡಲಾಮೆಗಳ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಈ ಮಾರ್ಗಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- ಉದ್ದೇಶ:-** ಸಮುದ್ರ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೊತೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಭೇದ:-** ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ(VU) ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ಆಲಿವ್ ರಿಡ್ಲಿ' ಕಡಲಾಮೆಗಳ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ತಾಣಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಥಳಗಳು:-** ತಜ್ಜರು ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 18 ಕಡಲತೀರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ 15, ಉಡುಪಿಯ 2 ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನ 1 ಕಡಲತೀರಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಆಲಿವ್ ರಿಡ್ಲಿ ಕಡಲಾಮೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇವು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಡಲಾಮೆಗಳಲ್ಲಿ **ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಮತ್ತು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ** ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:-** ಲೆಪಿಡೋಚೆಲಿಸ್ ಒಲಿವೇಸಿಯಾ (Lepidochelys olivacea)
- ಇವುಗಳನ್ನು 'ಪೆಸಿಫಿಕ್ ರಿಡ್ಲಿ ಕಡಲಾಮೆ' ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ತಾಣಗಳು:-** ಒಡಿಶಾದ ರುಷಿಕಲ್ಯ ರೂಕರಿ ಕರಾವಳಿ, ಗರಿಮಠ ಕಡಲತೀರ (ಭಿತರ್ಕನಿಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ) ಮತ್ತು ದೇಬಿ ನದಿಯ ಮುಖಜ ಭೂಮಿ.
- ಹಂಚಿಕೆ:-** ಪೆಸಿಫಿಕ್, ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರಗಳ ಚಿಕ್ಕಗಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:-** ಇವು 'ಅರಿಬಾಡಾ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವಿಕೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿವೆ; ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಹೆಣ್ಣು ಆಮೆಗಳು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಒಂದೇ ಕಡಲತೀರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಗೂಡುತವೆ.
- ಇವು **ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು**, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳು, ಸೀಗಡಿಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.
- ಕಾವು ಕೊಡುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಮರಳು ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಈ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು **45 ರಿಂದ 60 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿಯಾಗುತ್ತವೆ.**
- ಅಪಾಯಗಳು:-** ಮಾಂಸ, ಚಿಪ್ಪು ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ದೋಣಿಗಳಂತಹ ಇತರ ಮಾನವಜನ್ಯ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಇವುಗಳು ತೀವ್ರ ಅಪಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ.
- ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:-**
 - IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ:- ದುರ್ಬಲ (VU).
 - ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972 ರಲ್ಲಿ:- ಅನುಸೂಚಿ I
 - CITES ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ:- ಅನುಬಂಧ I

ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು:

- ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ಕಾವಲು ಪಡೆಯು 'ಆಪರೇಷನ್ ಒಲಿವಿಯಾ' ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಬಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಆಗುವ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು 'ಆಮೆ ಹೊರಗಿಡುವ ಸಾಧನಗಳ' (TEDs) ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

3. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಗಂಧದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕಟಾವಿನ ನಂತರದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

☐ ಶ್ರೀಗಂಧ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು:

- ♦ **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:-** ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಮೂಲಕ 'ಭಾರತೀಯ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವೈಭವ'ವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ♦ **ಪ್ರಸ್ತುತ ಪೂರೈಕೆ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು:-** ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಬೂನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಕ ನಿಯಮಿತಕ್ಕೆ (KSDL) ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 7,000 ದಿಂದ 8,000 ಟನ್ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ; ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಕೇವಲ 30% ರಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದೆ.
- ♦ **ಆಮದು ವಿಪರ್ಯಾಸ:-** ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಿಂದ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾವು 25 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮೂಲ 'ಭಾರತದ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಪ್ರಭೇದ'ಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿದೆ.

☐ ಭಾರತೀಯ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:-** ಸಂಟಲೂಮ್ ಆಲ್ಬಮ್ (Santalum album)
- ♦ **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-** 'ದ್ರವ ಚಿನ್ನ' ಅಥವಾ ಚಂದನ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಅರಣ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ:-** ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ (ಮಾನೂನ್ ಕಾಡುಗಳು) ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಜೈವಿಕ ಸ್ವರೂಪ:-** ಇದೊಂದು ಅರೆ-ಪರಾವಲಂಬಿ (ಭಾಗಶಃಬೇರು ಪರಾವಲಂಬಿ) ಸಸ್ಯವಾಗಿದೆ; ಅಂದರೆ, ಇದು ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ♦ **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-** ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು, ದಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕೇರಳದಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:-**
 - ♦ **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ:-** 'ದುರ್ಬಲ' (VU)
- ♦ **ಪ್ರಮುಖ ಅಪಾಯಗಳು:-** ಫೈಟೋಪ್ಲಾಸ್ಮಾಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ "ಶ್ರೀಗಂಧದ ಕದಿರು ರೋಗ"ವು (SSD) ಈ ಸಸ್ಯಕ್ಕಿರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ನಿಖರವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

4. ಕರ್ನಾಟಕದ "ಆರೇಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ" ಮತ್ತು ಎವಿಜಿಸಿ (AVGC) ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಐಟಿ-ಬಿಟಿ (IT-BT) ಸಚಿವರಾದ ಪ್ರಿಯಾಂಕ್ ಖರ್ಗೆ ಅವರು "ಆರೇಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ"ಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ದಶಕದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬರುವ 'ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ಯಾಫ್‌ಎಕ್ಸ್ (GAFX) 2026' ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

☐ 'ಆರೇಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ' ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದನ್ನು 'ಸೃಜನಶೀಲ ಆರ್ಥಿಕತೆ' ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಅರ್ಥ:-** ಇದು ಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ; ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯ (IP) ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಮೂಲ:-** 2013 ರಲ್ಲಿ ಕೊಲಂಬಿಯಾದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಫೆಲಿಪೆ ಬ್ಯುಟ್ರಾಗೊ ಮತ್ತು ಇವಾನ್ ಡ್ಯೂಕ್ (ಕೊಲಂಬಿಯಾದ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ) ಅವರು ತಮ್ಮ 'ದಿ ಆರೇಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ: ಆನ್ ಇನ್ಫೈನೈಟ್ ಆಪರ್ಚುನಿಟಿ' (The Orange Economy: An Infinite Opportunity) ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ಪದವನ್ನು ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು.
- ♦ **ಸಂಕೇತ:-** ಕಿತ್ತಳೆ (Orange) ಬಣ್ಣವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ಮಿತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಆ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:-** ಚಲನಚಿತ್ರ, ಸಂಗೀತ, ಗೇಮಿಂಗ್, ಅನಿಮೇಷನ್, ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು (AVGC), ಫ್ಯಾಷನ್, ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಗಳು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

☐ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು:

- ♦ **ಕರ್ನಾಟಕದ ಎವಿಜಿಸಿ-ಎಕ್ಸ್‌ಆರ್ (AVGC-XR) ನೀತಿ 3.0 (2024-2029):-** ಇದು ಅನಿಮೇಷನ್, ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಗೇಮಿಂಗ್, ಕಾಮಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೃತ ನೈಜತೆ (XR) ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.

5. ಹಂಪಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಕಳವಳ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಅಂಜನಾದ್ರಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 'ಪಾರಂಪರಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ' (HIA) ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದ ನ್ನು 2026 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 1 ರೊಳಗೆ ಯುನೆಸ್ಕೋಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

☐ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣವಾದ ಹಂಪಿಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **1986** ರಲ್ಲಿ ಯುನೆಸ್ಕೋದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆತಿದೆ.
- ♦ **ರಾಜಧಾನಿ:-** 1336 ರಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ಒಂದನೇ ಬುಕ್ಕರಾಯ ಎಂಬ ಸಹೋದರರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ 14 ನೇ ಶತಮಾನದ ಭವ್ಯ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಹಂಪಿ ಮೆರೆದಿತ್ತು.
- ♦ **ಸುರ್ವಣ ಯುಗ:-** ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ (1509-1530) ತನ್ನ ಉತ್ತುಂಗವನ್ನು ತಲುಪಿದ ಈ ನಗರವು, ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತ್ತು.

- ♦ **ಅವನತಿ:-** 1565 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತಾಳಿಕೋಟೆ ಕದನದಲ್ಲಿ ದಖನ್ ಸುಲ್ತಾನರ ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಸೋಲನುಭವಿಸಿದ ನಂತರ, ಈ ನಗರವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಪಾಳುಗಡವಲಾಯಿತು.
- ♦ **ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು:-** ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಪ್ರವಾಸಿ ಡೊಮಿಂಗೊ ಪಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಇಟಾಲಿಯನ್ ಪ್ರವಾಸಿ ನಿಕೊಲೊ ಡಿ ಕಾಂಟಿ ಅವರಂತಹ ವಿದೇಶೀಯರು, ಹಂಪಿಯನ್ನು 'ರೋಮ್ ನಗರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಂಪಿ ನಗರದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ♦ **ಶೈಲಿ:-** ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬೃಹತ್ ಆವರಣಗಳು, ಎತ್ತರದ ಗೋಪುರಗಳು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
- ♦ **ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯ:-** ಇದು 7ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ, ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಶಿವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ವಿಜಯ ವಿಠಲ ದೇವಾಲಯ:-** 50 ರೂ. ಮುಖಬೆಲೆಯ ನೋಟಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿರುವ 'ಕಲ್ಲಿನ ರಥ' ಮತ್ತು ಕೈಯಿಂದ ತಟ್ಟಿದಾಗ ಸುಮಧುರ ನಾದವನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸುವ 'ಸಂಗೀತ ಸ್ತಂಭ'ಗಳಿಗೆ ಈ ದೇವಾಲಯವು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಧಾರ್ಮಿಕೇತರ ರಚನೆಗಳು:-** ಧಾರ್ಮಿಕ ರಚನೆಗಳಲ್ಲದೆ, ಇಂಡೋ-ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಕಮಲ ಮಹಲ್, ಆನೆ ಲಾಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಣಿಯ ಸ್ನಾನಗೃಹವನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

6. ನಮ್ಮ 112 ಸಹಾಯವಾಣಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತುರ್ತು ಸ್ಪಂದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ "ನಮ್ಮ 112"**ರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಏರಿಕೆ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 9% ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

'ನಮ್ಮ 112' ಸಹಾಯವಾಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು **ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಏಕೀಕೃತ ತುರ್ತು ಸಹಾಯವಾಣಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪೊಲೀಸ್, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಮತ್ತು ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು** ಒಂದೇ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರದಡಿ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ನಿರ್ವಹಣೆ:-** 'ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪೊಲೀಸ್' ಇಲಾಖೆ.
- ♦ **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:-** ಜೀವನ್ಮರಣದ ಹೋರಾಟದ ನಿರ್ಣಾಯಕ 'ಸುವರ್ಣ ಅವಧಿ'ಯಲ್ಲಿ (golden hours) ತ್ವರಿತ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವುದು.

'ನಮ್ಮ 112' ಸಹಾಯವಾಣಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- ♦ **ಏಕೀಕೃತ ಬೆಂಬಲ:-** ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಹಾಯವಾಣಿಗಳಾದ 100 (ಪೊಲೀಸ್), 101 (ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ) ಮತ್ತು 108 (ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್) ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒಂದೇ ಏಕೀಕೃತ ಸಂಖ್ಯೆಯಡಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಬೆಂಬಲ:-** ಮನೋವೈದ್ಯಕೀಯ

ತುರ್ತುಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು "ನಮ್ಮ 112" ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದನ್ನು 'ಟಿಲಿ ಮಾನಸ್' (14416) ಜೊತೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ♦ **ತ್ವರಿತ ಸ್ಪಂದನೆ:-** ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 'ಹೊಯ್ಸಳ' ಗಸ್ತು ತಂಡಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 5 ರಿಂದ 10 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ದೂರುದಾರರನ್ನು ತಲುಪುವ ಮೂಲಕ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತವೆ.
- ♦ **ಗೌಪ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅನಾಮಧೇಯತೆ:-** ಕರೆ ಮಾಡುವವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ "ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನಾಮಧೇಯವಾಗಿಡಿ" ಎಂದು ವಿನಂತಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಗುರುತನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಬಹುದು.
- ♦ **ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಸಂಯೋಜನೆ:-** ನಾಗರಿಕರು 9480801000 ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕವೂ ಈ ಸಹಾಯವಾಣಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಬಹುಭಾಷಾ ಬೆಂಬಲ:-** ನಗರದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಹುಭಾಷಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

7. ಎಸ್. ಸದಾಗೋಪನ್ ಸಮಿತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ 2026 ರ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ, **ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪ್ರವೇಶಾತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಹತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ಆತಂಕಕಾರಿ ಕುಸಿತವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು 10 ಸದಸ್ಯರ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಚಿಸಿದೆ.**
- ♦ **ಐಐಟಿ-ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಸದಾಗೋಪನ್** ಅವರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ♦ **ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ನವೀಕರಣ:-** ಮೂಲಭೂತ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು (ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್, ಸಿವಿಲ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್) ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರಿಹೊಂದಿಸುವುದು.
- ♦ **ಪ್ರವೇಶಾತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ:-** ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸೀಟುಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು; (ಗಮನಿಸಿ: 2025-26 ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 9,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೀಟುಗಳು ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು).
- ♦ **ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು:-** ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುವ ಹಂತ ತಲುಪಿರುವ "ಕೋರ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್" ವಿಭಾಗಗಳತ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ♦ **ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಹತೆಯ ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ:-** ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 17% ರಷ್ಟು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರು ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವರದಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಅಂತರವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು:

- ಈ 10 ಸದಸ್ಯರ ಸಮಿತಿಯು ಐಐಎಸ್‌ಸಿ (IISc) ಮತ್ತು ಯುವಿಸಿಇಯು (UVCE) ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಜ್ಞರ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಟಿಯು (VTU) ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮುಖಂಡರು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

8. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾವ್ ಸಮಿತಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ **ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾವ್** ನೇತೃತ್ವದ "ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿ"ಯು 2026 ರ ಜನವರಿ 31 ರಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.
- 2002 ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ '**ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಸಮಿತಿ**' ವರದಿಯ ಬಳಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಬಲವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕಕಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು 2026 ರ ಈ ವರದಿಯು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಣ:

- ಸಮಿತಿಯು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ **236 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು** ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದ್ದು, **ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ** ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ (Most Backward) ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು:- **93 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು** (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿವೆ).
- ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದುಳಿದ (More Backward) ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು:- **36 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.**
- ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು:- **43 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.**
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು:- **64 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.**
- ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ:- ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಶೇ 60 ರಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿವೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸುಗಳು:

- ಕರ್ನಾಟಕವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರಮುಖ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ:
- **ಮಂಡಳಿಗಳ ರದ್ದತಿ:-** ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, '**ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ**' ಹಾಗೂ '**ಬಯಲುಸೀಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ**'ಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.
- **ಕೆಕೆಆರ್‌ಡಿಬಿ (KKRDB) ಪುನರ್‌ರಚನೆ:-** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೈಫಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ "ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ"ಯನ್ನು (KKRDB) ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪುನರ್‌ರಚಿಸುವಂತೆ ಸಮಿತಿಯು ಕರೆ ನೀಡಿದೆ.

- **ಅನುದಾನ ಮೀಸಲಾತಿ:-** 2026-27 ರಿಂದ 2030-31 ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಗೆ ಕೆಕೆಆರ್‌ಡಿಬಿಗೆ **₹29,009 ಕೋಟಿ** ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.
- **ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆ:-** ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ತೀವ್ರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಯು, ಕಡಿಮೆ ದಾಖಲಾತಿಯಿರುವ (25 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು) ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

9. 'ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ - ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಪಾಲು, ಬಲವಾದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಅಭಿಯಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರು 2026 ರ ಜನವರಿ 30 ರಂದು «ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ - ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಪಾಲು, ಬಲವಾದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ» ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅಪಾದಿತ "ಅನ್ಯಾಯ" ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಮುಂದಿಡಲಾದ ಹಲವಾರು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ:

- **ತೆರಿಗೆ ಪಾಲಿನ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆ:-** ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 4.71% ರಿಂದ 3.64% ಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವುದು. ಈ ಕುಸಿತದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು **₹80,000 ಕೋಟಿ** ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪರಿಷ್ಕೃತ ಹಂಚಿಕೆ ಸೂತ್ರ:-** ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವಂತಹ «ದೋಷಪೂರಿತ» ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು. ಆದಾಯದ ಅಂತರದ ಮಾಪನದ ತೂಕವನ್ನು 45% ರಿಂದ 25% ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು 1971 ರ ಜನಗಣತಿಯ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಮರಳಿ ಬಳಸುವಂತೆ ರಾಜ್ಯವು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ನಿಧಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ:-** ವಿಭಜಿಸಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪಾಲನ್ನು ಶೇ. 50ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವಿಧಿಸುವ ಸೆಸ್ ಹಾಗೂ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ (ಮೇಲ್‌ರಿಗೆ) ಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇ. 5 ಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು.
- **ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬೆಂಬಲ:-** ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ **₹1.15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ** ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ **₹10,000 ಕೋಟಿಗಳ** ವಿಶೇಷ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ

10. ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ "ಫಿಕ್ಸಿ ಫ್ಲೋ" (FICCI FLO) ಮಹಿಳಾ-ನೇತೃತ್ವದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ ನೂತನವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ "ಫಿಕ್ಸಿ ಫ್ಲೋ (FICCI FLO) ಮಹಿಳಾ-ನೇತೃತ್ವದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್" ಅನ್ನು 2026 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 4 ರಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಾಯಿತು.
- 50 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್ ನ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- **ಸ್ಥಳ:-** ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿದೆ.
- **ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:-** ಈ ಪಾರ್ಕ್ 50 ಎಕರೆ ಮೀಸಲಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಮೂಹ:-** ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ 'ಫ್ಲೋ (FLO) ಬೆಂಗಳೂರು' ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪಾಲುದಾರಿಕೆ:-** ಇದನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ' (KIADB) ಮತ್ತು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಿತ್ರ' (KUM) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

11. ಕರ್ನಾಟಕದ ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 2026 ರ ಜನವರಿ 23 ರಂದು "ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ (ಕರಡು) ನಿಯಮಗಳು, 2026" ಅನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.
- ಈ ನಿಯಮಗಳು, ಕರಡು 'ವೇತನ ಸಂಹಿತೆ (ಕರ್ನಾಟಕ) ನಿಯಮಗಳು, 2021'ರ ಜೊತೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಹಿತೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಈ ಕರಡು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

- **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆ:-** ನಿಯಮಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದ 45 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಪಾಲುದಾರರಿಂದ (ಉದ್ಯೋಗದಾತರು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಪರರು) ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದೆ.
- **ಕೆಲಸದ ಅವಧಿ:-** ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯನ್ನು 10.5 ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಾರಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಠ 48 ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ, ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯನ್ನು 12 ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ:-** ಅರ್ಹ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಹ 'ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿ'ಗಳ ನೇಮಕವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಅನುಸರಣೆ:-** ಸುಗಮ ವ್ಯಾಪಾರ-ವಹಿವಾಟನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು 'ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಂದನ'ದಂತಹ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳ

ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.

- **ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ:-** ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ವಲಸೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಗುತ್ತಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಗಿಗ್/ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಂದನ' ಪೋರ್ಟಲ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ **ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ** ಅಧಿಕೃತ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಇ-ಸೇವೆಗಳ ಪೋರ್ಟಲ್ ಆಗಿದೆ.
- ಇದು ನೋಂದಣಿ, ಪರವಾನಗಿ ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಂದನ' ಪೋರ್ಟಲ್ ನ ಪ್ರಮುಖ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- **ಕಡ್ಡಾಯ ನೋಂದಣಿ:-** 20 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಮತ್ತು 10 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು "ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಂದನ" ಅಥವಾ 'ಇ-ಸುರಕ್ಷಾ' ಪೋರ್ಟಲ್ ಮೂಲಕ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
- **ಪರವಾನಗಿ:-** ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ (ಕರ್ನಾಟಕ) ನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು:-** ಇದು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ'ಯಿಂದ (KBOCW) ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ:
 - **ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೆರವು (ಕಲಿಕೆ ಭಾಗ್ಯ):-** ನೋಂದಾಯಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳವರೆಗೆ ₹2,000 ದಿಂದ ₹30,000 ವರೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - **ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು (ಕಾರ್ಮಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಭಾಗ್ಯ):-** ಹೃದಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಮೂತ್ರಪಿಂಡ ಕಸಿ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ₹2,00,000 ವರೆಗಿನ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - **ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಹೆರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:-** ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ₹50,000 ಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಮತ್ತು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೆರವು (ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾಂಡ್) ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆ:-** ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
- **ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ:-** ಬಳ್ಳಾರಿಯಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ «ಇ-ಸ್ಪಂದನ»ವು ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, 'ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪಂದನ'ವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ-ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು

ಇದಕ್ಕಾಗಿ 1902 ರ ಮೀಸಲಾದ ಸಹಾಯವಾಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

12. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ (KIC)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ (RTI Act)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗುವ ದ್ವಿತೀಯ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ, ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಯೋಗ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ "ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ" (KIC) ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗದ (KIC) ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು **ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು (RTI) ಕಾಯ್ದೆ, 2005** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ **ಮಾರ್ಚ್ 2, 2006** ರಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಒಂದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಇದು **ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೋರುವ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅಂತಿಮ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿ** ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ರಚನೆ:

- ♦ **ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು (ಪ್ರಭಾರ):-** ಡಾ. ಹೆಚ್.ಸಿ. ಸತ್ಯನ್.
- ♦ **ಪೀಠಗಳು:-** ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯ ಜೊತೆಗೆ, ಆಯೋಗವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪೀಠಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು:

- ♦ **ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ:-** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (PIOs) ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗುವ 'ಎರಡನೇ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳು' ಮತ್ತು ದೂರುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಆಯೋಗವು ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ದಂಡ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ:-** ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು ವಿಳಂಬ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ **₹25,000 ದವರೆಗೆ** ಆರ್ಥಿಕ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆಯೋಗ ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ **ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರ:-** ಇದು 'ನಾಗರಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ' ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಸಮನ್ಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಮಾಣ ವಚನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಖಿಕ ಅಥವಾ ಲಿಖಿತ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

13. ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷ ಭಾಷಣ ತಡೆಗೆ ಎಬಿ (AI) ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಭಾಷಣ, ಡಿಫ಼಼಼಼಼಼ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸುಧಾರಿತ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ♦ **ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ:-** ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಅಂದಾಜು **₹67.26 ಕೋಟಿ** ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

- ♦ **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶ:-** ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ನಿರೂಪಣೆಗಳು, ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುಳ್ಳು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ತಿರುಚುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸುಧೃಢಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ..

14. 17ನೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ (BIFFes) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ** ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ 17 ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ "ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ"ವು (BIFFes) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು.

17 ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ (BIFFes) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ♦ **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾರತೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ:-** ರೋಹನ್ ಪರಶುರಾಮ್ ಕಾನವಾಡೆ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮರಾಠಿ ಚಲನಚಿತ್ರ 'ಸಬರ್ ಬೋಂಡಾ'.
- ♦ **ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ:-** ಬಡಿಗೇರ್ ದೇವೇಂದ್ರ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ವನ್ಯ'. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾಡನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಂದೆ ಮತ್ತು ಮಗಳು ಪಡುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರವು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆಗಾಗಿ ಖ್ಯಾತ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮತ್ತು ಗೀತರಚನೆಕಾರರಾದ **ನಾದಬ್ರಹ್ಮ ಹಂಸಲೇಖ** ಅವರನ್ನು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ವಿಜೇತರು:

- ♦ **ಭಾರತೀಯ ಸಿನಿಮಾ:-** ಮಲಯಾಳಂ ಚಿತ್ರಗಳಾದ 'ಮೋಹಂ' ಮತ್ತು 'ಕಾಡು' ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.
- ♦ **ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ:-** 'ನಮ್ ಸಾಲಿ' ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು 'ರಾವಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವದಂಪತಿಗಳು' ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.
- ♦ **ವಿಶೇಷ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು:-** 'ಗೊಂದಲ್' (ಮರಾಠಿ) ಚಿತ್ರವು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಫಿಪ್ರೆಸ್ಕಿ (FIPRESCI) ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡರೆ; ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್‌ನ "ದಿ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫ್ ಫೈಪೊಲಿಪಿನಾಸ್" ಚಿತ್ರವು ವಿಶೇಷ ಜ್ಯೂರಿ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು:

- ♦ **ಅವಧಿ:-** 8 ದಿನಗಳು (ಜನವರಿ 29, 2026 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು).
- ♦ **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-** 70 ದೇಶಗಳ ಸುಮಾರು 300 ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ **ಹಾಜರಾತಿ:-** 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಿನಿ-ರಸಿಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.
- ♦ **ಘೋಷವಾಕ್ಯ:-** ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ "ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆ?" ಎಂಬುದು ಈ ಬಾರಿಯ ಉತ್ಸವದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು.

15. ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ (K4C)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ 'ಭಾರತದ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರದ (I4C) ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು "ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ"ವನ್ನು (K4C) ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ◆ K4C ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 4 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ:

1. ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ನಿಗ್ರಹ ಘಟಕ:- ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆಗಾಗಿ.
2. ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ:- ಪೊಲೀಸ್, ಅಭಿಯೋಜಕರು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಇದು ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಮಾಹಿತಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ನಿಗ್ರಹ ಘಟಕ:- ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಬಳಸಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪರಿಹರಿಸಲು.
4. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ವಸ್ತು ನಿಗ್ರಹ ಘಟಕ:- ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ವಿಷಯವಸ್ತು ಹಂಚುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಘಟಕ.

- ◆ ಮುನ್ನೂಚನಾ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್:- ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆಯ ದುರ್ಬಲತೆಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಮತ್ತು ಯಂತ್ರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಹಾಗೂ 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಸಮಯವನ್ನು ಶೇ. 40 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

16. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ 'ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಿಷನ್'ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವಾಲಯವು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಗುರುತಿಸಲಾದ ತಾಣಗಳು:- ಕೋಡಿ-ಕನ್ಯಾನ, ಕೋಡಿ-ಕುಂದಾಪುರ, ಬಾರ್ಕೂರು ಬಂದರು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತ್ರಾಸಿ-ಮರವಂತೆ.
- ◆ ಅಂತಿಮ ಆಯ್ಕೆ:- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ 50 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗತಿಕ

ಮಟ್ಟದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:- ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ:

- ◆ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನದ ಬಳಕೆ.
- ◆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ.
- ◆ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.
- ◆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಚಾರಗಳು.

ಹಣಕಾಸು:- ಅಖಿಲ-ಭಾರತ ಮಟ್ಟದ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ₹300 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದೆ.

17. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಆರ್‌ಎಐ (ARAI) ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಎಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ 'ಭಾರತದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ (ಆಟೋಮೋಟಿವ್) ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ' (ARAI) ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಸ್ಥಳ:- ಮಂಡ್ಯದಿಂದ ಸುಮಾರು 30 ಕಿ.ಮೀ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ-ನಾಗಮಂಗಲ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯಿಂದ 500 ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬಸರಾಳು ಹೋಬಳಿಯ ಮುದ್ದನಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಹೆಗ್ಗಡಿತಕಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 105 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.
- ◆ ವಿಶೇಷತೆ:- ಈ ಕೇಂದ್ರವು ವಿಶಾಲವಾದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನೋದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ, ಇದನ್ನು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಮೀಸಲಾದ 'ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಉಪಕರಣಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರ' ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ◆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಭಾವ:- ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ವಾಹನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದ್ದು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಭಾಗಗಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲಿದೆ.
- ◆ ಹೂಡಿಕೆ:- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ₹500 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

18. ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು 1,000 ದಿನಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬೃಹತ್ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ «ಭೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ» ಯೋಜನೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಭೂ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕುಗಳು:- ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ದಲಿತರು, ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು

ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಅವಕಾಶವಂಚಿತ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಭೂ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕನ್ನು (ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳನ್ನು) ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

- ♦ **ಬೃಹತ್ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ:-** ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ 1.06 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಫಲಾನುಭವಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ **ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸೇವೆ:-** ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿ, ನವೀಕರಿಸಿದ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ರೈತರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ♦ **ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಯೋಜನೆ:-** ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ದೋಷರಹಿತ, ಆಧುನಿಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ್-ಜೋಡಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

☐ “ಆರನೇ ಗ್ಯಾರಂಟಿ”ಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯು 2023 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದ ಮೂಲ ಐದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ (ಆರನೇ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾಗಿ) ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ:

1. **ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ:-** ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣ.
2. **ಗೃಹ ಜ್ಯೋತಿ:-** ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ 200 ಯೂನಿಟ್‌ವರೆಗೆ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯ.
3. **ಅನ್ನ ಭಾಗ್ಯ:-** ಬಿಬಿಎಲ್ (BPL) ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ 10 ಕೆಜಿ ಉಚಿತ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ.
4. **ಗೃಹ ಲಕ್ಷ್ಮಿ:-** ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನಿಗೆ (ಮಹಿಳಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ) ಮಾಸಿಕ ₹2,000 ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು.
5. **ಯುವ ನಿಧಿ:-** ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪದವೀಧರರು ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪೂರೈಸಿದವರಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಭತ್ಯೆ.

19. ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ರಾಜ್ಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ** ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಅಧಿಕೃತ ಹುದ್ದೆಯ ಪದನಾಮವನ್ನು «ಫೈರ್‌ವ್ಯಾನ್» ಎಂಬುದರಿಂದ ಲಿಂಗತಟಸ್ಥವಾದ “ಫೈರ್‌ಫೈಟರ್” (ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ/ಯೋಧ) ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಸಾರಿಸಿದೆ.

☐ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ♦ **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನ:-** ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.
- ♦ **ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಹೊಸ ಮೀಸಲಾತಿ:-** ಹೊಸ ನೀತಿಯ ಅನ್ವಯ, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ತಾಣಾಧಿಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

- ♦ **ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು:-** ‘ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಸೇವೆಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 2013’ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- ♦ **ಇಲಾಖೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:-** 1964 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ರಾಜ್ಯ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಅವಘಡಗಳು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು, ಪ್ರವಾಹಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

20. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣಾ ಯೋಜನೆ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ☐ **ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿಯು, 2026-27ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ 210 ಪುಟಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.**

☐ ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣೆ ಯೋಜನೆಯ ಮರು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಶಿಫಾರಸು:

- ♦ ಬಸ್ ಸಂಪರ್ಕದ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮತ್ತು "ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ಸಂಪರ್ಕ"ವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮರುಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ಈ ಸಮಿತಿಯು ಬಲವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

☐ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು (ಹಾಗೂ ದುರ್ಗಮ) ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಬಿಡುವವರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

☐ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ:

- ♦ **ಸ್ಥಗಿತ:-** 2019-20ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ನಂತರ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:-** ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು (ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಸೇರಿದಂತೆ) ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

21. ‘ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ, ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ’ ಅಭಿಯಾನ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಬೈಲ್ ಪರದೆ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಸಮಯವನ್ನು (ಸ್ಮಿಟ್‌ಮೈಮ್) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು "ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ, ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ" ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದೆ.

☐ ‘ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ, ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ’ ಅಭಿಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು ಫೆಬ್ರವರಿ 2026 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ

ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯುವ ಬೃಹತ್ ಅಭಿಯಾನವಾಗಿದೆ.

- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿರುವ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಗೀಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಓದುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮರುಕಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

▣ ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ವಿವರಗಳು:

- ♦ **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶ:-** 16 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ 'ಸ್ಟ್ರೀನ್ ಟೈಮ್' ಅನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಲವು ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಮೂಹ:-** ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರಿ, ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಅಭಿಯಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.
- ♦ **ಅನುಷ್ಠಾನ:-** ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ (DSEL) ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ (DSERT) ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

▣ ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ♦ **ಪೋಷಕರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಡಿಟಾಕ್ಸ್:-** ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು, ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿಯಾಗುವಂತೆ ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಶಾಲಾ ಸಮನ್ವಯ:-** ಗ್ಯಾಜೆಟ್‌ಗಳ ಗೀಳಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹೇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ 'ಪೋಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಭೆ'ಗಳನ್ನು (PTM) ಆಯೋಜಿಸುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:-** ಕೇವಲ ಓದುವಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆಡೆ ಸೆಳೆಯಲು ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಅಂತರ-ಇಲಾಖಾ ಬೆಂಬಲ:-** ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ಪೊಲೀಸ್ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗ ಸಾಧಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಯೋಚಿಸಿದೆ.

▣ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೇರಣೆ:

- ♦ ರಾಮನಗರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಟಿ.ಎನ್. ಚಿಕ್ಕವೀರಯ್ಯ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಪರದೆಯ ಗೀಳಿನಿಂದ ದೂರವಿಡಲು ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ "ಮೊಬೈಲ್ ಬಿಡಿ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿ" ಎಂಬ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರವು ಈ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

22. ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್‌ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಬ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಫ್ತು

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ತಮ್ಮ "ಮನ್

ಕಿ ಬಾತ್" ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು "ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ" (GI) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಾಯುಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್‌ಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

▣ ರಫ್ತು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು:

- ♦ ಈ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ರವಾನೆಯು 500 ಕೆಜಿ ನಂಜನಗೂಡು ರಸಬಾಳೆ, 250 ಕೆಜಿ ಮೈಸೂರು ವೀಳ್ಯದಲೆ ಮತ್ತು 500 ಕೆಜಿ ಇಂಡಿ ಲಿಂಬೆಹಣ್ಣನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

1. ನಂಜನಗೂಡು ರಸಬಾಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಜಿಬ ಮಾನ್ಯತೆ:-** 2006 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ:-** ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು.
- **ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-** ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸುವಾಸನೆ, ದಪ್ಪನೆಯ ತಿರುಳು ಮತ್ತು ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳಿಗೆ (ನರಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ) ಇದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಮಣ್ಣಿನ ಅಗತ್ಯತೆ:-** ಕಪಿಲಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕಪ್ಪು ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನ ಮೆಕ್ಕಲು ಮತ್ತು ಲವಣಯುಕ್ತ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- **ಅಪಾಯ:-** ಇದು 'ಪನಾಮಾ ವಿಲ್ಡ್' (ಪನಾಮಾ ಸೊರಗು ರೋಗ) ರೋಗಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

2. ಮೈಸೂರು ವೀಳ್ಯದಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಪ್ರದೇಶ:-** ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:-** ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ 'ಚಿಗುರಲೆ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇವುಗಳು ತಮ್ಮ ಮೃದುವಾದ ವಿನ್ಯಾಸ, ವಿಶಿಷ್ಟ ರುಚಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಹುಬೇಡಿಕೆ ಹೊಂದಿವೆ.

3. ಇಂಡಿ ಲಿಂಬೆ/ನಿಂಬೆ (ಕಾಗ್ನಿ ನೀಮೋ)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಪ್ರದೇಶ:-** ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ "ಇಂಡಿ" ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ **ರಫ್ತು ಮೌಲ್ಯ:-** ಇವುಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್‌ನಂತಹ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು "ಸೂಪರ್‌ಫುಡ್‌ಗಳು" ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಲಾಗಿದೆ.

23. ಬೀದರ್‌ನ "ಕರೇಜ್" (Karez) ಜಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಅನಧಿಕೃತ ಅಗೆತದಿಂದ ಬೀದರ್‌ನ ನೌಬಾದ್-ಅಲಿಯಾಬಾದ್ ನಡುವಿನ ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಕರೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಜಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತವು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದೆ.

▣ ಕರೇಜ್ (ಖಾನಾತ್) ಎಂದರೇನು?

- ♦ ಇದೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಅಂತರ್ಜಲ ಕೊಯ್ಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ತರಲು ಇದು ಲಘುವಾಗಿ ಇಳಿಜಾರಾದ ಸಮತಲ ಸುರಂಗವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ವಿನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-** ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಗಾಳಿಯಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಮಾನ ಅಂತರದಲ್ಲಿ

ಲಂಬವಾದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ನೀರು ಭೂಗತವಾಗಿ ಹರಿಯುವುದರಿಂದ, ಇದು ನೀರಿನ ಆವಿಯಾಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- ♦ **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ:-** ಇದನ್ನು 15 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮನಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಪರ್ಷಿಯಾ-ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ ಜಲ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಆರಂಭಿಕ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ♦ **ವಿಶಿಷ್ಟ ಭೂವಿಜ್ಞಾನ:-** ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸುಣ್ಣದಕಲ್ಲು ಅಥವಾ ಮೃದುವಾದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಇತರ ಕರೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಬೀದರ್‌ನ ಕರೇಜ್ ಅನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಜಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಕಲ್ಲಿನ ಮೂಲಕ ಕೊರೆದು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-** ಇದು ಕೇವಲ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಮಾರಕವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಬೀದರ್‌ನ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಬಲ್ಲ ಜೀವಂತ 'ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಆಗಿದೆ.

24. ಹೊಸ "ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಸಿಂಧೂರ" ಕೆಂಪಕ್ಕಿ ತಳಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದ "ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ"ವು «ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಸಿಂಧೂರ» ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಯುಕ್ತವಾದ ಹೊಸ ಕೆಂಪಕ್ಕಿ (Red Rice) ತಳಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಇದು 'ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಸಿಂಧೂರ' ಕೆಂಪಕ್ಕಿ ತಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ♦ **ಸಂಕರಣ ತಳಿ:-** 'ಜ್ಯೋತಿ' ಮತ್ತು 'ಬಿಳಿಯ' ಎಂಬ ಎರಡು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಹೊಸ ಭತ್ತದ ತಳಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:-** ಈ ಸಣ್ಣ-ಕಾಳಿನ ಕೆಂಪಕ್ಕಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋಟೀನ್, ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶ ಮತ್ತು ಸತುವಿನ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು 'ಕಡಿಮೆ ಗ್ಲೈಸೆಮಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ'ವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಧುಮೇಹಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಹಾರದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ:-** ಕೇವಲ 40 ರಿಂದ 45 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಳಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸಿ, ಈ ಹೊಸ ತಳಿಯು ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ 53 ರಿಂದ 54 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ♦ **ತ್ವರಿತ ಮಾಗುವಿಕೆ:-** ಈ ಬೆಳೆಯು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿದ್ದು, ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಕೇವಲ 120 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ **ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟ ನಿರೋಧಕತೆ:-** ಈ ಭತ್ತದ ತಳಿಯು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ 'ಬಿಂಕಿ ರೋಗ'ಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಕೀಟಗಳಾದ ಎಲೆ ಸುರುಳಿ ಕೀಟ ಮತ್ತು ಕಾಂಡ ಕೊರಕಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ

ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

- ♦ **ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲಾಭಗಳು:-** ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ (ಪ್ರತಿ ಕೆಜಿಗೆ ₹70 ರಿಂದ ₹80) ತಂದುಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಬೆಳೆಯು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮೇವು ಒದಗಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸಹ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಅಧಿಕೃತ ಮಾನ್ಯತೆ:-** ಡಾ. ಬಿ.ಎಂ. ದುಷ್ಯಂತ ಕುಮಾರ್ ನೇತೃತ್ವದ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ತಂಡವು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಿರಂತರ ಸಂಶೋಧನೆಯ ನಂತರ ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ನವದೆಹಲಿಯ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಸ್ಯ ಆನುವಂಶಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕಛೇರಿ" (NBPGR)ಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

25. ತುಳು ಭಾಷೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ 'ಎರಡನೇ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ'ಯಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಕುರಿತ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ♦ **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-** 3,000 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ದಾಖಲಿತ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಭಾಷಾ ಪರಂಪರೆ:-** ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತುಳು ಭಾಷೆಯು ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ 'ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ' ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಕೇವಲ ಐದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ **ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಶಿಫಾರಸು:-** ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ಡಾ. ಮೋಹನ್ ಆಳ್ವ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 2023 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ್ದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಮಿತಿಯು, ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 345ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎರಡನೇ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವಂತೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು

1. ಭಾರತ-ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಭದ್ರತಾ ಕಾರ್ಯಪಡೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, 3ನೇ 'ಭಾರತ-ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಭದ್ರತಾ ಕಾರ್ಯಪಡೆ'ಯ ಸಭೆಯು ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದ ರಾಜಧಾನಿ ರಿಯಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜರುಗಿತು.

ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ♦ **ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ:-** ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಅಪಾಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಭಯ ದೇಶಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿವೆ.
- ♦ **ಉಗ್ರವಾದ ತಡೆ:-** ಉಗ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತವಾದವನ್ನು

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಜಂಟಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

- ♦ **ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ನಿಧಿ ನಿಯಂತ್ರಣ:-** ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ದುರ್ಬಳಕೆ ತಡೆ:-** ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ದುರ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ನಿಗ್ರಹ:-** ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ನಡುವಿನ ನಂಟನ್ನು ಬೇರಿಸಿಹಿಡಿತ ಕಿತ್ತುಹಾಕಲು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು:-** ಈ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಭದ್ರತಾ ಮಾತುಕತೆಯು 'ಭಾರತ-ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಮಂಡಳಿ'ಯ (SPC) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರಂತರತೆ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಮುನ್ನೋಟವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

☐ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- ♦ **ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು:-** ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು 1947 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು.
- ♦ 2006 ರ ಸೌದಿ ದೊರೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಭೇಟಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 'ದೆಹಲಿ ಘೋಷಣೆ'ಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ತದನಂತರ 2010 ರಲ್ಲಿ 'ರಿಯಾದ್ ಘೋಷಣೆ'ಯ ಮೂಲಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು 'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ 2019 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ರಿಯಾದ್ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಮಂಡಳಿ' (SPC) ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಇಂಡೋ-ಸೌದಿ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.
- ♦ **ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು:-** ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದ 2 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರನಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾವು ಭಾರತದ 4 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಇಂಧನ ಸಹಕಾರ:-** 2023 ರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ (FY23) ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾವು ಭಾರತದ 3 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪೂರೈಕೆದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿತ್ತು.
- ♦ **ರಕ್ಷಣಾ ಸಹಕಾರ:-** ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾವು ಭಾರತದ 'ಭಾರತ್ ಫೋರ್ಜ್' ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ 155 ಎಂಎಂ 'ಸುಧಾರಿತ ಎಳೆಯುವ ಫಿರಂಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ(ATAGS)'ಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದೆ.
- ♦ **ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರು:-** 2025 ರ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2.7 ದಶಲಕ್ಷ ಭಾರತೀಯರಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ನಂತರ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ವಿದೇಶಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗುಂಪು ಇದಾಗಿದೆ.

☐ ಜಂಟಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು:

- ♦ **ಸದಾ ತನ್ನೀಕ್:-** ಇದು 2024 ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ

ನಡೆದ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ಚೊಚ್ಚಲ ಜಂಟಿ ಸೇನಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.

- ♦ **ತರಂಗ್ ಶಕ್ತಿ:-** ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವಾಯುಪಡೆಯ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾವು ವೀಕ್ಷಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿತ್ತು.
- ♦ **ಅಲ್ ಮೊಹೆದ್ ಅಲ್ ಹಿಂದಿ:-** ಇದು ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ 2022 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.

2. ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ (IPOI)- ಸ್ಪೆನ್ ಸೇರ್ಪಡೆ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಭಾರತದ ನೇತೃತ್ವದ "ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ ಉಪಕ್ರಮ"ಕ್ಕೆ (IPOI) ಸ್ಪೆನ್ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಭಾರತವು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆ.

☐ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ ಉಪಕ್ರಮದ (IPOI) ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಪ್ರಾರಂಭ:-** 2019ರ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಗ್ಕಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಆಸಿಯಾನ್ (ASEAN) ನೇತೃತ್ವದ 'ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾ ಶೃಂಗಸಭೆ'ಯಲ್ಲಿ (EAS) ಭಾರತವು ಈ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿತು.
- ♦ **ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು:**
 - ♦ **ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ವಲಯ:-** "ಮುಕ್ತ, ತೆರೆದ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್" ವಲಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
 - ♦ **ನಿಯಮಾಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:-** ನಿಯಮಾಧಾರಿತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು.
 - ♦ **ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:-** ಸಾಗರ ಕಡಲ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಭದ್ರತೆ, ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ♦ **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಚೌಕಟ್ಟು:-** ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದು, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 7 ಆದ್ಯತಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,
 1. ಕಡಲ ಭದ್ರತೆ
 2. ಕಡಲ ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ
 3. ಕಡಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು
 4. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆ
 5. ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ
 6. ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಹಕಾರ
 7. ವ್ಯಾಪಾರ, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಡಲ ಸಾರಿಗೆ

3. 2026ರ ದೆಹಲಿ ಘೋಷಣೆ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಭಾರತವು 2ನೇ ಭಾರತ-ಅರಬ್ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು.

☐ **ಅರಬ್ ಲೀಗ್ ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ ಇದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ 'ಲೀಗ್ ಆಫ್ ಅರಬ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ಸ್ಥಾಪನೆ:- 1945 ರಲ್ಲಿ ಈಜಿಪ್ಟ್‌ನ ಕೈರೋದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ◆ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:- 22 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ◆ ಭಾರತವು "ವೀಕ್ಷಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ"ವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ:- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕಾದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಅರಬ್ ಲೀಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೊಂದಿದೆ.

☐ **ಭಾರತ-ಅರಬ್ ಲೀಗ್ ಸಂಪರ್ಕ:**

- ◆ ಭಾರತ-ಅರಬ್ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರ ಸಭೆಯು ಅರಬ್ ಲೀಗ್‌ನೊಂದಿಗಿನ ಭಾರತದ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

☐ **ದೆಹಲಿ ಫೋಷಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:**

- ◆ ದೆಹಲಿ ಫೋಷಣೆಯು ಸುಡಾನ್, ಲಿಬಿಯಾ ಮತ್ತು ಸೋಮಾಲಿಯಾ ದೇಶಗಳ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ, ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ **ಸುಡಾನ್:-** ಯುಎಇ (UAE) ದೇಶವು 'ಕ್ಷಿಪ್ರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆ'ಗಳನ್ನು ('ರಾಪಿಡ್ ಸಪೋರ್ಟ್ ಫೋರ್ಸ್' -RSF) ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪಡೆಯು 2023 ರಿಂದ ಸುಡಾನ್ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು 2025 ರಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾಂತರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಫೋಷಣೆಯು ಸುಡಾನ್ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದೆ.
- ◆ **ಸೋಮಾಲಿಯಾ:-** ಇಸ್ರೇಲ್ ಮಾತ್ರ ಸೋಮಾಲಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಅನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ; 2025 ರಲ್ಲಿ ಯುಎಇ ಸೋಮಾಲಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿರುವುದು ಅರಬ್ ಲೀಗ್‌ನ ಒಮ್ಮತದ ನಿಲುವಿನಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಭಾರತವು ಈ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಸೋಮಾಲಿಯಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದೆ.
- ◆ **ಯೆಮೆನ್:-** 'ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರ'ದಲ್ಲಿ ಹೌತಿ ಬಂಡುಕೋರರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ದಾಳಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಅರಬ್ ಲೀಗ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿವೆ. 2023 ರ ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪರೋಕ್ಷ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಇದೀಗ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಯೆಮೆನ್‌ನ ಏಕತೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು, ಯುಎಇ ಬೆಂಬಲಿತ 'ಸದರ್ನ್ ಟ್ರಾನ್ಸಿಷನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್' ನ ವಿರುದ್ಧ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ.

4. ನ್ಯೂ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಒಪ್ಪಂದ (New START Treaty)

☐ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ◆ ನ್ಯೂ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಒಪ್ಪಂದದ (New START Treaty) ಮುಕ್ತಾಯವು, ವಿಶ್ವದ ಎರಡು ಬೃಹತ್ ಅಣ್ವಸ್ತ್ರ ಶಕ್ತಿಗಳ ಅಣ್ವಸ್ತ್ರ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೇಲಿರುವ ಏಕೈಕ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

☐ **ನ್ಯೂ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ **New START Treaty ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ:-** 'ಸ್ಟ್ರಾಟೆಜಿಕ್

ಆರ್ಮ್ ರಿಡಕ್ಷನ್ ಟ್ರೀಟಿ' (ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಕಡಿತ ಒಪ್ಪಂದ).

☐ **ಸ್ಟಾರ್ಟ್-I ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ ಇದು 1991 ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕ (US) ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟದ (USSR) ನಡುವೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದು, 1994 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- ◆ ಇದು ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ತಲಾ 6,000 ಅಣ್ವಸ್ತ್ರ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ಮತ್ತು 1,600 ಖಂಡಾಂತರ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು (ICBMs) ಹೊಂದುವ ಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿತ್ತು; ಆದರೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದವು 2009 ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು.
- ◆ ಇದರ ನಂತರ SORT- 'ಸ್ಟ್ರಾಟೆಜಿಕ್ ಅಫೆನ್ಸಿವ್ ರಿಡಕ್ಷನ್ ಟ್ರೀಟಿ' (ಮಾಸ್ಕೋ ಒಪ್ಪಂದ) ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ತದನಂತರ 'ನ್ಯೂ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಒಪ್ಪಂದ' (2010 ರಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿ, 2011 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು) ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

☐ **ನ್ಯೂ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ ಇದು ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ನಿಯೋಜಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಅಣ್ವಸ್ತ್ರ ಸಿದ್ಧತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಲಾ 1,550 ಕ್ಕೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಇದಲ್ಲದೆ, ನಿಯೋಜಿತ ಭೂ ಅಥವಾ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ಉಡಾವಣಾ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಂಬರ್ ವಿಮಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 700 ಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನಗಳ (ಲಾಂಚರ್ಸ್) ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 800 ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

☐ **ಒಪ್ಪಂದದ ಮುಕ್ತಾಯದ ಪರಿಣಾಮಗಳು:**

- ◆ ಒಪ್ಪಂದವಿಲ್ಲದೆ, ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ತಮ್ಮ ಅಣ್ವಸ್ತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು. ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯ ನಡುವೆ ನವೀಕೃತ ಅಣ್ವಸ್ತ್ರ ಪೈಪೋಟಿಯ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಬಹುದು.
- ◆ ಯಾವುದೇ ಚೌಕಟ್ಟು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಅಣ್ವಸ್ತ್ರದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಒದಗಿಸುವ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

5. ಫೋರ್ಜ್ (FORGE) ಉಪಕ್ರಮ

☐ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ◆ **ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ** ಅಮೆರಿಕ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಮೊದಲ 'ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಸಚಿವ ಮಟ್ಟದ ಸಭೆ'ಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು "ಫೋರ್ಜ್" (FORGE) ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

☐ **ಫೋರ್ಜ್ (FORGE) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ **ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ:-** ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕ ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ "ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿ"ಯ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ◆ ಇದನ್ನು 'ಖನಿಜ ಭದ್ರತಾ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'ಯ (MSP) ಮುಂದುವರಿದ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ◆ **ಮಹತ್ವ:-** ಕೆಲವೇ ಪ್ರಬಲ ಪೂರೈಕೆದಾರರ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಾರ್ಹ,

ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವವುಳ್ಳ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

6. ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಲೇಷ್ಯಾಗೆ ಭೇಟಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ, ರಕ್ಷಣೆ, ಇಂಧನ, ಸುಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಅರೆವಾಹಕ(ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್) ಗಳಂತಹ ಉನ್ನತ ಆದ್ಯತೆಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮಲೇಷ್ಯಾ ಉಭಯ ದೇಶಗಳು ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿವೆ.

ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ'ದ (IBCA) ಚೌಕಟ್ಟು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು:- ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಡಗಿನ ಪರಸ್ಪರ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.
- ವ್ಯಾಪಾರ, ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಸಹಯೋಗದ ಕುರಿತಾದ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವ '10ನೇ ಮಲೇಷ್ಯಾ-ಭಾರತ ಸಿಇಒ ವೇದಿಕೆ'ಯ ವರದಿಯನ್ನು ಉಭಯ ದೇಶಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವು.

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮಲೇಷ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- 1957 ರಿಂದ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು:- ಇದನ್ನು 2024 ರಲ್ಲಿ 'ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'ಯಾಗಿ (CSP) ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ:- ಉಭಯ ದೇಶಗಳು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ, ಆಸಿಯಾನ್ (ASEAN- ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಘ) ಮತ್ತು ಅಲಿಪ್ತ ಚಳವಳಿಯಂತಹ ವಿವಿಧ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು:- ಮಲೇಷ್ಯಾವು ಭಾರತದ 13 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಲೇಷ್ಯಾದ 10 ಅತಿದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.
- 'ಹರಿಮಾವು ಶಕ್ತಿ' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ:- ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆ ಮತ್ತು ಮಲೇಷ್ಯಾ ಸೇನೆಗಳ ನಡುವಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ತರಬೇತಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.
- ಆಸಿಯಾನ್ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ:- ಆಸಿಯಾನ್ ಒಕ್ಕೂಟದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಲೇಷ್ಯಾ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದ 'ಪೂರ್ವದೊಡನೆ ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ' (ಆಕ್ಟ್ ಈಸ್ಟ್) ನೀತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮಲಕ್ಕಾ ಜಲಸಂಧಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಚೀನಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಡಲ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಹಾಗೂ ಆಸಿಯಾನ್‌ನ 'ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ' (AOIP) ಮತ್ತು 'ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಉಪಕ್ರಮ'ಗಳಿಗೆ (IPOI) ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವಲಸಿಗರು:- ಮಲೇಷ್ಯಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅಗ್ರಮೂಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 5ನೇ

ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

- ಭಾರತೀಯ ಸಮುದಾಯ:- ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ 3ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಭಾರತೀಯ ವಲಸಿಗರ (2.9 ದಶಲಕ್ಷ) ನೆಲೆಬೀಡಾಗಿ ಮಲೇಷ್ಯಾ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು:- ಮಲೇಷ್ಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಾದ ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ (ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ), ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಪಾಕಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

7. ಪಂಚಶೀಲ ಒಪ್ಪಂದ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಚೀನಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, 1954ರ ಪಂಚಶೀಲ ಒಪ್ಪಂದವು ಉತ್ತರದ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಿದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಹೊಂದಿತ್ತು ಎಂದು ರಕ್ಷಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು (CDS) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಪಂಚಶೀಲ ಒಪ್ಪಂದ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

- 1954ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ಟಿಬೆಟ್ ಅನ್ನು ಚೀನಾದ ಭಾಗವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿತು ಮತ್ತು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಪಂಚಶೀಲ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದವು.
- ಪಂಚಶೀಲ ಒಪ್ಪಂದವು ಈ ಕೆಳಗಿನ 5 ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿತು:
 - ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೆ ಗೌರವ.
 - ಪರಸ್ಪರ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡದಿರುವುದು.
 - ಪರಸ್ಪರ ಆಂತರಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡದಿರುವುದು.
 - ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ.
 - ಶಾಂತಿಯುತ ಸಹಬಾಳ್ವೆ.
- ಇದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಯಿತು.
- ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಭಾರತವು ತನ್ನ ಉತ್ತರದ ಗಡಿಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿತ್ತು.
- 2025ರಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪಂಚಶೀಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದರು.

- ◆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಚೀನಾಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದಿದೆ.

☐ **ಭಾರತ-ಚೀನಾ ಗಡಿಗಳು:**

- ◆ ಭಾರತವು **ವಾಸ್ತವ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೇಖೆಯನ್ನು (LAC)** 3,488 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಚೀನಾ ಅದನ್ನು ಕೇವಲ 2,000 ಕಿ.ಮೀ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ 3 ವಲಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ:
 - ◆ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಪೂರ್ವ ವಲಯ,
 - ◆ ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಧ್ಯ ವಲಯ,
 - ◆ ಲಡಾಖ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪಶ್ಚಿಮ ವಲಯ.

☐ **ಪಶ್ಚಿಮ ವಲಯ ಅಥವಾ ಅಕ್ಸಾಯ್ ಚಿನ್ ವಲಯ:**

- ◆ ಮೂಲತಃ ಭಾರತದ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು, 1962ರ ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಚೀನಾ ಸರ್ಕಾರವು **ಕ್ಸಿನ್ಜಿಯಾಂಗ್ (Xinjiang)** ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಭಾಗವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

☐ **ಮಧ್ಯ ವಲಯ:**

- ◆ ಇದು ಭಾರತ-ಚೀನಾ ಗಡಿಯ ಕಡಿಮೆ ವಿವಾದಿತ ವಿಭಾಗವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಡೋಕ್ಲಾಂ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ನಾಥು ಲಾ ಪಾಸ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡವೆ.

☐ **ಪೂರ್ವ ವಲಯ ಅಥವಾ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ:**

- ◆ ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ **ಮೆಕ್‌ಮಹೋನ್ ರೇಖೆಯು** ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿತ್ತು, ಆದರೆ 1962ರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಲಿಬರೇಶನ್ ಆರ್ಮಿ (PLA) 9000 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿತು.
- ◆ ಆದಾಗ್ಯೂ, ಚೀನಾ ಇಡೀ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತನ್ನದು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

8. ಕ್ವಾಡ್ರಿಲ್ಯಾಟರಲ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡೈಲಾಗ್ (Quad -ಕ್ವಾಡ್)

☐ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ◆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಅಮೆರಿಕದ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ವಾಡ್ರಿಲ್ಯಾಟರಲ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡೈಲಾಗ್ (Quad- ಚತುರ್ಭುಜ ಭದ್ರತಾ ಸಂವಾದ) ಅನ್ನು "ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ವೇದಿಕೆ" ಎಂದು ಮತ್ತು ಭಾರತವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿನ "ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲುದಾರ" ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

☐ **ಕ್ವಾಡ್ರಿಲ್ಯಾಟರಲ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡೈಲಾಗ್ (Quad) ನ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ **ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಂವಾದ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ:-** ಇದು ಭಾರತ, ಅಮೆರಿಕ (USA), ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ◆ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ, ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

☐ **ಮಲಬಾರ್ ನೌಕಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ **ಪ್ರಾರಂಭ:-** ಇದು 1992ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯಾಯಾಮವು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕದ ನೌಕಾಪಡೆಗಳ ನಡುವೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
- ◆ **ಭಾಗವಹಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:-** 2002ರಿಂದೀಚೆಗೆ, ಈ ನೌಕಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 2007ರಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವು. 2014ರಿಂದ, ಭಾರತ, ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. 2020ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಕೂಡ ಮಲಬಾರ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು.
- ◆ **ಗುರಿ:-** ಸ್ವತಂತ್ರ, ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಿಯಮಾಧಾರಿತ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

9. ಆಫ್ರಿಕಾ ಒಕ್ಕೂಟ (AU)

☐ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ◆ ಆಫ್ರಿಕಾ ಒಕ್ಕೂಟವು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ ಭವಿಷ್ಯದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು **ಇಥಿಯೋಪಿಯಾದಲ್ಲಿ** ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೃಂಗಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

☐ **ಆಫ್ರಿಕಾ ಒಕ್ಕೂಟ (AU)ದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ **ಖಂಡಾಂತರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ:-** ಇದು ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ 55 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಖಂಡಾಂತರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ◆ **ಆಫ್ರಿಕಾದ ಏಕತಾ ಸಂಘಟನೆಯ (OAU, 1963-1999)** ಉತ್ತರವರ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಇದು 2002ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.
- ◆ **ಗುರಿ:-** ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಈ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ◆ **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:-** ಇಥಿಯೋಪಿಯಾದ ಅಡಿಸ್ ಅಬಾಬಾದಲ್ಲಿದೆ.

☐ **ಉಪಕ್ರಮಗಳು:**

- ◆ **ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡಾಂತರ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ವಲಯ (AfCFTA) ಒಪ್ಪಂದ:-** ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಇಡೀ ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದಾದ್ಯಂತ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಏಕರೂಪದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ☐ **ಅಜೆಂಡಾ 2063:-** ಇದು ಮುಂದಿನ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.

10. ಗಾಜಾ ಶಾಂತಿ ಮಂಡಳಿ

☐ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ◆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, **'ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿಸಿ'ಯ** "ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಜಿ. ಟ್ರಂಪ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪೀಸ್"ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಮೆರಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಟ್ರಂಪ್ ಅವರ "ಗಾಜಾ ಮೇಲಿನ ಶಾಂತಿ

ಮಂಡಳಿ"ಯ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು "ವೀಕ್ಷಕ" ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿತ್ತು.

☐ 'ಗಾಜಾ ಶಾಂತಿ ಮಂಡಳಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಇದು ಅಮೆರಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಟ್ರಂಪ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2025 ರ ಕದನ ವಿರಾಮದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಗಾಜಾದ ಯುದ್ಧಾನಂತರದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ◆ ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ನಂತರದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 'ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ'ಯು (UNSC) ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತು.

☐ ಈ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರು:

- ◆ ಆಹ್ವಾನಿತ ಸುಮಾರು 50 ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕರ ಪೈಕಿ 35 ನಾಯಕರು ಈ ಉದ್ದೇಶಿತ ಶಾಂತಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸೇರಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ◆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಸ್ರೇಲ್, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ಯುಎಇ (UAE), ಬಹ್ರೇನ್, ಜೋರ್ಡಾನ್, ಕತಾರ್ ಮತ್ತು ಈಜಿಪ್ಟ್ ನಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಮಿತ್ರರಾಷ್ಟ್ರಗಳು, ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಟೋ (NATO) ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಟರ್ಕಿ ಮತ್ತು ಹಂಗೇರಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿವೆ.
- ◆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಏಷ್ಯಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಯುರೋಪ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೆರಿಕದ ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳು, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ವಿಯೆಟ್ನಾಂ, ಮೊರಾಕ್ಕೊ, ಅರ್ಮೇನಿಯಾ ಮತ್ತು ಅಜೆರ್ಬೈಜಾನ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ದೇಶಗಳು ಈ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿವೆ.
- ◆ ಈ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಅವಧಿಯು 3 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವಧಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- ◆ ಆರಂಭಿಕ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ತಮ್ಮ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಬಯಸುವ ದೇಶಗಳು 1 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

☐ ಈ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

- ◆ ಈ ಮಂಡಳಿಯು ಗಾಜಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ಗಾಜಾ ಆಡಳಿತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಿತಿ' (NCAG) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ 'ಮಧ್ಯಂತರ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞ-ಆಧಾರಿತ ಆಡಳಿತ'ವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ◆ ಹಮಾಸ್ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಪಡೆಯು' (ISF) ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೂಡ ಈ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ.
- ◆ ಇದಲ್ಲದೆ, ಈ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಪಡೆಯು ಹೊಸ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನಿಯ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನೂ ನೀಡಲಿದೆ.

11. ಭಾರತ-ಯುಕೆ ಕಡಲಾಚೆಯ ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ (UK) ದೇಶಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ "ಭಾರತ-ಯುಕೆ ಕಡಲಾಚೆಯ ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ"ಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿವೆ.

☐ 'ಭಾರತ-ಯುಕೆ ಕಡಲಾಚೆಯ ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಡಲಾಚೆಯ ಪವನ ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ◆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:- 'ವಿಷನ್ 2035'ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ಸಮಗ್ರ 'ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'ಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಕಡಲಾಚೆಯ ಪವನ ಶಕ್ತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

☐ ನಿಮಗಿದು ಗೊತ್ತೇ?

- ◆ ಜಾಗತಿಕ ಶ್ರೇಯಾಂಕ:- ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿತ ಪವನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೀನಾ, ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಯ ನಂತರ ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ 4ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- ◆ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ:- 2025ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ, ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಪವನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಸರಿಸುಮಾರು 54 ಗಿಗಾವ್ಯಾಟ್ (GW) ತಲುಪಿದೆ.
- ◆ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯಗಳು:- ಪ್ರಸ್ತುತ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪವನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನಗಳು ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳು

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

1. ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (ED)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೋರಿ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ "ರಿಟ್" (Writ) ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಕ್ಕೆ (ED) ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಹಕ್ಕಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸಮ್ಮತಿಸಿದೆ.

☐ ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಸ್ಥಾಪನೆ:- 1 ಮೇ 1956 ರಂದು 'ಜಾರಿ ಘಟಕ'ವನ್ನು (Enforcement Unit) ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ತದನಂತರ 1957 ರಲ್ಲಿ, ಈ ಘಟಕವನ್ನು 'ಜಾರಿ

ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ' (ED) ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

- ♦ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ:- ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯದ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು:- ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ:
 - ♦ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಯ್ದೆ (FEMA), 1999
 - ♦ ಅಕ್ರಮ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ (PMLA), 2002

2. ಸಂಪೂರ್ಣತಾ ಅಭಿಯಾನ 2.0

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ನೀತಿ ಆಯೋಗವು "ಸಂಪೂರ್ಣತಾ ಅಭಿಯಾನ 2.0" ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಸಂಪೂರ್ಣತಾ ಅಭಿಯಾನ 2.0 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ 'ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು' ಮತ್ತು 'ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ' ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಕಗಳ 100% ರಷ್ಟು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ "ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತಾ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು" (KPIs) ಸಾಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಈ ಅಭಿಯಾನವು ದೇಶದ 112 ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು 513 ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತಾ ಸೂಚಕಗಳು:

- ♦ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ:- ಸಮಗ್ರ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ (ICDS) 6 ತಿಂಗಳಿಂದ 6 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪೂರಕ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ♦ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ:- ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮಾಸಿಕ ಅಳತೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ♦ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ:- ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶೌಚಾಲಯದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು.
- ♦ ಶಿಕ್ಷಣ:- ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ♦ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ:- ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ರೋಗವನ್ನು (FMD) ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುವುದು.

ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತಾ ಸೂಚಕಗಳು:

- ♦ ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಜನನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮಾಡಲಾದ ಶಿಶುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು

ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕ್ಷಯರೋಗ (TB) ಪ್ರಕರಣಗಳ ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಈ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ.

'ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

ಪ್ರಾರಂಭ:- 2018

- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ 112 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ♦ 5 ಆದ್ಯತಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:- ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ.

ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

ಪ್ರಾರಂಭ:- 2023

- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ದೇಶಾದ್ಯಂತ 513 ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ (329 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ) ಅಗತ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಲುಪಿಸುವ (ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಷ್ಠಾನ) ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ 5 ಆದ್ಯತಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:- ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವೆಗಳು, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

3. ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ: ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ 'ಡಾ. ಜಯಾ ರಾಕೂರ್ v/s ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ' ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿಯಡಿ 'ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನ' ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ♦ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು:- ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಇದೀಗ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 21ರ "ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು" ಮತ್ತು ವಿಧಿ 21 A ಯ "ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿನ" ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಭಾಗವೆಂದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಉಚಿತ ಜೈವಿಕ-ವಿಫಲತೆಯ ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳು:- ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು 6 ರಿಂದ 12ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಜೈವಿಕ-ವಿಫಲತೆಯ ಮಾಸಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತಾ (ಸ್ಯಾನಿಟರಿ) ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿತರಿಸಬೇಕು.
- ♦ ಕಡ್ಡಾಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ:- ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.
- ♦ ಕಳಂಕ ನಿವಾರಣೆ:- ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ಕುರಿತಾದ ಮುಜುಗರ ಮತ್ತು ಕಳಂಕವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು, ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮರ್ಪಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ-ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು

ತರಬೇತಿ ಮಂಡಳಿಗೆ (NCERT) ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದೆ.

☐ ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿಯ ವಿವರಣೆ:

- 21ನೇ ವಿಧಿಯು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ **ಭಾಗ-III** ರಲ್ಲಿನ **ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.
- ಇದು ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರಲ್ಲದವರು ಸೇರಿದಂತೆ **ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ** ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ **ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ವಂಚಿಸುವಂತಿಲ್ಲ** ಎಂದು ಈ ವಿಧಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಇದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪುಗಳ ಮೂಲಕ 21ನೇ ವಿಧಿಯ ವಿಸ್ತೃತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-** ಘನತೆಯುತ ಜೀವನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಥೈಸಿವೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಕ್ಕುಗಳು 21ನೇ ವಿಧಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ:
 - ಮಾನವ ಘನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು.
 - ಖಾಸಗಿತನದ ಹಕ್ಕು (ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕರಣ, 2017).
 - ಜೀವನೋಪಾಯದ ಹಕ್ಕು (ಓಲ್ಗಾ ಟೆಲ್ಲಿಸ್ ಪ್ರಕರಣ).
 - ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆಯ ಹಕ್ಕು.
 - ಸ್ವಚ್ಛ ಪರಿಸರದ ಹಕ್ಕು.
 - ಕಾನೂನು ನೆರವು ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ವಿಚಾರಣೆಯ ಹಕ್ಕು.
 - ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು (ನಂತರ 21 A ವಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ).
 - ಪೊಲೀಸ್ ಬಂಧನದಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಹಕ್ಕು.
 - ನಿದ್ರೆ, ಆಶ್ರಯ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಹಕ್ಕು.

☐ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು:

- **ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆ (MHS):-** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನದ (NHM) ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ, ಆಶಾ (ASHA) ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು 6 ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳಿರುವ "ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್" ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು 6 ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಭಾರತೀಯ ಜನಾಂಕ ಯೋಜನೆ:-** ದೇಶದಾದ್ಯಂತ 16,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಾಂಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು 'ಸುವಿಧಾ' (ಆಮ್ಲಜನಕ ಪ್ರೇರಿತ -ಜೈವಿಕ ವಿಘಟಣೆಯ) ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇವಲ 1 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆ.
- **ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ:-** ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಣಾ (ವೆಂಡಿಂಗ್) ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸುಡುವ ಯಂತ್ರ (ಇನ್ಸಿನರೇಟರ್) ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. 2026ರ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇದೀಗ ಜೈವಿಕ-ವಿಘಟಣೆಯ ಆಯ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಿದೆ.
- **ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಹಂತ 2:-** ಪರಿಸರ

ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಸಣ್ಣ-ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸುಡುವ ಯಂತ್ರ (ಇನ್ಸಿನರೇಟರ್)ಗಳು ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸಿದ ಹೂಳುವ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು "ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ"ಯ (MWM) ಕಡೆಗೆ ಇದು ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ.

- **ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿ (2024-25):-** ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯವು ರೂಪಿಸಿರುವ ಈ ನೀತಿಯು ಕಡಿಮೆ-ವೆಚ್ಚದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, "ಹಸಿರು" (ಜೈವಿಕ-ವಿಘಟಣೆಯ) ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು (MHM) ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ:-** ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ಕಪ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳಂತಹ ಸುಸ್ಥಿರ ಪರ್ಯಾಯಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು "ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಇಲಾಖೆ"ಯು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

4. ಕವಚ್ 4.0

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, **ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆಯು** 472.3 ಮಾರ್ಗ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ರೈಲು ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ನಿರ್ಮಿತ "ಕವಚ್ ಆವೃತ್ತಿ 4.0" ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತಂದಿದೆ.

☐ 'ಕವಚ್' ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಹಿನ್ನೆಲೆ:-** ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೂಲತಃ 'ರೈಲು ಡಿಕ್ಕಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' (TCAS) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆಯ 'ಸಂಶೋಧನಾ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ'ಯು (RDSO) ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:-** ರೈಲು ಚಾಲಕರು (ಲೋಕೊ ಪೈಲಟ್) ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೈಲು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ವಿಫಲರಾದಾಗ ಅಥವಾ ಅಪಾಯದ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಮೀರಿ ಚಲಿಸಿದಾಗ (SPAD), ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ರೈಲು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ರೈಲುಗಳ ನಡುವಿನ ಮುಖಾಮುಖಿ ಡಿಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇದು ರೈಲಿನ ವೇಗದ ಮೇಲೆ ನೈಜ-ಸಮಯದ ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಗಮನಿಸಿ:-** ಕವಚ್ 4.0 ಆವೃತ್ತಿಯು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ರೈಲುಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಬಲವಾದ «ಡಿಜಿಟಲ್ ಗುರಾಣಿ»ಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

5. 'ಎವಿಸ್‌ಸಿ ಅರ್ಜುನ್' ಹ್ಯೂಮನಾಯ್ಡ್ ರೋಬೋಟ್

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆಯು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ** ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ "ಎವಿಸ್‌ಸಿ ಅರ್ಜುನ್" (ASC ARJUN) ಹೆಸರಿನ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಹ್ಯೂಮನಾಯ್ಡ್ (ಮಾನವರೂಪಿ) ರೋಬೋಟ್ ಅನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಿದೆ.

☐ 'ಎಎಸ್‌ಸಿ ಅರ್ಜುನ್' ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ:- "ಎಎಸ್‌ಸಿ ಅರ್ಜುನ್" ಒಂದು ಮಾನವರೂಪಿ ರೋಬೋಟ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ, ಕಣ್ಗಾವಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ "ರೈಲ್ವೆ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆ"ಯೊಂದಿಗೆ (RPF) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಸ್ವದೇಶಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:- ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ (ಸ್ವದೇಶಿ) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂನ ವಿಶೇಷ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಂಡವು ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

☐ ಮಹತ್ವ:

- ♦ ಸುರಕ್ಷತಾ ವೃದ್ಧಿ:- ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನದಟ್ಟಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ♦ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಕೆ:- ನಿಲ್ದಾಣದ ದೈನಂದಿನ ಗಸ್ತು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ರೋಬೋಟ್ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಆರ್‌ಪಿಎಫ್ (RPF) ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಇತರ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮತ್ತು ಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ ಭದ್ರತಾ ಕಾರ್ಯಗಳತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆ:- ಸೇವಾ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಧುನೀಕರಿಸಲು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI), ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಆಫ್ ಥಿಂಗ್ಸ್ (IoT) ಮತ್ತು ರೋಬೋಟಿಕ್ಸ್‌ನಂತಹ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

6. ಟಾಮ್‌ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ, 2025

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚಿನ, "2025 ರ ಟಾಮ್‌ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ"ದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ವಿಪರೀತ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಐದನೇ (5ನೇ) ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ (2ನೇ) ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

☐ ಟಾಮ್‌ಟಾಮ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮಾನದಂಡಗಳು:- ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯ, ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ಮಟ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ವೇಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ♦ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ:- ನಗರ ಚಲನಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಹೋಲಿಸಲು ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

☐ ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ♦ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ: ಬರೋಬ್ಬರಿ ಶೇ. 74.4 ರಷ್ಟು ಸರಾಸರಿ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ಭಾರತದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಚಾರ

ದಟ್ಟಣೆಯ ನಗರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

- ♦ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ನಿಧಾನಗತಿಯ ನಗರಗಳು:- ವಾಹನಗಳ ಚಲನೆಯ ವೇಗದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ನಿಧಾನಗತಿಯ ಅಗ್ರ 5 ನಗರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಎರಡು ನಗರಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ.
- ♦ ಏಷ್ಯಾದ ಅಗ್ರ 10 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹಲವು ನಗರಗಳು:- ಏಷ್ಯಾದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ಇರುವ ಅಗ್ರ 10 ನಗರಗಳ ಪೈಕಿ ಬರೋಬ್ಬರಿ 6 ನಗರಗಳು ಭಾರತದ್ದಾಗಿವೆ.
- ♦ ಅವುಗಳೆಂದರೆ: ಬೆಂಗಳೂರು (1ನೇ ಸ್ಥಾನ), ಪುಣೆ (2ನೇ ಸ್ಥಾನ), ಮುಂಬೈ (6), ನವದೆಹಲಿ (7), ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ (9), ಮತ್ತು ಜೈಪುರ (10ನೇ ಸ್ಥಾನ).

7. 16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಡಾ. ಅರವಿಂದ್ ಪನಗರಿಯಾ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ 2023 ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ 16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು, 2026-27 ರಿಂದ 2030-31 ರ ಅವಧಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ.

☐ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಇದನ್ನು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 280ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಂದ ರಚನೆ:- ಪ್ರತಿ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ (ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ) ರಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
- ♦ ಸಂಯೋಜನೆ:- ಇದು ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಲ್ವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ♦ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯ:- ಇದು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ 'ವಿತ್ತೀಯ (ಹಣಕಾಸು) ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮತೋಲನ ಚಕ್ರ'ವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ:
 - ♦ ಲಂಬ ಹಂಚಿಕೆ (Vertical Devolution):- ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ನಿವ್ವಳ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆ.
 - ♦ ಸಮಾನಾಂತರ ಹಂಚಿಕೆ (Horizontal Devolution):- ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆಯೇ ನಿವ್ವಳ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆ.
 - ♦ ಸಹಾಯಾನುದಾನ (Grants-in-Aid):- ಭಾರತದ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯಿಂದ (ವಿಧಿ 275) ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ತತ್ವಗಳು.
 - ♦ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:- ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳು.
- ♦ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಸ್ವರೂಪ:- ಇವು ಸಲಹಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ (ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಬದ್ಧವಲ್ಲ). ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

8. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ (AYUSH) ವಲಯ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಐರೋಪ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟ (EU)ದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತವು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೊಸ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದವು (FTA), ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯರ ಮತ್ತು ಆಯುಷ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ

ಐರೋಪ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಿದೆ.

☐ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ ವಲಯ:

- ♦ ಆಯುಷ್ (AYUSH) ಎಂಬುದು ಆಯುರ್ವೇದ, ಯೋಗ, ಯುನಾನಿ, ಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಹೋಮಿಯೋಪತಿಯಂತಹ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

☐ ಆಯುಷ್ ವಲಯದ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ♦ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯುಷ್ ಅಭಿಯಾನ (NAM):-** ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ ಅನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ನೀತಿ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ:
 - ♦ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:-** ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಂಸ್ಥೆ (ನವದೆಹಲಿ), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಸಂಸ್ಥೆ (ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ) ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧ, ಯುನಾನಿ, ಯೋಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
 - ♦ **ನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:-** ಆಯುರ್ವೇದ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ (CCRAS), ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಆಯೋಗಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.
 - ♦ **ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಉತ್ತೇಜನ:-** ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕೃಷಿ, ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಗಳು ಮತ್ತು ರಫ್ತುಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಮಂಡಳಿ"ಯು (NMPB) 32 ರಾಜ್ಯ ಮಂಡಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

☐ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಯೋಜನೆಗಳು:-

1. **ಆಯುರ್ಜ್ಞಾನ (AYUR GYAN):-** ಆಯುಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
2. **ಆಯುರ್ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಯೋಜನೆ:-** ಆಯುಷ್ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ರೋಗನಿರೋಧಕ (ತಡೆಗಟ್ಟುವ) ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

9. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಪರಿಷತ್ತು

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಪುನಶ್ಚೇತನ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಆಗ್ರಹ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು.

☐ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಸ್ಥಾಪನೆ:-** 1961
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ, ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.
- ♦ **ರಚನೆ:-** ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರು, ಗಣ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಚಿಂತಕರು

ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

♦ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ♦ **ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸು:-** ಇದು ಕೋಮುವಾದ, ಜಾತಿವಾದ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದ ಮತ್ತು ಉಗ್ರವಾದವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ♦ **ನೀತಿಗಳ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ:-** ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ನೀತಿಗಳ ಕುರಿತು ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಒಮ್ಮತ ಮೂಡಿಸುವ ಒಂದು ವೇದಿಕೆ:-** ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮತ ಮೂಡಿಸಲು ಇದು ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಸಲಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ:-** ಇದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಥವಾ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ.
- ♦ ಇದರ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ♦ **ಸಭೆಗಳು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ:-** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತಾ ಪರಿಷತ್ತು 2013 ರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ.

10. ಗಡಿನಾಡು ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (FNFTA)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ಪೂರ್ವ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಜನತಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ENPO), ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ** ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಒಪ್ಪಂದವೊಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿವೆ. ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ, ಗಡಿನಾಡು ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು (FNFTA) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

☐ ಗಡಿನಾಡು ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (FNFTA)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-** ಇದರಲ್ಲಿ 6 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ - ಟ್ಯುಯೆನ್ಸಾಂಗ್, ಮೋನ್, ಕಿಫಿರೆ, ಲಾಂಗ್ಲಿಂಗ್, ನೋಕ್ಲಾಕ್ ಮತ್ತು ಶಾಮಟೋರ್. ಇಲ್ಲಿ 8 ಪ್ರಮುಖ ನಾಗಾ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ನೆಲೆಸಿವೆ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಕಿರು-ಸಚಿವಾಲಯ:-** ಇದು ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೇಣಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಮಹತ್ವ:-** ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲಿತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಗಮನಿಸಿ:-** ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 371(A) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗಾ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಭೂ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ

ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

11. ಅಪ್ರಾಪ್ತಿಯ 30 ವಾರಗಳ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅನುಮತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಯಾವುದೇ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಆಕೆಯ ಇಚ್ಛೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಗರ್ಭಧರಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಿಹೇಳಿರುವ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಅಪ್ರಾಪ್ತಿಯೊಬ್ಬರ 30 ವಾರಗಳ ಗರ್ಭವನ್ನು ವೈದ್ಯಕೀಯವಾಗಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗರ್ಭಪಾತ (ತಿಡ್ಡುಪಡಿ) ಕಾಯಿದೆ, 2021:

- 20 ವಾರಗಳವರೆಗೆ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ:- ಒಬ್ಬರು ನೋಂದಾಯಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಪರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- 20 ರಿಂದ 24 ವಾರಗಳ ನಡುವೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ:- ಅಪ್ರಾಪ್ತರು, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸಂತ್ರಸ್ತರು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಚೇತನ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿದಂತೆ, ಇಬ್ಬರು ವೈದ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.
- ಭ್ರೂಣದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಅಸಹಜತೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ 24 ವಾರಗಳ ನಂತರ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ:- ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಂಡಳಿಯು ದೃಢಪಡಿಸಿದಂತೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ಅವಲೋಕನಗಳು:

- 'ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ'- ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿ:- ಈ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ.
- ಅಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯು "ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ":- ಅಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡುವ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಇದು "ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ" ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

12. ಜೀತದಾಳು ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಕಾಯ್ದೆ, 1976 : 50 ವರ್ಷಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಫೆಬ್ರವರಿ 9, 1976 ರಂದು "ಜೀತದಾಳು ಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಕಾಯ್ದೆ"ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ತಲುಪಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಜಾರಿಗಾಗಿಯೇ ಇದೀಗ 50 ವರ್ಷಗಳು ಸಂದಿವೆ.

ಜೀತದಾಳು ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಕಾಯ್ದೆ, 1976 ರ ಬಗ್ಗೆ:

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:- ಜೀತದಾಳು ಪದ್ಧತಿ (ಋಣಬಾಧೆ) ಎಂದರೆ, ಸಾಲ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಸಾಲವನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವ ಬದಲು, ಸಾಲಗಾರನ ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ತನ್ನ ಶ್ರಮದ (ದುಡಿಮೆಯ) ಮೂಲಕವೇ ತೀರಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಶೋಷಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ:- ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 23ನೇ ವಿಧಿಗೆ (ಮಾನವ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆಯ ನಿಷೇಧ) ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಬಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಜೀತದಾಳು ಪದ್ಧತಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣಗಳು:- ಬಡತನ, ಜಾತಿ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ, ಭೂರಹಿತ ಮತ್ತು ಋಣಭಾರದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಜೀತದಾಳು ಪದ್ಧತಿಯು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿತ್ತು.

ILO 'ಒಪ್ಪಂದ ಸಂಖ್ಯೆ 29' ನ್ನು ಭಾರತ 1954 ರಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿಸಿತದೆ:- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ILO) "ಒಪ್ಪಂದ ಸಂಖ್ಯೆ 29" (ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಪ್ಪಂದ) ಅನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತು. ಇದು ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಭಾರತದ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಿತು.

ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಜೀತದಾಳುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲಿದ್ದ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು (ಋಣಭಾರವನ್ನು) ವಜಾಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು.
- ಮುಕ್ತಗೊಂಡ ಜೀತದಾಳುಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

13. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (CPI), 2025

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪರೆನ್ಸಿ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ 2025ರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು (CPI) ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (CPI)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಕಟಿಸುವವರು:- ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪರೆನ್ಸಿ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್
- ಉದ್ದೇಶ:- ಇದು 182 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ವಿಧಾನ:- ಇದು 0 (ಅತ್ಯಂತ ಭ್ರಷ್ಟ) ಯಿಂದ 100 (ಅತ್ಯಂತ ಶುದ್ಧ/ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ರಹಿತ) ರವರೆಗಿನ ಮಾಪಕವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆ ತೋರಿದ ದೇಶಗಳು:- ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ (89), ಫಿನ್ಲ್ಯಾಂಡ್ (88) ಮತ್ತು ಸಿಂಗಾಪುರ (84).
- ಅತ್ಯಂತ ಕಳಪೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ತೋರಿದ ದೇಶಗಳು:- ದಕ್ಷಿಣ ಸುಡಾನ್ ಮತ್ತು ಸೊಮಾಲಿಯಾ.
- ಭಾರತದ ನಿರ್ವಹಣೆ:- 2025ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ (CPI) ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 91ನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದು, 100ಕ್ಕೆ 39 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ. ಇದು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಪ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ.

14. ಸೇವಾ ತೀರ್ಥ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಭವನ-1 ಮತ್ತು 2 ರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇವಾ ತೀರ್ಥ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

☐ ಸೇವಾ ತೀರ್ಥ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ ಭವನ-1 ಮತ್ತು 2 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಸೇವಾ ತೀರ್ಥ:-** ಇದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ (PMO), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ ಸಚಿವಾಲಯ (NSCS) ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇವು ಹಿಂದೆ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದವು.
- ♦ ಇದು ಆಧುನಿಕ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇದು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಕರ್ತವ್ಯ ಭವನ-1 ಮತ್ತು 2:-** ಇವು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ, ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಸಚಿವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತವೆ.
- ♦ ಎರಡೂ ಕಟ್ಟಡ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಯೋಜಿತ ಕಚೇರಿಗಳು, ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ವಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸ್ವಾಗತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

☐ ಮಹತ್ವ:

- ♦ ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಸಹಯೋಗ, ದಕ್ಷತೆ, ಸುಗಮ ಆಡಳಿತ, ಸುಧಾರಿತ ನಾಗರಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತವೆ.

15. ಭೂ-ಆಧಾರ್ (ULPIN)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ದೆಹಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಮೀನು ಹಾಗೂ ನಿವೇಶನಕ್ಕೂ **14-ಅಂಕಿಯ 'ವಿಶಿಷ್ಟ ಭೂ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗದ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆ'** (ULPIN) ಅನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ 'ಭೂ-ಆಧಾರ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

☐ ಭೂ-ಆಧಾರ್ (ULPIN) ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ULPIN ಸಂಪೂರ್ಣ ರೂಪ:-** ಯೂನಿಕ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಪಾರ್ಸೆಲ್ ಐಡೆಂಟಿಫಿಕೇಷನ್ ನಂಬರ್.
- ♦ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ 'ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ'ದ (DILRMP) ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- ♦ ಇದು ಆಯಾ ಜಮೀನಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ರೇಖಾಂಶ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳ ನಿರ್ದೇಶಾಂಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಭೂ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗದ 14-ಅಂಕಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಖರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಭೂಪಟಚಿತ್ರಣ (ಜಿಐಎಸ್ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್), ಡ್ರೋನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಯಾಮಿತೀಯವಾಗಿ ದೋಷಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ (ಆರ್ಥೋ-ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್) ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ "ಆಧಾರ್" ಕಾರ್ಡ್ ಇರುವಂತೆಯೇ, ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭೂ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳಿಗೆ 'ಡಿಜಿಟಲ್ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ'ಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

☐ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ:

- ♦ **ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ:-** ಭೂ-ಸ್ಥಳೀಯ (ಜಿಯೋ-

ಸ್ಟೇಷಿಯಲ್) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸುವುದು, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಕಲಿ ದಾಖಲೆಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ವಂಚನೆಯ ಭೂ-ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

- ♦ **ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಯೋಜನೆಗೆ ಪೂರಕ:-** ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ "ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಯೋಜನೆ"ಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. (ಈಗಾಗಲೇ ದೆಹಲಿಯ 48 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ).

16. 'ಸಹಿ' (SAHI) ಮತ್ತು 'ಬೋಧ್' (BODH) ಉಪಕ್ರಮಗಳು

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು** ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ 'ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ 2026' ಯಲ್ಲಿ 'ಸಹಿ' - ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಉಪಕ್ರಮ (SAHI - ಸೆಕ್ಯೂರ್ ಫಾರ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇನಿಟಿಯೆಟಿವ್) ಮತ್ತು 'ಬೋಧ್' - ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಗೆ ಮಾನದಂಡ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಮುಕ್ತ ದತ್ತಾಂಶ ವೇದಿಕೆ (BODH- ಬೆಂಚ್‌ಮಾರ್ಕ್ ಓಪನ್ ಡೇಟಾ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಫಾರ್ ಹೆಲ್ತ್ ಎಐ) ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರೋಗ್ಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.

☐ ಸಹಿ - ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಉಪಕ್ರಮ (SAHI):

- ♦ **SAHI ಸಂಪೂರ್ಣ ರೂಪ:-** ಸೆಕ್ಯೂರ್ ಫಾರ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇನಿಟಿಯೆಟಿವ್.
- ♦ ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು 'ಭಾರತದ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು (AI) ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ, ನೈತಿಕವಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು.

☐ ಬೋಧ್ -ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಗೆ ಮಾನದಂಡ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಮುಕ್ತ ದತ್ತಾಂಶ ವೇದಿಕೆ (BODH)

- ♦ **ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ರೂಪ:-** ಬೆಂಚ್‌ಮಾರ್ಕ್ ಓಪನ್ ಡೇಟಾ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಫಾರ್ ಹೆಲ್ತ್ ಎಐ.
- ♦ **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು:-** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (NHA) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ 'ಐಐಟಿ ಕಾನ್ಪುರ್' ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಇದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ (AI) ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮುನ್ನ, ಅವುಗಳ ನಿಖರತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಲು ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

17. ಒಡಿಶಾ: ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ (FRA) ಘಟಕಗಳ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಒಡಿಶಾದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ "ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ" (FRA) ಘಟಕಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿತು.
- ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಕುರಿತು ಕೇಂದ್ರ ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇದೀಗ ತನಿಖೆ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ, 2006 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- 'ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2006' ಅನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ "ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ" (FRA) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅರಣ್ಯವಾಸಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಹಾಗೂ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

18. 'ವಾಯ್ಸ್-ಎರಾ' (VoicERA)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ (MeitY) ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (DIC) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 'ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಭಾಷಿಣಿ ವಿಭಾಗ'ವು (DIBD) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 'ವಾಯ್ಸ್-ಎರಾ' (VoicERA) ಎಂಬ ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಯ್ಸ್ ಎಬ್ ಸ್ವಾಕ್ (VoicERA) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು 'ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ'ವಾಗಿ (DPI) ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಒಂದು ಮುಕ್ತ-ಮೂಲದ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆ:- ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಬಹುಭಾಷಾ ಧ್ವನಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಹಂತವಾಗಿ 'ಭಾಷಿಣಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ'ದ ಮೇಲೆ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಆವಿಷ್ಕಾರಕರು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ "ಧ್ವನಿ-ಆಧಾರಿತ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು" ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಸಲಹೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆಯಂತಹ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೇ ಒದಗಿಸಲು ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕತೆ

1. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ (ODOP)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ "ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ" (ODOP) ಉಪಕ್ರಮವು ತನ್ನ 8 ವರ್ಷಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ.

'ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ' (ODOP) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಯೋಜನೆ:- ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಮತೋಲಿತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರೇರಣೆ:- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ "ಒಂದು ಗ್ರಾಮ, ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ" ಮಾದರಿಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೂ ಒಂದು 'ರಫ್ತು ಕೇಂದ್ರ'ವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.

ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಸಾಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- 'ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಇಲಾಖೆಯ' (DPIIT) ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಉಪಕ್ರಮವು, 2026ರ ಆರಂಭದ ವೇಳೆಗೆ ದೇಶದ 777 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು 1,241 ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.
- ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ:- ಕೃಷಿ (ಉದಾ: ಅಲೋನ್ನೋ ಮಾವು), ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು (ಉದಾ: ಬನಾರಸಿ ರೇಷ್ಮೆ), ಜವಳಿ, ಲೋಹದ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಲಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು:- 'ಪಿಎಂ ಎಫ್‌ಎಂಇ' (PMFME - ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಧಿಕೃತೀಕರಣ ಯೋಜನೆ) ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ODOP ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಸಂಯೋಜಿತ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು (ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಗರಿಷ್ಠ ಶೇ. 35ರಷ್ಟು) ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:- ODOP ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, ಸರ್ಕಾರವು ದೇಶದ ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಪಿಎಂ ಏಕತಾ ಮಾಲ್'ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

2. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಸಮಿತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, "ಪಿಂಚಣಿ ನಿಧಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು" (PFRDA) 'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಆಸ್ತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿ' (SAARG) ಎಂಬ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ಈ ಸಮಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ:- ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್
- ಉದ್ದೇಶ:- 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಿಂಚಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'ಯ (NPS) ಹೂಡಿಕೆ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಧುನೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಿಂಚಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (NPS)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ವಭಾವ:- ಇದು 18 ರಿಂದ 70 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಯೋಜಿತ ನಿವೃತ್ತಿ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ನಿಯಂತ್ರಣ:- 'ಪಿಂಚಣಿ ನಿಧಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ' (PFRDA).
- ಉದ್ದೇಶ:- ನಾಗರಿಕರ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾದ ಪಿಂಚಣಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ದುಡಿಯುವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಇದು ಜನರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಅಗರ್‌ವುಡ್ (Agarwood)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ತ್ರಿಪುರಾದಲ್ಲಿ 80 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದ 'ಅಗರ್‌ವುಡ್ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ'ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಗರ್‌ವುಡ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ:- ಅಗರ್‌ವುಡ್ ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಹಾಗೂ ಸುವಾಸನೆಭರಿತ ಮರವಾಗಿದೆ. 'ಅಕ್ಷಿಲೇರಿಯಾ' ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮರಗಳಿಗೆ ಗಾಯವಾದಾಗ ಅಥವಾ ಸೋಂಕು ತಗುಲಿದಾಗ, ಮರವು ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ರಾಳವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಳ-ಭರಿತ ಭಾಗವೇ "ಅಗರ್‌ವುಡ್" ಆಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆ.
- ಉಪಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ವಹಿವಾಟು:- ರಾಳದಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಈ ಮರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಸುಗಂಧ ತೈಲಗಳು (ಔದ್), ಅಗರಬತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಔಷಧಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ (ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ) ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವಹಿವಾಟು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು:- ತ್ರಿಪುರಾ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಇತರ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದ ಉಷ್ಣವಲಯದ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಅಕ್ಷಿಲೇರಿಯಾ ಮರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

- ಅಪರೂಪ ಮತ್ತು ದುಬಾರಿ:- ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಮರಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ರಾಳವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲು ದಶಕಗಳೇ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗರ್‌ವುಡ್ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪ ಹಾಗೂ ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆ (ಇದನ್ನು 'ದ್ರವ ಚಿನ್ನ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ).

4. ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ, 2026-27: ತೆಂಗು, ಕೋಕೋ, ಗೋಡಂಬಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2026-27ರ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡಪತ್ರವು, ರೈತರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೆಂಗು, ಗೋಡಂಬಿ, ಕೋಕೋ, ಶ್ರೀಗಂಧ ಮತ್ತು ಆಯ್ದ ಕಾಯಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ, 'ಅಧಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ಕೃಷಿ'ಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ.

ತೆಂಗು ಉತ್ಪಾದನೆ:

- ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ:- ತೆಂಗು 'ಅರೆಕೇಸಿ' ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೂ ಏಕದಳ (ಮೊನೋಕಟಿಲಿಡೊನಾಸ್) ತಾಳೆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಸ್ಯ:- ಇದರ ಮೂಲವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ವಾಯುಗುಣ:- ತೆಂಗಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ,
 - ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶಯುಕ್ತ ಉಷ್ಣವಲಯದ ವಾತಾವರಣ.
 - ತಾಪಮಾನ:- 25°C ನಿಂದ 30°C
 - ಮಳೆ:- ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಅಧಿಕ ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶ, ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಮಣ್ಣು:- ತೆಂಗು ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋಡು ಮಣ್ಣು, ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣು, ಜಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯಗಳು:- ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಒಡಿಶಾ, ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ.
- ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ತೆಂಗು ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 10 ದಶಲಕ್ಷ ರೈತರು ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 30 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಇದು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಕೋ ಉತ್ಪಾದನೆ:

- ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಮರ:- ಕೋಕೋ 'ಮಾಲ್ಟೇಸಿ' ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.
- ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ಅಮೆಜಾನ್ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಸ್ಯ:- ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು.
- ವಾಯುಗುಣ:- ಕೋಕೋ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ,
 - ಬೆಚ್ಚಗಿನ, ಆದ್ರ್ವ ಮತ್ತು ಸಮಭಾಜಕ ಮಾದರಿಯ ವಾತಾವರಣ.
 - ತಾಪಮಾನ:- 21°C ನಿಂದ 32°C
 - ಮಳೆ:- ವರ್ಷವಿಡೀ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶ, ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

- ♦ **ಮಣ್ಣು:-** ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಆಳವಾದ, ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಗೋಡು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯಗಳು:-** ಕೇರಳ, ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ.

☞ **ಗೋಡಂಬಿ ಉತ್ಪಾದನೆ:**

- ♦ **ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮರ:-** ಗೋಡಂಬಿಯು 'ಅನಕಾರ್ಡಿಯೇಸಿ' ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.
- ♦ **ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ಈಶಾನ್ಯ ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಸ್ಯ:-** ಗೋಡಂಬಿ ಮರವು (ಅನಕಾರ್ಡಿಯಮ್ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟೀಲ್) ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಸ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ♦ **'ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್'ನ** ಸಾಹಸಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು 16ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.
- ♦ **ವಾಯುಗುಣ:-** ಗೋಡಂಬಿಗೆ,
 - ♦ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಣ ಋತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದ ಉಷ್ಣವಲಯದ ವಾತಾವರಣ.
 - ♦ ತಾಪಮಾನ:- 20°C ನಿಂದ 35°C
 - ♦ ಮಳೆ:- ಸಾಧಾರಣದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶ, ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಮಣ್ಣು:-** ಜಂಬಿಟ್ಟಿಗೆ, ಕೆಂಪು ಮರಳು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕಳಪೆ ಮತ್ತು ಸಾರಹೀನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯಗಳು:-** ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಒಡಿಶಾ, ಕೇರಳ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಗೋವಾ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು.

5. ಭಾರತ್-ವಿಸ್ತಾರ್ (Bharat-VISTAAR)

☞ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ♦ 2026-27 ರ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಭಾರತ್-ವಿಸ್ತಾರ್' (Bharat-VISTAAR-ಕೃಷಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಯೋಜಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

☞ **ಭಾರತ್-ವಿಸ್ತಾರ್ (Bharat-VISTAAR) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:**

- ♦ **Bharat-VISTAAR ಸಂಪೂರ್ಣ ರೂಪ:-** ವರ್ಚುವಲ್ಲಿ ಇಂಟಿಗ್ರೆಟೆಡ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಟು ಅಕ್ಸಸ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರೆಸೋರ್ಸ್ಸ್ (ಕೃಷಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಯೋಜಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ).
- ♦ **ಬಹುಭಾಷಾ ಎಐ (AI) ಸಾಧನ:-** ರೈತರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಕುರಿತು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
 - ♦ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ, ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ರಮಗಳ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಮತ್ತು ಕೀಟಬಾಧೆ, ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಯೋಜನೆಯ ಮಾಹಿತಿ, ಅರ್ಹತೆ, ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆ.
- ♦ ಇದು 'ಅಗ್ರಿ-ಸ್ಟಾಕ್' (AgriStack) ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ (ICAR) ಯ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಅನ್ನು AI ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಿದೆ.

- ♦ **ಮಹತ್ವ:-** ಇದು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿದೆ, ರೈತರು ಉತ್ತಮ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿದೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕರಿಸಿದ ಸಲಹಾ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿದೆ.
- ♦ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಮುಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ (2026-27) ಭಾರತ್-ವಿಸ್ತಾರ್ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ₹150 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

6. ಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಧಿ (AIF)

☞ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ♦ ಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಧಿಯು (AIF) 2020 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 1.5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ₹80,224.15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ₹1.27 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದೆ.

☞ **ಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಧಿ (AIF)ಯ ಬಗ್ಗೆ:**

- ♦ ಇದೊಂದು **ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.**
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಕೊಯ್ಲಿನ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಕೃಷಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸಾಲದ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ♦ **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-** ಇದು ಕೃಷಿ ಸರಕು ಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು, ಕೊಯ್ಲಿನ ನಂತರದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಆಧುನಿಕ ಶೇಖರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳ ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ "ಫಾರ್ಮ್-ಗೆಟ್" (ಹೊಲದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿಯೇ) ಮಟ್ಟದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದರತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.

7. ವಿಝಂಜಂ ಬಂದರು

☞ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ♦ ಸರಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ (ಕಂಟೈನರ್) ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ವಿಝಂಜಂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂದರು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 83ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದೆ. ಈ ಸಾಧನೆಯು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಹೊಸ ಆಳಸಮುದ್ರದ ಸರಕು ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೇಂದ್ರದ ತ್ವರಿತ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

☞ **ವಿಝಂಜಂ ಬಂದರಿನ ಬಗ್ಗೆ:**

- ♦ **ಸ್ಥಳ:-** ತಿರುವನಂತಪುರಂ, (ಕೇರಳ)

☞ **ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:**

- ♦ ಇದು **ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಆಳವಾದ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.**
- ♦ ಇದು **ಬೃಹತ್ ಸರಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಹಡಗು (ULCVs-ಅಲ್ಟ್ರಾ ಲಾರ್ಜ್ ಕಂಟೈನರ್ ವೆಸೆಲ್)**ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ ಇದನ್ನು **ವಿನ್ಯಾಸ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಹಣಕಾಸು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಹಸ್ತಾಂತರ (DBFOT)** ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹತ್ವ:

- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ.
- ಸರಕು ವರ್ಗಾವಣೆ (ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಶಿಪ್‌ಮೆಂಟ್)ಗಾಗಿ ಕೊಲಂಬೊ (ಶ್ರೀಲಂಕಾ), ಸಿಂಗಾಪುರ ಮತ್ತು ಯುಎಇಯಂತಹ ವಿದೇಶಿ ಬಂದರುಗಳ ಮೇಲಿನ ಭಾರತದ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಇದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಕಡಲ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

8. ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಸಿದ್ಧತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ವರದಿ (NRI), 2025

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2026ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಸಿದ್ಧತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2025ರ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತವು 100ಕ್ಕೆ 54.43 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ 45ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಸಿದ್ಧತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ವರದಿ 2025 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಕಟಿಸುವವರು:- ಪೋರ್ಚುಗಲ್‌ನ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿ.ಸಿ. ಮೂಲದ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಲಾಭರಹಿತ ಸಂಶೋಧನಾ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಈ ವರದಿಯು 127 ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಆಧಾರಿತ ಸಿದ್ಧತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು 4 ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ. ಇದು ಒಟ್ಟು 53 ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಅಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:- ಅಮೆರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ (USA), ಫಿನ್ಲ್ಯಾಂಡ್, ಸಿಂಗಾಪುರ.

9. ಜನವರಿ 2026ರ CPI: ಹೊಸ ಆಧಾರ ವರ್ಷ (2024=100)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು ಆಧಾರ ವರ್ಷ 2024=100 ರೊಂದಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು (CPI) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ವಿವರಗಳು:

- 2023-24ರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆಧಾರ ವರ್ಷವನ್ನು 2012 ರಿಂದ 2024 ಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (CPI)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ:- ಇದು ಗ್ರಾಹಕರು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಗುಚ್ಛಕ್ಕೆ ಪಾವತಿಸುವ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸರಾಸರಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಆಹಾರ, ವಸತಿ, ಉಡುಪು, ಸಾರಿಗೆಯಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ:- ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಆಧಾರ ವರ್ಷ 2012 ಆಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಈಗ 2024ಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವವರು:- ಇದನ್ನು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ (MoSPI)

ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಛೇರಿಯು (NSO) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

10. ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ (LBS)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ವಿವಿಧ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆ, ಸದಸ್ಯತ್ವ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಮೂಲಕ ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಸರಳೀಕರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ (LBS)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿದೆ:- ಇದು ಡಿಸೆಂಬರ್ 1969ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಮಹತ್ವ:- ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳಂತಹ (MSMEs) ಅಧ್ಯತಾವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಾಲದ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಫೆಬ್ರವರಿ 2026 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಯುಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸಲು ಹೊಸ ಕರಡು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು RBI ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಧಾನ:- ತೀವ್ರತರವಾದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು (ಜಿಲ್ಲೆ) ಮೂಲ ಘಟಕವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ:- ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ರಹಿತ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಅರೆ-ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.
- ಸಂಘಟಿತ ಯೋಜನೆ:- ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (RRBs), ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲು "ಒಕ್ಕೂಟದ ನಾಯಕ"ನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ಸಾಲದ ನಿಯೋಜನೆ:- ಸ್ಥಳೀಯ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಉತ್ಪಾದಕ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ತಲುಪುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

11. ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫಂಡ್ ಆಫ್ ಫಂಡ್ (ನಿಧಿಗಳ ನಿಧಿ) 2.0

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ₹10,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ನಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ "ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫಂಡ್ ಆಫ್ ಫಂಡ್ 2.0" (FoF 2.0) ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

- ಈ ನಡೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ (ನವೋದ್ಯಮ) ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ "ವೆಂಚರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್" (ಸಾಹಸೋದ್ಯಮ ಬಂಡವಾಳ) ಅನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

☐ **ವೆಂಚರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ (ಸಾಹಸೋದ್ಯಮ ಬಂಡವಾಳ) ನ ಬಗ್ಗೆ:**

- **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:-** ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ (ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ) ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಒದಗಿಸುವ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ ಅಥವಾ ನಿಧಿಯನ್ನೇ 'ವೆಂಚರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಸ್ವರೂಪ:-** ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭದ ಅಥವಾ ಆದಾಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಹೂಡಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳು:-** ಇದನ್ನು ಇಕ್ವಿಟಿ (ಷೇರುಪಾಲು), ಡಿಬೆಂಚರ್‌ಗಳು (ಸಾಲಪತ್ರಗಳು) ಅಥವಾ ಷರತ್ತುಬದ್ಧ ಸಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬಹುದು.

☐ **ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫಂಡ್ ಆಫ್ ಫಂಡ್ಸ್ 2.0 (FoF 2.0) ನ ಬಗ್ಗೆ:**

- **ಉದ್ದೇಶ:-** ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಹಸೋದ್ಯಮ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು.

☐ **ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಇಂಡಿಯಾ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:**

- **ಪ್ರಾರಂಭ:-** ಜನವರಿ 16, 2016.
- **ಉದ್ದೇಶ:-** ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ-ಪ್ರೇರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು.

☐ **ಭಾರತದ ನವೋದ್ಯಮ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:**

- **ಬೆಳವಣಿಗೆ:-** ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ನವೋದ್ಯಮ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿದ್ದು, 2025 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಾನ:-** ಭಾರತವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತಿನ 3ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ನವೋದ್ಯಮ (ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್) ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳು:-** ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ-ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶದಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಮಹಾನಗರಗಳು ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- **ಯುನಿಕಾರ್ನ್‌ಗಳು:-** ಭಾರತವು 120 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಯುನಿಕಾರ್ನ್‌ಗಳನ್ನು (\$1 ಬಿಲಿಯನ್‌ಗೂ ಅಧಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ನವೋದ್ಯಮಗಳು) ಇವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ \$350 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಮೀರಿದೆ.
- **ಜಾಗತಿಕ ನಾವೀನ್ಯತಾ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI) 2025:-** ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಜಗತ್ತಿನ ಸುಮಾರು 140 ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳ ನಾವೀನ್ಯತಾ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡುತ್ತದೆ.
 - ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದು, 2020 ರಲ್ಲಿ 48 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು 2025 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 38 ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ.

12. ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ (FCI) ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (WFP)

☐ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಸಿವಿನ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಮಾನವೀಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು **ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು** ಪೂರೈಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ "ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ" (FCI) ಮತ್ತು "ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ" (WFP) ನಡುವೆ ಮಹತ್ವದ ತಿಳುವಳಿಕಾ ಒಡಂಬಡಿಕೆ (MoU)ಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

☐ **ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (WFP)ದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು 1961ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಕಾರ್ಯದೇಶ:-** ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆಹಾರ ನೆರವು ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮಾನವೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದಾಗಿದೆ.

☐ **ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ (FCI)ದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ಇದು 'ಆಹಾರ ನಿಗಮಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 1964'ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಒಂದು "ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆ"ಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯು **ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದೆ.**
- ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ 'ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ'ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:-** ರೈತರಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ"ಯ (PDS) ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬರ ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಹದಂತಹ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ 'ಮೀಸಲು ದಾಸ್ತಾನು' (ಕಾಪು ದಾಸ್ತಾನು) ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಇದು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

13. ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಬಾಂಡ್‌ಗಳು

☐ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- **ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯವು (MoHUA)** ಭಾರತದ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಬಾಂಡ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು.
- **ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು** ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

☐ **ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಬಾಂಡ್‌ಗಳು ಎಂದರೇನು?**

- ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಬಾಂಡ್‌ಗಳು **ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ULBs) ವಿತರಿಸುವ "ಮಾರುಕಟ್ಟೆ-ಯೋಗ್ಯ ಸಾಲಪತ್ರಗಳಾಗಿವೆ".**
- ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ "ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಘಟಕಗಳು" ಹಾಗೂ 'ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶದ ಘಟಕಗಳಂತಹ (SPV) ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ

ಮೂಲಕ ವಿತರಿಸುತ್ತವೆ.

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 1997 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ಈ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿತು.
- ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ **ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಬಂಡವಾಳ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ** (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ), ಹಳೆಯ ಸಾಲಗಳ ಮರುಪಾವತಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಬಂಡವಾಳದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

14. ಭಾರತ್ ಜಿಐ (Bharat GI)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ **"ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ" (GI) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಪಕ್ರಮವಾದ **"ಭಾರತ್ ಜಿಐ"** ಅನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ 'ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026' ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇದು ಕೊಡಗು ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಚಹಾದಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾರತೀಯ ಜಿಐ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಒಂದು 'ಏಕೀಕೃತ ಬ್ರ್ಯಾಂಡ್' ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ **ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯದ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **'ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಇಲಾಖೆ' (DPIIT)** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
- ಕರಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಖರೀದಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು, ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಆಧಾರಿತ ಮೂಲ ಪತ್ತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಂತಹ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕವು (GI) ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಳ, ಪ್ರದೇಶ, ಪಟ್ಟಣ ಅಥವಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ಹೆಸರು ಅಥವಾ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ:-** ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್ ಅನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮೂಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಆ ಉತ್ಪನ್ನವು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಖ್ಯಾತಿಯ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಮದ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾನೀಯಗಳು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ** ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ-ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳು (TRIPS):-** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಐ ಅನ್ನು ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಯ (WTO) 'ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ-ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳ' (TRIPS) ಒಪ್ಪಂದವು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

- **ಸರಕುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ (ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ:-** ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಿಐ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು "ಸರಕುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ (ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1999" ರ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು **ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2003** ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- **ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಚಹಾ:-** ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್ ಪಡೆದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ **2004-05** ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

15. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತುರ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಕಾಯ್ದೆ (IEEPA), 1977

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಅಧಿಕಾರದ ಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು "ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ" ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಅಮೆರಿಕದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, 1977ರ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತುರ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ (IEEPA) ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅಮದು ಸುಂಕಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಟ್ರಂಪ್ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಜಾರಿ:- 1977**
- **ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಅಧಿಕಾರ:-** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ ನಂತರ, ಅಮೆರಿಕದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ, ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಎದುರಾಗುವ "ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ" ವಿದೇಶಿ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಪರ್ಯಾಯ ಕ್ರಮ:-** ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಪಾವತಿ ಸಮತೋಲನ (ಪಾವತಿ ಬಾಕಿ)ವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 10 ರಷ್ಟು ಹೊಸ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಮದು ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅಮೆರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು 1974ರ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾಯ್ದೆಯು ಸೆಕ್ಷನ್ 122 ಅನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

16. ದೆಹಲಿ-ಮೀರತ್: ದೇಶದ ಮೊದಲ "ನಮೋ ಭಾರತ್-ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ" (RRTS) ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ "ನಮೋ ಭಾರತ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ"ಯನ್ನು (RRTS) ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು ಹಾಗೂ 82 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ದೆಹಲಿ-ಮೀರತ್ ನಮೋ ಭಾರತ್ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ನಮೋ ಭಾರತ್- ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (RRTS):**
- ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ವಲಯದ (NCR) ಪ್ರಮುಖ ನಗರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅತಿ-ವೇಗದ ರೈಲು ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗ

(82 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಮಾರ್ಗ) ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರೈಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

- ♦ ಇದು ರೈಲು-ಆಧಾರಿತ, ಅತಿ-ವೇಗದ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆವರ್ತನದ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಗಂಟೆಗೆ 180 ಕಿ.ಮೀ. ವಿದ್ಯುತ್ ವೇಗ ಮತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ 100 ಕಿ.ಮೀ. ಸರಾಸರಿ ವೇಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ವಲಯ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮವು (NCRTC) ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ♦ **ಮಹತ್ವ:-** "ನಮೋ ಭಾರತ್" ರೈಲುಗಳು ವೇಗವಾದ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮತ್ತು ಆರಾಮದಾಯಕವಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ವಲಯದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ತಡೆರಹಿತ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಬದಲಾಗುವಂತೆ ಇದು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

17. ಬಯೋಫಾರ್ಮಾ ಶಕ್ತಿ

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ 2026-27ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ₹10,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೃಹತ್ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

‘ಬಯೋಫಾರ್ಮಾ ಶಕ್ತಿ’ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಗುರಿ:-** "ಬಯೋಫಾರ್ಮಾ ಶಕ್ತಿ" ಎಂಬ ಈ ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ 'ಬಯೋಲಾಜಿಕ್ಸ್ (ಜೈವಿಕ ಮೂಲದ ಔಷಧಿಗಳು) ಮತ್ತು 'ಬಯೋಸಿಮಿಲರ್ಸ್' (ಜೈವಿಕ-ಸಮಾನ ಔಷಧಿಗಳು) ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು.
- ♦ **ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಗುರಿ:-** ಭಾರತವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಮುಖ ಜೈವಿಕ ಔಷಧೀಯ (ಬಯೋಫಾರ್ಮಾ) ಉದ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಜೈವಿಕ ಔಷಧೀಯ (ಬಯೋ ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯೂಟಿಕಲ್) ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 5 ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಕಾರದ ಬೃಹತ್ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಸಮನ್ವಯತೆ ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ **ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ:-** ಉನ್ನತ ಮೌಲ್ಯದ ಬಯೋಫಾರ್ಮಾಸ್ಯೂಟಿಕಲ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಹಾಗೂ ಜೀವರಕ್ಷಕ ಔಷಧಿಗಳ ದೇಶೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿದೇಶಿ ಆಮದು ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಜಾಗತಿಕ ಜೈವಿಕ ಮೂಲದ ಔಷಧಿಗಳ (ಬಯೋಲಾಜಿಕ್ಸ್) ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿದೆ.

▣ ಜೈವಿಕ ಔಷಧಿ (ಬಯೋಫಾರ್ಮಾ) ವಲಯ ಎಂದರೇನು?

- ♦ ಮಾನವ ಜೀವಕೋಶಗಳು, ಶಿಲೀಂಧ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುವಿಗಳಂತಹ ಜೈವಿಕ ಜೀವಿಗಳ ಮೂಲಕ ರೋಗನಿವಾರಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು / ಔಷಧೀಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ, ತಯಾರಿಸುವ ಅಥವಾ ಹೊರತೆಗೆಯುವ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಇದು

ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

▣ ಜೈವಿಕ ಔಷಧಿಗಳ (ಬಯೋಫಾರ್ಮಾಸ್ಯೂಟಿಕಲ್ಸ್) ಉದಾಹರಣೆಗಳು:

- ♦ ಲಸಿಕೆಗಳು, ಪ್ರತಿಕಾಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು, ವಂಶವಾಹಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು, ಜೀವಕೋಶಗಳ ಕಸಿ, ಆಧುನಿಕ ಇನ್ಸುಲಿನ್ ಮತ್ತು ಪುನರ್‌ಸಂಯೋಜಿತ ಪ್ರೊಟೀನ್ ಔಷಧಿಗಳು ಈ ಜೈವಿಕ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

18. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸಂಗೀತಮಯ ರಸ್ತೆ

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ಮುಂಬೈನ** ಕರಾವಳಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸಂಗೀತಮಯ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

▣ 'ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸಂಗೀತಮಯ ರಸ್ತೆ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **'ಸಂಗೀತ ಮಾರ್ಗ':-** ನಾರಿಮನ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮತ್ತು ವರ್ಲ್ ನಡುವಿನ 500 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಗೆ "ಸಂಗೀತ ಮಾರ್ಗ" ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಾಹನಗಳು ಗಂಟೆಗೆ 60-80 ಕಿ.ಮೀ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿದಾಗ, ಆಸ್ಟರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ "ಜೈ ಹೋ" ಹಾಡು ಮೊಳಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ನಿಗದಿತ ಅಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಂಬರು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತಲಾದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೊಳಿಸಿದ **ಕಂಪನ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು (ರಂಬಲ್ ಸ್ಟ್ರಿಪ್ಸ್)** ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ವಾಹನಗಳು ಈ ಪಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಚಲಿಸಿದಾಗ, ಟ್ರೆರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಮೇಲ್ಮೈ ನಡುವಿನ ಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಕಂಪನಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.
- ♦ ಈ ಕಂಪನಗಳು **ಶಬ್ದ ತರಂಗಗಳನ್ನು** ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ, ಇವು ಒಗ್ಗೂಡಿ ಸಂಗೀತದ ರಾಗವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ವಾಹನದೊಳಗಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಕೇಳಬಹುದು.
- ♦ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು **ಹಂಗೇರಿಯಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು** ಆಧರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹಂಗೇರಿ, ಜಪಾನ್, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್‌ನಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಗಳು

1. ದೀನದಯಾಳ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನ

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ದೀನದಯಾಳ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನವು (DAY-NRLM) ಒಂದು ಹೊಸ ಹಂತಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'NRLM 2.0' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. «ಇದು ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ (2026-27 ರಿಂದ 2030-31) ಸಜ್ಜುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

▣ ದೀನದಯಾಳ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **2010 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ:-** ಹಿಂದಿನ "ಸ್ವರ್ಣಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ"ಯನ್ನು (SGSY) ಪುನರ್‌ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

- ♦ **2016 ರಲ್ಲಿ ಮರುನಾಮಕರಣ:-** ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು 'ದೀನದಯಾಳ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನ' (DAY-NRLM) ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ♦ **ಹಣಕಾಸು:-** ಇದೊಂದು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಯುತ ವೇತನ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು.
- ♦ **ಮಹಿಳಾ ಕೇಂದ್ರಿತ ಮಾದರಿ:-** ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು (SHGs) ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

2. ನಮಸ್ತೆ (NAMASTE) ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ NAMASTE ('ನಮಸ್ತೆ'- ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ) ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವವರ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಗಣತಿ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ನಮಸ್ತೆ (NAMASTE) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **NAMASTE ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ:-** ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆಕ್ಷನ್ ಫಾರ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಸ್ಟ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಏಕೋಸಿಸ್ಟಮ್ (ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ).
- ♦ **ಪ್ರಾರಂಭ:-** ಜುಲೈ 2023.
- ♦ **ಹಣಕಾಸು:-** ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ:-** ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶಗಳು:-**
 - ♦ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು.
 - ♦ ಎಲ್ಲಾ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಕೌಶಲ್ಯಯುತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಂದಲೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
 - ♦ ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಇರದಂತೆ ನೋಡುವುದು.
 - ♦ ಮಲಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ♦ **ಮಹತ್ವ:-** ಇದು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ 6 (SDG 6 - ಶುದ್ಧ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ) ರೊಂದಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ♦ **ವಿವರ ಸಂಗ್ರಹ:-** ಒಳಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ತೊಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ (SSWs) ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು..
- ♦ **ಸುರಕ್ಷತೆ:-** ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ಕವಚಗಳು (ಪಿಪಿಇ

ಕಿಟ್‌ಗಳು), ಸುರಕ್ಷತಾ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

- ♦ **ಸಬಲೀಕರಣ:-** ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಬಂಡವಾಳ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು "ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನಾಗಿ" ಮಾಡುವುದು.
- ♦ **ಆರೋಗ್ಯ:-** ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತಾ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

3. ಜಿಯೋ ಪಾರ್ಸಿ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ 'ಜಿಯೋ ಪಾರ್ಸಿ' ಯೋಜನೆಯು 490ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಾರ್ಸಿ ಜನನಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ಪಾರ್ಸಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ 35.05 ಕೋಟಿ ರೂ. ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಿ ಸಮುದಾಯ:

- ♦ 2011ರ ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು 57,264 ಆಗಿತ್ತು.
- ♦ ಇದು 2001ರ ಜನಗಣತಿಯ ಅಂಕಿಅಂಶವಾದ 69,601ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸರಿಸುಮಾರು ಶೇ. 22 ರಷ್ಟು ಗಣನೀಯ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಿಯೋ ಪಾರ್ಸಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ವರ್ಷ:-** 2013-14
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಪಾರ್ಸಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿಸುವುದು.

ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮೂರು ಘಟಕಗಳು:

- ♦ **ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು:-** ಇದು ಬಂಜೆತನ ನಿವಾರಣಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಾದ ಐವಿಐಫ್ (IVF), ಐಸಿಐಐ (ICSI), ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ತನ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ನಂತರದ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಲೋಚನೆ:-** ಇದು ಫಲವತ್ತತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ:-** ಇದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪಾರ್ಸಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವಲಂಬಿತ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

4. ಗೋಬರ್ಧನ್ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ 'ಗೋಬರ್ಧನ್ ಯೋಜನೆ'ಯು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ, ರೈತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಳ, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

'ಸಾವಯವ ಜೈವಿಕ-ಕೃಷಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಧನ್ (GOBARdhan) ಯೋಜನೆ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **GOBARdhan ಸಂಪೂರ್ಣ ರೂಪ:-** ಗ್ಯಾಲ್ವನೈಸಿಂಗ್ ಆರ್ಗಾನಿಕ್ ಬಯೋ - ಆಗ್ರೋ ರೆಸೋರ್ಸ್ ಧನ್.

- ♦ **ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 2018 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಹಳ್ಳಿಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಇಂಧನವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು.
- ♦ **ಮಹತ್ವ:-** ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡುವುದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು.

5. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ವಿರಾಸತ್ ಕಾ ಸಂವರ್ಧನ್ (PM VIKAS)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಮಾರು 1.51 ಲಕ್ಷ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು "ಪಿಎಂ ವಿಕಾಸ್" ಯೋಜನೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ವಿರಾಸತ್ ಕಾ ಸಂವರ್ಧನ್ (PM VIKAS) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಹಣಕಾಸು:-** ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ:-** ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ♦ **ಹಿಂದಿನ 5 ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಲೀನ:-**
 1. ಸಿಖೋ ಔರ್ ಕಮಾವೋ
 2. ನಯಿ ಮಂಜಿಲ್
 3. ನಯಿ ರೋಶನಿ
 4. ಉಸ್ತಾದ್ (USTTAD)
 5. ಹಮಾರಿ ಧರೋಹರ್
- ♦ **ಗುರಿ:-** ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮಹಿಳೆಯರ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ 6 ಅಧಿಸೂಚಿತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಏಳಿಗೆಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

- ♦ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 6 ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪುಗಳೆಂದರೆ -> **ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಸಿಖ್ಖರು, ಬೌದ್ಧರು, ಜೈನರು ಮತ್ತು ಜೊರಾಸ್ತ್ರಿಯನ್ನರು (ಪಾರ್ಸಿಗಳು).**

6. ವೈಬ್ರಿಂಟ್ ವಿಲೇಜಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ-II

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ಅಸ್ಸಾಂನ ಕಚಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಥನ್‌ಪುರ** ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವರು "ವೈಬ್ರಿಂಟ್ ವಿಲೇಜಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ-II" ಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ವೈಬ್ರಿಂಟ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (VVP)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ 'ಕೇಂದ್ರವಲಯದ ಯೋಜನೆ'ಯಾಗಿದೆ.

- ♦ **ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು:-** ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MHA).
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಮತ್ತು ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ಗಡಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:-**
 - ♦ ವಸತಿ, ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕದಂತಹ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.
 - ♦ ಗಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
 - ♦ ದೂರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಾಹಿನಿಗಳಿಗೆ "ಡಿಟಿಎಸ್" ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
 - ♦ ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು.

7. ಸಂಕಲ್ಪ (SANKALP) ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯು (PAC) "ಸಂಕಲ್ಪ" (SANKALP)- ಜೀವನೋಪಾಯ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದೆ.

ಸಂಕಲ್ಪ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **SANKALP ಸಂಪೂರ್ಣ ರೂಪ:-** ಸ್ಕಿಲ್ ಆಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಅಂಡ್ ನಾಲೆಡ್ಜ್ ಅವರೇನೆಸ್ ಫಾರ್ ಲೈವ್ಲಿಹುಡ್ ಪ್ರಮೋಷನ್
- ♦ **ಪ್ರಾರಂಭ:-** 2018
- ♦ **ಅನುಷ್ಠಾನ:-** ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ♦ **ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ:-** ಉತ್ತಮ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು, ವರ್ಧಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸೇರ್ಪಡೆಯ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಧನಸಹಾಯ:-** ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 3,300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ, 660 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಜ್ಯದ ನೆರವು ಹಾಗೂ 495 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೆರವಿನ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

8. ಪ್ರಸಾದ (PRASHAD) ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನಯಾನ ಸಚಿವರು "ಪ್ರಸಾದ" ಯೋಜನೆಯಡಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸಾದ (PRASHAD) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **PRASHAD ಸಂಪೂರ್ಣ ರೂಪ:-** ಪಿಲ್ಕಿ ಮೇಜ್ ರೇಜುವೆನೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಪಿರಿಚುಯಲ್ ಆಗಮೆಂಟೇಷನ್

ಡ್ರೈವ್ (ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂವರ್ಧನಾ ಅಭಿಯಾನ).

- ◆ ಪ್ರಾರಂಭ:- 2014-2015
- ◆ ಧನಸಹಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:- ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆ
- ◆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ:- ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ◆ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ:- ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅನುಭವವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಲು, ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ◆ ಯೋಜನೆಯ ಮಹತ್ವ:- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳು, ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಂತಹ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ

1. ಗೀತಾ ಮಿತ್ರಲ್ ಸಮಿತಿ

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಮಣಿಪುರ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಮಾನವೀಯ ನೆರವು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು, ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು "ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಗೀತಾ ಮಿತ್ರಲ್ ಸಮಿತಿ"ಯ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯನ್ನು 2026 ರ ಜುಲೈ 31 ರವರೆಗೆ (6 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ) ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.

▣ 'ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಗೀತಾ ಮಿತ್ರಲ್ ಸಮಿತಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ರಚನೆ:- ಈ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ರಚಿಸಿದೆ.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಮಣಿಪುರದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಮನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸ್ಥಳಗಳ ಮರುಸ್ಥಾಪನಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ◆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು:- ಇದು ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಗೀತಾ ಮಿತ್ರಲ್ ಅವರು ಇದರ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಶಾಲಿನಿ ಫನ್ನಾಲ್ಕರ್ ಜೋಶಿ ಮತ್ತು ಆಶಾ ಮೆನನ್ ಅವರು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಇತರ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

2. ಕುಡಗೋಲು ಕಣ ಕಾಯಿಲೆ (Sickle Cell Disease)

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಯು.ಎಸ್. ಫುಡ್ ಅಂಡ್ ಡ್ರಗ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ (U.S. FDA),

ಸಿಕ್ಲೆ ಸೆಲ್ ಕಾಯಿಲೆಗೆ (SCD) ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಅಪರೂಪದ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ವಿಶೇಷ (ODD - 'ಆರ್ಫನ್ ಡ್ರಗ್ ಡೆಸಿಗ್ನೇಷನ್') ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

▣ ODD - ಆರ್ಫನ್ ಡ್ರಗ್ ಡೆಸಿಗ್ನೇಷನ್ (ಅಪರೂಪದ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಾನ್ಯತೆ) ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಔಷಧೀಯ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ:- ಆರ್ಫನ್ ಡ್ರಗ್‌ಗಳು (Orphan drugs) ಅಪರೂಪದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ◆ ಒಮ್ಮೆ ಈ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆತ ನಂತರ, ಈ ಔಷಧಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹಲವಾರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಕ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಶುಲ್ಕ ಮನ್ನಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

▣ ಕುಡಗೋಲು ಕಣ ರಕ್ತಹೀನತೆ (ಸಿಕ್ಲೆ ಸೆಲ್ ಅನಮಿಯಾ)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅನುವಂಶಿಕ ರೋಗವಾಗಿದೆ:- ಇದು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿದೆ.
- ◆ ಕಾರಣ:- 11ನೇ ವರ್ಣತಂತುವಿನಲ್ಲಿ (Chromosome) ಕಂಡುಬರುವ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್-ಬೀಟಾ ವಂಶವಾಹಿಯಲ್ಲಿನ ರೂಪಾಂತರದಿಂದ ಇದು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೂಪಾಂತರವು ದೋಷಪೂರಿತ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ (Hb) ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-
 - ◆ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಈ ದೋಷಪೂರಿತ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಅಣುಗಳು ಒಗ್ಗೂಡಿ ಕೋಲಿನಂತಹ ರಚನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.
 - ◆ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣಗಳು ಗಡುಸಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕುಡಗೋಲಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.
- ◆ ಹರಡುವಿಕೆ:- ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಜನನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ತಂದೆ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕುಡಗೋಲು ಕಣ (ಸಿಕ್ಲೆ ಸೆಲ್) ಕಾಯಿಲೆಯ ವಾಹಕರಾಗಿರಬಹುದು.
- ◆ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು:-
 - ◆ ಕುಡಗೋಲು ಕಣ ರಕ್ತಹೀನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಹಲವು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸದಿರಬಹುದು.
 - ◆ ವಿಪರೀತ ಆಯಾಸ, ಕಿರಿಕಿರಿ, ಕೈ ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳ ನೋವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಊತ ಮತ್ತು ಕಾಮಾಲೆ.
- ◆ ಪರಿಣಾಮಗಳು:-
 - ◆ ಆಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಈ ಕಣಗಳು ನಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ರಕ್ತನಾಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ರಕ್ತದ ಹರಿವಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
 - ◆ ಕುಡಗೋಲು ಕಣಗಳು ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಕೊರತೆ (ರಕ್ತಹೀನತೆ) ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಕುಡಗೋಲು ಕಣ (ಸಿಕ್ಲೆ ಸೆಲ್) ರಕ್ತಹೀನತೆ' ಎಂದು

ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ಚಿಕಿತ್ಸೆ:- ಔಷಧಗಳು, ರಕ್ತ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಅಪರೂಪದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಳೆ ಮಜ್ಜೆಯ ಕಸಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ (Hb) ಎನ್ನುವುದು ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

3. ಕ್ಯಾಸನೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿಲೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ (ICMR) ಕ್ಯಾಸನೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿಲೆ (KFD) ವಿರುದ್ಧ ಸುಧಾರಿತ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ಯಾಸನೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಮೂಲ:-** ಇದನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 1957ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕ್ಯಾಸನೂರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಮಂಗನ ಕಾಯಿಲೆ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಕಾರ:-** ಇದು ಉಣ್ಣೆಗಳಿಂದ ಹರಡುವ ರಕ್ತಸ್ರಾವಕಾರಕ ವೈರಾಣು ಜ್ವರವಾಗಿದೆ (Viral Hemorrhagic Fever) ಮತ್ತು ಇದು ಫ್ಲಾವಿವಿರಿಡೆ ಕುಟುಂಬದ 'ಕ್ಯಾಸನೂರು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಸೀಸ್ ವೈರಸ್'ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಹರಡುವಿಕೆ:-** ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಣ್ಣೆ ಕಚ್ಚುವಿಕೆಯಿಂದ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಮಾಫಿಸಾಲಿಸ್ ಸ್ಪಿನಿಗೇರಾ) ಅಥವಾ ಸೋಂಕಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಅಥವಾ ಸತ್ತ ಕೋತಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ.
- **ಗಮನಿಸಿ:-** ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹರಡುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಋತುಮಾನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ:-** ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಉತ್ತುಂಗದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
- **ಲಕ್ಷಣಗಳು:-** ಹಠಾತ್ ಜ್ವರ, ತಲೆನೋವು ಮತ್ತು ವಾಂತಿ; ತೀವ್ರತರವಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಮತ್ತು ನರವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- **ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ:-** ಈ ಕಾಯಿಲೆಯು ಸರಿಸುಮಾರು 5% ರಿಂದ 10% ರಷ್ಟು ಮರಣ ದರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲ:-** ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪೋಷಕ ಆರೈಕೆಯನ್ನು (ಜಲಸಂಚಯನ, ಆಮ್ಲಜನಕ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ನಿರ್ವಹಣೆ) ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.
- **ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ:-** ಇದಕ್ಕೆ ಲಸಿಕೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

4. ದೇಶೀಯವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ "ಟಿಡಿ" (Td) ಲಸಿಕೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಕಸಾಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ (CRI) ದೇಶೀಯವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ 'ಟಿಟನಸ್ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ಡಿಫ್ಟೀರಿಯಾ' (Td) ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ಟಿಟನಸ್ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ಡಿಫ್ಟೀರಿಯಾ (Td) ಲಸಿಕೆ:

- ಟಿಡಿ ಲಸಿಕೆಯು ಸಂಭಾವ್ಯ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಾದ ಟಿಟನಸ್ (ಧನುರ್ವಾಯು) ಮತ್ತು ಡಿಫ್ಟೀರಿಯಾ (ಗಂಟಲುಮಾರಿ)ದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಇದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಟಿಟನಸ್ ಟಾಕ್ಸಾಯ್ಡ್ (TT) ಲಸಿಕೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಡಿಫ್ಟೀರಿಯಾ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ತನ್ನ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.
- 2006 ರಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು (WHO) ಟಿಟನಸ್ ಟಾಕ್ಸಾಯ್ಡ್ (TT) ಲಸಿಕೆಯಿಂದ ಟಿಡಿ (Td) ಲಸಿಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು.

ಟಿಟನಸ್ (ಧನುರ್ವಾಯು):

- ಧನುರ್ವಾಯು ಒಂದು ಅಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಾಗಿದ್ದು, ಇದು ನರಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇದು ಸ್ನಾಯುಗಳ ಬಿಗಿತ ಮತ್ತು ಸೆಳೆತದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತೀವ್ರ ನೋವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರಣ:-** ಮಣ್ಣು, ಧೂಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ "ಕ್ಲಾಸ್ಟ್ರಿಡಿಯಮ್ ಟೆಟಾನಿ" ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದಿಂದ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಹರಡುವಿಕೆ:-** ಆಳವಾದ ಗಾಯ, ಚುಚ್ಚಿದ ಗಾಯ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಮೊಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಡುವುದು) ಅಥವಾ ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳಂತಹ ಚರ್ಮದ ಹಾನಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ.

ಡಿಫ್ಟೀರಿಯಾ (ಗಂಟಲುಮಾರಿ):

- ಗಂಟಲುಮಾರಿ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸೋಂಕಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮೂಗು ಮತ್ತು ಗಂಟಲಿನ ಲೋಳೆಪೊರೆಯ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಕಾರಿ ಅಂಶವು ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದ ಮೂಲಕ ಚಲಿಸಿ ಹೃದಯ (ಮಯೋಕಾರ್ಡಿಯಿಸ್), ಮೂತ್ರಪಿಂಡಗಳು ಮತ್ತು ನರಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರಣ:-** ಈ ಕಾಯಿಲೆಯು 'ಕೊರಿನೊಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಮ್ ಡಿಫ್ಟೀರಿಯಾ' ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಹರಡುವಿಕೆ:-** ಕೆಮ್ಮುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಸೀನುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಸೂಸುವ ಉಸಿರಾಟದ ಹನಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಕಲುಷಿತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ರೋಗವು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತದೆ.

5. ಬಿಹಾರ: ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾಂಸ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬಿಹಾರ ಸರ್ಕಾರವು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ (ತೆರೆದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ) ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಂಸ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಿ ಎಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ನಗರಸಭೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಸ್ತೆಬದಿಗಳು, ವಾರದ ಸಂತೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಓಡಾಡುವ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆಗಳಂತಹ ತೆರೆದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೀನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಇದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸೂಕ್ತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯಂತಹ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವ 'ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದ ಮಳಿಗೆಗಳಿಗೆ' ಮಾತ್ರವೇ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಮಾಂಸ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ 'ಬಿಹಾರ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಾಯ್ದೆ, 2007'ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವುದು, ಸರಕುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುವಂತಹ ಕಠಿಣ ದಂಡನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ:

- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಪರವಾನಗಿ-ಆಧಾರಿತ ಹಾಗೂ ಮುಚ್ಚಿದ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿವೆ.

ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ

1. ಹಿರಾಕುಡ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಒಡಿಶಾದ ಸಂಬಲ್‌ಪುರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ "ಹಿರಾಕುಡ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ"ವು ಪ್ರಸ್ತುತ ವಲಸೆ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಬರೋಬ್ಬರಿ 4.21 ಲಕ್ಷ ವಲಸೆ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆಗಮನವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಹಿರಾಕುಡ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಳ:- ಈ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವು ಹಿರಾಕುಡ್ ಜಲಾಶಯದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- ವಿಸ್ತಾರ:- ಮಹಾನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಈ ಜಲಾಶಯವು ಸುಮಾರು 26 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದವಿದ್ದು, ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.
- ಬಹುಪಯೋಗಿ ಜಲಾಶಯ:- ಈ ಜಲಾಶಯವು ಕೇವಲ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಸುಮಾರು 350 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಹಾಗೂ 4,36,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

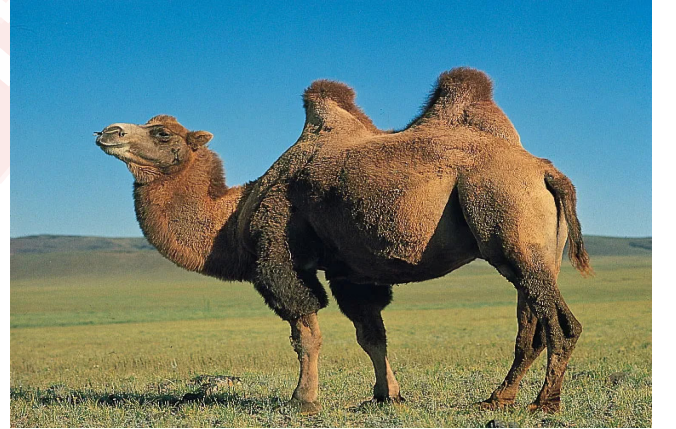
ಈ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ:

- ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ತಾಣ:- ಇದು 'ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ವಲಸೆ ಮಾರ್ಗ'ದಲ್ಲಿನ ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಾಯಕ ತಂಗುದಾಣವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 128 ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು:- ಪಿನ್‌ಟೈಲ್, ಶೋವೆಲರ್, ಟೀಲ್, ಪೋಚಾರ್ಡ್, ಪಟ್ಟಿ-ತಲೆಯ ಬಾತುಕೋಳಿ, ಮತ್ತು ಯುರೇಷಿಯಾ ಮೂಲದ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಭೇದವಾದ ರಫ್ಸ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ರಾಮ್ಸ್ ಮಾನ್ಯತೆ:- ಇದರ ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, 2021 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ "ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣ" ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗಮನಿಸಿ:

ಫೆಬ್ರವರಿ 2026 ರ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತವು ಒಟ್ಟು 98 ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ "ಪಟ್ಟಾ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ" ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿನ "ಚಾರಿ-ಧಂಡ್" ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ರಾಮ್ಸ್ ತಾಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 98 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

2. ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯನ್ ಒಂಟೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ದೆಹಲಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ "ಗಲ್ವಾನ್" ಮತ್ತು "ನುಬ್ರಾ" ಹೆಸರಿನ ಎರಡು ಗಾಂಭೀರ್ಯಪೂರ್ಣ "ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯನ್ ಒಂಟೆ"ಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಭೇದದ ಒಂಟೆಗಳು ಕೇವಲ ಲಡಾಖ್‌ನ ಶೀತ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೆಸರನ್ನೇ ಈ ಎರಡು ಒಂಟೆಗಳಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯನ್ ಒಂಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:- ಕ್ಯಾಮೆಲಸ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯನ್‌ಸಸ್
- ಹೆಸರಿನ ಮೂಲ:- ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಇರಾನ್ ಮತ್ತು ಕಝಾಕಿಸ್ತಾನ್ ನಡುವೆ ಇರುವ "ಬ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿಯಾ" ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ (ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ದಿ

ಗ್ರೇಟ್ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ) ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ.

- ♦ **ದೈಹಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-** ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ 'ಎರಡು ಡುಬ್ಬಗಳನ್ನು' ಹೊಂದಿರುವ ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಏಷ್ಯದ ಅಥವಾ ಮಂಗೋಲಿಯಾದ ಒಂಟಿ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:-** "ಐಯುಸಿಎನ್" (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 'ತೀವ್ರ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ' (CR) ಪ್ರಭೇದ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಹಂಚಿಕೆ:-** ಇವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಇರಾನ್, ಟರ್ಕಿ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ (ಲಡಾಖ್) ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ದೇಶೀಯ (ಸಾಕಣೆ) ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಚೀನಾದಲ್ಲಿದೆ.
- ♦ **ಆಹಾರ ಕ್ರಮ:-** ಬ್ಯಾಕ್ಟಿಯನ್ ಒಂಟಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವಭಕ್ಷಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಿನ್ನಲು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಮುಳ್ಳಿನ, ಕಠಿಣವಾದ ಅಥವಾ ಒಣಗಿದ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಇವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ♦ **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವ:** ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು 'ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರ್ಗದ ಹಡಗುಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಯ ಹವಾಮಾನದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ದಾಟುವಲ್ಲಿ ಈ ಒಂಟಿಗಳು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದವು.

3. ಲೋನಾರ್ ಸರೋವರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ** ಪ್ರಸಿದ್ಧ "ಲೋನಾರ್ ಸರೋವರ"ದ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬರೋಬ್ಬರಿ 20 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಲೋನಾರ್ ಸರೋವರದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಸ್ಥಳ:-** 'ಲೋನಾರ್ ಕುಳಿ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಸರೋವರವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಬುಲ್ಧಾನಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.
- ♦ **ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ:-** ಇದು ಲವಣಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾರೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರೋವರವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭೂ- ಪರಂಪರೆಯ ಸ್ಮಾರಕ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ರಚನೆ:-** ಇದು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಸ್ಫೋಟಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಬೃಹತ್ 'ಬಸಾಲ್ಟ್ ಶಿಲಾ' ಬಯಲಾದ 'ದಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ'ಯ ಒಳಗಡೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ♦ **ಉಲ್ಕಾಶಿಲೆಯ ಅಪ್ಪಳಿಸುವಿಕೆ:-** ಸುಮಾರು 52,000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೃಹತ್ 'ಉಲ್ಕಾಶಿಲೆ' ಭೂಮಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕುಳಿ ಸರೋವರವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

- ♦ **ಭೂ-ಪರಂಪರೆಯ ಸ್ಮಾರಕ:-** "ಭೌಗೋಳಿಕ-ಪರಂಪರೆ" ಎಂಬುದು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅಪಾರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ವಿಕಾಸ ಅಥವಾ ಇತಿಹಾಸದ ಕುರಿತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒಳನೋಟವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಈ ತಾಣಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ♦ **ಭಾರತೀಯ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ (GSI):-** "ಭಾರತೀಯ ಭೂವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ"ಯು ಇಂತಹ ಭೌಗೋಳಿಕ-ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

4. ಇಂಗಾಲ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ : ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡಪತ್ರ, 2026-27

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ 2026-27ರ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡಪತ್ರವು ಭಾರತದ ಹವಾಮಾನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು, "ಇಂಗಾಲದ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಶೇಖರಣೆ"ಗೆ (CCUS) ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ₹20,000 ಕೋಟಿಗಳ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ಇಂಗಾಲದ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಶೇಖರಣೆ (CCUS) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ CCUS ಎಂಬುದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಸೆರೆಹಿಡಿದ CO₂ ಅನ್ನು ಭೂಗರ್ಭದ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಇಂಧನಗಳು ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

CCUS ಭಾರತದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ:

- ♦ 2070ರ ವೇಳೆಗೆ 'ನಿವ್ವಳ ಶೂನ್ಯ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ'ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ♦ ಉಕ್ಕು, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದಾಗುವ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
- ♦ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಇಂಗಾಲ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಅವು 'ಇಂಗಾಲದ ಗಡಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'(CBAM)ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದು.

ಭಾರತದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಕಡಿತದ ಬದ್ಧತೆಗಳು:

- ♦ ಭಾರತವು 'ಲೈಫ್ ಮಿಷನ್' (LiFE - ಪರಿಸರಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವನಶೈಲಿ) ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ದರಿಸಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು' (NDCs) ನವೀಕರಿಸಿದೆ.
- ♦ ಭಾರತವು, ತನ್ನ ನವೀಕೃತ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ದರಿಸಿದ ಕೊಡುಗೆ" (NDCs), 2022ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ:
 - ♦ 2005ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, 2030ರ ವೇಳೆಗೆ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು (ಜಿಡಿಪಿಯ ಪ್ರತಿ ಘಟಕಕ್ಕೆ CO₂ ಪ್ರಮಾಣ) 45% ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
 - ♦ 2030ರ ವೇಳೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 50% ರಷ್ಟು ಪಾಲಿ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ರಹಿತ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳಿಂದ

ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

- ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಮರಗಳ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ 2.5 ರಿಂದ 3 ಬಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಗಳಷ್ಟು CO₂ ಸಮಾನಾಂತರ (GtCO₂e) 'ಇಂಗಾಲದ ಶೇಖರಣಾ ತಾಣ'(ಕಾರ್ಬನ್ ಸಿಂಕ್)ವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.

5. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (SWM) ನಿಯಮಗಳು, 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯವು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳು, 2016 ಅನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (SWM) ನಿಯಮಗಳು, 2026 ಅನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (SWM) ನಿಯಮಗಳು, 2026:

- ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1986 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇವು ಏಪ್ರಿಲ್ 1, 2026 ರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿವೆ.
- ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರ ದಂಡ:- ನೋಂದಣಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು, ತಪ್ಪು ವರದಿ ನೀಡುವುದು, ನಕಲಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅನುಚಿತ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳಂತಹ ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ, 'ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರನೇ ದಂಡ ತೆರಬೇಕು' ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಈ ನಿಯಮಗಳು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತವೆ.
- ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (CPCB):- CPCB ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ "ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ"ಗಳು ಮತ್ತು "ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಮಿತಿ"ಗಳು ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ 4 ವಿಧಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಂಗಡಣೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ:-
 1. ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ:- ಇದು ಅಡುಗೆಮನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ತರಕಾರಿಗಳು, ಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪೆಗಳು, ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹೂವುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಗೊಬ್ಬರ (ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್) ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಜೈವಿಕ ಮೆಥನೇಷನ್ (ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆ) ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು.
 2. ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ:- ಇದು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಕಾಗದ, ಲೋಹ, ಗಾಜು, ಮರ ಮತ್ತು ರಬ್ಬರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆಗಾಗಿ ವಸ್ತು ಮರುಪಡೆಯುವ ಘಟಕ (MRFs) ಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.
 3. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ:- ಇದು ಬಳಸಿದ (ಶಿಶು ಲಂಗೋಟೆಗಳು (ಡೈಪರ್‌ಗಳು), ಋತುಸ್ರಾವದ ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳು, ಟ್ಯಾಂಪೂನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂಡೋಮ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.
 4. ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ:- ಇದು ಬಣ್ಣದ

ಡಬ್ಬಿಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ (ಬಲ್ಬ್)ಗಳು, ಪಾದರಸದ ಧರ್ಮಾಮೀಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ನಿಗದಿತ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಬೇಕು.

- ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸ್ಪಷ್ಟ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:- 20,000 ಚದರ ಮೀಟರ್ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿರುವ, ದಿನಕ್ಕೆ 40,000 ಲೀಟರ್ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಳಸುವ, ಅಥವಾ ದಿನಕ್ಕೆ 100 ಕೆ.ಜಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು "ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು" ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ತ್ವರಿತ ಭೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ:- ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ತ್ವರಿತ ಭೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತು ಮರುಗಳಿಕೆ ಘಟಕಗಳ (MRFs) ಕರ್ತವ್ಯಗಳು:- ಈ ಎರಡರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು, ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಗಿಸಬೇಕು.

6. ಸಾರಸ್ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು (Sarus cranes)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸರ್ಕಾರದ ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರಸ್ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 634 ಅಥವಾ 3.1% ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

'ಸಾರಸ್ ಕೊಕ್ಕರೆ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಹಾರುವ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ:- 152-156 ಸೆಂ.ಮೀ. ಎತ್ತರ ಮತ್ತು 240 ಸೆಂ.ಮೀ. ರೆಕ್ಕೆಗಳ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಸಂಘಜೀವಿ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ:- ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಸರ್ವಭಕ್ಷಕ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ:- ಮೀನು ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳು ಹಾಗೂ ಬೇರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಸೇವಿಸುತ್ತದೆ.
- ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಒಂದೇ ಸಂಗಾತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ:- ಇದರ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಋತುವು

ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಧಾರಾಕಾರ ಅವಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

- ♦ **ಆವಾಸಸ್ಥಾನ:-** ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವು ಕಡಿಮೆ ಆಳದ ನೀರಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜಾಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಕೆಸರುಮಯ ಮತ್ತು ಪಾಳು ಬಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ♦ **ಹಂಚಿಕೆ:-** ಸಾರಸ್ ಕೊಕ್ಕರೆಯು 3 ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡ, ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ.
 - ♦ ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡದಲ್ಲಿ, ಇದು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಭಾರತ, ನೇಪಾಳದ ತೆರೈ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
 - ♦ ಇದು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಗುಜರಾತ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂನ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಗುವ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿತ್ತು.
 - ♦ ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ:-** ಹಾನಿಕಾರಕ ಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇವು ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ♦ **ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನ:-**
 - ♦ ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972 - ಅನುಸೂಚಿ IV
 - ♦ IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ - 'ದುರ್ಬಲ' (VU)

7. ವಿಪತ್ತು ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ NDMAಯ ಮೊದಲ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, 'ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸುವ ಘಟನೆಗಳ' ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ತರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (NDMA) ದೇಶದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ 'ಪ್ರಮಾಣಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವಿಧಾನ'ವನ್ನು (SOP) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (NDMA)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು:-** ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು.
- ♦ ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಇದನ್ನು **ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2005ರ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನೀತಿಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ಉಪಶಮನ, ಸನ್ನದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

8. ಪರ್ವತ ಗೊರಿಲ್ಲಾಗಳು

ಸಂದರ್ಭ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಪೂರ್ವ "ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫ್ ಕಾಂಗೋ"ದಲ್ಲಿ (ಡಿಆರ್‌ಸಿ) ಅಪರೂಪದ ಅವಳಿ ಪರ್ವತ

ಗೊರಿಲ್ಲಾಗಳು ಜನಿಸಿವೆ.

ಪರ್ವತ ಗೊರಿಲ್ಲಾಗಳು (ಗೊರಿಲ್ಲಾ ಬೆರಿಂಗಿ ಬೆರಿಂಗಿ):

- ♦ **ಪೂರ್ವದ ಗೊರಿಲ್ಲಾದ ಒಂದು ಉಪ-ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ:-** ಪರ್ವತ ಗೊರಿಲ್ಲಾಗಳು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಎರಡು ಗೊರಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಪೈಕಿ ಒಂದು (ಪೂರ್ವದ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದ ಗೊರಿಲ್ಲಾಗಳು).
- ♦ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಗೊರಿಲ್ಲಾಗಳು 40 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಬಲ್ಲವು.
- ♦ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ, **ಮಾನವರು ಈ ಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು ಶೇ. 98 ರಷ್ಟು ಡಿಎನ್‌ಎ (DNA)** ಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ♦ **ಆವಾಸಸ್ಥಾನ:-** ಇವು ಸುಮಾರು 8,000 ದಿಂದ 13,000 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ತಂಪಾದ ಪರ್ವತ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಇತರೆ ದೈತ್ಯ ವಾನರಗಳಿಗಿಂತ "ದಪ್ಪವಾದ ತುಪ್ಪಳ"ವನ್ನು ಇವು ಹೊಂದಿವೆ.
- ♦ **ಹಂಚಿಕೆ:-** ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಫ್ರಿಕಾದ ರುವಾಂಡಾ, ಉಗಾಂಡಾ ಮತ್ತು ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫ್ ಕಾಂಗೋದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ♦ **ಆಹಾರ:-** ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲೆಗಳು, ಚಿಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂಡಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಖನಿಜಗಳ ಮೂಲವಾಗಿ ಕೀಟಗಳು, ಬೇರುಗಳು, ಮರದ ತೊಗಟೆ ಮತ್ತು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಇವು ಸೇವಿಸುತ್ತವೆ.
- ♦ **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ:-** ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (EN)
- ♦ **ಗಣತಿ:-** ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಅಂದಾಜು ಗಣತಿ ಸುಮಾರು 1,063 ರಷ್ಟಿದೆ.

9. ಜಾಲಾಕಾರದ ಹೆಬ್ಬಾವು (Reticulated Python)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಸುಲವೆಸಿಯ** "ಇಬು ಬ್ಯಾರನ್" ಅಥವಾ "ದಿ ಬ್ಯಾರನೆಸ್" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ 7.22 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಜಾಲಾಕಾರದ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಬ್ಬಾವನ್ನು, ಅಳಿಯಲಾದ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಹಾವು ಎಂದು "ಗಿನ್ನೆಸ್ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆ" ದೃಢೀಕರಿಸಿದೆ.

ಜಾಲಾಕಾರದ ಹೆಬ್ಬಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:-** ಮಲಯೋಪೈಥಾನ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲೇಟಸ್ (Malayopython reticulatus)

- ♦ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿದೆ:- ಈ ಪ್ರಭೇದವು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್, ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

▣ ಜಾಲಾಕಾರದ ಹೆಬ್ಬಾವಿನ ಭೌತಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ♦ ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಹಾವಿನ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.
- ♦ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಭಾರವಾದ ಹಾವಿನ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ 3ನೇಯದು:- ಹಸಿರು ಅನಾಕೊಂಡ ಮತ್ತು ಬರ್ಮೀಸ್ ಹೆಬ್ಬಾವಿನ ನಂತರ, ಇದು ವಿಶ್ವದ ಮೂರು ಅತ್ಯಂತ ಭಾರವಾದ ಹಾವಿನ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ♦ ಜಾಲಾಕಾರದ ವಿನ್ಯಾಸ:- ಇದು ತನ್ನ ಮೈಮೇಲಿನ ಹುರುಪೆಗಳಲ್ಲಿ/ ಪೊರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ ಮಾನವರ ಭಕ್ಷಣೆ:- ಮಾನವರನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಗುಣಹೊಂದಿರುವ, ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಕೆಲವೇ ಹಾವಿನ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜಾಲಾಕಾರದ ಹೆಬ್ಬಾವುಗಳೂ ಕೂಡ ಸೇರಿವೆ. ಅವು ತಮ್ಮ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದು ಬಿಗಿಯುವ ಮೂಲಕ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ನುಂಗುತ್ತವೆ.

10. ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪು/ ಕ್ಲಾಮ್

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, 'ಐಸಿಎಆರ್-ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಡಲ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ICAR-CMFRI)'ಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್/ಕೆಸರು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪು (ಗೆಲೋಯಿನಾ ಎರೋಸಾ) ಪ್ರಭೇದವನ್ನು 'ಬಂಧಿತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಿತ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ'ಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ.
- ♦ ಇದು ಭಾರತೀಯ ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಡೀನಿಸಿದ ಇವುಗಳ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ.

▣ ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:- 'ಗೆಲೋಯಿನಾ ಎರೋಸಾ' (ಪಾಲಿಮೆಸೊಡಾ ಎರೋಸಾ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ).
- ♦ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ:- ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದಾದ್ಯಂತ ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಳಿವೆಗಳ ಸಾವಯವ-ಸಮೃದ್ಧ, ಕೆಸರುಮಯ "ಉಬ್ಬರವಿಳಿತದ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ" ವಾಸಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ 'ದ್ವಿಕವಾಟ ಮೃದ್ಧಿ' (10 ಸೆ.ಮೀ ವರೆಗಿನ

ಕವಚದ ಅಗಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ)ಯಾಗಿದೆ.

- ♦ ಉತ್ತರ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ "ಕಂಡಲ್ ಕಕ್ಯಾ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರ:- ಇದು ಸಮರ್ಥ 'ಶೋಧಕ ಭಕ್ಷಕ'ವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಮರುಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅಳಿವೆಗಳ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ:- ಇದರ ಬಿಲ ತೋಡುವ ನಡವಳಿಕೆಯು ಹೂಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಚಕ್ರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

11. ಕೆನ್-ಬೆತ್ವಾ ನದಿಗಳ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆ

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಕೆನ್-ಬೆತ್ವಾ ನದಿಗಳ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆಯ (KBLP) ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕುರಿತು ಉಂಟಾಗಿರುವ ಆತಂಕಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

▣ ಕೆನ್-ಬೆತ್ವಾ ನದಿಗಳ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಾಲುವೆಯ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಕೆನ್ ನದಿಯಿಂದ ಬೆತ್ವಾ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬುಂದೇಲ್‌ಖಂಡ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ♦ ಫಲಾನುಭವಿ ರಾಜ್ಯಗಳು:- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ.
- ♦ ಮಹತ್ವ:- ಇದು ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ 6 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನೀರಾವರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿದೆ.
- ♦ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಕಾಳಜಿಗಳು:- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಪನ್ನಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ಭಾಗವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸುಮಾರು 8,650 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಲಿದೆ.

12. ರಾಜಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ರಾಜಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ 11.5 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಲಾಲ್ಪಾಂಗ್-ಚಿಲ್ಲಖಾಲ್ ರಸ್ತೆ ಯೋಜನೆಯ ಡಾಂಬರಿಕರಣಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ.

▣ 'ರಾಜಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ರಾಜಾಜಿ, ಮೋತಿಚೂರ್ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಧಾಮಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ 1983ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಗವರ್ನರ್-ಜನರಲ್ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ (ರಾಜಾಜಿ) ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಸ್ಥಳ:- ಇದು ಹರಿದ್ವಾರ, ಋಷಿಕೇಶ ಮತ್ತು ಡೆಹ್ರಾಡೂನ್ ಬಳಿಯ

ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.

- ◆ **ನದಿಗಳು:-** ಇದು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, **ಗಂಗಾ ಮತ್ತು ಸೋನ್** ನದಿಗಳು ಇದರ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುತ್ತವೆ.
- ◆ ಇದು **ಆನೆಗಳು, ಹುಲಿಗಳು, ಚಿರತೆಗಳು, ಜಿಂಕೆಗಳು, ಘೋರಲಾಗಳು (ಬೆಟ್ಟದ ಕಾಡು ಆಡುಗಳು) ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ** ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿದೆ.

13. 'ಅನುಪಮ್' - ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾದರಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ **ನವದೆಹಲಿ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಗೃಹಬಳಕೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು** ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, "ಅನುಪಮ್" ವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳು ಈಗ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆವರಣದೊಳಗೆಯೇ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿವೆ.

'ಅನುಪಮ್' - ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾದರಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಇದು **ನವದೆಹಲಿ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ (NDMC) 2025** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಒಂದು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದೆ.
- ◆ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಶೂನ್ಯ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ-ಸುಸ್ಥಿರ ನಗರ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ◆ **ಅನುಪಮ್ ಪದದ ಅರ್ಥ:-** 'ಅನುಪಮ್' ಎಂಬ ಹಿಂದಿ ಪದವನ್ನು, ಈ ವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಅದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ಅನುಪಮ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- ◆ **ವಿಶಿಷ್ಟತೆ:-** ಈ ಮಾದರಿಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ "ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ" ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು, 'ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ' ಮಾಡುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ **ಮೂಲದಲ್ಲೇ 100% ವಿಂಗಡಣೆ:-** ನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು 3 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ:
 1. ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ,
 2. ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ,
 3. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆ:

- ◆ **ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ:-** ತಂತಿಜಾಲದ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಅಥವಾ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿವರ್ತಕಗಳನ್ನು (OWC) ಬಳಸಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ **ಗೊಬ್ಬರ (ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್)** ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ **ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ:-** ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮರುಪಡೆಯುವಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ (MRF) ಕಾಗದ, ಲೋಹ, ಗಾಜು, ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮುಂತಾದ 12 ವಿಭಿನ್ನ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ **ತೋಟಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ:-** ವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯದೊಳಗೆ **ಗೊಬ್ಬರ (ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್)** ಅಥವಾ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಗಟ್ಟಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಆಯಾಮಗಳು:

- ◆ **ಸಮುದಾಯ-ನೇತೃತ್ವದ ಆಡಳಿತ:-** ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಆದೇಶಾಧಾರಿತ (Top-down) ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಡಳಿತದ ಬದಲಾಗಿ, ಇದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ 'ನಿವಾಸಿಗಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘಗಳು' ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- ◆ **RRR ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು "ನೇಕಿ ಕೀ ದೀವಾರ್" (ಉದಾರತೆಯ ಗೋಡೆ):-** ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಸೂತ್ರವಾದ "RRR" (ಬಳಕೆ ಕಡಿತ - **Reduce**, ಮರುಬಳಕೆ - **Reuse**, ಮತ್ತು ಮರುಸಂಸ್ಕರಣೆ - **Recycle**) ತತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಾಣಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ◆ **ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಸಂಪತ್ತು:-** ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ **ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು** ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮರುಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಅದೇ ವಸತಿ ಸಮುಚ್ಚಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

14. ಜಪಾನಿನ 'ಗಾಡ್ಸ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್' (ದೇವರ ಪಥ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಜಪಾನಿನ 'ಸುವಾ ಸರೋವರ'ದಲ್ಲಿ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ "ಮಿವತಾರಿ" (ದೇವರ ಪಥ) ಎಂಬ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಸ್ಮಯವು ಸತತ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.
- ◆ ಇದು ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

'ಮಿವತಾರಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಜಪಾನ್‌ನ ಸುವಾ ಸರೋವರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೇಲ್ಮೈ ಹೆಚ್ಚುಗಟ್ಟಿದಾಗ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ(ಹಿಮ)ಯ ಉಬ್ಬುಸಾಲನ್ನು ಮಿವತಾರಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ವಾತಾವರಣದ ತಾಪಮಾನವು ಸತತ ಹಲವಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ **-10°C** ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ವಿದ್ಯಮಾನ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

- ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಉಷ್ಣ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಕೋಚನದಿಂದಾಗಿ ಬಿರುಕುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ; ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಚೂರುಗಳು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟು, ಎತ್ತರದ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಉಬ್ಬುಸಾಲನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.
- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ, ಇದು ದೇವರೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಸರೋವರವನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪುರಾವೆ:

- 1980 ರ ದಶಕದವರೆಗೆ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರತಿ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ "ಮಿವತಾರಿ" ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಇದರ ಅವರ್ತನವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕುಸಿದಿದ್ದು, 2018 ರ ನಂತರ ಸುವಾಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.
- ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯೇ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸರೋವರವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಚಳಿಗಾಲದ ಬೆಳಗಿನ ತಾಪಮಾನವು ಈಗ ಕುಸಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

15. ಕಮಲಾ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ , ಭಾರತದ "ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯ"ದ (MoEFCC) ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯು **ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ** ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿರುವ "ಕಮಲಾ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ"ಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 23.4 ಲಕ್ಷ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಮಲಾ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವರೂಪ:-** ಇದು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 'ಬಹು-ಉದ್ದೇಶಿತ ಯೋಜನೆ'ಯಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ'ವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.
- **ಸ್ಥಳ:-** ಈ ಯೋಜನೆಯು 'ಕಮಲಾ ನದಿ'ಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಿದೆ. ಕಮಲಾ ನದಿಯು ಸುಬಾನ್ಸಿರಿ ನದಿಯ ಬಲದಂಡೆಯ ಉಪನದಿಯಾಗಿದೆ. ಸುಬಾನ್ಸಿರಿ ನದಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉಪನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

16. ಚೀರ್ ಫೆಸೆಂಟ್ (Cheer Pheasant)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, 'ಬರ್ಡ್‌ಲೈಫ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್' ಮತ್ತು 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಸರ್ಗ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN) ಈ "ಚೀರ್ ಫೆಸೆಂಟ್" ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು 'ದುರ್ಬಲ' (VU) ಪ್ರಭೇದಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿವೆ.

ಚೀರ್ ಫೆಸೆಂಟ್ ಪಕ್ಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:-** ಕ್ಯಾಟಿಯಸ್ ವಾಲ್ಟೆಚ್ಚಿ. + ಇದನ್ನು 'ವಾಲ್ಟೆಚ್ಚನ ಫೆಸೆಂಟ್' ಅಥವಾ 'ಚೀರ್ ಫೆಸೆಂಟ್' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಆವಾಸಸ್ಥಾನ:-** ಇದು ಕೇವಲ ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದ (ಸ್ಥಳೀಯ) ಹಾಗೂ ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೇ ವಾಸಿಸುವ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- **ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ:-** ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೇರುಗಳು, ಗೆಡ್ಡೆಗಳು, ಬೀಜಗಳು, ಕಾಡುಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೀಟಗಳು ಅಥವಾ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತದೆ.
- **ವಿಶಿಷ್ಟ ನಡವಳಿಕೆ:-**
 - **ಜನ್ಮಸ್ಥಳದ ನಿಷ್ಠೆ:-** ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ ತಾವು ಜನಿಸಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮರಳುವ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. (ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 'ನ್ಯಾಟಲ್ ಫಿಲೋಫ್ಯಾಟ್ರಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ).
 - **ಏಕಸಂಗಾತಿ ಪದ್ಧತಿ:-** ಇವು ಬಹುಪಾಲು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಪಾಯಗಳು:

- **ಬೇಟೆ:-** ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅಕ್ರಮ ಬೇಟೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಬೆದರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಅವನತಿ:-** ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇವುಗಳ ನೆಲೆಗೆ ಸಂಚಕಾರ ತಂದಿದೆ.
- **ಕಾಡ್ಡಿಚ್ಚು:-** ಇವು ನೆಲದ ಮೇಲೆಯೇ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್) ಉಂಟಾಗುವ ಕಾಡ್ಡಿಚ್ಚುಗಳು ಇವುಗಳ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

- ಈ ಪ್ರಭೇದದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ **ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ "ಚೈಲ್"** ನಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಿಂದು ಮೀಸಲಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ 'ಸಂರಕ್ಷಣಾ ತಳಿ/ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ'ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:

- **IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ:-** ದುರ್ಬಲ (VU).
- **ಭಾರತೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972:-** ಅನುಸೂಚಿ I.
- **CITES:-** ಅನುಬಂಧ I

17. ಜೇನುನೋಣಗಳ ಪರಿಸರ ಮಾರ್ಗ (Bee Corridor)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (NHAI) ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮೀಸಲಾದ «ಜೇನುನೋಣಗಳ ಪರಿಸರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು» ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಇದು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಜೇನುನೋಣಗಳ ಪರಿಸರ ಮಾರ್ಗ ಎಂದರೇನು?

- ಉದ್ದೇಶ:- ಜೇನುನೋಣಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆಯ್ಕೆ ಹೂಬಿಡುವ ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ "ಜೇನು ನೋಣ-ಸ್ನೇಹಿ ಸಸ್ಯವರ್ಗದ" ನಿರಂತರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಇದು ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಮಕರಂದ ಮತ್ತು ಪರಾಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಈ ಮೂಲಕ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಆಹಾರದ ಮೂಲವನ್ನು ಇದು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- NHAI 2026-27ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಯೋಜಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಸಸಿಗಳನ್ನು "ಜೇನುನೋಣಗಳ ಪರಿಸರ ಮಾರ್ಗ" ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನೆಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:- ಜೇನುನೋಣಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶಿ ಜೀವಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಿದೆ.

18. ಮಲಬಾರ್ ಬಣ್ಣದ ಮಂಗಟ್ಟಿ ಪಕ್ಷಿ (ಮಲಬಾರ್ ಪೈಡ್ ಹಾರ್ನ್‌ಬಿಲ್)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಉದಂತಿ ಸೀತಾನದಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರು "ಹಾರ್ನ್‌ಬಿಲ್ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು" (ಮಂಗಟ್ಟಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ

ಒದಗಿಸುವ ವಿಶೇಷ ತಾಣಗಳು) ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ.

- ಅಪರೂಪದ "ಮಲಬಾರ್ ಪೈಡ್ ಹಾರ್ನ್‌ಬಿಲ್" ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಮಲಬಾರ್ ಬಣ್ಣದ ಮಂಗಟ್ಟಿ ಪಕ್ಷಿ (ಮಲಬಾರ್ ಪೈಡ್ ಹಾರ್ನ್‌ಬಿಲ್):

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:- ಆಂಥ್ರಾಕೊಸೆರೋಸ್ ಕೊರೊನಾಟಸ್.
- ಈ ಪಕ್ಷಿಯು 2 ರಿಂದ 2.5 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದ್ದು, ದೊಡ್ಡದಾದ ಕೊಕ್ಕು ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಕ ಗರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಆವಾಸಸ್ಥಾನ:- ಇವು ತೇವಾಂಶಭರಿತ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡುಗಳು, ಎತ್ತರದ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳು, ತೋಟಗಳು ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದ ನದಿಪಾತ್ರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
- ಹಂಚಿಕೆ:- ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು, ನೈರುತ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರದಿಂದ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದವರೆಗಿನ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಭಾರತ, ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:- ಉಷ್ಣವಲಯದ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹರಡುವಲ್ಲಿ ಇವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದರಿಂದ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ 'ಬೀಜ ಪ್ರಸರಣಕಾರರು' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಸ್ಥಾನಮಾನ:- 'ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ' (NT).

19. ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ಇರಾನ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರಪಂಚದ ಒಟ್ಟು ತೈಲ ಪೂರೈಕೆಯ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಸಾಗಣೆಯಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಡಲ ಮಾರ್ಗವಾದ "ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿ"ಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇರಾನ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿದೆ.

☐ ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಾನ:- ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇರಾನ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಓಮನ್ ಹಾಗೂ ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE) ನಡುವೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಓಮನ್ ಕೊಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಜಲಸಂಧಿಯು ತನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿದಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 33 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಗಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಡಗುಗಳ ಸಂಚಾರದ ಮಾರ್ಗವು ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:- ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಆಮದಾಗುವ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು (ಅರ್ಧದಷ್ಟು) ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ ಆಮದು ಇದೇ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವುದರಿಂದ, ಇದು ಭಾರತದ ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.

20. ದೊಡ್ಡ ತಲೆಯ (ಲಾಗರ್‌ಹೆಡ್) ಕಡಲ ಆಮೆಗಳು

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚಿನ, ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಗರಗಳ ಏರುತ್ತಿರುವ ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಲಭ್ಯತೆಯಲ್ಲಿನ ಕುಸಿತವು ದೊಡ್ಡ ತಲೆಯ (ಲಾಗರ್‌ಹೆಡ್) ಕಡಲಾಮೆಗಳ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಲಸೆಯ ಮಾದರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿವೆ.

☐ ದೊಡ್ಡ ತಲೆಯ (ಲಾಗರ್‌ಹೆಡ್) ಕಡಲ ಆಮೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:- ಕ್ಯಾರೆಟ್ಟಾ ಕ್ಯಾರೆಟ್ಟಾ (Caretta caretta)
- ಈ ಕಡಲಾಮೆಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ತಲೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇವುಗಳಿಗೆ "ಲಾಗರ್‌ಹೆಡ್" ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ತಲೆಯು ಬಲವಾದ ದವಡೆ ಸ್ನಾಯುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕಡಲ ಬಸವನಹುಳುಗಳು ಮತ್ತು ಶಂಖಗಳಂತಹ ಗಡಸು-ಚಿಪ್ಪಿನ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಿನ್ನಲು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಹಂಚಿಕೆ:- ಕೆರಿಬಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶ, ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರ, ಪೂರ್ವ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಸಮುದ್ರ, ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರಗಳಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ದೊಡ್ಡ ತಲೆಯ ಕಡಲಾಮೆಯು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ "ಸರ್ವಭಕ್ಷಕ ಸಮುದ್ರ ಸರೀಸೃಪ" ಆಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಏಳು ಕಡಲಾಮೆ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ಈ ಕಡಲಾಮೆಗಳು 80 ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕುವ ಸುದೀರ್ಘ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಸ್ಥಾನಮಾನ:- 'ದುರ್ಬಲ' (VU).

21. ಬೇಲಾ: ದೇಶದ ಮೊದಲ 'ನಿವ್ವಳ-ಶೂನ್ಯ' (ನೆಟ್ ರಿಯೇರೋ) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೇಲಾ ಗ್ರಾಮವು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ನಿವ್ವಳ-ಶೂನ್ಯ ("ನೆಟ್ ರಿಯೇರೋ") ಪಂಚಾಯತಿ ಆಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

☐ ನಿವ್ವಳ-ಶೂನ್ಯ ("ನೆಟ್ ರಿಯೇರೋ") ಪರಿಕಲ್ಪನೆ:

- ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗುವ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನ ಸಾಧಿಸುವುದನ್ನು "ನೆಟ್ ರಿಯೇರೋ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಾನವ-ಪ್ರೇರಿತ ಇಂಗಾಲದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿವ್ವಳ ಶೂನ್ಯವೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

☐ ಬೇಲಾ ಗ್ರಾಮದ ಸಾಧನೆಗಳು:

- ಈ ಗ್ರಾಮವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿದರ್ಭ ಪ್ರದೇಶದ ಭಂಡಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.
- ತನ್ನ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಇಂಗಾಲ-ತಟಸ್ಥ (ಕಾರ್ಬನ್ ನ್ಯೂಟ್ರಲ್) ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ, 2026ರ ಮುಂಬೈ ಹವಾಮಾನ ಸಪ್ತಾಹದಲ್ಲಿ ಇದು ಭಾರತದ ಮೊದಲ "ನೆಟ್ ರಿಯೇರೋ" ಪಂಚಾಯತಿ ಎಂಬ ಅಧಿಕೃತ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಸ್ಥಳೀಯ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ನಾಯಕತ್ವವು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದೆ.
- ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು 90,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದು, ಹೊಗೆಯುಕ್ತ ಒಲೆಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್‌ಪಿಜಿ (LPG) ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
- ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸೌರ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಏಕಬಳಕೆಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಬೇಲಾ ಗ್ರಾಮವು 2024ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂಚಾಯತ್ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

☐ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಪಂಚಾಯತಿ ನೇತೃತ್ವದ ಇತರ ಹವಾಮಾನ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ಪೆರಿಂಜನಂ (ಕೇರಳ):- ಇಲ್ಲಿನ "ಸೌರ ಗ್ರಾಮ" ಯೋಜನೆಯಡಿ 850 ಕುಟುಂಬಗಳು ಛಾವಣಿಯ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕ-ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ವಿದ್ಯುತ್ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 80 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸಿದೆ.
- ಸಿಯಾರಿ (ಜಾರ್ಖಂಡ್):- ಜಿಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ನಿಧಿಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಕೆರೆಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ, ಸೌರ ನೀರಾವರಿ, ಸೌರ ಬೀದಿದೀಪಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾವಿರಾರು ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೆರಳು ನೀಡುವ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬಡಾಕಿಚಾಬ್ (ಒಡಿಶಾ):- ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, 10 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪಾಳುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ 16,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಮೂಲಕ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮರುಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಗರ್ಹಿ (ಬಿಹಾರ):- ನೀರಿನ ಅಭಾವ, ಹಠಾತ್ ಪ್ರವಾಹ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 45 ಮಣ್ಣಿನ ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು (ಚಿಕ್

ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳು), 90 ಕಲ್ಲಿನ ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ♦ **ಕೋಲಾರ (ಕರ್ನಾಟಕ):-** ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಹವಾಮಾನ-ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

22. ರಕ್ತಚಂದನ (Red Sanders)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ದಕ್ಷಿಣ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಜನನಿಬಿಡ ತಿರುಪತಿ ಯಾತ್ರಾ ಮಾರ್ಗವು ರಕ್ತಚಂದನ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

ರಕ್ತಚಂದನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:-** ಟೆರೋಕಾರ್ಪಸ್ ಸ್ಯಾಂಟಲಿನಸ್
- ♦ **ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭೇದ:-** ಈ ಮರಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕೇವಲ 3 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಚಿತ್ತೂರು, ನೆಲ್ಲೂರು ಮತ್ತು ವೈ ಎಸ್ ಆರ್ ಕಡಪ) ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿವೆ.
- ♦ **ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ:-** ರಕ್ತಚಂದನದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವು ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟಗಳ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಸುಮಾರು 4,755 ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶೇಷಾಚಲಂ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.
- ♦ **ಬೆಳವಣಿಗೆ:-** ಇದು ಅತ್ಯಂತ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದ್ದು, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಲು 25 ರಿಂದ 40 ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ:**
 - ♦ IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ:- 'ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದ' (EN).
 - ♦ CITES ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
 - ♦ 1972ರ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಈ ಪ್ರಭೇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

23. ಕೇರಳ: "ಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ ಸಬ್ಬಿಲಿಸ್" ರಾಜ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಣು ಜೀವಿ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾವಾದ ಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ ಸಬ್ಬಿಲಿಸ್ (Bacillus subtilis) ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತ "ರಾಜ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಣು ಜೀವಿ" ಎಂದು ನೇಮಿಸಿದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಕೇರಳ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

'ಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ ಸಬ್ಬಿಲಿಸ್' ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು ರೋಗಕಾರಕವಲ್ಲದ, ದಂಡಾಕಾರದ, ಗ್ರಾಮ್-ಧನಾತ್ಮಕ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಆಗಿದೆ.
- ♦ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಣ್ಣು, ನೀರು ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ♦ ಪ್ರೋಬಯೊಟಿಕ್ (ಒಳ್ಳೆಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ) ಆಗಿದೆ:- ಇದು, ಕರುಳಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು

ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವ ಒಂದು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಆಗಿದೆ.

- ♦ **ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರಕವಾಗಿ ಬಳಕೆ:-** ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಇದನ್ನು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಇದು ಹೊಂದಿರುವ ಪರಿಸರ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಬೀಜಕ-ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಾಗಿ, ಇದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

ಮೈಕ್ರೋಬಯೋಮ್ ಶ್ರೇಷ್ಠತಾ ಕೇಂದ್ರ

- ♦ ಇದನ್ನು ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರವು ತಿರುವನಂತಪುರಂನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.
- ♦ ಇದು ಮೈಕ್ರೋಬಯೋಮ್ (ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಸಮುದಾಯ) ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಬಹು-ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

1. ವಿಶ್ವ ಪರಮಾಣು ಮುನ್ನೋಟ ವರದಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚಿನ "ವಿಶ್ವ ಪರಮಾಣು ಮುನ್ನೋಟ ವರದಿ"ಯ ಪ್ರಕಾರ, ಚೀನಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಭಾರತ, ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ (ಯುಎಸ್ಎ) - ಈ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು 2050ರ ವೇಳೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು 980 GWe (ಗಿಗಾವ್ಯಾಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್) ನಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದಲಿವೆ.

ವಿಶ್ವ ಪರಮಾಣು ಮುನ್ನೋಟ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಈ ವರದಿಯು ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗುರಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ 2050 ರ ವೇಳೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಪರಮಾಣು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಜಾಗತಿಕ ಗುರಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ♦ **ಗುರಿ ಮೀರಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ:-** ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ರಿಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ-ಪ್ರೇರಿತ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, 2050ರ ವೇಳೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಪರಮಾಣು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 1,446 GWe ತಲುಪುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಇದು ನಿಗದಿತ ಗುರಿಯಾದ 1,200 GWe ಗಿಂತ (ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳದ ಗುರಿ) ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿದೆ.
- ♦ **ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:-** ಚೀನಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಭಾರತ, ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಪರಮಾಣು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಹುಪಾಲು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಲಿವೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 157 GWe ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

- ♦ **ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ:-** ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಡಿಕೆ, ತೀವ್ರಗತಿಯ ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ವಲಯವು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ.

2. ಶ್ವಾಸಗತ ನೈಟ್ರಿಕ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ (Inhaled Nitric Oxide)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ನೈಟ್ರಿಕ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಅನ್ನು ಉಸಿರಾಟದ ಮೂಲಕ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ (ಶ್ವಾಸಗತ), ಬಹು-ಔಷಧ ನಿರೋಧಕ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಉರಿಯೂತ (ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾ) ವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸಂಶೋಧಕರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತತೆ:

- ♦ ಭಾರತವು **ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಜೀವಿ ನಿರೋಧಕತೆ (AMR - ಆಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್ ರೆಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್)** ಮತ್ತು **ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಹರಡುವ ಸೋಂಕುಗಳ** ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ (ICUs) ಔಷಧ-ನಿರೋಧಕ ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.
- ♦ ಇದಕ್ಕೆ **'ಸ್ಯೂಡೋಮೊನಾಸ್ ಎರುಜಿನೋಸಾ'** (Pseudomonas aeruginosa) ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಹರಡುವ ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದನೇ ಒಂದರಷ್ಟು (1/5) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ನೈಟ್ರಿಕ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ನೈಟ್ರಿಕ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ (NO) ಒಂದು **ಬಣ್ಣರಹಿತ, ಅನಿಲ ರೂಪದ ಮುಕ್ತ/ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕಣದ ಅಣುವಾಗಿದೆ.**
- ♦ ಇದು ಒಂದು **ಸಾರಜನಕ ಮತ್ತು ಒಂದು ಆಮ್ಲಜನಕ ಪರಮಾಣುವಿನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.**
- ♦ **ಉತ್ಪಾದನೆ:-** ಇದು 'ಎಲ್-ಆರ್ಜಿನಿನ್' (L-arginine) ಎಂಬ ಅಮೈನೋ ಆಮ್ಲದಿಂದ ಮಾನವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಅನಿಲವಾಗಿದೆ.
 - ♦ ಸೊಪ್ಪು, ಬೀಟ್‌ರೂಟ್ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯಂತಹ ನೈಟ್ರೇಟಿಡ್ ಭರಿತ ಆಹಾರಗಳ ಸೇವನೆಯ ಮೂಲಕ ಇದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.
- ♦ **ಕಾರ್ಯಗಳು:-** ಇದು ನರಸಂವಾಹಕವಾಗಿ, ರೋಗನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಯಂತ್ರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ರಕ್ತನಾಳಗಳ ರಚನೆ (ಆಂಜಿಯೋಜೆನೆಸಿಸ್) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ♦ **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-** ಶ್ವಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿನ ರಕ್ತನಾಳಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು

ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

- ♦ **ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳ ಅಪಾಯ:-** ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ 'ಮೆಥೆಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ಮಿಯಾ' ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಹಾನಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ.

3. ಎಐ-ಪ್ರೆನ್ಯೂಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಭಾರತದ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಉದ್ಯಮಿಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ "ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಶೃಂಗಸಭೆ, 2026" ರಲ್ಲಿ **ಅಟಲ್ ಇನ್ನೋವೇಶನ್ ಮಿಷನ್ (AIM)** "ಎಐ-ಪ್ರೆನ್ಯೂಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ" ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದೆ.
- ♦ ಈ ವೇದಿಕೆಯು ಭಾರತದ ಉದ್ದೇಶ-ಪ್ರೇರಿತ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

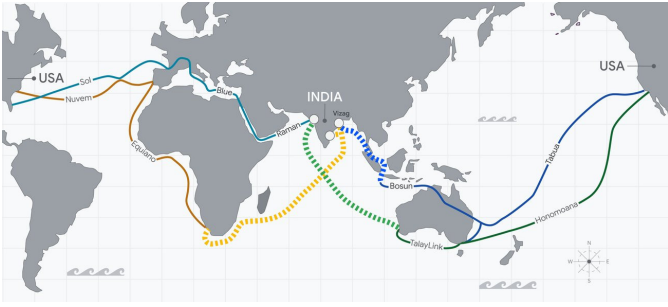
ಎಐ-ಪ್ರೆನ್ಯೂಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು **ನೀತಿ ಆಯೋಗದ (NITI Aayog)** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಟಲ್ ಇನ್ನೋವೇಶನ್ ಮಿಷನ್ (AIM) ಆರಂಭಿಸಿರುವ ಒಂದು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರವರ್ತಕ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಯಶೋಗಾಢೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ನವೋದ್ಯಮದ ಪಯಣವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ♦ **ಪ್ರಕಟಣೆ:-** ಇದೊಂದು ಪ್ರಮುಖ "ಕಾಫಿ ಟೇಬಲ್ ಪುಸ್ತಕ" ಆಗಿದ್ದು, ದೇಶದ 45 ಪ್ರವರ್ತಕ ಎಐ ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.
- ♦ **ಸಂಸ್ಥಾಪಕ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಕಥನ:-** ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಕೇವಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ವರದಿಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ನವೋದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರ ಪ್ರೇರಣೆ, ಅವರು ಎದುರಿಸಿದ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ದೃಢನಿಶ್ಚಯದಂತಹ "ಮಾನವೀಯ ಅಂಶಗಳ" ಮೇಲೆ ಇದು ವಿಶೇಷ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.
- ♦ **ವಲಯಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ:-** ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುವ ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಆರೋಗ್ಯ, ಕೃಷಿ, ಸುಸ್ಥಿರತೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಡೀಪ್ ಟೆಕ್ ಸೇರಿದಂತೆ 30ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.
- ♦ **ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕೀಕರಣ:-** ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮುಂಬೈನಂತಹ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. 2ನೇ ಮತ್ತು 3ನೇ (ಟೈಯರ್ 2 ಮತ್ತು ಟೈಯರ್ 3) ಹಂತದ ನಗರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಅಟಲ್ ಇನ್ಯುಬೇಶನ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ (AICs) ಜಾಲದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಆವಿಷ್ಕಾರಕರನ್ನು ಇದು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

4. ಗೂಗಲ್‌ನ "ಅಮೆರಿಕಾ-ಇಂಡಿಯಾ ಕನೆಕ್ಟ್" ಉಪಕ್ರಮ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಗೂಗಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು "ಅಮೆರಿಕಾ-ಇಂಡಿಯಾ ಕನೆಕ್ಟ್" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ **ಸಹಯೋಗದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ** ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಘೋಷಿಸಿದೆ.

'ಅಮೆರಿಕಾ-ಇಂಡಿಯಾ ಕನೆಕ್ಟ್ ಉಪಕ್ರಮ'ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ **ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ**ನಲ್ಲಿ ನೂತನ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರ (ಗೇಟ್‌ವೇ) ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಭಾರತವನ್ನು **ಸಿಂಗಾಪುರ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದೊಂದಿಗೆ** ನೇರವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಮೂರು ಹೊಸ ಜಲಾಂತರ್ಗತ ಕೇಬಲ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-** ಈ ಹೊಸ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದಿನೇದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ 'ಕ್ಲೌಡ್ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್' ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಸೇವೆಗಳ ಬೃಹತ್ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಲಿದೆ.
- ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳೊಂದಿಗಿನ ಭಾರತದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಲಿದೆ.

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

1. ಕಲ್ಚೆಲಿಯಾ ಸಮುದಾಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಾಜಸ್ಥಾನದ** ಬಾರ್ಮರ್‌ನಲ್ಲಿ "ಕಾಲ್ಚೆಲಿಯಾ" ಸಮುದಾಯದವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಮಶಾನ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿ, ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಶವವನ್ನಿಟ್ಟು ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸಿದ ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು (NHRC) ರಾಜಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಕಲ್ಚೆಲಿಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕಲ್ಚೆಲಿಯಾ ಸಮುದಾಯವು ಭಾರತದ **ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮೂಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾನಪದ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದ್ದು**, ಇವರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಹಾವು ಆಡಿಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
- ಹಾವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಹಾವಿನ ವಿಷವನ್ನು

ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು ಇವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಸುಬಾಗಿತ್ತು.

- ಈ ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನ ರೋಮಾಂಚಕ **ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಕಸೂತಿ ಉಡುಪುಗಳಿಗೆ** ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.

ಕಲ್ಚೆಲಿಯಾ ನೃತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕಲ್ಚೆಲಿಯಾ ನೃತ್ಯವನ್ನು '**ಸಪೇರಾ ನೃತ್ಯ**' ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಹಾವು ಆಡಿಸುವವರು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವೇ ಈ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಈ ನೃತ್ಯದ ಹಾವಭಾವಗಳು, ಚಲನೆಗಳು ಮತ್ತು ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಹಾವುಗಳೊಂದಿಗಿನ ಅವರ ನಿಕಟ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.
- ಯುನೆಸ್ಕೋ ಮಾನ್ಯತೆ:-** ಅವರ ಅಸ್ತಿತ್ವೀಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ 2010 ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋದ "ಅಮೂರ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ" ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

2. ಗ್ರಂಥ್ ಕುಟಿರ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು **ನವದೆಹಲಿಯ** ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ 'ಗ್ರಂಥ್ ಕುಟಿರ್' ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

'ಗ್ರಂಥ್ ಕುಟಿರ್' ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಗ್ರಂಥಾಲಯ:-** "ಗ್ರಂಥ್ ಕುಟಿರ್" ಎಂಬುದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿರುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಾಗಿದೆ.
- ಸಂಗ್ರಹ:-** ಇದು 11 ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸುಮಾರು 2,300 ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಪರೂಪದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಭವ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ:-** ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಗ್ರಹವು ಭಾರತದ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ತಾತ್ವಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳು:-** ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ, ಇತಿಹಾಸ, ಆಡಳಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಲಾಗಿರುವ "ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ"ದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ:-** ತಾಳೆಗರಿ, ಕಾಗದ, ಮರದ ತೊಗಟೆ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಯಂತಹ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಬರೆಯಲಾಗಿರುವ ಹಲವಾರು ಪುರಾತನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಲಾಗಿದೆ.
- ಜ್ಞಾನ್ ಭಾರತಂ ಮಿಷನ್:-** "ಗ್ರಂಥ್ ಕುಟಿರ್" ಸ್ಥಾಪನೆಯು "ಜ್ಞಾನ್ ಭಾರತಂ ಮಿಷನ್"ನ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯನ್ನು ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆಯುವ ಮೂಲಕ, ಭಾರತದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪಸರಿಸುವುದು ಈ ಮಿಷನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಗಮನಿಸಿ:

11 ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಪಡೆದ ಭಾಷೆಗಳು:- ತಮಿಳು, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ, ಒಡಿಯಾ, ಮರಾಠಿ, ಪಾಲಿ, ಪ್ರಾಕೃತ, ಅಸ್ಸಾಮಿ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಗಳು.

3. ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನದಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ 'ಪರಾಕ್ರಮ ದಿವಸ' ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜನನ:- 1897 ರ ಜನವರಿ 23 ರಂದು ಒಡಿಶಾದ ಕಟಕ್.
- ಆರಂಭಿಕ ಜೀವನ:- ಕಲ್ಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದ ನಂತರ 'ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆ' (ICS) ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ತೆರಳಿದರು.
- ಇವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಅಪ್ರತಿಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ:- ದೇಶಸೇವೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಐಸಿಎಸ್ (ICS) ಹುದ್ದೆಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (INC) ಸೇರಿದರು. ಮಂದಗಾಮಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗಿಂತ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ 'ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ'ವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇವರು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.
- 1938 ರ ಹರಿಪುರ ಅಧಿವೇಶನ ಮತ್ತು 1939 ರ ತ್ರಿಪುರಿ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು. ಆದರೆ, ಹೋರಾಟದ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಯಕರೊಂದಿಗಿನ ತೀವ್ರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬೋಸ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳು:

- ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ (WW II) ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ 'ಅಕ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ' ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೋಸ್ ಅವರು ರೂಪಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು.
- 1941 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೃಹಬಂಧನದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಮೂಲಕ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿ ಅಡಾಲ್ಫ್ ಹಿಟ್ಲರ್‌ನ ಬೆಂಬಲ ಕೋರಿದರು.
- 1943 ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್‌ಗೆ ತೆರಳಿದ ಅವರು, ಭಾರತೀಯ ಯುದ್ಧ ಕೈದಿಗಳು ಮತ್ತು ವಲಸಿಗರಿಂದ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದ 'ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನೆ' (INA - ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್ ಫೌಜ್) ಯ ಕಮಾಂಡರ್ ಆಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.
- ಐಎನ್‌ಎ (INA) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಕೆಂಪುಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಐಎನ್‌ಎ ವಿಚಾರಣೆಗಳು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್

ಆಡಳಿತದ ನೈತಿಕ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿದವು.

ನಿಧನ:

- ಆಗಸ್ಟ್ 1945 ರಲ್ಲಿ ತೈವಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೃತಪಟ್ಟರು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ; ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಘಟನೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಿಗೂಢ ಮತ್ತು ವಿವಾದಾತ್ಮಕವಾಗಿವೆ.

ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಗೌರವ:

- ಇವರನ್ನು ಅಗಾಧ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಸ್ಮರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ; ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ದೇಶದ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ಮಾರಕಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ.
- 2018 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನೇತಾಜಿ ಅವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಸಮೂಹದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿತು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:
 - ರಾಸ್ ದ್ವೀಪ → ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ದ್ವೀಪ
 - ನೀಲ್ ದ್ವೀಪ → ಶಹೀದ್ ದ್ವೀಪ
 - ಹ್ಯಾಪ್ಲಾಕ್ ದ್ವೀಪ → ಸ್ವರಾಜ್ ದ್ವೀಪ
- ಮರುನಾಮಕರಣದ ಮಹತ್ವ:- ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್‌ನ ಹ್ಯಾಪ್ಲಾಕ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಾರಿಸಿ, ಅದನ್ನು "ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭೂಪ್ರದೇಶ" ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ನೇತಾಜಿಯವರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಈ ಮೂಲಕ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

4. ಸಂತ ಗುರು ರವಿದಾಸ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ:

- ಸಂತ ಗುರು ರವಿದಾಸ ಅವರ 649ನೇ ಜನ್ಮದಿನದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ಆದಂಪುರ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು "ಶ್ರೀ ಗುರು ರವಿದಾಸ ಜೀ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ, ಆದಂಪುರ" ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

'ಸಂತ ರವಿದಾಸ'ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇವರು 14ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ 14 ಮತ್ತು 17ನೇ ಶತಮಾನಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಾದ 'ಭಕ್ತಿ ಚಳವಳಿ'ಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಂತರಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು.
- ಇವರು ಸಂತ ಕಬೀರರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು 'ರವಿದಾಸಿಯಾ' ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ಮೀರಾಬಾಯಿ ಇವರ ಶಿಷ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರು.

ಇವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಗಳು:

- ಇವರು ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಹರಿಕಾರರಾಗಿದ್ದರು.
- ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಆಧಾರಿತ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಇವರು ಅವಿರತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು ಮತ್ತು ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ದುಡಿದರು.
- ಇವರ ಜೀವನವು ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ತಪಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಅನನ್ಯ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇವರು ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

- ♦ 'ಮನ್ ಚಂಗಾ ತೋ ಕಛೌಟಿ ಮೇ ಗಂಗಾ' (ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಗಂಗೆಯು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾಳೆ) ಎಂಬ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಿಂದಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ, ಇವರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ 'ಕರ್ಮ'ದ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಶಾಲವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಪರಂಪರೆ:

- ♦ ಸಿಖ್ಖರ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾದ 'ಗುರು ಗ್ರಂಥ ಸಾಹೇಬ', ಇವರ 41 ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ♦ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು, ಗುರು ರವಿದಾಸ ಜೀ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸುತ್ತ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

5. ಥೈಪೂಸಂ (Thaipusam)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪವಿತ್ರ ಥೈಪೂಸಂ ಹಬ್ಬದ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಕೋರಿದರು.

ಥೈಪೂಸಂ ಹಬ್ಬದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ 'ಥೈಪೂಸಂ' ಎಂಬ ಹೆಸರು 'ಥೈ' (ತಮಿಳು ಮಾಸ) ಮತ್ತು 'ಪೂಸಂ' (ಹಬ್ಬದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರ) ಎಂಬ ಪದಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಇದನ್ನು ತಮಿಳು ಮಾಸವಾದ 'ಥೈ'ನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಇದು ಯುದ್ಧ, ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಹಿಂದೂ ದೇವರಾದ ಮುರುಗನ್ (ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ) ದೇವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಆಚರಿಸಲಾಗುವ ಹಿಂದೂ ಹಬ್ಬವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಇದು ಧೈರ್ಯ, ದೃಢನಿಶ್ಚಯ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಂಕೇತವೂ ಆಗಿದೆ.
- ♦ ತಮಿಳು ಸಮುದಾಯ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತದೆ:- ಇದನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡು ಸೇರಿದಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಸಿಂಗಾಪುರ ಮತ್ತು ಮಲೇಷ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

6. ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಂ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಂ ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 7.5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ 1.29 ಲಕ್ಷ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಂ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿವೆ.

ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಂ ಅಭಿಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಗುರಿ:- ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ♦ ಧೈಯೋದ್ದೇಶ:- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಒಂದು ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪತ್ತಿನ «ಸಮೀಕ್ಷೆ, ದಾಖಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ»ಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ♦ ಅಭಿಯಾನದ ಮಹತ್ವ:- ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು, ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ

ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವುದು, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಉಳಿವಿಕೆ ಮತ್ತು ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಯೂ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಕೈಬರಹದ ರಚನೆ:- ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯು ಕಾಗದ, ಮರದ ತೊಗಟೆ, ತಾಳೆಗರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಕೈಬರಹದ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕನಿಷ್ಠ 75 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗಮನಾರ್ಹ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಥವಾ ಸೌಂದರ್ಯಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ♦ ಉದಾಹರಣೆ:- ಭೂರ್ಜ ಮರದ ತೊಗಟೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಗಣಿತ ಗ್ರಂಥವಾದ 'ಬ್ರಹ್ಮಲೀ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ'ಯು (ಕ್ರಿ.ಶ. 3 ನೇ ಅಥವಾ 4 ನೇ ಶತಮಾನ), ಸೊನ್ನೆಯ (ಶೂನ್ಯದ) ಬಳಕೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ದಾಖಲಿತ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಭಾರತವು ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ಕುಶಾನ್, ಗೌಡಿ, ಲೆಪ್ಚಾ ಮತ್ತು ಮೈಥಿಲಿಯಂತಹ 80 ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 10 ದಶಲಕ್ಷ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಇತರ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ♦ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಭಿಯಾನ (NMM):- ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವಾಲಯವು 2003 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ♦ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ:- ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ಸುಮಾರು 3600 ಅಪರೂಪದ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ ಬಂಗಾಳದ ಐಷ್ಠ್ಯಾಟಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ:- ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಜೋನ್ಸ್ ಅವರಿಂದ 1784 ರ ಜನವರಿ 15 ರಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು, ಪ್ರಾಚೀನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

7. ಬಸ್ತಾರ್ ಪಾಂಡುಮ್ ಉತ್ಸವ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ 'ಬಸ್ತಾರ್ ಪಾಂಡುಮ್' ಉತ್ಸವದ ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ ಜನತೆಗೆ ಶುಭಾಶಯ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ.

'ಬಸ್ತಾರ್ ಪಾಂಡುಮ್ ಉತ್ಸವದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಆಚರಣೆಯ ಸ್ಥಳ:- ಇದು ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ ಬಸ್ತಾರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವವಾಗಿದ್ದು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಮಹತ್ವ:- ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಪಾಕಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಬಸ್ತಾರ್‌ನ 'ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಸ್ಥಿತ್ವ'ಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಇದು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

8. ಓಲ್ ಚಿಕಿ ಲಿಪಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದ್ರೌಪದಿ

ಮುರ್ಮು ಅವರು "ಓಲ್ ಚಿಕಿ" ಲಿಪಿಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಈ ವೇಳೆ ಅವರು 'ಸಂತಾಲ್' ಬುಡಕಟ್ಟು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಲಿಪಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರು.

ಓಲ್ ಚಿಕಿ ಲಿಪಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:-** ಸಂತಾಲಿ ಭಾಷೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಗೂ ಮೀಸಲಾದ ಬರವಣಿಗೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, 1925 ರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ರಘುನಾಥ್ ಮುರ್ಮು ಅವರು ಈ "ಓಲ್ ಚಿಕಿ" ಲಿಪಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರು.
- **ಅಕ್ಷರಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ:-** ಇದು ಒಟ್ಟು 30 ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ:-** ಸಂತಾಲಿ ಭಾಷೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಶಬ್ದಕೋಶ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂತಾಲಿ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ:-** ಸಂತಾಲಿ ಭಾಷೆಯು 'ಆಸ್ಟ್ರೋ-ಏಷ್ಯಾಟಿಕ್' ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.
- **ಹಂಚಿಕೆ:-** ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಒಡಿಶಾ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮಾನ್ಯತೆ:-** ಸಂತಾಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು 2003 ರಲ್ಲಿ (92ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮೂಲಕ) ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಎಂಟನೇ ಅನುಸೂಚಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು.

9. ಪಂಡಿತ ದೀನದಯಾಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ:

- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಪಂಡಿತ ದೀನದಯಾಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅವರ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯಂದು (ಫೆಬ್ರವರಿ 11) ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಪಂಡಿತ ದೀನದಯಾಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ (1916-1968) ಅವರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಅವರು ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಚಿಂತಕರು, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಜನ ಸಂಘದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು.
- ಅವರು ಒಬ್ಬ ಅಸಾಧಾರಣ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿಯಾಗಿದ್ದರು.
- **ಸಿದ್ಧಾಂತ:-** ಅವರು ತಮ್ಮ 'ಏಕಾತ್ಮ ಮಾನವ ದರ್ಶನ' ತತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಡುವಿನ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಗ್ರಾಮ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕೊಡುಗೆಗಳು:-** ಅವರು 'ರಾಷ್ಟ್ರ ಧರ್ಮ' (ಮಾಸಿಕ), 'ಪಂಚಜನ್ಯ' (ವಾರಪತ್ರಿಕೆ) ಮತ್ತು 'ಸ್ವದೇಶ' (ದಿನಪತ್ರಿಕೆ) ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೂಲಕ ವೈಚಾರಿಕ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದರು

ರಕ್ಷಣೆ

1. ದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ನೌಕಾ ವಿರೋಧಿ ಅತಿವೇಗ (ಹೈಪರ್‌ಸಾನಿಕ್) ಕ್ಷಿಪಣಿ (LR-AShM)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ನವದೆಹಲಿಯ** ಕರ್ತವ್ಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ 77ನೇ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಪರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು (DRDO) ತನ್ನ 'ದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ನೌಕಾ ವಿರೋಧಿ ಅತಿವೇಗ (ಹೈಪರ್‌ಸಾನಿಕ್) ಕ್ಷಿಪಣಿ'ಯನ್ನು (LR-AShM) ಅದರ ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನದೊಂದಿಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿತು.

ದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ನೌಕಾ ವಿರೋಧಿ ಅತಿವೇಗ (ಹೈಪರ್‌ಸಾನಿಕ್) ಕ್ಷಿಪಣಿ (LR-AShM)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO).
- **ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ:-** ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಕರಾವಳಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿಖರ ದಾಳಿಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ 'ಹೈಪರ್‌ಸಾನಿಕ್ ಗ್ಲೈಡ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ' ಆಗಿದೆ.
- **ಸ್ವದೇಶಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ:-** ಇದು ತನ್ನದೇ ಮಾದರಿಯ ಚೊಚ್ಚಲ ಸ್ವದೇಶಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಶೀಯ ವಿಮಾನಯಾನ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾದ ಸಂವೇದಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ವೇಗ:-** ಈ ಕ್ಷಿಪಣಿಯು 'ಮ್ಯಾಕ್ 10' (ಶಬ್ದದ ವೇಗಕ್ಕಿಂತ 10 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು) ವರೆಗಿನ ಗರಿಷ್ಠ ವೇಗವನ್ನು ತಲುಪಬಲ್ಲದು ಹಾಗೂ 'ಮ್ಯಾಕ್ 5' ರ ಸರಾಸರಿ ಹೈಪರ್‌ಸಾನಿಕ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.

ಈ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಮಹತ್ವ:

- **ರಹಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ:-** ಇದರ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದ ಹಾರಾಟ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗ ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ ಚಲನಾ ನಮ್ಯತೆಯು (ತ್ವರಿತವಾಗಿ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) ಶತ್ರುಗಳ ನೆಲ-ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಹಡಗು-ಆಧಾರಿತ ರೇಡಾರ್‌ಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಗುರಿಯತ್ತ ತಲುಪಲು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. (ಇದರಿಂದ ಶತ್ರುಗಳು ಈ ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ).

2. ಭಾರತೀಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತಂಡ (CERT-In)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2025ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 'ಭಾರತೀಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತಂಡ'ವು (CERT-In) ಬರೋಬ್ಬರಿ 29.44 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಸೈಬರ್ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ.
- ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬೃಹತ್ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

CERT-In ಬಗ್ಗೆ:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಸಚಿವಾಲಯ:-** ಕೇಂದ್ರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯ (MeitY).
- ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆ:-** 'ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (IT) ಕಾಯ್ದೆ, 2000' ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 70B ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು:-** ಇದು ಸೈಬರ್ ದಾಳಿಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು, ಸೈಬರ್ ಬೆದರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೈಜ-ಸಮಯದ ಕಣ್ಗಾವಲು ಇಡುವುದು ಮತ್ತು ಸೈಬರ್ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಪಾಲುದಾರರೊಂದಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

3. SFDR ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಗಣ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಭಾರತ ಸೇರ್ಪಡೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಒಡಿಶಾದ ಚಂಡಿಪುರದಲ್ಲಿರುವ** ಸಮಗ್ರ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಲಯದಿಂದ (ITR) ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO) ಯು SFDR- 'ಸಾಲಿಡ್ ಫ್ಯುಯೆಲ್ ಡೆಕ್ಲೆಡ್ ರಾಮ್‌ಜೆಟ್' (ಘನ ಇಂಧನ ನಾಳೀಕೃತ ರಾಮ್‌ಜೆಟ್) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಭಾರತದ ದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ಆಕಾಶದಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿದೆ.

SFDR- ಸಾಲಿಡ್ ಫ್ಯುಯೆಲ್ ಡೆಕ್ಲೆಡ್ ರಾಮ್‌ಜೆಟ್ (ಘನ ಇಂಧನ ನಾಳೀಕೃತ ರಾಮ್‌ಜೆಟ್) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕ್ಷಿಪಣಿ ಚಾಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ:-** ಇದು ನಿರಂತರವಾದ ನೂಕುಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ರಾಮ್‌ಜೆಟ್ ಎಂಜಿನ್ ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- ವಾಯು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ:-** ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರಾಕೆಟ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಇದೊಂದು "ವಾಯು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ" ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ; ಅಂದರೆ, ಇದು ಉತ್ಕರ್ಷಕ (ಆಕ್ಸಿಡೈಜರ್)ವನ್ನು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ನಳಿಕೆ ರಹಿತ ಘನ ವೇಗವರ್ಧಕ ಬಳಸಿ ಉಡಾವಣೆ:-** ರಾಮ್‌ಜೆಟ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು ಅಧಿಕ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ, ಶಬ್ದಾತೀತ ವೇಗವನ್ನು (ಮ್ಯಾಕ್ 2 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು) ತಲುಪಲು ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 'ನಳಿಕೆ

ರಹಿತ ಘನ ವೇಗವರ್ಧಕ' ಬಳಸಿ ಉಡಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮಹತ್ವ:

- ದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ಆಕಾಶದಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು (LRAAM):-** SFDR ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು 'ಅಸ್ತ್ರ ಮಾರ್ಕ್-3' ಕ್ಷಿಪಣಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಒದಗಿಸಲಿದ್ದು, ಇದು 150-300 ಕಿ.ಮೀ.ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ, ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಶತ್ರು ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ.
- ವಿಸ್ತೃತ «ನೋ-ಎಸ್ಟೇಪ್ ಜೋನ್» (ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ವಲಯ):-** ಕ್ಷಿಪಣಿಯು ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವ ಅಂತಿಮ ಹಂತದವರೆಗೂ «ಚಾಲಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ» ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಗುರಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ತಿರುವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ; ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶತ್ರು ವಿಮಾನಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭೂಮಿಯಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯ:-** ಹೈಪರ್‌ಸಾನಿಕ್ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು, ಇದನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ "ಭೂಮಿಯಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಕ್ಷಿಪಣಿ" (SAM) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ SAM-X) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

4. 'ಖಂಜರ್' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ (Exercise KHANJAR)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅಸ್ಸಾಂನ ಸೋನಿತ್‌ಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ ನಡುವಿನ 13ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ ಜಂಟಿ ಸೇನಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ 'ಖಂಜರ್' (KHANJAR) ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

'ಖಂಜರ್' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ ನಡುವೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಾರ್ಷಿಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ:-** ಇದು 2011 ರಿಂದ ಪರ್ಯಾಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:-** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಧೈಯೋದ್ದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ವಿಶೇಷ ಪಡೆಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ್-ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

5. ಅಗ್ನಿ-3 ಮಧ್ಯಮ ಶ್ರೇಣಿಯ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಒಡಿಶಾದ ಚಂಡಿಪುರದಿಂದ** 3,000 ಕಿ.ಮೀ.ಗೂ ಅಧಿಕ ದಾಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಅಣ್ವಸ್ತ್ರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 'ಅಗ್ನಿ-3 ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ'ಯನ್ನು ಭಾರತವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ.

ಅಗ್ನಿ-3 ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು:-** ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO).
- ದಾಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:-** 3,000 ಕಿ.ಮೀ.

- ◆ **ವಿಶಿಷ್ಟತೆ:-** ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣಸ್ತು ಸಿಡಿ ತಲೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

▣ **ಅಗ್ನಿ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಸರಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ ಇದು **ಡಿಆರ್‌ಡಿಒ (DRDO)** ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ವದೇಶಿ ನಿರ್ಮಿತ ದೀರ್ಘ-ಶ್ರೇಣಿಯ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ◆ **ಅಗ್ನಿ-I ರಿಂದ ಅಗ್ನಿ-IV:-** 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 2000ರ ದಶಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು.
 - ◆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- 700-3,500 ಕಿ.ಮೀ.
 - ◆ ಸಿಡಿ ತಲೆ (ಪೇಲೋಡ್):- 12-40 kt,
- ◆ **ಅಗ್ನಿ-V:-**
 - ◆ 3 ಹಂತದ ಘನ ಇಂಧನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
 - ◆ 'ಎಂಐಆರ್‌ವಿ' (MIRV - ಒಂದೇ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಿಡಿ ತಲೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ) ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
 - ◆ ದಾಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- 5,000 ಕಿ.ಮೀ.
 - ◆ 5,500 ಕಿ.ಮೀ.ಗೂ ಅಧಿಕ ದೂರ ಕ್ರಮಿಸಬಲ್ಲ ಸಂಭಾವ್ಯ ಖಂಡಾಂತರ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ.

▣ **ಅಗ್ನಿ-ಪಿ (Agni-P):-**

- ◆ 2 ಹಂತದ ಘನ ಇಂಧನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 11,000 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ◆ ದಾಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- 1,000 ದಿಂದ 2,000 ಕಿ.ಮೀ.
- ◆ ಇದು ಸುಧಾರಿತ ನೋಡನ ಮತ್ತು ಪಥ ನಿರ್ದೇಶನ (Propulsion and Navigation) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ◆ ಇದು ತೀವ್ರ ಸ್ಪೋಟಕ, ಥರ್ಮೋಬ್ಯಾರಿಕ್ ಅಥವಾ ಅಣ್ಣಸ್ತು ಸಿಡಿ ತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

6. ಅಸ್ಸಾಂ ರೈಫಲ್ಸ್ : ದೇಶೀಯ ಶ್ವಾನ ತಳಿಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ

▣ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ◆ ಅಸ್ಸಾಂ ರೈಫಲ್ಸ್ ತನ್ನ ವಿಶೇಷ ಶ್ವಾನದಳಕ್ಕೆ ಎರಡು ದೇಶೀಯ ಶ್ವಾನ ತಳಿಗಳಾದ ತಂಖುಲ್ ಹುಯಿ (ಹಫಾ) ಮತ್ತು ಕೋಂಬೈ ಅನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ◆ ಈ ಸೇರ್ಪಡೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಸ್ಸಾಂನ **ಜೋರ್ಹತ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ಸಾಂ ರೈಫಲ್ಸ್ ಶ್ವಾನ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವು (ARDTC)** ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

▣ **ಭಾರತೀಯ ಶ್ವಾನ ತಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ **ತಂಖುಲ್ ಹುಯಿ:-** ಇದು ಮಣಿಪುರದ ಉಖ್ರುಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಜಾಡು ಹಿಡಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಆಹಾರ ಅಥವಾ ನೀರಿಲ್ಲದೆ 48 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣಕ್ಕೂ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- ◆ **ಕೋಂಬೈ:-** ಇದು ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು

ಚುರುಕುತನ, ಕಾವಲು ಕಾಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕೆಗೆ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

▣ **ಅಸ್ಸಾಂ ರೈಫಲ್ಸ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ **ಸ್ಥಾಪನೆ:- 1835**
- ◆ **ಎರಡೂ ಮಹಾಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ:-** ಇದು ಎರಡೂ ಮಹಾಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 1962ರ ಚೀನಾ-ಭಾರತದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಏಕೈಕ ಅರೆಸೇನಾ ಪಡೆಯಾಗಿದೆ.
- ◆ **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:-** ಮೇಘಾಲಯದ ಶಿಲ್ಲಾಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ 46 ಬೆಟಾಲಿಯನ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ◆ ಇದು ಏಳು ಕೇಂದ್ರ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಗಳಲ್ಲಿ (CAPFs) ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಭಾರತದ **ಇಂಡೋ-ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್ ಗಡಿಯನ್ನು** ಕಾಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಡಿ ಭದ್ರತೆ, ಬಂಡಾಯ ನಿಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.

7. ಅಸ್ಸಾಂನ ಮೊರಾನ್ ಬೈಪಾಸ್ - ತುರ್ತು ಭೂಸ್ವರ್ಣ ಸೌಲಭ್ಯ

▣ **ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:**

- ◆ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು **ಅಸ್ಸಾಂನ ಮೊರಾನ್ ಬೈಪಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ** 4.2 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ 'ತುರ್ತು ಭೂಸ್ವರ್ಣ ಸೌಲಭ್ಯ'ವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು, ಇದು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೊದಲ ತುರ್ತು ಭೂಸ್ವರ್ಣ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ.

▣ **ತುರ್ತು ಭೂಸ್ವರ್ಣ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ◆ ತುರ್ತು ಭೂಸ್ವರ್ಣ ಸೌಲಭ್ಯವು ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪಥವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಒಂದು ಬಲವರ್ಧಿತ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- ◆ **ವಾಸ್ತವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೇಖೆಯಿಂದ (LAC)** ಸುಮಾರು 300 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮೊರಾನ್ ತುರ್ತು ಭೂಸ್ವರ್ಣ ಸೌಲಭ್ಯವು, ಸಂಘರ್ಷದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದುರ್ಗಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಇದು **40 ಟೆನ್‌ಗಳವರೆಗಿನ ತೂಕದ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 74 ಟೆನ್‌ಗಳವರೆಗಿನ ತೂಕದ ಸಾರಿಗೆ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು** ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ◆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇಂತಹ ಸುಮಾರು **15 ಸೌಲಭ್ಯಗಳು** ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಜಾಲವು

ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಮರುಭೂಮಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ವೇ (ಶೀಘ್ರಗತಿ ಹೆದ್ದಾರಿ)ಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಈಶಾನ್ಯದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಗಡಿಗಳವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.

8. ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ನೌಕಾ ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣ (IONS)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಥಾಯ್‌ಲ್ ದೇಶದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ನೌಕಾ ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣದ (IONS) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು **ಭಾರತವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.**

ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ನೌಕಾ ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣ (IONS)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಸ್ಥಾಪನೆ:- ಇದು 2008 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ನೌಕಾ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ವಲಯದ (IOR) ಕರಾವಳಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಕಡಲ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಈ ವೇದಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ♦ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ:- ಈ ವೇದಿಕೆಯು ನೌಕಾಪಡೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು, ಕಾರ್ಯನಿರತ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೌಕಾಪಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:- ಕಡಲ ಭದ್ರತೆ (ಕಡಲಲ್ಲಿತನ ನಿಗ್ರಹ), ಮಾನವೀಯ ನೆರವು ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ (HADR) ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಗಳು:- ಇದು ಅವರ್ತಕವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ (ಭಾರತವು ಈ ಹಿಂದೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ). ಈ ವೇದಿಕೆಯು 25 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಭಾರತ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್), ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ, ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ/ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕಾ ಎಂಬ 4 ಉಪ-ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ವೀಕ್ಷಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:- 9 ವೀಕ್ಷಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಈ ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ♦ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ:- ಈ ವೇದಿಕೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಶ್ಚಿತ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ ಇಲ್ಲ.

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳು

1. ಉರ್ಮಿಯಾ ಸರೋವರ (Lake Urmia)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ದಶಕಗಳಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಇರಾನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉರ್ಮಿಯಾ ಸರೋವರದ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಮಳೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು "ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆ" ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೊರೆಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

'ಉರ್ಮಿಯಾ ಸರೋವರ' ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು **ವಾಯುವ್ಯ ಇರಾನಿನ ಅಜರ್‌ಬೈಜಾನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ** ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಅಜರ್‌ಬೈಜಾನ್ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಅಜರ್‌ಬೈಜಾನ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ♦ **ಅಧಿಕ ಬಾಷ್ಪೀಕರಣದ** ದರವು ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಲವಣಯುಕ್ತವಾಗಿಸಿವೆ.
- ♦ **ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ:-** ಇದು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸರೋವರವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ರಾಮ್‌ಸರ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ತಾಣವಾಗಿ** ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ಸರೋವರವು, 1990 ರ ದಶಕದಿಂದೀಚೆಗೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಫೀಣಿಸಿದೆ.

2. ರಫಾ ಗಡಿ (Rafah border)

The Rafah crossing between the Gaza Strip and Egypt

Egypt is the only country apart from Israel to share a border with the Gaza Strip, which is home to 2.3 million people. The Rafah crossing between Egypt and Gaza is the sole route for aid to enter Gaza from outside Israel and the only non-Israeli exit.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಅನೇಕ ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ **ಗಾಜಾ ಮತ್ತು ಈಜಿಪ್ಟ್** ನಡುವಿನ ರಫಾ ಗಡಿ ದ್ವಾರ (ಕ್ರಾಸಿಂಗ್) ವನ್ನು, ಸೀಮಿತ ನಾಗರಿಕ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಸ್ರೇಲ್ ಮರುತೆರೆದಿದೆ.
- ♦ ಮೇ 2024 ರಲ್ಲಿ ಗಾಜಾದ ಕಡೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಇಸ್ರೇಲ್ ಪಡೆಗಳು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಈ ಗಡಿ ದ್ವಾರವು ಬಹುತೇಕ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ಗಾಜಾಗೆ ರಫಾ ಗಡಿ ಏಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ?

- ♦ ಸ್ಥಾನ:- ರಫಾ ಗಡಿಯು **ಗಾಜಾ-ಈಜಿಪ್ಟ್** ಗಡಿಯಲ್ಲಿದೆ; ಇದು 1979 ರ ಈಜಿಪ್ಟ್-ಇಸ್ರೇಲ್ ಶಾಂತಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ.
- ♦ ಮಹತ್ವ:- ರಫಾ ಗಡಿ ದ್ವಾರ ಅಥವಾ ರಫಾ ಗಡಿ ದಾಟುವ ತಾಣವು, **ಈಜಿಪ್ಟ್ ಮತ್ತು ಗಾಜಾ ಪಟ್ಟಿಯ ನಡುವಿನ ಏಕೈಕ ಸಂಪರ್ಕ ದ್ವಾರವಾಗಿದೆ.**

3. ಎರಿಟ್ರಿಯಾ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ ದೇಶವು ತನ್ನ ಭೂಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಎರಿಟ್ರಿಯಾದ ಸೇನಾಪಡೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಹಿಂಪಡೆಯುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿದೆ. ಇದು 'ಹಾರ್ನ್ ಆಫ್ ಆಫ್ರಿಕಾ' (ಆಫ್ರಿಕಾದ ಕೊಂಬು) ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಉದ್ದಿಗ್ನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಎರಿಟ್ರಿಯಾ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- **ರಾಜಧಾನಿ:-** ಅಸ್ಸಾರಾ (ಯುನೆಸ್ಕೋದ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣ).
- **ಭೌಗೋಳಿಕ ನೆಲೆ:-** ಇದು 'ಹಾರ್ನ್ ಆಫ್ ಆಫ್ರಿಕಾ' (ಈಶಾನ್ಯ ಆಫ್ರಿಕಾ) ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾವನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಭೌಗೋಳಿಕ-ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಂಚಾರ ಪಥದುದ್ದಕ್ಕೂ ಇದು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.
- **ಬಾಬ್-ಎಲ್-ಮಂದೇಬ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಎರಿಟ್ರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣ:-** ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಜಾಗತಿಕ ಕಡಲ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-**
 - ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರದ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಬಿಸಿ ಮರುಭೂಮಿ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
 - ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ / ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಮಾದರಿಯ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ:-** ಆಫ್ರಿಕಾದ ಒಕ್ಕೂಟ (AU) ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (COMESA).

ಅನನ್ಯ ಸಾಧನಾ - ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

1. ಶುಭಾಂಶು ಶುಕ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ 2026 ರ ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2026 ರ 77 ನೇ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆಯ ಮುನ್ನ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮುರ್ಮು ಅವರು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ 70 ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರೂಪ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಶುಭಾಂಶು ಶುಕ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿರುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.

ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ 2026.
- **ಪುರಸ್ಕೃತರು:-** ಗ್ರೂಪ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಶುಭಾಂಶು ಶುಕ್ಲಾ (ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆಯ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥ ಪೈಲಟ್ ಮತ್ತು ISRO ಗಗನಯಾತ್ರಿ).
- **ನೀಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ:-** ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು / ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ.
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಉದ್ದೇಶ:-** ಇದು ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯ ಹೊರತಾಗಿ, ಅಪ್ರತಿಮ ಶೌರ್ಯ, ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ ಅಥವಾ ಕರ್ತವ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಪರಮ ನಿಷ್ಠೆಗಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಭಾರತದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಗ್ರೂಪ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಶುಭಾಂಶು ಶುಕ್ಲಾ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ (Axiom-4 ಮತ್ತು ಗಗನಯಾನ):

- ಜೂನ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ Axiom-4 (Ax-4) ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಅಸಾಧಾರಣ ಧೈರ್ಯ, ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಗ್ರೂಪ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಶುಭಾಂಶು ಶುಕ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ (ISS) ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ ಎರಡನೇ ಭಾರತೀಯ (1984 ರಲ್ಲಿ ರಾಕೇಟ್ ಶರ್ಮಾ ಅವರ ನಂತರ 41 ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ) ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.**
- ತಮ್ಮ 18 ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆ (ಮೈಕ್ರೋಗ್ರಾವಿಟಿ) ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು.
- ಇವು ISRO ಮುಂಬರುವ ಸ್ವದೇಶಿ ಗಗನಯಾನ ಮಾನವ ಸಹಿತ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಯಾನ (2027 ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ) ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಭಾರತೀಯ ಅಂತರಿಕ್ಷ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ನೇರವಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

2. ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅಶೋಕ ಚಕ್ರದ ಘೋಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶೌರ್ಯ ಪದಕಗಳ ಪ್ರದಾನಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ:

ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ

- ಕೀರ್ತಿ ಚಕ್ರ:-
 - ಮೇಜರ್ ಅರ್ಷಾದೀಪ್ ಸಿಂಗ್
 - ನಾಯಬ್ ಸುಬೇದಾರ್ ಡೋಲೇಶ್ವರ್ ಸುಬ್ಬಾ
 - ಗ್ರೂಪ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ್ ನಾಯರ್
- **ಶೌರ್ಯ ಚಕ್ರ:-** ಒಟ್ಟು 13 ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ (ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮರಣೋತ್ತರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ).
- **ಇತರ ಸೇವಾ ಪದಕಗಳು:-** 44 ಶೌರ್ಯ ಸೇನಾ ಪದಕಗಳು, 6 ಶೌರ್ಯ ನೌಕಾಸೇನಾ ಪದಕಗಳು, 2 ಶೌರ್ಯ ವಾಯುಸೇನಾ ಪದಕಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವೆಗಾಗಿ 301 ಸೇನಾ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು (30 ಪರಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವಾ ಪದಕಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ) ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ

ಭಾರತದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ:

- ಭಾರತದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಪ್ರತಿಮ ಶೌರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಬಲಿದಾನಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ (ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿನಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ) ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (ಶತ್ರುವಿನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಸಾಹಸಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ):

- **ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ (PVC):-** ಭಾರತದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸೇನಾ ಗೌರವ.
- **ಮಹಾವೀರ ಚಕ್ರ (MVC):-** ಎರಡನೇ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
- **ವೀರ ಚಕ್ರ (VrC):-** ಮೂರನೇ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

2. ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (ಯುದ್ಧದ ಹೊರತಾಗಿ ತೋರಿದ ಶೌರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ):

- **ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ:-** ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (ಇದು ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ).
- **ಕೀರ್ತಿ ಚಕ್ರ:-** ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಎರಡನೇ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
- **ಶೌರ್ಯ ಚಕ್ರ:-** ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಮೂರನೇ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

3. 2 ನೇ ಬನಾರಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉತ್ಸವ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2 ನೇ ಬನಾರಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉತ್ಸವ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕರು, ಭಾಷಾ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಆಚರಿಸಿತು.
- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು 2026 ರ ಜನವರಿ 30 ರಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ 1 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ವಿಜೇತರನ್ನು ವಾರಣಾಸಿಯ

ಹೋಟೆಲ್ ತಾಜ್ ಗಂಗಾ (ನದೇಸರ್ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ಗ್ರೌಂಡ್ಸ್) ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಮುಖ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವಮಾನದ ಸಾಧನೆ:

- **ಭಾರತೀಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಜೀವಮಾನದ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ನಮಿತಾ ಗೋಖಲೆ - ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂರಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜೈಪುರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉತ್ಸವದ ಸಹ-ಸಂಸ್ಥಾಪಕಿಯಾಗಿ) ಅವರು ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- **ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಳಿದಾಸ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ಕುರುಖ್ ಕವಿ ಮಹಾದೇವ್ ಟೊಪ್ಪೆ - ಅನುಸೂಚಿತ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.
- **ಯುವಜನರಿಗಾಗಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ಪರಾಗ್ ಪವನ್ - ಭರವಸೆಯ ಯುವ ಬರಹಗಾರರಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಗೌರವ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ವಿಭಾಗದ ವಿಜೇತರು:

ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಹೆಸರು	ವರ್ಗ	ವಿಜೇತರು	ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಕೃತಿ
ರಸ್ಕಿನ್ ಬಾಂಡ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ/ ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಶಿನಿ ಆಂಟೋನಿ	ಈಡನ್ ಅಬ್ಯಾಂಡನ್ಸ್: ದಿ ಸ್ಪೋರಿ ಆಫ್ ಲಿಲಿತ್
ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಕಾವ್ಯ	ಅಭಯ್ ಕೆ.	ದಿ ಹನುಮಾನ್ ಚಾಲೀಸಾ (ಅನುವಾದ)
ಸರ್ವಪಲ್ಲಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಕಲ್ಪನೇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ/ ಕಥನೇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಪೆಗ್ಗಿ ಮೋಹನ್	ಫಾದರ್ ಟಿಂಗ್, ಮದರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್
ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಅನುವಾದ	ಅರುಣವ ಸಿನ್ಹಾ	ಲಿಮಿಟೆಡ್ / ಅನ್ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ)

ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ವಿಭಾಗದ ವಿಜೇತರು:

- ಹಿಂದಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುವಾದದ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿವೆ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಹೆಸರು	ವರ್ಗ	ವಿಜೇತರು	ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಕೃತಿ
ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ/ ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಮಮತಾ ಕಾಲಿಯಾ	ದೂರಸ್ಥ ದಾಂಪತ್ಯ
ಕಬೀರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಕಾವ್ಯ	ಉದಯನ್ ವಾಜಪೇಯಿ	ಪಾಗಲ್ ಗಣಿತಜ್ಞ ಕೀ
ರಾಹುಲ್ ಸಂಕೃತ್ಯಾಯನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಕಲ್ಪನೇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ/ ಕಥನೇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಜಿ. ಸುಶೀಲ್	ದುಖ್ ಕೀ ದುನಿಯಾ ಭೀತರ್ ಹೈ

ಮಹಾದೇವಿ ವರ್ಮಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	ಅನುವಾದ	ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ವರ್ಮಾ	ಧಾಮಸ್ ಹೆನ್ರಿ ಕ್ಯಾವನಾಫ್ ಅವರ '1857 ಕೀ ಕ್ರಾಂತಿ ಕಾ ಅವಧ್'
------------------------------	--------	--------------------------	--

ಸಮಾರಂಭದ ವಿವರಗಳು:

- ಈ ಸಮಾರಂಭವು ವಿವಿಧ ಚಿಂತಕರು ಮತ್ತು ಲೇಖಕರನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿತು.
- ವಿಭಾಗವಾರು ವಿಜೇತರಿಗೆ ₹51,000
- ಜೀವಮಾನದ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ₹1,00,000 ನಗದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.
- **ಗಮನಿಸಿ:-** ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯವು ನೀಡುವ 'ಭರತೇಂದು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಇವು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು 'ಬನಾರಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉತ್ಸವ'ವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

4. ವೈಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವೀರರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2025

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ತಜ್ಞ **ಡಾ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಲಹರಿಯಾ** ಅವರು 'ವೈಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವೀರರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಗೆ ಭಾಜನರಾದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಎಂಬ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆತಿದೆ.
- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಕೇವಲ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಜೀವ ಉಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಳೆಯುವ 'ಅನುಷ್ಠಾನ ವಿಜ್ಞಾನ'ದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ವೈಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವೀರರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2025 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪುರಸ್ಕೃತರು:-** ಡಾ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಲಹರಿಯಾ; ಇವರು ಪ್ರಮುಖ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವೈದ್ಯರು, ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ ಸಂಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ (WHO) ಮಾಜಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ನೀಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ:-** ವೈಲಿ (Wiley - ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಕಾಶನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ).
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಉದ್ದೇಶ:-** ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಅಂತರ್ಗತ, ನವೀನ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಸಂಶೋಧಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು; ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕ ನೀತಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.
- **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ವಿವರಗಳು:-** ವಿಜೇತರು ಸ್ಥಳೀಯ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ 2,000 ಯುಎಸ್ ಡಾಲರ್‌ಗೆ (USD) ಸಮಾನವಾದ ನಗದು ಬಹುಮಾನ, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಲಹರಿಯಾ ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಗಳು:

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರು ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರಕ್ಕಾಗಿ, ಇವರನ್ನು 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಾಚೆಗಿನ ಪರಿಣಾಮ' ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಡಾ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಲಹರಿಯಾ ಅವರು ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಏಕೈಕ ಭಾರತೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಸಿಕಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು 2005 ರಲ್ಲಿದ್ದ 55% ರಿಂದ 2023 ರ ವೇಳೆಗೆ ಅಂದಾಜು 94% ಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

5. 68ನೇ ಗ್ರ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದ** ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು 68ನೇ ಗ್ರ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026 ರ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಿರಿಯ ಹಾಗೂ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಜೇತರು:

- ಟಿಬೆಟ್‌ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರು ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ **ದಲೈಲಾಮಾ** ಅವರು ತಮ್ಮ "ಮೆಡಿಟೇಶನ್ಸ್: ದಿ ರಿಫ್ಲೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಆಫ್ ಹಿಸ್ ಹೋಲೆನಿಸ್ ದಿ ದಲೈಲಾಮಾ" ಎಂಬ ಕೃತಿಗಾಗಿ "ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಡಿಯೋ ಬುಕ್ (ಧ್ವನಿ ಪುಸ್ತಕ), ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಕಥಾವಾಚನ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ" ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗ್ರ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವಿಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವಿಜೇತರು:

ವಿಭಾಗ	ವಿಜೇತರು	ಹಾಡು / ಆಲ್ಬಮ್
ವರ್ಷದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಹಾಡು	ಬಿಲ್ಲಿ ಎಲಿಶ್	ವೈಲ್ಡ್ ಪ್ಲವರ್
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಹೊಸ ಕಲಾವಿದ	ಒಲಿವಿಯಾ ಡೀನ್	-
ವರ್ಷದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿರ್ಮಾಪಕ	ಸರ್ಕಟ್	-
ವರ್ಷದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೀತರಚನಾಕಾರ	ಆಮಿ ಅಲೆನ್	-
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಾಪ್ ಗಾಯನ ಆಲ್ಬಮ್	ಲೇಡಿ ಗಾಗಾ	ಮೇಹೆಮ್
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರ್ಯಾಪ್ ಸಂಗೀತ ಆಲ್ಬಮ್	ಕೆಂಡ್ರಿಕ್ ಲಾಮರ್	ಜಿ ಎನ್ ಎಕ್ಸ್ (GNX)
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಕಂಟ್ರಿ ಸಂಗೀತ ಆಲ್ಬಮ್	ಜೆಲ್ಲಿ ರೋಲ್	ಬ್ಯೂಟಿಫುಲ್ ಬ್ರೋಕನ್
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಾಕ್ ಸಂಗೀತ ಆಲ್ಬಮ್	ಟರ್ನರ್ ಸ್ಟೇಲ್	ನೆವರ್ ಇನಫ್
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಗೀತ ಪ್ರದರ್ಶನ	ಟೈಲಾ	ಪುಶ್ 2 ಸ್ಟಾರ್ಟ್

ಇತರ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ♦ ಪಾಪ್ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ:- ಲೋಲಾ ಯಂಗ್ ('ಮೆಸ್ಸಿ')
- ♦ ಪಾಪ್ ತಂಡ ಪ್ರದರ್ಶನ:- ಸಿಂಧಿಯಾ ಎರಿವೋ ಮತ್ತು ಅರಿಯಾನಾ ಗ್ರಾಂಡೆ ('ಡಿಪ್ಲೆಯಿಂಗ್ ಗ್ರಾವಿಟಿ')
- ♦ ಮ್ಯೂಸಿಕಾ ಅರ್ಬಾನಾ ಆಲ್ಬಮ್:- ಬ್ಯಾಡ್ ಬನ್ನಿ ('ಡೆಬಿ ತಿರಾರ್ ಮಾಸ್ ಫೋಟೋಸ್')
- ♦ ಪರ್ಯಾಯ ಸಂಗೀತ ಆಲ್ಬಮ್:- ದಿ ಕ್ಯೂರ್ ('ಸಾಂಗ್ಸ್ ಆಫ್ ಎ ಲಾಸ್ಟ್ ವರ್ಲ್ಡ್')
- ♦ ಹಾಸ್ಯ ವಿಭಾಗದ ಆಲ್ಬಮ್:- ನೇಟ್ ಬರ್ಗಾಟ್ಜ್ ('ಯುವರ್ ಫ್ರೆಂಡ್, ನೇಟ್ ಬರ್ಗಾಟ್ಜ್')

ಗ್ರ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವವರು:- ದಿ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿ (ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್).
- ♦ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ್ದು:- ಮೇ 4, 1959 ರಂದು (1958 ರ ಸಂಗೀತ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು).
- ♦ ಸ್ಮರಣಿಕೆ:- ಈ ಸ್ಮರಣಿಕೆಯು ಚಿನ್ನದ ಲೇಪಿತ ಗ್ರಾಮೋಫೋನ್ ಅನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ (ಮೂಲತಃ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು "ಗ್ರಾಮೋಫೋನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು" ಎಂದು ಕರೆಯಲು ನಿರ್ದರಿಸಲಾಗಿತ್ತು).
- ♦ ಮಹತ್ವ:- ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (ಆಸ್ಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು), ದೂರದರ್ಶನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಮ್ಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ರಂಗಭೂಮಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಟೋನಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಅಮೆರಿಕದ ಮನೋರಂಜನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ (ಬಿಗ್ ಫೋರ್) ಒಂದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

6. ಫ್ರಾಂಜ್ ಎಡೆಲ್ಮನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಕೇಂದ್ರ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಇಲಾಖೆಯ (DFPD) ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ 'ಅನ್ನ ಚಕ್ರ' ಉಪಕ್ರಮವು 2026 ರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ "ಫ್ರಾಂಜ್ ಎಡೆಲ್ಮನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ"ಯ ಅಂತಿಮ ಸುತ್ತಿನ ಆರು ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಫ್ರಾಂಜ್ ಎಡೆಲ್ಮನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಕ್ಷೇತ್ರ:- ಇದು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ವಿಶೇಷತೆ:- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ "ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಎಂದೇ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಸ್ಥೆ:- ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜಾಗತಿಕ ವೃತ್ತಿಪರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ 'ಇನ್ಫಾರ್ಮ್ಸ್' (INFORMS- ಇನ್ಫಿಟ್ಯೂಟ್ ಫಾರ್ ಆಪರೇಷನ್ಸ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ದಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೈನ್ಸಸ್) ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.
- ♦ ಹೆಸರಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ:- ನಿರ್ವಹಣಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಫ್ರಾಂಜ್ ಎಡೆಲ್ಮನ್ ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ

ಸಂಶೋಧನೆ, ಸುಧಾರಿತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಗಣಿತದ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ಆಧಾರಿತ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಇದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ಅನ್ನ ಚಕ್ರ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ 'ಅನ್ನ ಚಕ್ರ' ಉಪಕ್ರಮವು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಧಾರಿತ "ನಿರ್ಧಾರ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ"ಯಾಗಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರಕು ಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (PDS) ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ:- ಇದನ್ನು ಭಾರತದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (WFP) ಮತ್ತು ದೆಹಲಿಯ ಐಐಟಿ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಸ್ಥಾಪನೆ:- ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು 2025 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:
 - ♦ ಆರ್ಥಿಕ ಉಳಿತಾಯ:- ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜು 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.
 - ♦ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ:- ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ 35 ರಷ್ಟು ಕಡಿತೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತದ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.
 - ♦ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ:- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಾಗಿ ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ಸೇರಿದಂತೆ 81 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ (PDS) ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ.

7. ಜೀವನ್ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2025

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಮಾನವರ ಜೀವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಧೈರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ 30 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ 2025 ರ ಸಾಲಿನ 'ಜೀವನ್ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ' ಸರಣಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಸ್ವರೂಪ:- ಜೀವನ್ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ ಸರಣಿಯು ನಾಗರಿಕ ಜೀವ ರಕ್ಷಕ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವುದು, ಅಗ್ನಿ ಅಪಘಾತಗಳು, ಅಪಘಾತಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಅಘಾತ, ಗಣಿ ಅಪಘಾತಗಳು ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಂತಹ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ಇತರರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಹಿನ್ನೆಲೆ:- ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ ಸರಣಿಯ ನಾಗರಿಕ ವಿಭಾಗವಾಗಿ 1961 ರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಾಗರಿಕ ಧೈರ್ಯ, ಪರೋಪಕಾರ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ

ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

- ♦ **ಅರ್ಹತೆ:-** ಲಿಂಗ ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿಯ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ; ಇದನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿಯೂ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

▣ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ 3 ವರ್ಗಗಳು:

ಜೀವನ್ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ ಸರಣಿಯನ್ನು ಅಪಾಯದ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 3 ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ:

1. **ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಜೀವನ್ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ:-** ರಕ್ಷಕನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. **ಉತ್ತಮ ಜೀವನ್ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ:-** ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
3. **ಜೀವನ್ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ:-** ರಕ್ಷಕನಿಗೆ ಗಂಭೀರ ದೈಹಿಕ ಗಾಯವಾಗುವ ಅಪಾಯವಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

▣ ಗೌರವಧನ ಮತ್ತು ಪುರಸ್ಕಾರ:

- ♦ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಪದಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ಜೊತೆಗೆ ಏಕಕಾಲದ ನಗದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ (ಸರ್ವೋತ್ತಮ - ₹2 ಲಕ್ಷ, ಉತ್ತಮ - ₹1.5 ಲಕ್ಷ, ಜೀವ ರಕ್ಷಾ - ₹1 ಲಕ್ಷ).

8. ಜಾಗತಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2026

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಕಿ '**ರೂಬಲ್ ನಾಗಿ**' ಅವರು 2026ನೇ ಸಾಲಿನ ಜಾಗತಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದುಬೈನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು 1 ಮಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಮೊತ್ತದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

▣ 'ಜಾಗತಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದನ್ನು **2014ರಲ್ಲಿ** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ "**ಬೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ**" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವವರು:- '**ಜೆಮ್ಸ್ ಎಜುಕೇಶನ್**'
- ♦ ಆಯೋಜಕರು:- ಯುನೆಸ್ಕೋ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ "**ವರ್ಕಿ ಫೌಂಡೇಶನ್**".
- ♦ **ಧ್ಯೇಯ:-** ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ನೀಡಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಇದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

▣ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

- ♦ 'ರೂಬಲ್ ನಾಗಿ' ಅವರು ಭಾರತದ ಪ್ರವರ್ತಕ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸಮಾಜದ ಅತ್ಯಂತ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರು **100ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು** ಸೌಲಭ್ಯ ವಂಚಿತ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ **800ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು** ಕಲಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ರೀಡಾ ಸುದ್ದಿಗಳು

1. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಓಪನ್: ಫೈನಲ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಆಟಗಾರ ಜೋಕೊವಿಚ್

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ನೊವಾಕ್ ಜೋಕೊವಿಚ್ (38) ಅವರು 2026 ರ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಓಪನ್ ಟೆನಿಸ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಲ್ಲಿ "ಓಪನ್ ಎರಾ"ದ ಪುರುಷರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ಫೈನಲ್ ತಲುಪಿದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಆಟಗಾರ ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

▣ ದಾಖಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ:

- ♦ **ದಾಖಲೆ ಪತನ:-** ಕೆನ್ ರೋಸೆವಾಲ್ ಅವರು 1972 ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ 53 ವರ್ಷಗಳ ಹಳೆಯ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇವರು ಅಳಿಸಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ **ಗ್ರ್ಯಾನ್ ಸ್ಲಾಮ್ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು:-** ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ **400 ನೇ ಗ್ರ್ಯಾನ್ ಸ್ಲಾಮ್** ಪಂದ್ಯದ ಗೆಲುವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹತ್ವದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ **ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ದಾಖಲೆ:-** ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಓಪನ್ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದ ರೋಜರ್ ಫೆಡರರ್ ಅವರ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ ಇವರು, ಒಟ್ಟು **104 ಗೆಲುವುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.**
- ♦ **ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶ:-** ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಲೋಸ್ ಅಲ್ಕರಾಜ್ ಅವರಿಂದ ಜೋಕೊವಿಚ್ ಅವರು ಪರಾಭವಗೊಂಡರು.

▣ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಓಪನ್, 2026: ವಿಜೇತರ ಪಟ್ಟಿ

ವಿಭಾಗ	ವಿಜೇತರು	ರನ್ನರ್-ಅಪ್ (ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ)
ಪುರುಷರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್	ಕಾರ್ಲೋಸ್ ಅಲ್ಕರಾಜ್ (ಸ್ಪೇನ್)	ನೊವಾಕ್ ಜೋಕೊವಿಚ್ (ಸೆರ್ಬಿಯಾ)
ಮಹಿಳೆಯರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್	ಎಲೆನಾ ರೈಬಾಕಿನಾ (ಕಝಾಕಿಸ್ತಾನ್)	ಆರೀನಾ ಸಬಲೆಂಕಾ (ಬೆಲಾರಸ್)
ಪುರುಷರ ಡಬಲ್ಸ್	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಹ್ಯಾರಿಸನ್ (ಯುಎಸ್ಎ) ಮತ್ತು ನೀಲ್ ಸ್ಕುಪ್ಪಿ (ಯುಕೆ)	ಜೇಸನ್ ಕುಬ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕ್ ಪೋಲ್ಟ್ನಾನ್ (ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ)
ಮಹಿಳೆಯರ ಡಬಲ್ಸ್	ಎಲಿಸ್ ಮರ್ಟಿನ್ಸ್ (ಬೆಲ್ಜಿಯಂ) ಮತ್ತು ಜಾಂಗ್ ಶುಯೈ (ಚೀನಾ)	ಅನ್ನಾ ಡ್ಯಾನಿಲಿನಾ (ಕಝಾಕಿಸ್ತಾನ್) ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ಕ್ವಿನಿಕ್ (ಸೆರ್ಬಿಯಾ)
ಮಿಶ್ರ ಡಬಲ್ಸ್	ಒಲಿವಿಯಾ ಗಡೆಕಿ ಮತ್ತು ಜಾನ್ ಪೀರ್ಸ್ (ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ)	ಕ್ರಿಸ್ಟಿನಾ ಮ್ಯಾಡೆನೊವಿಚ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನುಯೆಲ್ ಗಿನಾರ್ಡ್ (ಫ್ರಾನ್ಸ್)

2. ಥಾಯ್‌ಲೆಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್, 2026: ದೇವಿಕಾ ಸಿಹಾಗ್ಗೆ ಚೊಚ್ಚಲ BWF ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ **ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್** ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ, 20 ವರ್ಷದ ದೇವಿಕಾ ಸಿಹಾಗ್ ಅವರು 2026 ರ ಥಾಯ್‌ಲೆಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ **ಮಲೇಷ್ಯಾದ ಗೊಹ್ ಜಿನ್ ವೆಯ್** ಅವರನ್ನು ಮಣಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಚೊಚ್ಚಲ **ಬಿಡಬ್ಲ್ಯುಎಫ್ (BWF) ವರ್ಲ್ಡ್ ಟೂರ್ ಸೂಪರ್ 300** ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಥಾಯ್‌ಲೆಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್, 2026 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ವಿಜೇತರು:-** ದೇವಿಕಾ ಸಿಹಾಗ್ (ಸ್ಕೋರ್: ದೇವಿಕಾ ಪರವಾಗಿ 21-8, 6-3).
- ರನ್ನರ್-ಅಪ್:-** ಗೊಹ್ ಜಿನ್ ವೆಯ್ (ಮಲೇಷ್ಯಾ).
- ಪಂದ್ಯಾವಳಿ:-** ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸಿರವನ್ನಾವರಿ ಥಾಯ್‌ಲೆಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ 2026.
- ಸ್ಥಳ:-** ನಿಮಿಬುತ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ, ಬ್ಯಾಂಕಾಕ್, (ಥಾಯ್‌ಲೆಂಡ್.)

ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:

- ಚೊಚ್ಚಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ಇದು ದೇವಿಕಾ ಅವರ ಮೊದಲ ಬಿಡಬ್ಲ್ಯುಎಫ್ (BWF) ವರ್ಲ್ಡ್ ಟೂರ್ ಸೂಪರ್ 300 ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.
- ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ವಿಜೇತೆ:-** ಥಾಯ್‌ಲೆಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆದ್ದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಶಟ್ಲರ್ (ಪುರುಷ ಅಥವಾ ಮಹಿಳಾ) ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಇವರು ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಗಣ್ಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ (Elite Club):-** ಬಿಡಬ್ಲ್ಯುಎಫ್ ಸೂಪರ್ 300 ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ಕೇವಲ ಮೂರನೇ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದು, ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ದಿಗ್ಗಜರಾದ ಸೈನಾ ನೆಹ್ರಾಲ್ ಮತ್ತು ಪಿ.ವಿ. ಸಿಂಧು ಅವರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
- 2026 ರ ಋತುವಿನ ಶುಭಾರಂಭ:-** 2026 ರ ಕ್ರೀಡಾ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರೀಡಾಪಟು ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಥಾಯ್‌ಲೆಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಾಪನೆ:-** ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯನ್ನು 2016 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ವರ್ಗ:-** ಇದೊಂದು ಬಿಡಬ್ಲ್ಯುಎಫ್ (BWF) ವರ್ಲ್ಡ್ ಟೂರ್ ಸೂಪರ್ 300 ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಾಗಿದೆ.
- ವಿಶೇಷತೆ:-** ಸ್ವತಃ ಮಾಜಿ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಆಟಗಾರಿಯಾಗಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಸಿರವನ್ನಾವರಿ ನರಿರತ್ನ ರಾಜಕನ್ಯಾ ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ "ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸಿರವನ್ನಾವರಿ ಥಾಯ್‌ಲೆಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್" ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆಟಗಾರರು ತಮ್ಮ ಜಾಗತಿಕ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಲು, ಕ್ರೀಡಾ ಋತುವಿನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.**

ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿಜೇತರು (2026 ರ ಆವೃತ್ತಿ):

- ಪುರುಷರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್:-** ಝುಕಿ ಉಬೈದಿಲ್ಲಾ (ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ)
- ಮಹಿಳೆಯರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್:-** ದೇವಿಕಾ ಸಿಹಾಗ್ (ಭಾರತ)
- ಪುರುಷರ ಡಬಲ್ಸ್:-** ಲಿಯೋ ರೋಲಿ ಕಾರ್ನಾಂಡೋ ಮತ್ತು

ಬಗಾಸ್ ಮೌಲಾನಾ (ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ)

- ಮಹಿಳೆಯರ ಡಬಲ್ಸ್:-** ಅಮಾಲಿಯಾ ಚಹಾಯಾ ಪ್ರತ್ಯೇವಿ ಮತ್ತು ಸಿಟಿ ಫಾದಿಯಾ ಸಿಲ್ವಾ ರಮಧಾಂತಿ (ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ)
- ಮಿಶ್ರ ಡಬಲ್ಸ್:-** ಅದ್ವಾನ್ ಮೌಲಾನಾ ಮತ್ತು ಇಂದಾ ಚಹ್ಯಾಸರಿ ಜಮಿಲ್ (ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ)

3. ಮಿಲಾನೊ-ಕೋರ್ಟಿನಾ 2026: ಮತ್ತೆ ಇಟಲಿಗೆ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಆತಿಥ್ಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ "ಮಿಲಾನೊ-ಕೋರ್ಟಿನಾ 2026" ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ 25ನೇ ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವು, 20 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಇಟಲಿಗೆ ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್‌ನ ಪುನರಾಗಮನವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.
- ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆತಿಥ್ಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಮಿಲಾನೊ ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟಿನಾ ಡಿ'ಅಂಪೆರೊ ಎಂಬ ಎರಡು ಆತಿಥೇಯ ನಗರಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮೊದಲ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಈ ಆವೃತ್ತಿಯು ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಈ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಆತಿಥೇಯ ದೇಶ:-** ಇಟಲಿ
- ಆತಿಥೇಯ ನಗರಗಳು:-** ಮಿಲಾನೊ ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟಿನಾ ಡಿ'ಅಂಪೆರೊ (ವ್ಯಾಲೈಲಿನಾ, ವಾಲ್ ಡಿ ಫಿಯೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಆಂಟರ್‌ಸೆಲ್ವಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳಿವೆ).
- ದಿನಾಂಕ:-** ಫೆಬ್ರವರಿ 6 - ಫೆಬ್ರವರಿ 22, 2026.
- ಪ್ರತೀಕಾತ್ಮಕ ಚಿಹ್ನೆ:-** ಟೀನಾ (ಒಲಿಂಪಿಕ್) ಮತ್ತು ಮೈಲೊ (ಪ್ಯಾರಾಲಿಂಪಿಕ್) - ಆತಿಥೇಯ ನಗರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಎರಡು "ಸ್ಪೋಟ್" (ಮುಂಗುಸಿ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು).

ಭಾರತದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು:

- ಭಾರತವು ಈ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತವಾದ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರ ಗಮನವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ಆಲ್ಟೈನ್ ಸ್ಕೀಯಿಂಗ್' ಮತ್ತು ಬಹುಶಃ 'ಲ್ಯೂಜ್/ಕ್ರಾಸ್-ಕಂಟ್ರಿ ಸ್ಕೀಯಿಂಗ್' ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ.
- 'ಆರಿಫ್ ಖಾನ್' ಅವರು ಭಾರತೀಯ ನಿಯೋಗದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರೀಡಾಪಟುವಾಗಿದ್ದು, ಅವರು ಆಲ್ಟೈನ್ ಸ್ಕೀಯಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. 2022ರ ಬೀಜಿಂಗ್ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ನಂತರ, ಈ ಬಾರಿ ಅರ್ಹತೆ ಗಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಾರಂಭ:-** ಮೊದಲ ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು 1924 ರಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಚಾಂಮೊನಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.
- ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಸ್ವರೂಪ:-** ಇದು ಚಳಿಗಾಲದ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದ, ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಹು-ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವಾಗಿದೆ.

2026 ರ ಆವೃತ್ತಿಯ ವಿಶೇಷತೆ:

- ಸ್ಕೀ ಮೌಂಟೇನಿಯರಿಂಗ್ (ಹಿಮ ಪರ್ವತಾರೋಹಣ)ನ ಪ್ರಾರಂಭ:-** ಈ ಕ್ರೀಡಾ ವಿಭಾಗವು ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್‌ಗೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಸವಾಲನ್ನು ಒಡ್ಡಲಿದೆ.

- ♦ **ಅವಳಿ ಆತಿಥ್ಯ:-** ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ, ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವನ್ನು ಎರಡು ಆತಿಥೇಯ ನಗರಗಳ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದು ವಿಶಾಲವಾದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು (400 ಕಿ.ಮೀ.ಗೂ ಹೆಚ್ಚು) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ♦ **ಸಮಾರಂಭಗಳು:-** ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭವು ಸ್ಯಾನ್ ಸಿರೊ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ (ಮಿಲಾನೊ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ) ಮತ್ತು ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವೆರೊನಾ ಅರೆನಾದಲ್ಲಿ (ರೋಮನ್ ವರ್ತುಲ ರಂಗಮಂದಿರ) ನಡೆಯಲಿದೆ.
- ♦ **ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರೀಡೆಗಳು:**
 1. ಆಲ್ಪೈನ್ ಸ್ಕಿಯಿಂಗ್: (ಸ್ಲಾಲೋಮ್, ಜೈಂಟ್ ಸ್ಲಾಲೋಮ್, ಡೌನ್‌ಹಿಲ್)
 2. ಐಸ್ ಹಾಕಿ: (ಪುರುಷರ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗಳು)
 3. ಫಿಗರ್ ಸ್ಕೇಟಿಂಗ್: (ಸಿಂಗಲ್ಸ್, ಪೇರ್ಸ್, ಐಸ್ ಡ್ಯಾನ್ಸ್)
 4. ಹೊಸ ಕ್ರೀಡೆಗಳು: ಸ್ಕೀ ಮೌಂಟೇನಿಯರಿಂಗ್, ಡ್ಯುಯಲ್ ಮೊಗಲ್ಸ್ (ಫ್ರೀಸ್ಟೈಲ್ ಸ್ಕಿಯಿಂಗ್), ಮಹಿಳೆಯರ ಡಬಲ್ಸ್ ಲ್ಯೂಜ್.

ಇದುವರೆಗಿನ ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರದರ್ಶನ:

- ♦ ಭಾರತವು ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಪದಕವನ್ನು ಗೆದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಳಿಗಾಲದ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

ವರ್ಷ	ಕ್ರೀಡಾಪಟು	ಕ್ರೀಡೆ	ಸಾಧನೆ
2022	ಆರಿಫ್ ಖಾನ್	ಆಲ್ಪೈನ್ ಸ್ಕಿಯಿಂಗ್	ಒಂದೇ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಗೆ (ಸ್ಲಾಲೋಮ್ ಮತ್ತು ಜೈಂಟ್ ಸ್ಲಾಲೋಮ್) ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ.
1998-2018	ಶಿವ ಕೇಶವನ್	ಲ್ಯೂಜ್	ಆರು ಬಾರಿ ಒಲಿಂಪಿಯನ್; ಏಷ್ಯನ್ ಚಾಂಪಿಯನ್ (ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಪ್ರಮುಖ ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಪಟು)

4. ಆರ್‌ಸಿಬಿ: ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ WPL ಚಾಂಪಿಯನ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ರೋಚಕ ಅಂತಿಮ ಹಣಾಹಣಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಯಲ್ ಚಾಲೆಂಜರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು (RCB) 2026 ರ ಆವೃತ್ತಿಯ ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಡೆಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ಸ್ (DC) ತಂಡವನ್ನು 6 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ಮಣಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಎರಡನೇ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಲೀಗ್ (WPL) ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ♦ **ವಿಜೇತರು:-** ರಾಯಲ್ ಚಾಲೆಂಜರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು (RCB).

- ♦ **ರನ್ನರ್-ಅಪ್ / ಎದುರಾಳಿ:-** ಡೆಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ಸ್ (DC).
- ♦ ಆರ್‌ಸಿಬಿ (RCB) ತಂಡವು 2 ವಸೆತಗಳು ಬಾಕಿ ಇರುವಂತೆಯೇ 204 ರನ್‌ಗಳ ಗುರಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿತು (ಸ್ಕೋರ್: DC 203/4 vs RCB 204/4).
- ♦ **ಕ್ರೀಡೆ:-** ಕ್ರಿಕೆಟ್.
- ♦ **ಪಂದ್ಯಾವಳಿ:-** ಟಾಟಾ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಲೀಗ್ (WPL), 2026.
- ♦ **ಸ್ಥಳ:-** ಬರೋಡಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಸಂಸ್ಥೆ (BCA) ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ, ವಡೋದರಾ, (ಗುಜರಾತ್)

ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:

- ♦ **ಎರಡನೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ಇದು ಆರ್‌ಸಿಬಿ (RCB) ತಂಡದ ಎರಡನೇ ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಎಲ್ (WPL) ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ (ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 2024 ರಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿತ್ತು). ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮುಂಬೈ ಇಂಡಿಯನ್ಸ್ ಜೊತೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ತಂಡ ಎಂಬ ಜಂಟಿ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ದಾಖಲೆಯ ರನ್ ಬೆನ್ನಟ್ಟುವಿಕೆ:-** 204 ರನ್‌ಗಳ ಗುರಿಯು ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಎಲ್ (WPL) ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ರನ್ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಅತ್ಯಧಿಕ ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಆರೆಂಜ್ ಕ್ಯಾಪ್ (ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ರನ್):-** ಸ್ಮೃತಿ ಮಂಧನಾ (RCB)
- ♦ **ಪರ್ಪಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ (ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಕೆಟ್):-** ಸೋಫಿ ಡಿವೈನ್ (ಗುಜರಾತ್ ಜೈಂಟ್ಸ್)
- ♦ **ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆಟಗಾರ್ತಿ:-** ನಂದಿನಿ ಶರ್ಮಾ (DC)

ಮಹಿಳಾ ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಲೀಗ್ (WPL) ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಪ್ರಾರಂಭ:-** 2023.
- ♦ **ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ವರ್ಗ:-** ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಟ್ವೆಂಟಿ-20 (T20) ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಫ್ರಾಂಚೈಸಿ ಲೀಗ್ ಆಗಿದೆ.
- ♦ **ವಿಶೇಷತೆ:-**
 - ♦ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ (BCCI) ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಇದು, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಲಾಭದಾಯಕ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರೀಡಾ ಲೀಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
 - ♦ ಇದು 5 ಫ್ರಾಂಚೈಸಿ ತಂಡಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, 'ಡಬಲ್ ರೌಂಡ್-ರಾಬಿನ್' ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಫೈನಲ್ ಆಫ್ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದುವರೆಗಿನ WPL ವಿಜೇತರ ಪಟ್ಟಿ:

ವರ್ಷ	ವಿಜೇತರು	ರನ್ನರ್-ಅಪ್ (ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ)
2026	ರಾಯಲ್ ಚಾಲೆಂಜರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು	ಡೆಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ಸ್
2025	ಮುಂಬೈ ಇಂಡಿಯನ್ಸ್	ಡೆಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ಸ್
2024	ರಾಯಲ್ ಚಾಲೆಂಜರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು	ಡೆಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ಸ್
2023	ಮುಂಬೈ ಇಂಡಿಯನ್ಸ್	ಡೆಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ಸ್

5. ಏಷ್ಯನ್ ಶೂಟಿಂಗ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್, 2026 : ಬೆಳ್ಳಿ ಗೆದ್ದ ಭಾರತದ ಸಮ್ರಾಟ್ ರಾಣಾ - ಸುರುಚಿ ಸಿಂಗ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ** ನಡೆದ 2026 ರ ಏಷ್ಯನ್ ರೈಫಲ್/ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ನ **10 ಮೀಟರ್ ಏರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಮಿಶ್ರ ತಂಡ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ** ಭಾರತದ ಸಮ್ರಾಟ್ ರಾಣಾ ಮತ್ತು ಸುರುಚಿ ಸಿಂಗ್ ಜೋಡಿಯು ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕವನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕ ವಿಜೇತರು:-** ಸಮ್ರಾಟ್ ರಾಣಾ ಮತ್ತು ಸುರುಚಿ ಸಿಂಗ್ (ಭಾರತ).
- **ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ವಿಜೇತರು/ಎದುರಾಳಿ:-** ನಿಗಿನಾ ಸೈದ್ಕುಲೋವಾ ಮತ್ತು ಮುಖಮ್ಮದ್ ಕಮಲೋವ್ (ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್). ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್ ಜೋಡಿಯು 481.3 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಿನ್ನ ಗೆದ್ದರೆ, ಭಾರತವು 479.6 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿತು.
- **ಕ್ರೀಡೆ:-** ಶೂಟಿಂಗ್.
- **ಪಂದ್ಯಾವಳಿ:-** ಏಷ್ಯನ್ ರೈಫಲ್/ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್, 2026.
- **ಸ್ಥಳ:-** ಡಾ. ಕರ್ಣಿ ಸಿಂಗ್ ಶೂಟಿಂಗ್ ರೇಂಜ್, ನವದೆಹಲಿ, ಭಾರತ.

ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:

- **ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಾಧನೆ:-** ಅರ್ಹತಾ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ 583 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಜೋಡಿಯು, ಅಂತಿಮ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕಕ್ಕೆ ಭಾಜನವಾಯಿತು.
- **ವಿಶ್ವ ದರ್ಜೆಯ ಜೋಡಿ:-** ಸಮ್ರಾಟ್ ರಾಣಾ ಅವರು ಹಾಲಿ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್ (ಪುರುಷರ 10 ಮೀಟರ್ ಏರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್) ಆಗಿದ್ದರೆ, ಸುರುಚಿ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ವಿಶ್ವಕಪ್ ಫೈನಲಿಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.
- **ತಂಡದ ಪಾರುಪತ್ಯ:-** ಇವರ ಈ ಪದಕವು ಭಾರತದ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಪದಕದ ಬೇಟೆಗೆ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿತು. ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಮೊದಲ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹಿರಿಯ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯರ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ 10 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ.
- **ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪ:-** ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕೃತ ನಾಲ್ಕು-ತಂಡಗಳ ಸ್ವರೂಪದಡಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮುನ್ನಡೆ ಸಾಧಿಸಿತ್ತಾದರೂ, ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್ ತಂಡವು ಮುನ್ನಡೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿತು.

ಏಷ್ಯನ್ ಶೂಟಿಂಗ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಪ್ರಾರಂಭ:-** 1967.
- **ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ವರ್ಗ:-** ಏಷ್ಯನ್ ಶೂಟಿಂಗ್ ಕಾನ್ಫೆಡರೇಶನ್ (ASC) ಆಯೋಜಿಸುವ ಖಂಡಾಂತರ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್.
- **ವಿಶೇಷತೆ:-** ಇದು ಏಷ್ಯಾದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಶೂಟಿಂಗ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಾಗಿದ್ದು, ಬಹುತೇಕ ಬಾರಿ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತಾ ಟೂರ್ನಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ** ನಡೆದ 2026 ರ ಆವೃತ್ತಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ರೈಫಲ್ ಮತ್ತು ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿತ್ತು.
- ಇದು ಚೀನಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಮತ್ತು ಭಾರತದಂತಹ ಬಲಿಷ್ಠ

ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ಶೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿಜೇತರು (2026 ರ 10 ಮೀಟರ್ ಏರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಮಿಶ್ರ ತಂಡ):

- **ಚಿನ್ನ:-** ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ್ (ನಿಗಿನಾ ಸೈದ್ಕುಲೋವಾ ಮತ್ತು ಮುಖಮ್ಮದ್ ಕಮಲೋವ್)
- **ಬೆಳ್ಳಿ:-** ಭಾರತ (ಸಮ್ರಾಟ್ ರಾಣಾ ಮತ್ತು ಸುರುಚಿ ಸಿಂಗ್)
- **ಕಂಚು:-** ಚೈನೀಸ್ ತೈಪೆ (ಚಿಂಗ್ ಯೆನ್-ಚಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಹ್ವೀಹ್ ಹ್ವಿಯಾಂಗ್-ಚೆನ್)

2026 ರ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ವಿಜೇತರು:

ವರ್ಗ	ವಿಜೇತರು
ಮಹಿಳೆಯರ 10 ಮೀಟರ್ ಏರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್	ಈಶಾ ಸಿಂಗ್
ಮಹಿಳೆಯರ 10 ಮೀಟರ್ ಏರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್ ತಂಡ	ಈಶಾ ಸಿಂಗ್, ಮನು ಭಾಕರ್, ಸುರುಚಿ ಸಿಂಗ್
ಕಿರಿಯ ಮಹಿಳೆಯರ 10 ಮೀಟರ್ ಏರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್	ರಶ್ಮಿಕಾ ಸೆಹಗಲ್
ಯುವ ಮಹಿಳೆಯರ 10 ಮೀಟರ್ ಏರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್	ಪ್ರಿಯಾನ್ವಿ ಪೂರ್ವ
ಕಿರಿಯ ಮಹಿಳೆಯರ ತಂಡ	ರಶ್ಮಿಕಾ ಸೆಹಗಲ್, ವಂಶಿಕಾ ಚೌಧರಿ, ಅಗಮ್ ಗ್ರೀವಾಲ್

6. 19 ವರ್ಷದವರೊಳಗಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವಿಶ್ವಕಪ್: 6ನೇ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತ ಚಾಂಪಿಯನ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2026 ರ ಐಸಿಸಿ (ICC) 19 ವರ್ಷದವರೊಳಗಿನ (ಅಂಡರ್-19) ಪುರುಷರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಂಡವನ್ನು 100 ರನ್‌ಗಳಿಂದ ಮಣಿಸಿದ ಭಾರತ, ದಾಖಲೆಯ 6ನೇ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- **ವಿಜೇತರು:-** ಭಾರತ
- **ರನ್ನರ್-ಅಪ್ / ಎದುರಾಳಿ:-** ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್
- **ಭಾರತವು 411 ರನ್‌ಗಳ ಬೃಹತ್ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಂಡವನ್ನು 311 ರನ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಲೌಟ್ ಮಾಡಿತು (ಸ್ಕೋರ್: ಭಾರತ 411/9 vs ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ 311/10).**
- **ಕ್ರೀಡೆ:-** ಕ್ರಿಕೆಟ್.
- **ಪಂದ್ಯಾವಳಿ:-** ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಂಡಳಿ (ICC) ಅಂಡರ್-19 ಪುರುಷರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವಿಶ್ವಕಪ್, 2026.
- **ಸ್ಥಳ:-** ಹರಾರೆ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್, ಹರಾರೆ, (ಜಿಂಬಾಬ್ವೆ).

ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:

- **ಆರನೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ಇದು ಭಾರತದ 6ನೇ ಅಂಡರ್-19 ವಿಶ್ವಕಪ್

ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ತಂಡ ಎಂಬ ತನ್ನ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.

- ♦ **ದಾಖಲೆಯ ಮೊತ್ತ:-** ಭಾರತ ಕಲೆಹಾಕಿದ 411/9 ಸ್ಕೋರ್, ಅಂಡರ್-19 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಫೈನಲ್ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ತಂಡವೊಂದು ದಾಖಲಿಸಿದ ಅತ್ಯಧಿಕ ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್ :-** ಕೇವಲ 80 ಎಸೆಗಳಲ್ಲಿ 175 ರನ್ ಸಿಡಿಸಿದ ಆರಂಭಿಕ ಆಟಗಾರ ವೈಭವ್ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ ಅವರಿಗೆ "ಪಂದ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠ" ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿತು. ಇದು ಅಂಡರ್-19 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಅತ್ಯಧಿಕ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ನಾಯಕ:-** ಈ ತಂಡವನ್ನು ಆಯುಷ್ ಮ್ಹಾತ್ರೈ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು ಮತ್ತು ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೂಡ ಮಹತ್ವದ ಅರ್ಧಶತಕದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದರು.

▣ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಂಡಳಿ (ICC) ಅಂಡರ್-19 ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಪ್ರಾರಂಭ:-** 1988 (ಮೂಲತಃ ಇದನ್ನು 'ಯೂತ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವಿಶ್ವಕಪ್' ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು).
- ♦ **ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ವರ್ಗ:-** ಇದು ಐಸಿಸಿ (ICC) ಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಡರ್-19 ತಂಡಗಳಿಗಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ವಿಶೇಷತೆ:**
 - ♦ ಇದು ಭವಿಷ್ಯದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಾರೆಗಳನ್ನು (ಉದಾ: ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ, ಕೇನ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್, ಸ್ಟೀವ್ ಸ್ಮಿತ್) ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
 - ♦ 2026 ರ ಆವೃತ್ತಿಯ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಜಿಂಬಾಬ್ವೆ ಮತ್ತು ನಮೀಬಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ವಹಿಸಿದ್ದವು.

▣ ಇದುವರೆಗೆ ಅಂಡರ್-19 ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ತಂಡದ ಪ್ರದರ್ಶನ:

- ♦ ಭಾರತವು ಅಂಡರ್-19 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ವರ್ಷ	ಆತಿಥೇಯ ದೇಶ	ನಾಯಕ	ಫಲಿತಾಂಶ
2026	ಜಿಂಬಾಬ್ವೆ ಮತ್ತು ನಮೀಬಿಯಾ	ಆಯುಷ್ ಮ್ಹಾತ್ರೈ	ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್
2022	ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್	ಯಶ್ ಧುಲ್	ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್
2018	ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್	ಪೃಥ್ವಿ ಶಾ	ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್
2012	ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ	ಉನ್ಮುಕ್ತ ಚಾಂದ್	ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್
2008	ಮಲೇಷ್ಯಾ	ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ	ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್
2000	ಶ್ರೀಲಂಕಾ	ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಕ್ವೈಫ್	ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್

7. ಸಂತೋಷ್ ಟ್ರೋಫಿ: ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡ 8ನೇ ಬಾರಿ ಚಾಂಪಿಯನ್

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ 79ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ನ (ಸಂತೋಷ್ ಟ್ರೋಫಿ 2025-26) ರೋಚಕ ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ತಂಡವನ್ನು 1-0 ಗೋಲುಗಳ ಅಂತರದಿಂದ ಮಣಿಸಿ ತನ್ನ ಎಂಟನೇ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

▣ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ♦ **ವಿಜೇತರು:-** ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡ
- ♦ **ರನ್ನರ್-ಅಪ್ / ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ:-** ಕೇರಳ
- ♦ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಂದ್ಯವು ಗೋಲುರಹಿತ ಡ್ರಾನಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡ ಬಳಿಕ, ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 1-0 ಅಂತರದಿಂದ ಜಯ ಸಾಧಿಸಿತು.
- ♦ **ಕ್ರೀಡೆ:-** ಫುಟ್‌ಬಾಲ್
- ♦ **ಪಂದ್ಯಾವಳಿ:-** 79ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ (ಸಂತೋಷ್ ಟ್ರೋಫಿ 2025-26)
- ♦ **ಸ್ಥಳ:-** ಧಾಕುವಾಖಾನಾ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ, ಅಸ್ಸಾಂ.

▣ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:

- ♦ **ಎಂಟನೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:-** ಈ ಗೆಲುವು ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡದ 8ನೇ ಸಂತೋಷ್ ಟ್ರೋಫಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ನಿರ್ಣಾಯಕ ಗೋಲು:-** 109ನೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ (ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಮಯ) ಶುಭಂ ರಾಣಾ ನೀಡಿದ ಪಾಸ್ ಬಳಸಿ ಸ್ಟೈಪ್‌ಕರ್ ಅಭಿಷೇಕ್ ಪವಾರ್ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಗೋಲು ಗಳಿಸಿದರು.
- ♦ **ನಾಯಕನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆ:-** ಕೇರಳ ತಂಡದ ನಿರಂತರ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಆಟವನ್ನು ತಡೆದು ಯಾವುದೇ ಗೋಲು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡದ ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್ ಮತ್ತು ನಾಯಕ ಗಗನ್‌ದೀಪ್ ಸಿಂಗ್ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದರು.
- ♦ ಇದು 2012-13ರ ಫೈನಲ್ ಪಂದ್ಯದ ಮರುಕಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಆ ಬಾರಿಯೂ ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡವು ಕೇರಳವನ್ನು (ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಶೂಟ್‌ಔಟ್ ಮೂಲಕ) ಮಣಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

▣ ಸಂತೋಷ್ ಟ್ರೋಫಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಪ್ರಾರಂಭ:-** 1941
- ♦ **ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ವರ್ಗ:-** ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಆಗಿದೆ.
- ♦ **ವಿಶೇಷತೆ:-**
 - ♦ ಇದನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಒಕ್ಕೂಟ (AIFF) ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
 - ♦ ಸಂತೋಷ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರಾಗಿದ್ದ "ಸರ್ ಮನ್ಮಥ ನಾಥ್ ರಾಯ್ ಚೌಧರಿ" ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಈ ಟ್ರೋಫಿಗೆ ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ.
 - ♦ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಭಾರತದ ದೇಶೀಯ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್‌ನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವಾಗಿರುವ ಇದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ

(ಸರ್ವಿಸ್ ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಸಂಘ) ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

- ♦ 2025-26ರ ಆವೃತ್ತಿಯ ಅಂತಿಮ ಹಂತದ ಪಂದ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯವು ಆತಿಥ್ಯ ವಹಿಸಿತ್ತು.

▣ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂತೋಷ್ ಟ್ರೋಫಿ ವಿಜೇತರ ಪಟ್ಟಿ:

ವರ್ಷ	ವಿಜೇತರು	ರನ್ನರ್-ಅಪ್ (ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ)
2025-26	ಸರ್ವಿಸ್	ಕೇರಳ
2024-25	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಕೇರಳ
2023-24	ಸರ್ವಿಸ್	ಗೋವಾ
2022-23	ಕರ್ನಾಟಕ	ಮೇಘಾಲಯ
2021-22	ಕೇರಳ	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ

8. SAFF ಅಂಡರ್-19 ಮಹಿಳಾ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್: ಭಾರತ ಚಾಂಪಿಯನ್

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಣತಂತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಭಾರತೀಯ ತಂಡವು, **ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶವನ್ನು 4-0** ಗೋಲುಗಳಿಂದ ಪರಾಭವಗೊಳಿಸಿ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಮರುಪಡೆದಿದೆ.

▣ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ♦ **ವಿಜೇತರು:-** ಭಾರತದ 19 ವರ್ಷದವರೊಳಗಿನ (ಅಂಡರ್-19) ಮಹಿಳಾ ತಂಡ.
- ♦ **ರನ್ನರ್-ಅಪ್ / ಎದುರಾಳಿ:-** ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಅಂಡರ್-19 ಮಹಿಳಾ ತಂಡ.
- ♦ ಮೊದಲ 40 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಗೋಲುರಹಿತವಾಗಿದ್ದ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ, ತರುವಾಯ ಎದುರಾಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾರುಪತ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ ಭಾರತ 4-0 ಅಂತರದ ಭರ್ಜರಿ ಜಯ ದಾಖಲಿಸಿತು.
- ♦ **ಕ್ರೀಡೆ:-** ಫುಟ್‌ಬಾಲ್.
- ♦ **ಪಂದ್ಯಾವಳಿ:-** ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಒಕ್ಕೂಟ (SAFF) ಅಂಡರ್-19 ಮಹಿಳಾ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ 2026.
- ♦ **ಸ್ಥಳ:-** ಪೋಖರಾ ರಂಗಶಾಲಾ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ, ಪೋಖರಾ, ನೇಪಾಳ.

▣ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:

- ♦ **ಅಂಡರ್-17 ತಂಡದ ಪರಾಕ್ರಮ:-** ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭಾರತವು ತನ್ನ "ಅಂಡರ್-17 ವಿಶ್ವಕಪ್" ಸಂಭಾವ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈ ಅಂಡರ್-19 ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿಸಿತ್ತು. ಹಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಎದುರಾಳಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಿಸಿದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆಲುವು ತಂಡದ ಸಾಧನೆಯ ತೂಕವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.
- ♦ **ಗೋಲುಗಳ ವಿವರ:-** ನಾಯಕಿ ಜುಲನ್ ನೊಂಗ್ಮೈಥಿಮ್ 42ನೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ತೆರೆದರು. ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಎಲಿಜಬೆತ್ ಲಕ್ರಾ (ಪೆನಾಲ್ಟಿ), ಪರ್ಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಮತ್ತು

ಅನ್ನಿತಾ ರಘುರಾಮನ್ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ಗೋಲು ಗಳಿಸಿದರು.

- ♦ **ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು:-** ಭಾರತದ ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್ ಮುನ್ನಿ ಅವರು ಟೂರ್ನಿಯ "ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್" ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾದರೆ, ಭಾರತ ತಂಡವು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ "ಫೇರ್ ಪ್ಲೇ" ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

▣ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಒಕ್ಕೂಟ (SAFF) ಅಂಡರ್-19 ಮಹಿಳಾ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ **ಪ್ರಾರಂಭ:-** 2018 (ಮೂಲತಃ ಅಂಡರ್-18 ಟೂರ್ನಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ನಂತರ ಅಂಡರ್-19/ಅಂಡರ್-20 ಸ್ವರೂಪಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಯಿತು).
- ♦ **ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ವರ್ಗ:-** ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಆಗಿದೆ.
- ♦ **ವಿಶೇಷತೆ:-**
 - ♦ ಇದನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಒಕ್ಕೂಟ (SAFF) ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
 - ♦ ಇದು ಭಾರತ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ನೇಪಾಳ ಮತ್ತು ಭೂತಾನ್‌ನಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಯುವ ತಂಡಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
 - ♦ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ನಡುವಿನ ತೀವ್ರ ಪೈಪೋಟಿಯು ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದು, ಬಹುತೇಕ ಪ್ರತಿ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಈ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೇ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿವೆ.

▣ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಒಕ್ಕೂಟ (SAFF) ಅಂಡರ್-19/ಅಂಡರ್-20 ಮಹಿಳಾ ವಿಜೇತರ ಪಟ್ಟಿ:

ವರ್ಷ	ವಿಜೇತರು	ರನ್ನರ್-ಅಪ್ (ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ)
2026	ಭಾರತ	ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ
2025	ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ	ನೇಪಾಳ
2024	ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ (ಜಂಟಿ ವಿಜೇತರು)	ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ (ಫೈನಲ್ ಟೈ)
2023	ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ	ನೇಪಾಳ
2022	ಭಾರತ	ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ

9. ಫಿಡೆ (FIDE) ಪ್ರೀಸ್ಟೈಲ್ ಚೆಸ್ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್, 2026 : ಮ್ಯಾಗ್ನಸ್ ಕಾರ್ಲ್‌ಸನ್

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ **ವಿಶ್ವದ ನಂಬರ್ ಒನ್ ಆಟಗಾರ ಮ್ಯಾಗ್ನಸ್ ಕಾರ್ಲ್‌ಸನ್** ಅವರು ಅಮೆರಿಕದ ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಫ್ಯಾಬಿಯಾನೊ ಕರುವಾನಾ ಅವರನ್ನು ರೋಚಕ ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಚೊಚ್ಚಲ "2026ರ ಫಿಡೆ (FIDE) ಪ್ರೀಸ್ಟೈಲ್ ಚೆಸ್ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್" ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

☐ ಫಿಡೆ ಪ್ರೀಸ್ಟೈಲ್ ಚೆಸ್ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್, 2026ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ವಿಜೇತರು:- ಮ್ಯಾಗ್ನಸ್ ಕಾರ್ಲ್‌ಸೆನ್ (ನಾರ್ವೆ).
- ♦ ರನ್ನರ್-ಅಪ್:- ಫ್ಯಾಬಿಯಾನೊ ಕರುವಾನಾ (ಯುಎಸ್‌ಎ).
- ♦ ಫಲಿತಾಂಶ:- ಕಾರ್ಲ್‌ಸೆನ್ ಅವರು ನಾಲ್ಕು ಪಂದ್ಯಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ 2.5-1.5 ಅಂಕಗಳ ಅಂತರದಿಂದ ಜಯಗಳಿಸಿದರು.
- ♦ ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರಕಾರ:- ಚೆಸ್ (ಪ್ರೀಸ್ಟೈಲ್ / ಚೆಸ್ 960).
- ♦ ಸ್ಥಳ:- ಷ್ಲೋಸ್ ವೀಸೆನ್‌ಹಾಸ್ ರೆಸಾರ್ಟ್, ವಾಂಗಲ್ಸ್, (ಜರ್ಮನಿ.)

☐ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:

- ♦ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ ಚಾಂಪಿಯನ್:- ಹೊಸದಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಫಿಡೆ (FIDE) ಯಿಂದ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ "ಪ್ರೀಸ್ಟೈಲ್ ಚೆಸ್ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್"ನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಕಾರ್ಲ್‌ಸೆನ್ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ 21ನೇ ವಿಶ್ವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ:- ಈ ವಿಜಯದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಲ್‌ಸೆನ್ ಅವರ ವೃತ್ತಿಜೀವನದ ಒಟ್ಟು ಅಧಿಕೃತ FIDE ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬರೋಬ್ಬರಿ 21 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಕ್ಲಾಸಿಕಲ್, ರಾಪಿಡ್, ಬ್ಲಿಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಸ್ಟೈಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ♦ ಅಧಿಕೃತ "ಚೆಸ್ 960 / ಫಿಶರ್ ರ್ಯಾಂಡಮ್" ವಿಶ್ವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಲ್‌ಸೆನ್ ತಮ್ಮ ಬಹುಕಾಲದ ಗುರಿಯೊಂದನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದರು.
- ♦ 2027ರ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ಗೆ ಅರ್ಹತೆ:- ಫೈನಲ್ ತಲುಪುವ ಮೂಲಕ, ಕಾರ್ಲ್‌ಸೆನ್ ಮತ್ತು ಕರುವಾನಾ ಇಬ್ಬರೂ ಮುಂಬರುವ "2027ರ ಫಿಡೆ ಪ್ರೀಸ್ಟೈಲ್ ಚೆಸ್ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್"ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ನೇರ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

10. ಸ್ಮೃತಿ ಮಂಧಾನ ಅವರಿಗೆ 2025ರ "ಬಿಬಿಸಿ ವರ್ಷದ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಟಗಾರ್ತಿ" ಪ್ರಶಸ್ತಿ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ:

- ♦ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ಗೆ ನೀಡಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ, ಭಾರತ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡದ ಉಪನಾಯಕಿ ಹಾಗೂ 29 ವರ್ಷದ ಪ್ರಮುಖ ಬ್ಯಾಟರ್ ಸ್ಮೃತಿ ಮಂಧಾನ ಅವರಿಗೆ 2025ನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ 'ಬಿಬಿಸಿ ವರ್ಷದ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಟಗಾರ್ತಿ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಜಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಉನ್ನತ ಗೌರವ ಒಲಿದಿದೆ.

☐ 2025ರ ಬಿಬಿಸಿ ವರ್ಷದ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಆಟಗಾರ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ವಿಜೇತರು:- ಸ್ಮೃತಿ ಮಂಧಾನ (ಭಾರತ).
- ♦ ಇತರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತರು:- ಹರ್ಮನ್‌ಪ್ರೀತ್ ಕೌರ್ (ಕ್ರಿಕೆಟ್), ದಿವ್ಯಾ ದೇಶಮುಖ್ (ಚೆಸ್), ಸುರುಚಿ ಸಿಂಗ್ (ಶೂಟಿಂಗ್) ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿ ಯತ್ರಾಜಿ (ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್).
- ♦ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:- ಬಿಬಿಸಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ವುಮನ್ ಆಫ್

ದಿ ಇಯರ್ (ISWOTY) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ 6ನೇ ಆವೃತ್ತಿ.

- ♦ ಸ್ಥಳ:- ನವದೆಹಲಿ, ಭಾರತ.

☐ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:

- ♦ ಐತಿಹಾಸಿಕ 2025ರ ಋತು:- ಭಾರತದ 2025ರ ಐಸಿಸಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವಕಪ್ ವಿಜಯದ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಧಾನ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು (434 ರನ್ ಗಳಿಸಿದ್ದರು). ಅಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಯಲ್ ಚಾಲೆಂಜರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು (RCB) ತಂಡವನ್ನು ಸತತ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಲೀಗ್ (WPL) ಚಾಂಪಿಯನ್ ಪಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರು.
- ♦ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ:- 2025ರ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೋಬ್ಬರಿ 1,703 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ರನ್ ಆಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 10,000 ರನ್‌ಗಳ ಮೈಲುಗಲ್ಲನ್ನು ದಾಟಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ ಗಣ್ಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ:- 50 ಓವರ್‌ಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೇಗದ ಶತಕ (ಕೇವಲ 50 ಎಸೆತಗಳಲ್ಲಿ) ಸಿಡಿಸಿದ ಭಾರತೀಯ ಆಟಗಾರ್ತಿ ಎಂಬ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಏಕದಿನ (ODI) ಶತಕಗಳನ್ನು ಸಿಡಿಸಿದವರ ಪೈಕಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ ಸರ್ವಾನುಮತದ ಆಯ್ಕೆ:- ಲಿಯಾಂಡರ್ ಪೇಸ್, ದೀಪಾ ಮಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಅಂಜು ಬಾಬಿ ಜಾರ್ಜ್ ಅವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರೀಡಾ ದಿಗ್ಗಜರ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ತೀರ್ಪುಗಾರರ ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದೆ.

11. ಹರ್ಮನ್‌ಪ್ರೀತ್ ಕೌರ್: ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಂದ್ಯಗಳ ವಿಶ್ವದಾಖಲೆ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ:

- ♦ 2026ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 19 ರಂದು, ಭಾರತದ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡದ ನಾಯಕಿ ಹರ್ಮನ್‌ಪ್ರೀತ್ ಕೌರ್ ಅವರು ಮಹಿಳಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನಾಡಿದ ಆಟಗಾರ್ತಿಯಾಗಿ ದಾಖಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಪರ ತಮ್ಮ 356ನೇ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂದ್ಯವನ್ನಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮೈಲುಗಲ್ಲನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದಾರೆ.

☐ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು:

- ♦ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನಾಡಿದ ಆಟಗಾರ್ತಿ:- ಎಲ್ಲಾ ಮಾದರಿಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 356 ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನಾಡಿದ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇವರು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ ದಿಗ್ಗಜರ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ ಸಾಧನೆ:- ಈ ಹಿಂದೆ 355 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್‌ನ ಅನುಭವಿ ಆಟಗಾರ್ತಿ ಸೂಜಿ ಬೇಟ್ಸ್ ಅವರನ್ನು ಕೌರ್ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ ಮಾದರಿವಾರು ಪಂದ್ಯಗಳ ವಿವರ:- ಮಾರ್ಚ್ 2009 ರಲ್ಲಿ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಅವರು, ತಮ್ಮ ಅದ್ಭುತ 17 ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ವೃತ್ತಿಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರೋಬ್ಬರಿ 189 ಟಿ20 (T20I), 161 ಏಕದಿನ (ODI) ಮತ್ತು 6 ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

- ♦ **ಗಣ್ಯರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ:-** ಇವರು ಇದೀಗ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಆಟಗಾರರ ಟಾಪ್-5 ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಜಿ ಬೇಟ್ಸ್ (355), ಎಲ್ಲಿಸ್ ಪೆರಿ (349), ಮಿಥಾಲಿ ರಾಜ್ (333) ಮತ್ತು ಚಾರ್ಲೋಟ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ಸ್ (309) ಅವರಂತಹ ಜಾಗತಿಕ ದಿಗ್ಗಜರಿಗಿಂತ ಕೌರ್ ಮುಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು

1. ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ

- ♦ **ಭಾಗವಹಿಸುವ ಪಡೆಗಳು:-** ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ-ಟಿಬೆಟಿಯನ್ ಗಡಿ ಪೊಲೀಸ್ (ITBP).
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಈ ಪಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪದಾತಿ ದಳ ಮತ್ತು ಐಟಿಬಿಪಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಫಿರಂಗಿ ದಳದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಗುರಿ ತಲುಪುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ನಡೆದ ಸ್ಥಳ:-** ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, (ಭಾರತ.)

2. ಖಂಜರ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ - 13ನೇ ಆವೃತ್ತಿ

- ♦ **ಭಾಗವಹಿಸುವ ದೇಶಗಳು:-** ಭಾರತ ಮತ್ತು ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ್.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಗರ ಮತ್ತು ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪಡೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ, ಸ್ಪೈಪಿಂಗ್ (ಮರೆಯಿಂದ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವುದು) ಮತ್ತು ಪರ್ವತಾರೋಹಣ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದು.
- ♦ **ನಡೆದ ಸ್ಥಳ:-** ಮಿಸ್ಸಾಮರಿ, ಅಸ್ಸಾಂ, (ಭಾರತ.)

3. ಮಿಲನ್ (MILAN), 2026 ನೌಕಾಭ್ಯಾಸ

- ♦ **ಭಾಗವಹಿಸುವ ದೇಶಗಳು:-** ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ - ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆ ಆಯೋಜನೆ (50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ).
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಇದು ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ ನೌಕಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಸ್ನೇಹಪರ ವಿದೇಶಿ ನೌಕಾಪಡೆಗಳ ನಡುವೆ ವೃತ್ತಿಪರ ಸಂವಹನ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಕಡಲ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ♦ **ನಡೆದ ಸ್ಥಳ:-** ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಭಾರತ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಮುಖ ದಿನಾಚರಣೆಗಳು

1. ಪರಾಕ್ರಮ ದಿವಸ - ಜನವರಿ 23

- ♦ **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನದ ಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ಯುವಜನತೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.
- ♦ **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:-** “ನಿರ್ಭೀತ ನಾಯಕತ್ವದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.”

2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ದಿನ - ಜನವರಿ 24

- ♦ **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಸಮಾನತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ♦ **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:-** “ವಿಕಸಿತ ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಬಲೀಕರಣ.”

3. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ದಿನ - ಜನವರಿ 24

- ♦ **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ಯುನೆಸ್ಕೋ
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು.
- ♦ **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:-** “ಶಾಶ್ವತ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಕಲಿಕೆ.”

4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತದಾರರ ದಿನ - ಜನವರಿ 25

- ♦ **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ (ECI).
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಸ ಮತದಾರರ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ♦ **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:-** “ಮತದಾನಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.”

5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದಿನ - ಜನವರಿ 25

- ♦ **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** “ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.”
- ♦ **ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:-** “ಸುಸ್ಥಿರ ಪಯಣ, ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ ನೆನಪುಗಳು.”

6. 77ನೇ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ - ಜನವರಿ 26

- ♦ **ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:-** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
- ♦ **ಉದ್ದೇಶ:-** 1950 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ದಿನವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು.

- ◆ ಧೈಯವಾಕ್ಯ:- “ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಭಾರತ - ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಾಯಿ.”

7. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಸ್ವಮ್ಸ್ ದಿನ - ಜನವರಿ 26

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ವಿಶ್ವ ಕಸ್ವಮ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ (WCO).
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಗಡಿ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕಸ್ವಮ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ◆ ಧೈಯವಾಕ್ಯ:- “ಕಸ್ವಮ್ಸ್: ಸಾರ್ಥಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ನೂತನ ಪಾಲುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ”

8. ಹುತಾತ್ಮರ ದಿನ / ಶಹೀದ್ ದಿವಸ್ - ಜನವರಿ 30

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯ ಸ್ಮರಣೆ (1948 ರಲ್ಲಿ ಹತ್ಯೆಗೀಡಾದ ದಿನ).
- ◆ ವಿಶೇಷತೆ:- ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11:00 ಗಂಟೆಗೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಮೌನಾಚರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

9. ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ಕಾವಲು ಪಡೆ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 1

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ಕಾವಲು ಪಡೆ (ICG).
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಭಾರತದ ಕಡಲ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು 1977 ರಲ್ಲಿ "ಐಸಿಜಿ" (ICG) ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ದಿನದ ಸ್ಮರಣೆ.
- ◆ ಧೈಯವಾಕ್ಯ:- «ವಯಂ ರಕ್ಷಾಮಃ» (ನಾವು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ).

10. ವಿಶ್ವ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 2

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ರಾಮ್ಸರ್ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಮನುಕುಲದ ಉಳಿವಿನಲ್ಲಿ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ◆ ಧೈಯವಾಕ್ಯ:- “ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ.”

11. ವಿಶ್ವ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 4

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಒಕ್ಕೂಟ (UICC)
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ◆ ಧೈಯವಾಕ್ಯ:- “ಆರೈಕೆಯ ಅಂತರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ” (ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು).

12. ವಿಶ್ವ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 10

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO).

- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರವಾಗಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ (ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಮಸೂರ್ ಬೇಳೆ, ಬಟಾಣಿ) ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ◆ ಧೈಯವಾಕ್ಯ:- ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು: ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಜನರನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತವೆ.

13. ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 11

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಯುನೆಸ್ಕೋ / ಯುಎನ್ ವುಮೆನ್ (ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಸ್ಥೆ).
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಪ್ರವೇಶ ಹಾಗೂ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ◆ ಧೈಯವಾಕ್ಯ:- “ಜಾಗತಿಕ ಸವಾಲುಗಳ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು»

14. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 13

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ‘ಭಾರತದ ಕೋಗಿಲೆ’ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಅವರ ಜನ್ಮದಿನದ ಸ್ಮರಣೆ. ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಈ ದಿನವು ಆಚರಿಸುತ್ತದೆ.

15. ವಿಶ್ವ ರೇಡಿಯೋ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 13

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಯುನೆಸ್ಕೋ.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಮಾಹಿತಿ, ಮನರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ರೇಡಿಯೋವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು.
- ◆ ಧೈಯವಾಕ್ಯ:- “ರೇಡಿಯೋ: ಮಾಹಿತಿ, ಮನರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಶತಮಾನದ ಸುದೀರ್ಘ ಪಯಣ”.

16. ವಿಶ್ವ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 20

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (ILO - ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ).
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಬಡತನ, ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ◆ ಧೈಯವಾಕ್ಯ:- “ಅಂತರಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುವುದು, ಮೈತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.”

17. ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 20

- ◆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ / ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- 1987 ರಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿದ ದಿನದ ಸ್ಮರಣೆ.

18. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾತೃಭಾಷಾ ದಿನ - ಫೆಬ್ರವರಿ 21

☐ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾತೃಭಾಷಾ ದಿನದ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ♦ ಸ್ಥಾಪನೆ:- ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು 1999 ರಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಈ ದಿನವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿತು.
- ♦ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾನ್ಯತೆ:- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು 2002 ರ ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ಈ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು.
- ♦ 2026 ರ ಘೋಷವಾಕ್ಯ:- “ಬಹುಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತು ಯುವ ಧ್ವನಿಗಳು”.

☐ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ:

- ♦ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಮಾಜ:- ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ♦ ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆ:- 2011 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1,300 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 121 ಭಾಷೆಗಳು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿವೆ.
- ♦ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮದ ಸವಾಲು:- 2022 ರ ಎನ್‌ಸಿಇಆರ್‌ಟಿ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 44% ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಬೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ♦ ಕಲಿಕೆಯ ಹೊರೆ:- ಬೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮವು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಮೊದಲು ಅಪರಿಚಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ.
- ♦ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವರದಿ:- ಯುನೆಸ್ಕೋ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ 2025 ರ ವರದಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶ:- 2025 ರ ಆವೃತ್ತಿಯು ಜಾಗತಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಬಹುಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದೆ.

19. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಕೋರಿದ್ದಾರೆ.

☐ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ♦ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆ:- ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ‘ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ಆಗ್ರಾ ಮತ್ತು ಔರಂಗಾಬಾದ್’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ♦ ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆ:- 1935 ರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ‘ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್’ ಎಂದು ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಮರುನಾಮಕರಣ:- 1950 ರ ಜನವರಿ 24 ರಂದು “ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್” ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ‘ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ’ ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

☐ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ:

- ♦ ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳು:- ಈ ರಾಜ್ಯವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಹರಿಯಾಣ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಿಹಾರ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ♦ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿ:- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶವು ನೇಪಾಳ ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ:- ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶದ 4 ನೇ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.

☐ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ:

- ♦ ಭಾರತದ ಸಕ್ಕರೆ ಬಟ್ಟಲು:- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶವು ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಕಬ್ಬು ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ‘ಭಾರತದ ಸಕ್ಕರೆ ಬಟ್ಟಲು’ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳು:- ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಘಾಘ್ರಾ, ಗೋಮತಿ, ರಾಪ್ತಿ, ಸೋನ್, ಬೆಟ್ವಾ ಮತ್ತು ಕೆನ್ ನದಿಗಳು.

ಪ್ರಚಲಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1). 16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಕುರಿತಾದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು 2023ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಶಿಫಾರಸುಗಳು 2026-27 ರಿಂದ 2030-31ರವರೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.
2. ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಡಾ. ಅರವಿಂದ್ ಪನಗಾರಿಯಾ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.
3. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
4. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. ಕೇವಲ ಒಂದು
- B. ಕೇವಲ ಎರಡು
- C. ಕೇವಲ ಮೂರು
- D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ (ನಾಲ್ಕು)

2). ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಸಂತ ರವಿದಾಸ್ ಅವರನ್ನು "ರವಿದಾಸಿಯಾ" ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಸಂತ ರವಿದಾಸ್ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ 41 ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರು ಗ್ರಂಥ ಸಾಹಿಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಂಬಿಕೆಯಂತೆ ಮೀರಾಬಾಯಿ ಅವರು ಸಂತ ರವಿದಾಸ್ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದರು.
4. ಅವರ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಸಿಖ್ ಗುರುಗಳು ವಿರೋಧಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ (ನಿಯಮಗಳಿಂದ)

ಕೈಬಿಟ್ಟರು.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

3). ಪಟ್ಟಿ-I (ಬೌದ್ಧರ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳಗಳು) ಅನ್ನು ಪಟ್ಟಿ-II (ಸಂಬಂಧಿತ ಘಟನೆ) ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿ-III (ಸ್ಥಳ) ನೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ:

ಪಟ್ಟಿ-I	ಪಟ್ಟಿ-II	ಪಟ್ಟಿ-III
a. ಲುಂಬಿನಿ	1. ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣ	i. ಬಿಹಾರ
b. ಬೋಧ್ ಗಯಾ	2. ಬುದ್ಧನ ಜನನ	ii. ನೇಪಾಳ
c. ಸಾರನಾಥ್	3. ಜ್ಞಾನೋದಯ	iii. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ
d. ಖುಷಿನಗರ	4. ಮೊದಲ ಪ್ರವಚನ	iv. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ

ಸರಿಯಾದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- a - 2 - ii, b - 3 - i, c - 4 - iii, d - 1 - iv
- a - 1 - ii, b - 2 - i, c - 4 - iii, d - 1 - iv
- a - 4 - i, b - 3 - ii, c - 2 - iii, d - 1 - iv
- a - 3 - ii, b - 2 - i, c - 4 - iii, d - 1 - iv

4). ಪ್ರತಿಪಾದನೆ (A): ನಿವ್ವಳ-ಶೂನ್ಯ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇಂಗಾಲದ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು (CCUS) ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪರಿವರ್ತನಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರಣ (R): ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯು ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಮೂಲಕ, ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯಗಳ ನಿರಂತರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ CCUS ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ:

- A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ಸರಿ, ಮತ್ತು R ಎಂಬುದು A ಯ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ಸರಿ, ಆದರೆ R ಎಂಬುದು A ಯ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲ.
- A ಸರಿ, ಆದರೆ R ತಪ್ಪು.
- A ತಪ್ಪು, ಆದರೆ R ಸರಿ.

5). ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ತೈಪೂಸಂ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ತಮಿಳು ಮಾತನಾಡುವ ಸಮುದಾಯಗಳು ಆಚರಿಸುತ್ತವೆ.
- ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ತಮಿಳು ವಲಸೆಗಾರರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಲೇಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಸಿಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಜಾದಿನವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ತೈಪೂಸಂ ಆಚರಣೆಗಳು ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

6). ದೀನದಯಾಳ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನ (DAY-NRLM)ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಕೇವಲ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂ-ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆಯು ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

7). 'ದೆಹಲಿ ಫೋಷಣೆ'ಯನ್ನು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು?

- ಭಾರತ-ಜಿಪಿಸಿ (GCC) ಶೃಂಗಸಭೆ
- ಭಾರತ-ಆಫ್ರಿಕಾ ಒಕ್ಕೂಟ ಸಂವಾದ
- ಭಾರತ-ಅರಬ್ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರ ಸಭೆ
- ಅಲಿಪ್ಪ ಚಳುವಳಿ (NAM)ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಸಮ್ಮೇಳನ

8). 'ಜ್ಞಾನ್ ಭಾರತಂ' ಅಭಿಯಾನದ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಪರಂಪರೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ದಾಖಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಅಭಿಯಾನವು ಒಂದು ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

9). "ಭಾರತ್-ವಿಸ್ತಾರ್" (Bharat-VISTAAR) ನ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪವೇನು?

- ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸುಸ್ಥಿರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿರುವ ವಾಸ್ತವೋಪಮ (ವರ್ಚುವಲ್)

ಸಂಪರ್ಕಸಾಧನ.

- B. ಕೃಷಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಲಭ ಲಭ್ಯತೆಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಸ್ತವೋಪಮ (ವರ್ಚುವಲ್) ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
C. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆಗಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಂಯೋಜಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
D. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗಾಗಿರುವ ವಾಸ್ತವೋಪಮ (ವರ್ಚುವಲ್) ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆ.

10. ಗೋಬರ್ಧನ್ (GOBARdhan) ಯೋಜನೆಯು ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಮಗ್ರವಾದ ನೀತಿ ಉದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಕಟವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ?

1. ಆವರ್ತಕ ಆರ್ಥಿಕತೆ
 2. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯದ ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣ
 3. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ
 4. ರಫ್ತು ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:
- A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
 - B. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4
 - C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - D. 1, 2, ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

11. ಸಂಸದರ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (MPLADS)ಯ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಲೋಕಸಭಾ ಸಂಸದರು ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.
2. ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸಂಸದರು ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.
3. ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಂಸದರು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದು.
4. ಸಂಸದರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೊರಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ಸೀಮಿತ ವಿವೇಚನಾ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. ಕೇವಲ ಒಂದು
- B. ಕೇವಲ ಎರಡು
- C. ಕೇವಲ ಮೂರು
- D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ (ನಾಲ್ಕು)

12. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ (SWM) ನಿಯಮಗಳು, 2026 ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1986 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ವಿಧಿಸುವಿಕೆಯು «ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕನೇ ಪಾವತಿಸಬೇಕು» ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.
3. ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಹೊಂದಿದೆ.
4. ಈ ನಿಯಮಗಳು ಏಪ್ರಿಲ್ 1, 2026 ರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ

ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

13. ನ್ಯೂ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ (New START - ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಕಡಿತ) ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಎರಡು ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು?

- A. ಅಮೆರಿಕಾ (USA) ಮತ್ತು ಚೀನಾ
- B. ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಚೀನಾ
- C. ಅಮೆರಿಕಾ (USA) ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ
- D. ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಉಕ್ರೇನ್

14. ಪಿಎಂ ವಿಕಾಸ್ (PM VIKAS) ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

- A. ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- B. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- C. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.
- D. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು.

15. ಘನ ಇಂಧನ ನಾಳೀಯ ರಾಮ್‌ಜೆಟ್ (SFDR) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ವಾತಾವರಣದ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾಯು-ಗ್ರಾಹಕ ಚಾಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ಹಾರಾಟದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಳಿಕೆ ರಹಿತ ಘನ ವೇಗವರ್ಧಕವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
3. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಕ್ಷಿಪಣಿಯು «ನೋ-ಎಸ್ಟೇಪ್ ಜೋನ್» (ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ವಲಯ) ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಭಾರತವು ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ವಿಶ್ವದ ಕೆಲವೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- B. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

16. ಕೃಷಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಧಿಯು (AIF) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ?

1. ಆಧುನಿಕ ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು ಉಗ್ರಾಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.
2. ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಘಟಕಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
3. ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ.
4. ಕೃಷಿ-ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು

ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- A. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4
- B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

17. ಪ್ರತಿಪಾದನೆ (A): ನಮಸ್ತೆ (NAMASTE) ಯೋಜನೆಯು ಹಸ್ತಚಾಲಿತ ಮಲ ಹೊರುವವರ ಪುನರ್ವಸತಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರಣ (R): ಈ ಯೋಜನೆಯು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸುರಕ್ಷತಾ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ:

- A. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ಸರಿ ಮತ್ತು R ಎಂಬುದು A ಯ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ
- B. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ಸರಿ ಆದರೆ R ಎಂಬುದು A ಯ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲ
- C. A ಸರಿ ಆದರೆ R ತಪ್ಪು
- D. A ತಪ್ಪು ಆದರೆ R ಸರಿ

18. ಉರ್ಮಿಯಾ ಸರೋವರದ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- 1. ಇದು ಇರಾನ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಝಾಂಗ್ರೋಸ್ ಪರ್ವತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭೂ ರಚನಾ (ಟೆಕ್ಟೋನಿಕ್) ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.
- 2. ಇದು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಿರ್ಗಮನವಿಲ್ಲದ (ಹೊರಹರಿವು ಇಲ್ಲದ) ಆವೃತ ಜಲಾನಯನ ಸರೋವರವಾಗಿದೆ.
- 3. ಅಧಿಕ ಮಳೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.
- 4. ಇದನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ರಾಮ್ಸ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

19. "ರಫಾ ಗಡಿ" ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ (ಸಂಚಾರ ಪಥ) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ?

- A. ಗಾಜಾ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಇಸ್ರೇಲ್
- B. ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಜೋರ್ಡಾನ್
- C. ಗಾಜಾ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಈಜಿಪ್ಟ್
- D. ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಲೆಬನಾನ್

20. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಇದು 1.5 ಮೀಟರ್‌ಗಿಂತಲೂ ಎತ್ತರವಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದವೊಂದನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೊರಗಿನ ಕೃಷಿ ಭೂದೃಶ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಳವಿಲ್ಲದ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಲವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯ, ಜೀವಮಾನವಿಡೀ ಏಕಪತ್ನಿತದ ಜೋಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯನ್ ಋತುವಿನೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ

ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಭೇದವು ಕೀಟಗಳು, ಮೀನುಗಳು, ಬೇರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ; ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿದ್ದರೂ, ಇತ್ತೀಚಿನ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಇದರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಐಯುಸಿಎನ್ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ "ದುರ್ಬಲ" (VU) ಎಂದು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972 ರ ಅನುಸೂಚಿ IV ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ:

- A. ಡೆಮೊಸೆಲ್ ಕೊಕ್ಕರೆ
- B. ಸಾರಸ್ ಕೊಕ್ಕರೆ
- C. ಸೈಬೀರಿಯನ್ ಕೊಕ್ಕರೆ
- D. ಕಪ್ಪು-ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಕೊಕ್ಕರೆ

21. ಗಡಿನಾಡು ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು (FNFTA) ಈ ಕೆಳಗಿನವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

- A. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಜನತಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ENPO)
- B. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಜನತಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ENPO)
- C. ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಾಗಾ ಬಂಡುಕೋರ ಗುಂಪುಗಳು
- D. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಪೂರ್ವ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಜನತಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ENPO) ಮತ್ತು ನೆರೆಯ ದೇಶಗಳು

22. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನಿಲ್ದಾಣ (ISS) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರನಾಗಿಲ್ಲ?

- A. ನಾಸಾ (NASA)
- B. ರಾಸ್ಕೋಸ್‌ಮಾಸ್ (Roscosmos)
- C. ಯುರೋಪಿಯನ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆ (ESA)
- D. ಇಸ್ರೋ (ISRO)

23. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ (NDMA) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

NDMA ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1986 ರಿಂದ ತನ್ನ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು NDMA ಯ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

NDMA ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ರಾಜ್ಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ (SDMAs) ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 2 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2 ಮತ್ತು 3

24. ನೆಕ್ಸಕಾರ್ 19 (NexCAR19) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ಬಳಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮ್ಯೂರಿನ್ (ಇಲಿ-ಮೂಲದ) CAR-T ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿದೆ.
 2. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಮೊದಲ ಮಾನವಸದೃಶೀಕರಿಸಿದ CAR-T ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
 3. CAR ರಚನೆಗಳ ಮಾನವಸದೃಶೀಕರಣವು ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 4. ಇದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸುಧಾರಿತ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
 - B. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - C. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

25). ಅಗ್ನಿ-ಪಿ (ಅಗ್ನಿ-ಪೈಮ್) ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಹಿಂದಿನ ಅಗ್ನಿ ರೂಪಾಂತರಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಹಗುರವಾದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸುಸಂಘಟಿತ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ.
 2. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಖರತೆಗಾಗಿ ಸುಧಾರಿತ ನೋಡನ/ಪ್ರಚೋದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಪ್ರೊಪಲ್ಷನ್) ಮತ್ತು ಪಥನಿರ್ದೇಶನ (ನ್ಯಾವಿಗೇಷನ್) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
 3. ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಪರಮಾಣು ಸಿಡಿಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
 4. ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಅಲ್ಪ-ಶ್ರೇಣಿಯ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ-ಶ್ರೇಣಿಯ ಅಗ್ನಿ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - B. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - C. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

26). ಜಿಯೋ ಪಾರ್ಸಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾದ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
 2. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪಾರ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
 3. ಸಹಾಯಕ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ART) ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿದೆ.
 4. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 12ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - B. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
 - C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

27). 'ರೂಬಲ್ ನಾಗಿ' ಅವರು 2026 ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ?

- A. ರಾಮನ್ ಮ್ಯಾಗ್ಸೆಸೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- B. ಜಾಗತಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- C. ಯುನೆಸ್ಕೋ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- D. ಪದ್ಮಶ್ರೀ

28). ಹಕ್ಕಿ-ಪಿಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇವರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಪಕ್ಷಿ ಹಿಡಿಯುವವರು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
 2. ಈ ಸಮಾಜವು ಮಾತೃಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಕೂದಲು ಕತ್ತರಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲ.
 3. ಅತ್ತಿ-ಮಾವನ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗಿನ ವಿವಾಹಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಏಕಪತ್ನಿತ್ವವು ನಿಯಮವಾಗಿದೆ.
 4. ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮೂಲತಃ ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಗಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.
 5. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಇವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - B. 1, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
 - C. 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
 - D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

29). ಗ್ರೇಟರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ (ರಾಜಹಂಸ) ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಫ್ಲೆಮಿಂಗೊ ಕುಟುಂಬದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ.
 2. ಇದರ ಸರಾಸರಿ ಎತ್ತರವು 110-150 ಸೆಂ.ಮೀ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತೂಕ 2-4 ಕೆಜಿ ಇರುತ್ತದೆ.
 3. ಇದರ ಐಯುಸಿಎನ್ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಸ್ಥಾನಮಾನವು "ದುರ್ಬಲ" (VU) ಆಗಿದೆ.
 4. ಇದು ಗುಜರಾತ್‌ನ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.
- ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - B. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

30). ಕುಡಗೋಲು ಕಣ ರೋಗ (SCD-ಸಿಕ್ಲ್ ಸೆಲ್ ಡಿಸೀಸ್)ದ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣಗಳು ಕಠಿಣ ಮತ್ತು ಕುಡಗೋಲು ಆಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ, ಇದರಿಂದ ರಕ್ತದ ಹರಿವಿಗೆ ತಡೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವಾಗಿದೆ.
3. ಈ ರೋಗದ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪವೆಂದರೆ ಸಿಕ್ಲ್-ಸೆಲ್ ರಕ್ತಹೀನತೆ.
4. SCD ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿನ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

31). 'ಹರಿಮಾವು ಶಕ್ತಿ' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ?

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ
- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್
- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮಲೇಷ್ಯಾ
- ಭಾರತ ಮತ್ತು ವಿಯೆಟ್ನಾಂ

32). ಬಾಬ್ ಎಲ್-ಮಂಡೇಬ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಇದು ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯಿಂದ ಯುರೋಪ್‌ಗೆ ತೈಲ ಸಾಗಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಜಲಮಾರ್ಗ ಆಗಿದೆ.
- ಇದು ಯೆಮೆನ್ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದ ಕೊಂಬಿನ (ಹಾರ್ನ್ ಆಫ್ ಆಫ್ರಿಕಾ) ನಡುವೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತು ಎರಿಟ್ರಿಯಾ ದೇಶಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದೆ.

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

33). ಪಿಎಂ ಕೇರ್ಸ್ (PM CARES) ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ (PMNRF) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 80G ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ನಿಧಿಗಳು 100% ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿವೆ.

ಎರಡೂ ನಿಧಿಗಳು ವಿದೇಶಿ ದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತವೆ.

ಎರಡೂ ನಿಧಿಗಳು ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು (RTI) ಕಾಯ್ದೆ, 2005 ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ.

ಎರಡೂ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು (CAG) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

34). ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಇದನ್ನು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್, ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ ದೊಡ್ಡ ವಿಷರಹಿತ ಹಾವಿನ

ಪ್ರಭೇದವೊಂದನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಹಾವಿನ ಪ್ರಭೇದವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಭಾರವಾದ ಹಾವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಹಸಿರು ಅನಾಕೊಂಡ ಮತ್ತು ಬರ್ಮೀಸ್ ಹೆಬ್ಬಾವಿನ ನಂತರ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮೂರನೇ ಅತಿ ಭಾರದ ಹಾವಿನ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಇದು ತನ್ನ ಹುರುಪೆಗಳ (ಪೊರೆಗಳ) ಮೇಲೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಬಲಿಯಂತಹ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ, ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸಿ ನಂತರ ಇಡಿಯಾಗಿ ನುಂಗುತ್ತದೆ. ಅಪರೂಪದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಇದು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿದ ವರದಿಗಳೂ ಇವೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಪ್ರಭೇದ ಯಾವುದು?

- ಹಸಿರು ಅನಾಕೊಂಡ
- ಬರ್ಮೀಸ್ ಹೆಬ್ಬಾವು
- ಜಾಲಾಕಾರದ ಹೆಬ್ಬಾವು (ರೆಟಿಕ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಪೈಥಾನ್)
- ಭಾರತೀಯ ಹೆಬ್ಬಾವು (ಇಂಡಿಯನ್ ರಾಕ್ ಪೈಥಾನ್)

35). ಈ ಕೆಳಗಿನ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಹಬ್ಬ / ಉತ್ಪವ	ರಾಜ್ಯ
1. ಬಸ್ತಾರ್ ಪಾಂಡುಮ್	2. ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ
3. ಹಾರ್ನ್‌ಬಿಲ್ ಹಬ್ಬ	4. ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್
5. ಭಗೋರಿಯಾ ಹಬ್ಬ	6. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
7. ವಂಗಾಲ ಹಬ್ಬ	8. ಮೇಘಾಲಯ ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಜೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿದೆ?

- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

36). ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೀತಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಜೀತಪದ್ಧತಿಯು ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಜಾತಿ ಶ್ರೇಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತತೆಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಆರ್ಥಿಕ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ 23ನೇ ವಿಧಿಯು ಮಾನವ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಬಲವಂತದ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- ಕೇವಲ ಒಂದು
- ಕೇವಲ ಎರಡು
- ಕೇವಲ ಮೂರು
- ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ (ನಾಲ್ಕು)

37). ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿ:

- ಕೊಮೋರೊಸ್
- ಸೀಶೆಲ್ಸ್

3. ಮಾರಿಷಸ್
4. ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್
ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:
A. 1 - 2 - 3 - 4
B. 2 - 1 - 3 - 4
C. 1 - 3 - 2 - 4
D. 2 - 3 - 1 - 4

38). ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಚಹಾ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ 150-200 ಸೆಂ.ಮೀ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ ಮತ್ತು 15°C ನಿಂದ 23°C ನಡುವಿನ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ತಾಪಮಾನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
2. ಜೈವಿಕಾಂಶ (ಹ್ಯೂಮಸ್) ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಆಳವಾದ, ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದುಹೋಗುವ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳ ಪಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಶುಷ್ಕ ಋತುವಿನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
3. ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಎರಡನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದಕ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಚಹಾದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
4. ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ ಮೂರನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಚಹಾ ರಫ್ತುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಅಸ್ಸಾಂ ಹೊಂದಿದೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
B. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 2, 3 ಮತ್ತು 4

39). ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಸಿದ್ಧತಾ ಸೂಚ್ಯಂಕ (NRI) 2025 ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಭಾರತವು 100 ಕ್ಕೆ 54.43 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ 45ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
2. ಈ ವರದಿಯು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತದ 150 ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
3. ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.
4. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪೋರ್ಟುಗಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

40). ಕೆನ್-ಬೆತ್ವಾ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಬೆತ್ವಾ ನದಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು ಕೆನ್ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಾಲುವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ನೀರು ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮರಾರವಾಡ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
4. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಇದರ ಫಲಾನುಭವಿ

- ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

41). ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಳಗಿನ ಕಾನೂನು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1986
2. ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿಯಮಗಳು, 1989
3. ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿನಾಶಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2005
4. ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1962
5. 2017ರ ಮರುಸಂಯೋಜಿತ ಡಿಎನ್‌ಎ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ-ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು
ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳು ಜೈವಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಜೀವಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ?
A. ಕೇವಲ ಒಂದು
B. ಕೇವಲ ಎರಡು
C. ಕೇವಲ ಮೂರು
D. ನಾಲ್ಕು

42). 'ವಂದೇ ಮಾತರಂ' ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದರ ಮೊದಲ ಎರಡು ಚರಣಗಳನ್ನು 24 ಜನವರಿ 1950 ರಂದು 'ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು' ಎಂದು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
2. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು «ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು» ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದರ ಮಾನ್ಯತೆಯು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ರೂಢಿಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ.
4. ಸಂವಿಧಾನದ 51A(a) ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. ಕೇವಲ ಒಂದು
B. ಕೇವಲ ಎರಡು
C. ಕೇವಲ ಮೂರು
D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ (ನಾಲ್ಕು)

43). ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (CPI)ದ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದನ್ನು 'ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪರೆನ್ಸಿ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್' ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ.
2. ಭಾರತವು 100 ಕ್ಕೆ 39 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 91ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
3. ಇದು 180 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು 0 (ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಚ್ಛ) ದಿಂದ 100 (ಹೆಚ್ಚು ಭ್ರಷ್ಟ) ವರೆಗಿನ ಮಾಪಕವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
4. ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ದೇಶವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸೊಮಾಲಿಯಾ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಪೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- B. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

44). ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸಂಗೀತಮಯ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ?

- A. ದೆಹಲಿ
- B. ಮುಂಬೈ
- C. ಬೆಂಗಳೂರು
- D. ಅಹಮದಾಬಾದ್

45). ಶಾಂತಿ ಕಾಯ್ದೆ (SHANTI Act), 2025 ರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

- A. ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು.
- B. ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು ವಲಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಖಾಸಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.
- C. ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದು.
- D. ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು.

46). ಮಹರ್ಷಿ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಅವರ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ವೇದಗಳು ಜ್ಞಾನದ ಅಂತಿಮ ಮತ್ತು ದೋಷಾತೀತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದ್ದರು.
2. ಅವರು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು.
3. ಅವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜನ್ಮವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಆನುವಂಶಿಕ ಜಾತಿ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು.
4. ಅವರು ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಿಧವಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. ಕೇವಲ ಒಂದು
- B. ಕೇವಲ ಎರಡು
- C. ಕೇವಲ ಮೂರು
- D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

47). ಕ್ಯಾಸನೂರು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿಲೆಗೆ (KFD) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಉಣ್ಣೆಗಳಿಂದ ಹರಡುವ ರಕ್ತಸ್ರಾವಕಾರಕ ವೈರಾಣು ಜ್ವರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಫ್ಲಾವಿವಿರಿಡೆ ಕುಟುಂಬದ ವೈರಸ್‌ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಇದನ್ನು 1957ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು.
3. ರೋಗ ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹರಡಿರುವುದು ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ.
4. ಈ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ "ಮಂಗನ ಕಾಯಿಲೆ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

- B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

48). ರಾಜಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವು ಭಾರತದ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ?

- A. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ
- B. ಉತ್ತರಾಖಂಡ
- C. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ
- D. ಬಿಹಾರ

49). ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಪಂಚಶೀಲ ತತ್ವವಲ್ಲ?

- A. ಆಂತರಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡದಿರುವುದು
- B. ಶಾಂತಿಯುತ ಸಹಬಾಳೆ
- C. ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಲಾಭ
- D. ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯ ಸ್ವರಕ್ಷಣೆ

50). ಕ್ವಾಡ್ (Quad) ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಕ್ವಾಡ್ ಎನ್ನುವುದು ಭಾರತ, ಅಮೆರಿಕಾ (USA), ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ನಡುವಿನ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಂವಾದವಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ನ್ಯಾಟೋ (NATO) ಮಾದರಿಯ ಸಾಮೂಹಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ಷರತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಔಪಚಾರಿಕ ಮಿಲಿಟರಿ ಮೈತ್ರಿಯಾಗಿದೆ.
3. ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ, ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
4. ಇದು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಶೃಂಗಸಭೆ-ಮಟ್ಟದ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

51). 'ಸೇವಾ ತೀರ್ಥ'ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು (PMO) ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ (NSCS) ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.
3. ಇದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
4. ನವದೆಹಲಿಯ ವಿವಿಧೆಡೆ ಚದುರಿಹೋಗಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

52). ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (CPI) ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಗ್ರಾಹಕರು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಗುಚ್ಛಕ್ಕೆ (ಬುಟ್ಟಿಗೆ) ಪಾವತಿಸುವ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸರಾಸರಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ.
2. ಇದನ್ನು ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
3. ಗೃಹಬಳಕೆ ಅನುಭೋಗ ವೆಚ್ಚ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2023-24 ನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಇದರ ಆಧಾರ ವರ್ಷವನ್ನು 2012 ರಿಂದ 2024 ಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. CPI ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ (MoSPI) ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಚೇರಿಯು (NSO) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?

- A. ಕೇವಲ ಎರಡು
- B. ಕೇವಲ ಮೂರು
- C. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ
- D. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ

53). ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಗೆ (LBS) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ಡಿಸೆಂಬರ್ 1969 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿತು.
2. ಇದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
3. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ "ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್"ಗೆ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಇದು RBI ನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲದೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

54). ವೈಕೋಂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಮೀಪವಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಜಾತಿಯವರು ಬಳಸುವುದರ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಇದನ್ನು ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
2. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಕ್ಷಣದ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.
3. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಈ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು.
4. ಟಿ.ಕೆ. ಮಾಧವನ್ ಅವರು ಈ ಚಳುವಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. ಕೇವಲ ಒಂದು
- B. ಕೇವಲ ಎರಡು

- C. ಕೇವಲ ಮೂರು
- D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

55). ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಮರುವಸತಿ ಕಾಯ್ದೆ , 2013 ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಯಾವುದೇ ವಿನಾಯಿತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು (SIA) ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸಿದ ಬಹು-ಬೆಳೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಮರುವಸತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಇದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

56). ಹಿರಾಕುಡ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದನ್ನು ಮಹಾನದಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಹಿರಾಕುಡ್ ಜಲಾಶಯದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
2. ಈ ಜಲಾಶಯವು ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
3. ಇದನ್ನು 2021 ರಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ರಾಮ್ಸರ್ ತಾಣವಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ಇದು ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯನ್-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಪಕ್ಷಿಗಳ ವಲಸೆ ಪಥದ (ಫ್ಲೈವೇ) ವ್ಯಾಪ್ತಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

57). ಭಾರತದ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವು 'ಬ್ಯಾಸಿಲಿಸ್ ಸಬ್ಜಿಲಿಸ್' ಅನ್ನು ತನ್ನ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುವೀವಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದೆ?

- A. ತಮಿಳುನಾಡು
- B. ಕರ್ನಾಟಕ
- C. ಕೇರಳ
- D. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ

58). ದೀರ್ಘ-ಶ್ರೇಣಿಯ ನೌಕಾ-ವಿರೋಧಿ ಹೈಪರ್‌ಸಾನಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗೆ (LR-AShM) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಕರಾವಳಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ದಾಳಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ

ಹೈಪರ್‌ಸಾನಿಕ್ ಗ್ಲೈಡ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ.

2. ಇದು ಅರೆ-ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪಥವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಎರಡು-ಹಂತದ ದ್ರವ-ನೋದಕ (ಪ್ರಚೋದನಾ) ರಾಕೆಟ್ ಮೋಟಾರ್ ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಚಲಿಸುವ ಕಡಲ ಗುರಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಭೇದಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2 ಮತ್ತು 3

59). ಸೌಮ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೆರುಮಾಳ್ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಚೋಳ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುವಿನ ವಿಭಿನ್ನ ಭಂಗಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮೂರು-ಹಂತದ ಗರ್ಭಗುಡಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
3. ನೆಲದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಗರ್ಭಗುಡಿಯು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಶಯನ ಭಂಗಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
4. ಈ ದೇವಾಲಯದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಂಗ ವಿಮಾನ ಕಿರೀಟಪ್ರಾಯವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿದೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

60). ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ:

1. ಫಾರ್ಮ್‌ಡ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆ
2. ಹರಿಪುರ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ
3. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸರ್ಕಾರದ (ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್ ಸರ್ಕಾರ) ರಚನೆ
4. ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗೆ (ICS) ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:
A. 4-1-2-3
B. 2-4-1-3
C. 4-2-1-3
D. 2-1-4-3

61). “ಪ್ರಕಾಶ್ ಗಂಗಾ” ಸ್ವಬ್ಲಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ವಿಷಯವು (ಥೀಮ್) ಅಂತರ್-ಸಂಪರ್ಕಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಲದಾದ್ಯಂತ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ತಡೆರಹಿತ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಹರಿವನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಲಭ್ಯತೆಯಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಭಾರತದ

ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಇದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಸ್ವಬ್ಲಿತ್ತವು ಕೇವಲ ಉಷ್ಣ ವಿದ್ಯುತ್ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
4. ವಿದ್ಯುತ್ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಇದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

62). ‘ಎಎಸ್‌ಸಿ ಅರ್ಜುನ್’ (ASC ARJUN) ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಮಾನವರೂಪಿ (ಹ್ಯೂಮನಾಯ್ಡ್) ರೋಬೋಟ್ ಆಗಿದೆ.
2. ಇದು ರೈಲ್ವೆ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಯ (RPF) ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರೋಬೋಟಿಕ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ಇದು ಭದ್ರತೆ, ಕಣ್ಗಾವಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ನೆರವಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4
B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

63). ‘ವ್ಯೂಹಾತ್ಮಕ ಆಸ್ತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆಡಳಿತ’ (SAARG) ಸಮಿತಿಯ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಯಾರು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ?

- A. ಉರ್ಜಿತ್ ಪಟೇಲ್
- B. ನಾರಾಯಣ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್
- C. ಶಕ್ತಿಕಾಂತ ದಾಸ್
- D. ಎನ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರನ್

64). ಅಮೋನಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಅನ್ನು “ಉಭಯ-ಬಳಕೆಯ” ವಸ್ತು ಎಂದು ಏಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ?

- A. ಇದನ್ನು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ
- B. ಇದನ್ನು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಫೋಟಕಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ
- C. ಇದನ್ನು ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ
- D. ಇದನ್ನು ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಔಷಧೀಯ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ

65). ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ‘ಜೀವನ್ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ’ದ ವರ್ಗವನ್ನು ಅದರ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಸುತ್ತದೆ?

1. ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಜೀವ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ - ರಕ್ಷಕನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ

ಅಪಾಯವಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವ ಉಳಿಸುವುದು.

2. ಉತ್ತಮ ಜೀವ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ - ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ಕ್ರಮ.
3. ಜೀವ ರಕ್ಷಾ ಪದಕ - ರಕ್ಷಕನಿಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಪಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳು.

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- B. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 1 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2 ಮತ್ತು 3

66). ಟಾಮ್‌ಟಾಮ್ ಸಂಚಾರ ಸೂಚ್ಯಂಕ, 2025 ರ ಪ್ರಕಾರ, ಏಷ್ಯಾದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ದಟ್ಟಣೆಯ ಅಗ್ರ 10 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಭಾರತೀಯ ನಗರಗಳು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ?

1. ಬೆಂಗಳೂರು
2. ಪುಣೆ
3. ಚೆನ್ನೈ
4. ಜೈಪುರ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- B. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

67). 'ಜಪಾನ್ ಸಮುದ್ರ'ವು ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದೊಂದಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ?

- A. ಸೂಯೆಜ್ ಕಾಲುವೆ
- B. ತ್ಸುಗಾರು ಜಲಸಂಧಿ
- C. ಬಾಸ್ಪರಸ್ ಜಲಸಂಧಿ
- D. ಜಿಬ್ರಾಲ್ಟರ್ ಜಲಸಂಧಿ

68). ಕುರ್ಡ್ ಜನರು (Kurds) ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿದ್ದಾರೆ?

1. ಟರ್ಕಿ
2. ಇರಾಕ್
3. ಇರಾನ್
4. ಸಿರಿಯಾ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- B. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4
- D. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

69). ಯುರೋಪಿಯನ್ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಸಮುದಾಯ (EURATOM)ವನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಮುಖ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಒಪ್ಪಂದದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು?

- A. ವರ್ಸೈಲ್ ಒಪ್ಪಂದ
- B. ರೋಮ್ ಒಪ್ಪಂದ
- C. ಲಿಸ್ಬನ್ ಒಪ್ಪಂದ
- D. ಷೆಂಗನ್ ಒಪ್ಪಂದ

70). ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಇದು ಇಂಡೋ-ಪಶ್ಚಿಮ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುವ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಶಾರ್ಕ್ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದೆ. ಇದು ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮತ್ತು ಉಪೋಷ್ಣವಲಯದ ಜಲರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು, ಕಲ್ಲಿನ ಶಿಲಾತಳಗಳು, ಮರಳಿನ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಗಳು, ಅಳಿವೆಗಳು (ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್‌ಗಳು) ಮತ್ತು ಕಡಲಹುಲ್ಲು ಹಾಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಸಮೋವಾವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದ ಕಡೆಗೆ ಜಪಾನ್‌ವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಐಯುಸಿಎನ್ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ «ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ» (EN) ಪ್ರಭೇದವೆಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ:

- A. ಬೃಹತ್ ಬಿಳಿ ಶಾರ್ಕ್ (Great White Shark)
- B. ತಿಮಿಂಗಿಲ ಶಾರ್ಕ್ (Whale Shark)
- C. ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಚಿರತೆ ಶಾರ್ಕ್ (Indo-Pacific Leopard Shark)
- D. ಸಾಗರ ವಲಯದ ಬಿಳಿತುದಿಯ ಶಾರ್ಕ್ (Oceanic Whitetip Shark)

71). ಶ್ವಾಸದ ಮೂಲಕ ಒಳತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನೈಟ್ರಿಕ್ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು?

1. ಮೆಥೆಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ಮಿಯಾ
 2. ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಅಂಗಾಂಶದ ಹಾನಿ
 3. ರಕ್ತದ ಆಮ್ಲಜನಕ-ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಳ
- ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:
- A. 1 ಮಾತ್ರ
 - B. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
 - C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - D. 1, 2 ಮತ್ತು 3

72). ದೇಶದ ಮೊದಲ ಜಲಾಂತರ್ಗತ, ದ್ವಿ-ನಾಳೀಯ ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ರೈಲು ಸಂಯೋಜಿತ ಸುರಂಗವನ್ನು ಯಾವ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ?

- A. ಗಂಗಾ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ
- B. ಯಮುನಾ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ
- C. ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ, ಅಸ್ಸಾಂ
- D. ಗೋದಾವರಿ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ

73). ಪ್ರತಿಪಾದನೆ (A): ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗಾಗಿ "ನಿಧಿಗಳ ನಿಧಿ"ಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (SIDBI) ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರಣ (R): SIDBIಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಂಕೇತಗಳು:

- A. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ಸರಿ ಮತ್ತು R ಎಂಬುದು A ಯ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- B. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ಸರಿ ಆದರೆ R ಎಂಬುದು A ಯ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲ.
- C. A ಸರಿ ಆದರೆ R ತಪ್ಪು.

D. A ತಪ್ಪು ಆದರೆ R ಸರಿ

74). ಓಲ್ ಚಿಕಿ (Ol Chiki) ಲಿಪಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದನ್ನು 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ರಘುನಾಥ್ ಮುರ್ಮು ಅವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂತಾಲಿ ಭಾಷೆಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರು.
2. ಇದು ಸಂತಾಲಿ ಧ್ವನಿಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ 30 ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
3. ಬುಡಕಟ್ಟು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಇದನ್ನು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಸಂತಾಲಿ ಶಬ್ದಕೋಶ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಕರಣದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ದಾಖಲೀಕರಣವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿತು.
4. 92ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ, 2003 ರ ಮೂಲಕ ಸಂತಾಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಎಂಟನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

75). ಭೂ-ಆಧಾರ್ (ULPIN) ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭೂಮಿಯ ತುಕಡಿಗೂ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ 14-ಅಂಕಿಯ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ಭೂಮಿಯ ತುಕಡಿಯ ರೇಖಾಂಶ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷಾಂಶದ ನಿರ್ದೇಶಾಂಕಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ.
3. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಿರುವ ಆಧಾರ್‌ನಂತೆಯೇ "ಡಿಜಿಟಲ್ ಭೂಮಿ ಗುರುತಿನ" ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಇದು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಯ್ಕೆಗಳು:

- A. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

76). ಪಿಎಂ ರಾಹತ್ (PM RAHAT) ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತಾದ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಇದು ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ತಕ್ಷಣದ, ನಗದು ರಹಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಈ ಯೋಜನೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
3. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮುಂಗಡ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಕೋರುವಂತಿಲ್ಲ.
4. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಅಪಘಾತ ನಿಧಿಯಿಂದ (MVA) ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಯ್ಕೆಗಳು:

- A. 1, 3, ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ C.

2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

77). ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಇದು ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದ (ಸ್ಥಳೀಯ) ನೆಲದ-ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುವ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ನೇಪಾಳದಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇರುಗಳು, ಗೆಡ್ಡೆಗಳು, ಬಲ್ಬೆಗಳು, ಬೀಜಗಳು, ವನ್ಯಫಲಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಕೀಟಗಳು ಅಥವಾ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಭೇದವು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ; ಅಂದರೆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಪುನಃ ತಮ್ಮ ಜನ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತವೆ. ಇವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಏಕಸಂಗಾತಿತ್ವದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಬೇಟೆ, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಕ್ಷೀಣತೆ ಮತ್ತು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್) ಗೂಡುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ಕಾಡ್ಡಿಚ್ಚಿನಿಂದಾಗಿ ಇದರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು "ದುರ್ಬಲ" (VU) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿವೆ. ಇದು ಭಾರತದ ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972 ರ ಅನುಸೂಚಿ-I ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ?

- A. ಹಿಮಾಲಯದ ಮೋನಲ್
- B. ಚೀರ್ ಫೆಸೆಂಟ್
- C. ಪಶ್ಚಿಮ ಟ್ರಾಗೋಪಾನ್
- D. ಸ್ಯಾಟಿರ್ ಟ್ರಾಗೋಪಾನ್

78). ಇತ್ತೀಚಿಗೆ, ಭಾರತವು ಯಾವ ದೇಶದೊಂದಿಗಿನ ತನ್ನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು "ವಿಶೇಷ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ" ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದೆ?

- A. ಜರ್ಮನಿ
- B. ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್
- C. ಫ್ರಾನ್ಸ್
- D. ಜಪಾನ್

79). "ಭಾರತದ ಎಐ-ಪೈನ್ಯೂರ್ಸ್" (ಭಾರತದ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಉದ್ಯಮಿಗಳು) ಉಪಕ್ರಮದ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.
 2. ಇದನ್ನು ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ಅಟಲ್ ನಾವಿನ್ಯತಾ ಮಿಷನ್ (AIM) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
 3. ಇದು ತನ್ನ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಎಐ (AI) ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 2 ಮಾತ್ರ
 - B. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - C. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - D. 1, 2 ಮತ್ತು 3

80). ಕೆಲಗಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಇದು ಸುಮಾರು 2 ರಿಂದ 2.5 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ, ಬೃಹತ್ ಬಾಗಿದ ಕೊಕ್ಕು ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಕ ಪುಕ್ಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ದೊಡ್ಡ ಅರಣ್ಯವಾಸಿ ಪಕ್ಷಿಯು ತೇವಭರಿತ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಎತ್ತರದ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳು, ತೋಟಗಳು ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದ ನದಿತೀರದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ನೈಋತ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಹಾಗೂ ಬಿಹಾರ

ರ ಸೇರಿದಂತೆ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಭಾರತದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇದು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಜೀವರಾಶಿಯಾಗಿ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಕಾಡುಗಳ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದನ್ನು ಐಯುಸಿಎನ್ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 'ಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (NT) ಪ್ರಭೇದ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಪ್ರಭೇದ ಯಾವುದು?

- ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟರ್ಡ್ (Great Indian Bustard)
- ಮಲಬಾರ್ ಬಣ್ಣದ ಮಂಗಟ್ಟಿ ಪಕ್ಷಿ (Malabar Pied Hornbill)
- ಭಾರತೀಯ ಬೂದು ಮಂಗಟ್ಟಿ ಪಕ್ಷಿ (Indian Grey Hornbill)
- ಓರಿಯಂಟಲ್ ಡಾರ್ಟರ್ (Oriental Darter)

81). 2006 ರ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ (FRA) ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಲಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಇದು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಕೇವಲ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಅರಣ್ಯವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 3

82). ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಗಿನ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

- ಬಂಡವಾಳ-ತೀವ್ರತೆಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು.
- ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಮರುಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು.
- ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು.

ಕೆಲಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ:

- 1 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 3

D. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

83). 'ವೈಬ್ರೆಂಟ್ ವಿಲೇಜಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ' (VVP) ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಲಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಇದು ಚೀನಾದೊಂದಿಗಿನ ಭಾರತದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಗಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 3

84). "ಗಾಜಾ ಶಾಂತಿ ಮಂಡಳಿ"ಯನ್ನು ಈ ಕೆಲಗಿನ ಯಾವುದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ?

- ರಷ್ಯಾ-ಉಕ್ರೇನ್ ಯುದ್ಧದ ಕದನ ವಿರಾಮ.
- ಇಸ್ರೇಲ್-ಲೆಬನಾನ್ ಸಂಘರ್ಷದ ಕದನ ವಿರಾಮ.
- ಇಸ್ರೇಲ್-ಹಮಾಸ್ ಯುದ್ಧದ ಕದನ ವಿರಾಮ.
- ಸಿರಿಯನ್ ಅಂತರ್ಯುದ್ಧದ ಕದನ ವಿರಾಮ.

85). ದೊಡ್ಡ ತಲೆಯ (ಲಾಗರ್‌ಹೆಡ್) ಕಡಲಾಮೆಯ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಲಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ದೇಹದ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಅಸಾಧಾರಣ ದೊಡ್ಡ ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿ ಚಿಪ್ಪಿನ ಸಮುದ್ರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದನ್ನು ಐಯುಸಿಎನ್ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ "ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ" (EN) ಪ್ರಭೇದ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 3

86). ಇಂಧನಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ (AI) ಜಾಗತಿಕ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಈ ಕೆಲಗಿನ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ?

- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇಂಧನ ಸಂಸ್ಥೆ (IEA)
- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (UNEP)
- ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ (WB)
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಒಕ್ಕೂಟ (ISA)

87). 'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ' ಎಂಬ ಪದವು ಯಾವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ?

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ.
- ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಿಲಿಕಾನ್ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಾಗಿ ಅಮೆರಿಕ ನೇತೃತ್ವದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಉಪಕ್ರಮ.
- ವಿರಳ ಭೂ-ಧಾತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಜಾಗತಿಕ ಒಪ್ಪಂದ.

D. ವ್ಯಾಪಾರ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ (WTO) ಒಪ್ಪಂದ.

88). ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತುರ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಕಾಯ್ದೆಯ (IEEPA) ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು 1977 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.
2. ಇದು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ ವಿದೇಶಿ ಬೆದರಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಮೆರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.
3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆಯೇ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
B. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 1 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2 ಮತ್ತು 3

89). ನಿವ್ವಳ ಶೂನ್ಯ (ನೆಟ್ ಜೀರೋ) ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಹೊರಸೂಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳು ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಮಾನವ-ಪ್ರೇರಿತ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿವ್ವಳ ಶೂನ್ಯ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ತಗ್ಗಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ.
4. ಬೇಲಾ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅದರ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಇಂಗಾಲ-ತಟಸ್ಥ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ನೆಟ್-ಜೀರೋ ಪಂಚಾಯತಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
B. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

90). ದಕ್ಷಿಣ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಚಿತ್ತೂರು, ನೆಲ್ಲೂರು ಮತ್ತು ವೈ ಎಸ್ ಆರ್ (YSR) ಕಡಪಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದ (ಸ್ಥಳೀಯ) ಸ್ಥಳೀಯ ವೃಕ್ಷ ಪ್ರಭೇದವೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವು ಸುಮಾರು 4,755 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಬುದ್ಧವಸ್ಥೆ ತಲುಪಲು 25 ರಿಂದ 40 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದು ಅತಿಯಾದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಐಯುಸಿಎನ್ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 'ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ' (EN) ಪ್ರಭೇದ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, CITES ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 1972 ರ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದ ಪ್ರಭೇದ ಯಾವುದು?

- A. ಶ್ರೀಗಂಧ (Sandalwood)

- B. ತೇಗ (Teak)
C. ರಕ್ತ ಚಂದನ (Red Sanders)
D. ಬೀಟಿ ಮರ (Rosewood)

91). ಸ್ವದೇಶಿ ನಿರ್ಮಿತ ಟಿಡಿ (Td) ಲಸಿಕೆಯ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಧನುರ್ವಾಯು (ಟೆಟನಸ್) ಮತ್ತು ಗಂಟಲುಮಾರಿ (ಡಿಫ್ಟೀರಿಯಾ) ರೋಗಗಳೆರಡರ ವಿರುದ್ಧವೂ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಕೇವಲ ಧನುರ್ವಾಯುವಿನ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಟೆಟನಸ್ ಟಾಕ್ಸಾಯ್ಡ್ (TT) ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ.

4. 2006 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು (WHO), ದೇಶಗಳು ಟಿಡಿ (Td) ಲಸಿಕೆಯಿಂದ ಟಿಟಿ (TT) ಲಸಿಕೆಗೆ ಬದಲಾಗಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

92). ಬಯೋಫಾರ್ಮಾ ಶಕ್ತಿ ಉಪಕ್ರಮದ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ (ಜೈವಿಕ ಮೂಲದ ಔಷಧಗಳು) ಮತ್ತು "ಬಯೋಸಿಮಿಲರ್ಸ್" (ಜೈವಿಕ-ಸಮಾನ ಔಷಧಗಳು) ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಇದು ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಜಾಗತಿಕ ಬಯೋಫಾರ್ಮಾ ಉದ್ಯಮದ ಮುಂಚೂಣಿ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಜೈವಿಕ ಔಷಧಗಳ (ಬಯೋಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್) ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ 5% ಅನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ.
4. ಇದು ದೇಶೀಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಬಯೋಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಮದುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1). ಕರ್ನಾಟಕದ ವೃತ್ತಿಪರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗರೋತ್ತರ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ (OCI) ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಅರ್ಹತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಮಾರ್ಚ್ 4, 2021 ರಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ನೋಂದಾಯಿಸಲಾದ ಒಸಿಬಿ (OCI) ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು, ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

2. ಮಾರ್ಚ್ 5, 2021 ರಂದು ಅಥವಾ ಅದರ ನಂತರ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾದ ಒಸಿಐ (OCI) ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು, ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯ (NRI) ಸೀಟುಗಳು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸೀಟುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಬಹುದು.
3. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು "ಕರ್ನಾಟಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಕ್ಯಾಪಿಟೇಶನ್/ತಲೆಗಂದಾಯ ಶುಲ್ಕ ನಿಷೇಧ) ಕಾಯ್ದೆ, 1984" ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಸೀಟುಗಳ 2006 ರ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.
ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
B. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, ಮತ್ತು 3

2). ಕರ್ನಾಟಕದ 2026ರ ಪದ್ಮ ಪುರಸ್ಕೃತರನ್ನು ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ:

ಪಟ್ಟಿ I - ಪುರಸ್ಕೃತರು	ಪಟ್ಟಿ II - ಕ್ಷೇತ್ರ
a. ಶತಾವಧಾನಿ ಆರ್. ಗಣೇಶ್	1. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್
b. ಎಸ್.ಜಿ. ಸುಶೀಲಮ್ಮ	2. ಸಮಾಜ ಸೇವೆ
c. ಶುಭಾ ವಿ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	3. ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ
d. ಅಂಕೇಗೌಡ ಎಂ.	4. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಕೇತಗಳು:

- A. a-3, b-2, c-1, d-4
- B. a-4, b-3, c-2, d-1
- C. a-3, b-4, c-1, d-2
- D. a-1, b-2, c-3, d-4

3). ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಶೇ. 1ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ?

- A. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ
- B. ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ
- C. ಕೇಂದ್ರ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ
- D. ಪಂಚಾಯತ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ

4). ಲಕ್ಕುಂಡಿಯ (ಲೊಕ್ಕಿಗುಂಡಿ) ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಚಾಲುಕ್ಯ, ಯಾದವ ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜವಂಶಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು.
2. ಇದು ಕ್ರಿ.ಶ. 1192 ರಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳ ದೊರೆ ಎರಡನೇ ಬಲ್ಲಾಳನ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿತ್ತು.
3. ಇದು ರಾಜಮನೆತನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ "ಟಂಕಶಾಲೆ" ಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು.
4. ಇದನ್ನು «ಸಾವಿರ ದೇವಾಲಯಗಳ ನಗರ» ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

5). ಹೊಸ ಆಧುನಿಕ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಸಗಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ?

- A. ಯಶವಂತಪುರ
- B. ಸಿಂಗೇನ ಅಗ್ರಹಾರ
- C. ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯ
- D. ದಾಸನಪುರ

6). ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾದ "ಟೆರ್ಟಲ್ ಟ್ರೈಲ್ಸ್" (ಆಮೆ ಜಾಡು) ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಸಮುದ್ರ ಆಮೆಗಳ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಪರಿಸರ-ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕೇವಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.
4. ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ.
ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. ಒಂದು ಮಾತ್ರ
B. ಎರಡು ಮಾತ್ರ
C. ಮೂರು ಮಾತ್ರ
D. ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು

7). ಭಾರತದಲ್ಲಿನ 'ಆರೆಂಜ್ ಎಕಾನಮಿ'ಗೆ (ಸೃಜನಶೀಲ ಆರ್ಥಿಕತೆ) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಆರೆಂಜ್ ಎಕಾನಮಿಯು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.
2. ಇದು ಅನಿಮೇಷನ್, ಗೇಮಿಂಗ್, ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳಂತಹ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
3. 2012 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎವಿಜಿಸಿ (AVGC) ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿದೆ.
4. ಭಾರತದ ಸೃಜನಶೀಲ ಆರ್ಥಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರಿಸುಮಾರು \$35 ಬಿಲಿಯನ್ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿವೆ?
A. ಎರಡು ಮಾತ್ರ
B. ಮೂರು ಮಾತ್ರ
C. ಎಲ್ಲವೂ ತಪ್ಪಾಗಿವೆ
D. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ

8). 2024-25ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರುವ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1.37 ಕೋಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ನೇರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.
2. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ವಿತರಣೆಯು ₹1.13 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದೆ.

3. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕವಾಗಿ "ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮೂಲ ಆದಾಯ"ದ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ತಳಕುಹಾಕಿಕೊಂಡಿವೆ.
4. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ "ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ" (BPL) ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

9). 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್-ಆಧಾರಿತ ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ'ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು ಮಂಡಳಿಯ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
 2. ಮಂಡಳಿಯು ಗಿಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಗೇಟರ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಸಮಾನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
 3. ಮಂಡಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ (CEO) ಅದರ ಸದಸ್ಯ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
 4. ಮಂಡಳಿಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೇವಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4
D. 1, 2, ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

10). ವಾಯುಯಾನ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳಿಗೆ ಸುಧಾರಿತ ಉಷ್ಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು 'ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಉನ್ನತ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ' (JNCASR) ಯಾವ ಕಂಪನಿಯೊಂದಿಗೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಹೊಂದಿದೆ?

- A. ಎಚ್‌ಎಎಲ್ (HAL)
B. ಡ್ರೀಮ್‌ಫ್ಲೈ ಇನ್ಫೋವೇಶನ್ಸ್ ಪ್ರೈ. ಲಿ.
C. ಇಸ್ರೋ (ISRO)
D. ಬಿಇಎಲ್ (BEL)

11). ಹಂಪಿಯನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋ (UNESCO) 'ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿ'ಗೆ ಸೇರಿಸಲಾದ ವರ್ಷ ಯಾವುದು?

- A. 1982
B. 1999
C. 1986
D. 2006

12). ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ:

ಪಟ್ಟಿ I (ಉಪಕ್ರಮ)	ಪಟ್ಟಿ II (ಲಕ್ಷಣಗಳು)
a. ನಮ್ಮ 112	1. ನಿರ್ಭಯಾ ನಿಧಿಯ ಬೆಂಬಲ ಹೊಂದಿದೆ.
b. ಸುರಕ್ಷಿತ ನಗರ ಯೋಜನೆ	2. ತುರ್ತು ಸಂದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

c. ದೇಹಕ್ಕೆ ಧರಿಸುವ ಮತ್ತು ವಾಹನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ	3. ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳನ್ನು ಕಮಾಂಡ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ನಗರ.
d. ಸುರಕ್ಷತಾ ದ್ವಿಪಗಳು	4. ನಗರದಾದ್ಯಂತ ತುರ್ತು ಕರೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದೆ. ಸಂಕೇತಗಳು:

- A. a-2, b-1, c-3, d-4
B. a-1, b-2, c-4, d-3
C. a-2, b-3, c-1, d-4
D. a-3, b-1, c-2, d-4

13). ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆ'ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಳು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
 2. 'ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ'ವು (KUIDFC) ಇದರ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿದೆ.
 3. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು "ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟೀಸ್ ಮಿಷನ್" ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 1 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2 ಮತ್ತು 3

14). 'ಟೆಲಿ ಮಾನಸ್' (Tele MANAS) ಅನ್ನು 'ನಮ್ಮ 112' ತುರ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಹಯೋಗ ನೀಡಿದೆ?

- A. ಏಮ್ಸ್ ದೆಹಲಿ (AIIMS Delhi)
B. ಇಸ್ರೋ (ISRO)
C. ನಿಮ್ಮಾನ್ಸ್ (NIMHANS)
D. ಡಿಆರ್‌ಡಿಒ (DRDO)

15). ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆಯುವ 'ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ'ದ (VTU) ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ 680 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆಯುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
 2. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ"ಯ (NSS) ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
 3. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
 4. ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ವಿಟಿಯು (VTU) ನ ಎಲ್ಲಾ ಬೋಧಕವರ್ಗದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

16). 'ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿ'ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಯಾರು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ?

- ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಕಸ್ತೂರಿರಂಗನ್
- ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಸಡಗೋಪನ್
- ಡಾ. ರಘುನಾಥ್ ಮಶೇಲ್ಕರ್
- ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್

17). 2026ರ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿ'ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅರ್ಧಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ರಾವ್ ಅವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು.
 - "ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ" ತಾಲೂಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 2002 ರಲ್ಲಿದ್ದ 39 ರಿಂದ 2026 ರಲ್ಲಿ 93 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
 - ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲೂಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಲೂಕುಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ.
 - ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲೂಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ. 70 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಾಲೂಕುಗಳು ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

18). ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ರಾವ್ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- 'ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ' ಮತ್ತು 'ಬಯಲುಸೀಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ'ಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.
 - 'ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ'ಯನ್ನು (KKRDB) ಸಂವಿಧಾನದ 371(ಜೆ) ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
 - ಯಾವುದೇ ರಚನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೆಕೆಆರ್‌ಡಿಬಿ (KKRDB) ಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.
 - ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಯೋಜನಾ ಘಟಕಗಳ ಸಮಗ್ರ ಸುಧಾರಣೆಯು, ಅವುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

19). 'ಅನುಗ್ರಹ ಯೋಜನೆ'ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2013 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ರೋಗಗಳು ಅಥವಾ ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ರೈತರಿಗೆ ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹಸುಗಳು, ಎಮ್ಮೆಗಳು ಮತ್ತು ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಪರಿಹಾರ

ಮೊತ್ತವನ್ನು ₹15,000 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

4. ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇಕೆಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- ಒಂದು ಮಾತ್ರ
- ಎರಡು ಮಾತ್ರ
- ಮೂರು ಮಾತ್ರ
- ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು

20). ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ 'ಫಿಕ್ಸಿ ಫ್ಲೋ (FICCI FLO) ಮಹಿಳಾ ನೇತೃತ್ವದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾರ್ಕ್' ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಇದು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದ್ದು, 50 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
 - ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
 - ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
 - ಇದನ್ನು ಕೆಐಎಡಿಬಿ (KIADB) ಮತ್ತು "ಕರ್ನಾಟಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಿತ್ರ" ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

21). ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ನಿಯಮಗಳ ಕರಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- 'ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿ'ಯು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದಾತರಿಂದ ಸಮಾನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
 - ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - 'ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ'ಯು ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
 - ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ. 1-2 ರಷ್ಟು ಉಪಕರವನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

22). ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, 'ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ'ವು (KIC) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದನ್ನು 'ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ'ಯ (RTI Act) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ?

- ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಲು ಒಕ್ಕೂಟ (KMF)
 - ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
 - ಕರ್ನಾಟಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
- ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು

ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- 1 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 3

23). 17ನೇ 'ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ'ಕ್ಕೆ (BIFFes) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಈ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ ವಿಷಯವಸ್ತುವು "ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆ" ಎಂಬ ಘೋಷವಾಕ್ಯದಡಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು.
- ಮರಾಠಿ ಚಲನಚಿತ್ರ "ಸಬರ್ ಬೋಂಡಾ" "ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾರತೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರ" ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ.
- 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ 'ವನ್ಯ' ಚಿತ್ರವು ನಗರ ವಲಸೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹಂಸಲೇಖ ಅವರನ್ನು "ಜೀವಮಾನದ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

24). 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ'ದ (K4C) ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು K4C ಒಂದು ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಸೈಬರ್ ವಂಚನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ (MeitY) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸೈಬರ್ ನ್ಯಾಯವಿಜ್ಞಾನ (ಫೋರೆನ್ಸಿಕ್ಸ್)ದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

25). 'ರಂಗನತಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಿಧಾಮ'ವು ಯಾವ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ?

- ತುಂಗಭದ್ರಾ
- ಕೃಷ್ಣಾ
- ಕಾವೇರಿ
- ಶರಾವತಿ

26). 'ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಿಷನ್' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ?

- ಕೋಡಿ-ಕನ್ಯಾನ
 - ಬಾರ್ಕೂರು ಬಂದರು ಪ್ರದೇಶ
 - ತ್ರಾಸಿ-ಮರವಂತೆ
 - ಮಲ್ಲೆ ಕಡಲತೀರ
- ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:
- 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

27). 'ಭಾರತೀಯ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ'ಗೆ (ARAI) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ವಾಹನ ವಲಯಕ್ಕೆ ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು ಘೋಷಿಸಿರುವ ಉದ್ದೇಶಿತ ಹೊಸ ಎಆರ್‌ಎಐ (ARAI) ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1). ಈ ಕೆಳಗಿನ 2026 ರ ಪದ್ಮ ವಿಭೂಷಣ ಪುರಸ್ಕೃತರನ್ನು ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ:

ಪಟ್ಟಿ ಎ (ಪುರಸ್ಕೃತರು)	ಪಟ್ಟಿ ಬಿ (ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು)
1. ಶ್ರೀ ಧರ್ಮೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ ಡಿಯೋಲ್	a. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ
2. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಟಿ. ಥಾಮಸ್	b. ಕಲೆ
3. ಶ್ರೀ ಪಿ. ನಾರಾಯಣನ್	c. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ

ಸರಿಯಾದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ:

- 1-b, 2-c, 3-a
- 1-c, 2-b, 3-a
- 1-b, 2-a, 3-c
- 1-a, 2-c, 3-b

2). ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯ ಹೊರತಾಗಿ (ಶಾಂತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ) ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಅಪ್ರತಿಮ ಶೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಗಾಗಿ 2026 ರ ಸಾಲಿನ 'ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ?

- ವಿಂಗ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಅಭಿನಂದನ್ ವರ್ಧಮಾನ್
- ಗ್ರೂಪ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಶುಭಾಂಶು ಶುಕ್ಲಾ
- ಮೇಜರ್ ಸಂದೀಪ್ ಉನ್ನಿಕೃಷ್ಣನ್
- ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ವಿಕ್ರಮ್ ಬಾತ್ರಾ

3). ಭಾರತದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ, ಕೀರ್ತಿ ಚಕ್ರ ಮತ್ತು ಶೌರ್ಯ ಚಕ್ರಗಳು ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ, ಮಹಾವೀರ ಚಕ್ರ ಮತ್ತು ವೀರ ಚಕ್ರಗಳು ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ.
- ಸೇನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರಿಬ್ಬರೂ ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಯುದ್ಧರಂಗದ ಹೊರಗೆ ತೋರಿದ ಅಸಾಧಾರಣ ಶೌರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದಂದು ಮಾತ್ರ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- 1, 2, ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, 3, ಮತ್ತು 4

4). 2ನೇ ಬನಾರಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉತ್ಸವ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು 2026 ರ ಪುರಸ್ಕೃತರನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ:

ಪಟ್ಟಿ ಎ (ಪುರಸ್ಕೃತರು)	ಪಟ್ಟಿ ಬಿ (ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು)
1. ನಮಿತಾ ಗೋಖಲೆ	a. ಯುವಕರಿಗಾಗಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
2. ಮಹಾದೇವ್ ಟೊಪ್ಪೊ	b. ಭಾರತೀಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
3. ಪರಾಗ್ ಪವನ್	c. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಳಿದಾಸ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಸರಿಯಾದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ:

- 1-a, 2-b, 3-c
- 1-b, 2-c, 3-a
- 1-c, 2-a, 3-b
- 1-b, 2-c, 3-a

5). ಶಾಂತಿ, ನಿಶ್ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವ 'ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಇದನ್ನು ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ ಟ್ರಸ್ಟ್ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಪ್ರದಾನ

ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 2025 ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಸಾ ಮಾಚೆಲ್ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಕೇವಲ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರು/ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.
 - ಇದು 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ನಗದು ಪುರಸ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಟ್ರೋಫಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಂಸಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

6). ವೈಲಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಹೀರೋಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2025 ರ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಇದನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಕಾಶನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ "ವೈಲಿ" ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ನೈಜ-ಪ್ರಪಂಚದ ನೀತಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಡುವೆ ಬೆಸುಗೆ ಹಾಕುವ ಸಂಶೋಧಕರನ್ನು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
 - 2025 ರ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ಡಾ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಲಹರಿಯಾ ಅವರು ಈ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
 - ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO) ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
- 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

7). 68ನೇ ಗ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2026 ರ ಕುರಿತಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಜೋಡಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿವೆ:

- ಬಿಲ್ಲಿ ಎಲಿಶ್ — ವರ್ಷದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಹಾಡು
 - ಒಲಿವಿಯಾ ಡೀನ್ — ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಹೊಸ ಕಲಾವಿದೆ
 - ಸರ್ಕಟ್ — ವರ್ಷದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೀತರಚನೆಕಾರ
 - ಆಮಿ ಅಲೆನ್ — ವರ್ಷದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿರ್ಮಾಪಕ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ:
- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

8). 2026 ರ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ ಓಪನ್ ವಿಜೇತರ ಕುರಿತಾದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- ಪುರುಷರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ — ಕಾರ್ಲೋಸ್ ಅಲ್ಕರಾಜ್
- ಮಹಿಳೆಯರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ — ಎಲೆನಾ ರೈಬಕಿನಾ
- ಪುರುಷರ ಡಬಲ್ಸ್ — ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಹ್ಯಾರಿಸನ್ ಮತ್ತು ನೀಲ್ ಸ್ಕುಪ್ಪಿ
- ಮಿಶ್ರ ಡಬಲ್ಸ್ — ಕ್ರಿಸ್ಟಿನಾ ಮಲ್ಲಡೆನೊವಿಕ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನುಯೆಲ್

ಗಿನಾರ್ಡ್

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ:

- A. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4
- D. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

9). ಡೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್, 2026 ರ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ದೇವಿಕಾ ಸಿಹಾಗ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಚೊಚ್ಚಲ ಬಿಡಬ್ಲ್ಯುಎಫ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಟೂರ್ ಸೂಪರ್ 300 ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡರು.
2. ಅವರು ಡೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಷಟ್ಲರ್ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು.
3. ಅವರು ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಲೇಷ್ಯಾದ ಗೋ ಜಿನ್ ವೀ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರು.
4. ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯು ಮಲೇಷ್ಯಾದ ಕೌಲಾಲಂಪುರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

10). ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಮೊದಲ ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ 1924 ರಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಚಾರ್ಮೊನಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.
2. ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಮಿತಿಯ (IOC) ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
3. ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇಸಿಗೆ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
4. XXV (25ನೇ) ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವು (ಮಿಲಾನೊ ಕೊರ್ಟಿನಾ 2026) ಎರಡು ದಶಕಗಳ ನಂತರ ಇಟಲಿಗೆ ಚಳಿಗಾಲದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಮರಳುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?
A. ಕೇವಲ ಎರಡು
B. ಕೇವಲ ಮೂರು
C. ಎಲ್ಲವೂ ತಪ್ಪಾಗಿವೆ
D. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ

11). ಏಷ್ಯನ್ ರೈಫಲ್/ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ನ 10 ಮೀಟರ್ ಏರ್ ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಮಿಶ್ರ ತಂಡ ವಿಭಾಗದ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಭಾರತದ ಜೋಡಿಯಾದ ಸಾಮ್ರಾಟ್ ರಾಣಾ ಮತ್ತು ಸುರುಚಿ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕವನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.
2. ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನದ ಶೂಟರ್‌ಗಳು ಚಿನ್ನದ ಪದಕವನ್ನು ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

3. ಅಂತಿಮ ಸ್ಕೋರ್ 481.3-479.6 ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತದ ಪರವಾಗಿತ್ತು.
4. ಈ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

12). ಐಸಿಸಿ (ICC) ಅಂಡರ್-19 ಪುರುಷರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಂಡವನ್ನು ಮಣಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ತಂಡವು ದಾಖಲೆಯ ಆರನೇ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಟೂರ್ನಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ.
2. ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯವು ಜಿಂಬಾಬ್ವೆಯ ಹರಾರೆ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.
3. ಭಾರತವು 411/9 ರನ್ ಗಳಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಅಂಡರ್-19 ವಿಶ್ವಕಪ್ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ.
4. 2026 ರ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಜಿಂಬಾಬ್ವೆ ಮಾತ್ರ ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
C. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

13). ಸಂತೋಷ್ ಟ್ರೋಫಿ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡವು ತನ್ನ ಎಂಟನೇ ಸಂತೋಷ್ ಟ್ರೋಫಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ.
2. ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯವು ಅಸ್ಸಾಂನ ಧಾಕುಖಾನಾ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.
3. ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸಸ್ ತಂಡವು ಕೇರಳವನ್ನು 1-0 ಅಂತರದಿಂದ ಸೋಲಿಸಿತು.
4. ಇದನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಫೆಡರೇಶನ್ (AIFF) ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಪುರುಷರ ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಆಗಿದೆ.
ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?
A. ಕೇವಲ ಎರಡು
B. ಕೇವಲ ಮೂರು
C. ಎಲ್ಲವೂ ತಪ್ಪಾಗಿವೆ
D. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ

14). ಈ ಕೆಳಗಿನ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ - ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ-ಟಿಬೆಟಿಯನ್ ಬಾರ್ಡರ್ ಪೊಲೀಸ್ (ITBP)
2. ಖಂಜರ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ - ಭಾರತ ಮತ್ತು ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ್
3. ಮಿಲನ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ - ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್
ಮೇಲಿನ ಎಷ್ಟು ಜೋಡಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿವೆ?
A. ಕೇವಲ ಒಂದು
B. ಕೇವಲ ಎರಡು
C. ಮೂರೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ
D. ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

15). ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ:

ಪಟ್ಟಿ I (ದಿನಾಚರಣೆ)	ಪಟ್ಟಿ II (ಆಚರಿಸುವ ದಿನಾಂಕ)	ಪಟ್ಟಿ III (ಘೋಷವಾಕ್ಯ)
a. ಪರಾಕ್ರಮ ದಿವಸ	1. ಜನವರಿ 23	I. ವಿಕಸಿತ ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಬಲೀಕರಣ
b. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ದಿನ	2. ಜನವರಿ 24	II. ಮತದಾನಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ
c. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ದಿನ	3. ಜನವರಿ 25	III. ನಿರ್ಭೀತ ನಾಯಕತ್ವದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು
d. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತದಾರರ ದಿನ	4. ಜನವರಿ 24	IV. ಶಾಶ್ವತ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಕಲಿಕೆ

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ:

- A. a-1-III, b-2-I, c-4-IV, d-3-II
- B. a-2-III, b-4-I, c-1-IV, d-3-II
- C. a-1-IV, b-2-III, c-4-I, d-3-II
- D. a-1-III, b-3-I, c-4-IV, d-2-II

16). ಫಿಡೆ ಫ್ರೀಸ್ಟೈಲ್ ಚೆಸ್ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. 2026 ರ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮ್ಯಾಗ್ಸೆಸ್ ಕಾರ್ಲ್‌ಸೆನ್ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.
2. ಅವರು ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಬಿಯಾನೊ ಕರುವಾನಾ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರು.
3. ನಾಲ್ಕು ಪಂದ್ಯಗಳ ಮುಖಾಮುಖಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸ್ಕೋರ್ 3-1 ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಕಾರ್ಲ್‌ಸೆನ್ ಪರವಾಗಿತ್ತು.
4. ಈ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಜರ್ಮನಿಯ ಷ್ಲೋಸ್ ವೀಸೆನ್‌ಹಾಸ್ ರೆಸಾರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. ಕೇವಲ ಎರಡು
- B. ಕೇವಲ ಮೂರು
- C. ಕೇವಲ ಒಂದು
- D. ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು

17). 2025 ರ ಸಾಲಿನ ಬಿಬಿಸಿ (BBC) 'ವರ್ಷದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರೀಡಾಪಟು' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ?

- A. ಪಿ.ವಿ. ಸಿಂಧು
- B. ಮೀರಾಬಾಯಿ ಚಾನು
- C. ಸ್ಮೃತಿ ಮಂಧಾನ
- D. ನಿಖಿತ್ ಜರೀನ್

18). 'ಅನ್ನ ಚಕ್ರ' ಉಪಕ್ರಮದ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಇಲಾಖೆಯ (DFPD) ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, 2026 ರ ಫ್ರಾಂಚ್ ಎಡೆಲ್ಮನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ.

2. ಫ್ರಾಂಚ್ ಎಡೆಲ್ಮನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
3. ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ (PDS) ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಾಗಣೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. ಕೇವಲ ಒಂದು
- B. ಕೇವಲ ಎರಡು
- C. ಕೇವಲ ಮೂರು
- D. ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು

19). "ಪ್ರಕಾಶ್ ಗಂಗಾ: ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಮತ್ತು ವಿಕಸಿತ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ" ಎಂಬ ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರದ ಕುರಿತಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. 2026 ರ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಪಥಸಂಚಲನದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದೆ.
2. ಭಾರತವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಹಂತದಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛ ಇಂಧನ ವಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪಯಣವನ್ನು ಈ ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರವು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.
3. "ಪ್ರಕಾಶ್ ಗಂಗಾ" ಎಂಬ ಪದವು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಲ'ದ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವ ಅವಿರತ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಈ ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿರುವ ಉಷ್ಣ ವಿದ್ಯುತ್ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು/ವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ/ವೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- B. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಪ್ರಚಲಿತ ಉತ್ತರಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತರಗಳು

1). C	26). A	51). C	75). B
2). B	27). B	52). A	76). A
3). A	28). A	53). C	77). B
4). A	29). B	54). B	78). C
5). B	30). A	55). A	79). B
6). C	31). C	56). A	80). B
7). C	32). B	57). C	81). A
8). A	33). B	58). B	82). C
9). B	34). C	59). A	83). A
10). D	35). A	60). C	84). C
11). B	36). C	61). A	85). A
12). A	37). A	62). D	86). D
13). C	38). B	63). B	87). B
14). C	39). A	64). B	88). A
15). D	40). C	65). A	89). B
16). D	41). D	66). B	90). C
17). A	42). B	67). B	91). A
18). C	43). C	68). C	92). D
19). C	44). B	69). B	
20). B	45). B	70). C	
21). B	46). C	71). B	
22). D	47). A	72). C	
23). C	48). B	73). C	
24). B	49). D	74). A	
25). C	50). A		

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ- ಉತ್ತರಗಳು

1). B	9). A	17). A	25). C
2). A	10). B	18). A	26). A
3). B	11). C	19). C	27). B
4). A	12). A	20). D	
5). B	13). B	21). A	
6). C	14). C	22). B	
7). D	15). A	23). C	
8). A	16). B	24). A	

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು - ಉತ್ತರಗಳು

1). A	9). A	17). C
2). B	10). D	18). C
3). A	11). A	19). A
4). D	12). A	
5). A	13). B	
6). C	14). B	
7). A	15). A	
8). B	16). B	

OGP 2027

Offline & Online Guidance Program 2027

Integrated Foundation Program for UPSC CSE 2027

BATCH- 3 | 20th March 2026

FEE OFFLINE CLASSES

~~₹ 1,38,000/-~~

₹ 1,24,200/-

incl. taxes

FEE ONLINE CLASSES

~~₹ 1,00,000/-~~

₹ 90,000/-

incl. taxes

**EARLY BIRD
OFFER DISCOUNT**

10% OFF

Valid Till
18th March
2026

[REGISTER HERE](#)

✓ Daily & Weekly
Revision Tests
for Prelims &
Mains & Full
Length Tests

✓ Integrated
Coverage
of Prelims &
Mains by In-
House Faculties

✓ ETHICS, ESSAY
& CSAT Classes
are Integrated
& given
Prominence

✓ Free
Access to
All India
Prelims Test
Series

✓ Weekly
Current Affairs
Classes & Daily
Current Affairs
Soft Copy

☎ 08069405205 🌐 www.insightsonindia.com | instacourses.insightsonindia.com

INSTAKAS

KPSC PRE-CUM-MAINS 2026

Program At Bengaluru

[SUBSCRIBE HERE](#)

**INTEGRATED CLASSES FOR
PRELIMS & MAINS (8-9 MONTHS)**

**EMPHASIS ON MAINS
ANSWER-WRITING PRACTICE**

**MEDIUM OF CLASSES
ENGLISH & KANNADA**

**ONE-ON-ONE PERSONALIZED
MENTORSHIP**

**BASIC & ADVANCED CLASSES
BY EXPERIENCED FACULTY**

**OFFLINE & ONLINE CLASSES &
PRELIMS & MAINS TEST SERIES**

**FEE OFFLINE
CLASSES:** ~~₹ 60,000/-~~ **₹ 54,000/-**

**10%
OFF**

**FEE ONLINE
CLASSES:** ~~₹ 50,000/-~~ **₹ 45,000/-**

☎ 08069405206 🌐 www.insightsonindia.com | instacourses.insightsonindia.com

KPSC ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂದರ್ಶನದ ವಿಶೇಷ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

KPSC ಗಜೆಟೆಡ್ ಪ್ರೊಬೇಷನರ್ಸ್ 2023-24ರ ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು!

ನಿಮ್ಮ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮವು ನಿಮಗೆ ಅಂತಿಮ ಹಂತದವರೆಗೆ
ತಲುಪಿಸಿದೆ. ಈಗ KAS ಸಂದರ್ಶನ (ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆ) ಕ್ಕಾಗಿ
ಸಿದ್ಧರಾಗುವ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ:

ಜಿ.ಬಿ. ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಸರ್

ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್

ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಂತಿಮ ಆಯ್ಕೆಯವರೆಗೆ -
ನಿಮ್ಮ ರ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ.

Contact: 08069405206

ನಮ್ಮ ಸಾಧಕರು

RANJITH K R
TAHASILDAR
KPSC TOPPER 2022

HEMA P
ASSISTANT DIRECTOR OF
CO-OPERATIVE AUDIT
KPSC TOPPER 2022

DR CHIKKAPPA NAYAK
TAHASILDAR
KPSC TOPPER 2022

RASHMI V
TAHASILDAR
KPSC TOPPER 2022

DIVYA K SHETTY
DEPUTY
SUPERINTENDENT OF
EXCISE
KPSC TOPPER 2022

POORNIMA V
TAHASILDAR
KPSC TOPPER 2022

ಶಾಖೆಗಳು:

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:

#1134/1, 2nd Floor, Opposite to Attiguppe
Metro Station, RPC Layout, Vijayanagar,
Bengaluru, Karnataka-560040

ದಾವಣಗೆರೆ ಕಚೇರಿ

1092 Jadhav Complex, Ring Road,
Nijilingappa Layout, Opp to EDU ASIA
School, Davangere, Karnataka - 577004